

ANDY
MCNAB

BEZNA

FATA NEVĂZUTĂ A UNUI RĂZBOI
FĂRĂ ÎNVINGĂTORI

www.virtual-project.eu

BEZNA

**Andy
McNab**

Traducere din limba engleză
DIANA ELENA PUȘCAȘU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
McNAB, ANDY

Bezna / Andy McNab; trad.: Diana Elena Pușcașu;
consultant de specialitate: Dan Munteanu. – București:
RAO International Publishing Company, 2006

ISBN (10) 973-576-981-6 ISBN (13) 978-973-576-981-9

I. Pușcașu, Diana Elena (trad.)

II. Munteanu, Dan

821.111-31 – 135.1

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119, București, România
www.raobooks.com
www.rao.ro

ANDY McNAB
Deep Black
© Andy McNab 2004
Toate drepturile rezervate

© RAO International Publishing Company, 2005
pentru versiunea în limba română

2006

ISBN (10) 973-576-981-6
ISBN (13) 978-973-981-9

1

Bosnia, octombrie 1994

Din locul unde mă ascundeam, fundul văii părea a fi un ținut al nimănui din Bătălia de pe Somme, niște întinderi de sol noroios, frământat de șenilele tancurilor și ale vehiculelor grele, cu cratere făcute de mortiere, pline cu apă murdară. Ici-colo, mîna unui mort se întindea precum o gheară înspre cer, invocînd un ajutor pe care nu-l primise și n-avea să-l mai primească vreodată.

Era o zi cenușie și mizerabilă, nu chiar geroasă, dar destul de friguroasă încît să mă văduvească de întreaga căldură a corpului, așa cum se întîmplase și în ultimele trei zile. Chiar și așa, eram destul de norocos în comparație cu leșurile împrăștiate și pe jumătate îngropate în noroi. Judecînd după gradul de descompunere, unele se aflau acolo încă din timpul verii.

Mă aflu la aproximativ o sută de kilometri nord de orașul Sarajevo, într-un adăpost săpat la marginea pădurii de la poalele muntelui. Ascunzătoarea mea din vale dădea înspre ceea ce fuseseră odată niște construcții de beton, aflate la exact 217 metri distanță. Singura vină a proprietarilor acestor construcții din ciment era faptul că erau musulmani. Perimetrul respectiv fusese înconjurat de un gard pînă în momentul în care fusese făcut una cu pămîntul de tancurile sîrbești, și nici măcar o singură parte din

complex nu rămăsese neatinsă în urma aprigelor lupte desfășurate în zonă. Marea majoritate a clădirilor deveniseră niște ruine. O clădire cu trei etaje, care presupun că reprezentase cândva un corp destinat birourilor, de-abia mai stătea în picioare, grav avariata de focurile de artilerie și de gloanțe. Urme negre produse de flăcări și de fum încadrau găurile din zid, acolo unde fuseseră odată ferestre.

Numărasem vreo treizeci sau patruzeci de militari sârbi prin binoclul miniatural și observasem că erau la fel de înghețați și de cătrăniți ca mine. Fumul provenit de la o anexă se ridica unduitor, amestecându-se din când în când cu gazele de eșapament ale unui motor diesel, când vreunul dintre oamenii lui Mladici pornea motoarele, astfel încât să se poată încălzi în interiorul cabinelor.

Puteam numai să presupun că, asemenea mie, și ei așteptau sosirea generalului. Toată lumea se așteptase ca Ratko Mladici, comandantul suprem al armatei sârbo-bosniace, să apară cu o zi înaintea, dar nu se întâmplase așa. Dracu' știa de ce. Din Sarajevo mi se transmisese numai să aștept acolo unde mă aflu, și exact așa trebuia să fac, pînă în momentul în care mi se transmitea să părăsesc ținta.

Intrasem cu totul într-un echipament Gore-Tex de lunetist, un combinezon mare, voluminos, cu aspect exterior de camuflaj, căptușit și matlasat în interior. Îmi ținuse de cald pe durata primelor ore, dar contactul prelungit cu solul îmi scăzuse în mod constant căldura corporală. Îmi rămăsese mîncare pentru aproape două zile, dar, fiindcă eram atît de aproape de țintă, mă confruntam cu o rutină chinuitoare. Nu puteam să-mi încălzesc mîncarea sau să-mi fac un ceai. Măcar eram încă uscat.

Am ridicat binoclul și am scrutat încă o dată ținutul, controlîndu-mi respirația. N-ar fi durat prea mult pînă cînd cineva ar fi depistat aburul pe care-l scoteam.

Adăpostul, asemănător unui coșciug, pe care îl săpasem după ce mă furișasem în zona respectivă, avea o adîncime de aproape jumătate de metru și era acoperit cu plasă de camuflaj. L-am ajustat

încă o dată pentru a fi sigur că lentilele de focalizare ale LTD¹-ului aveau un câmp clar de vizibilitate asupra fabricii. Când Mladici avea să ajungă în mijlocul acestui neant, ca să facă exact ceea ce avea de gând, urma să acționez. Firma, care fusese bombardată pînă în pragul distrugerii de sîrbi, undeva în Sarajevo, urma să dea undă verde unui avion cu reacție încărcat cu o bombă Paveway ghidată prin laser, cîntărind aproximativ 1 000 de kilograme. Astfel, circa cincisprezece sau douăzeci de minute mai târziu, în funcție de cît de mult i-ar fi luat platformei aeriene, așa cum o numeam noi, să livreze marfa, avea să apară un post vacant la cel mai înalt nivel al armatei sîrbe.

După lovitura propriu-zisă, trebuia să ies dracului de aici cît de repede puteam. Sîrbii nu erau proști; ei știau că aceste lovituri cu bombe de precizie erau bazate pe tactica omului infiltrat, amplasat într-un post avansat, și aveau să iasă rapid ca să mă caute.

Cu excepția LTD-ului și a rucsacului meu, tot restul, de la costumul de lunetist pînă la pungile de plastic pentru fecale și plosca de urină aveau să rămîna în ascunzătoare. Nu conta dacă sîrbii urmau s-o dezgroape: aceasta n-ar fi fost prima oară cînd ar fi fost urmăriți astfel și nici ultima. Știau cine anume o făcea, dar oricum aveau să-i învinovățească pe musulmani. La fel de bine aș fi putut să las și LTD-ul, dar era o diferență între faptul că sîrbii ar fi știut că fuseseră desemnați ca țintă și faptul că ar fi fost în măsură să și dovedească acest lucru.

După ce aveam să ies din zona învecinată, imediat după ce ajungeam la un drum oarecare, aș fi redevenit Nick Collins, reporter independent. Aveam în rucsac o cameră video Sony Hi-8 și un Nikon 35 mm SLR. Pe drumul de întoarcere, urma să mă amestec cu populația locală pentru a mă asigura că am o mulțime de cadre fotografiate. Dacă eram prins, trebuia să par cu adevărat un reporter.

Pentru această misiune, Nick Collins avea un pașaport irlandez. Fie irlandeze, fie elvețiene, acestea sînt cele mai sigure documente

¹ Laser Target Designator - Dispozitiv de iluminare cu laser a țintei (n.red.)

din lume. Cine s-ar pune vreodată cu Dublinul sau cu Berna? Cu un nume precum Collins, dar cu un accent londonez, trebuia să afirm că provin din Kilburn. Taică-meu nu se omorîse cu obținerea cetățeniei britanice atunci când încetase să mai lucreze pentru McAlpine la începutul anilor 1970.

Jurnaliștii independenți ca mine erau pe toate drumurile. Băieți tineri și câteodată și fete, încercându-și norocul cu fotografii de pe câmpul de luptă și cu scurtmetraje care puteau fi destul de bune pentru a fi vândute mai multor ziare din lumea întreagă. Mă alăturasem unei bresle aparte, formate din sute de persoane care-și rezervau un bilet de avion și apoi se duceau la Dixons în căutarea unei bune camere foto SLR și a câtorva sute de role de film. Odată ajunse în țară, se interesau cu privire la locul unde se desfășura întregul haos și se înghesuiau rapid într-acolo precum albinele la stup.

Se auzeau strigăte ce veneau dinspre fabrică. Mi-am ridicat capul încet și am încercat să văd ceva prin lumina mată și cenușie. Mai mulți sârbi jucau din nou fotbal pentru a se încălzi. Purtau niște zdrențe de uniforme. Unii dintre ei aveau uniforme de camuflaj; alții erau îmbrăcați în ceva asemănător cu gecile impermeabile cu glugă din surplusul armatei germane. Unii erau încălțați cu cizme Wellington trase peste șosete groase, înalte pînă la genunchi și îndoite; alții purtau niște bocanci din piele de vițel pînă la jumătatea pulpei.

Văzusem trupe sârbești mai bine echipate și mai bine organizate, dar poate că aceștia erau doar niște bucătari și niște spălători de vase. Oricum, astăzi avea loc o nouă partidă de fotbal.

Cu numai o dimineață înainte, urmărisem cum acești indivizi omorîseră doi soldați bosniaci – un tip în vîrstă și un băiat în jur de cincisprezece ani. Îi băgaseră înăuntru, în fabrică. Judecînd după tipetele ce urmaseră, probabil că îi interogaseră, după care i-au scos afară și i-au împușcat în piept. La momentul respectiv mi s-a părut

ciudat; de ce nu în cap? Asta se întîmpla în mod obișnuit. Am descoperit motivul ulterior, la începutul după-amiezii.

Tot ce se petrecea aici era o nebunie de la început pînă la sfîrșit – asta dacă avea să existe vreodată un sfîrșit. Mă gîndeam de fapt la tînăra pe care o întîlnisem cu cîteva zile înainte, tremurînd la marginea drumului împreună cu o femeie mult mai în vîrstă. Vorbea puțin engleza, așa că le-am cerut permisiunea să le fac niște fotografii cu care să umplu un alt film de treizeci și șase de poziții ce-mi trebuia ca acoperire. A zîmbit rușinoasă și mi-a spus cum o cheamă.

– Unde mergi, Zina?

A tremurat din nou și a luat-o de-a lungul drumului.

– La Sarajevo.

Ce puteam să-i spun? Sărea din lac în puț. Locul fusese sub asediul sîrbilor mai bine de doi ani. Pe lîngă focul constant al lunetiștilor, zilnic se lansau asupra orașului aproximativ patru mii de proiectile folosind mortierele și artileria. Trupele UNPROFOR, care dețineau controlul asupra aeroportului, erau neputincioase. Singurul lucru pe care-l puteau face se rezuma la zborurile efectuate pentru ajutorarea celor care fuseseră blocați în Sarajevo, adică aproape jumătate de milion de oameni. Mii dintre aceștia fuseseră uciși, dar poate că următorul lot avea să conțină acea mînă de oameni care vor reuși să treacă de linia frontului sîrbesc și se vor adăposti în vreo pivniță. Speram că așa va fi. Dacă ajungeam amîndoi în oraș, poate că puteam să-mi iau geaca înapoi.

Chiar și în acest loc nenorocit, unele situații erau mult mai groaznice decît altele. Femeia în vîrstă purta un hanorac, cîndva de culoare roz, mai mic cu cîteva numere decît mărimea ei obișnuită. Deși de-abia i se vedea fața pe sub tivul glugii hainei din blană sintetică, puteai citi în ochii săi că era pe moarte.

– Poftim.

Eram încă la cîteva kilometri distanță de ascunzătoare – acolo unde LTD-ul și toate celelalte echipamente specifice de care aveam nevoie fuseseră îngropate de regiment, imediat după ce construcțiile

din ciment deveniseră o țintă posibilă –, dar nu puteam s-o las pe fată în halul acela. Mi-am dezbrăcat geaca roșie de schi, mi-am scos mănușile și le-am dat femeilor.

Ea mi-a mulțumit. Apoi, ca și cum și-ar fi depășit condiția pentru câteva secunde, mi-a pozat în timp ce-și încheia fermoarul noii sale geci, cu umărul drept îndreptat spre mine și capul întors într-o parte.

– Kate Moss, nu?

Am dus aparatul de fotografiat la ochi, dar n-am apucat să fac poza – brusc, lacrimi fierbinți au țîșnit din ochii căprui ai fetei și i s-au scurs pe obraji. Deja se trezise la realitate.

2

Acum, meciul de fotbal se încinsese deja. Mingea folosită azi avea niște noroi înțeleiat în barbă și în părul vîlvoi. Am lăsat binoclul jos. Nu doream să mai văd această porcărie. În plus, dacă mă descopereau, următorul cap folosit ca minge putea să fie al meu.

Pămîntul de sub mine, deși moale, era dezolant de rece. Îmi doream ca băieții din regiment să-mi fi lăsat o rogojină. Încordîndu-mi tot corpul, mi-am mișcat din nou degetele de la picioare, încercînd să mă încălzesc puțin, dar fără rezultat. Mladici ar face bine să-și arate mutra cît mai curînd posibil. Nu aveam nici o fotografie de-a lui, din motive de siguranță a operațiunii, dar mi-o fixasem în memorie înaintea începerii acesteia. Oricum, i-aș recunoaște fața buhăită și hidoasă dacă l-aș vedea.

LTD-ul fusese depozitat într-o cutie metalică verde cam de aceeași mărime cu cea a unei cutii de cărbuni. Trepiedul pe care se monta era extensibil și ajungea la o înălțime de aproape 65 de centimetri, deși părea a fi la doar cîțiva centimetri de pămînt. Avea un dispozitiv de focalizare și o lentilă dispusă în partea frontală, protejată momentan de un capac de plastic, lentilă ce putea trimite un fascicul laser la aproximativ 15 kilometri. De asemenea, avea și un telemetru laser, cel care îmi permitea să știu cu exactitate că distanța pînă la clădirea vizată era de 217 metri.

Teoria aflată la baza acestui tip de atac era foarte simplă. Un avion cu reacție avea să vină din spatele meu, aproximativ pe traiectoria razei emise de LTD, la joasă altitudine, pe cealaltă parte a muntelui, fără să fie văzut și auzit de la fabrică.

Cînd avea să ajungă la 14 sau 16 kilometri distanță, computerul de bord urma să-i indice pilotului să inițieze o urcare accentuată. Chiar la momentul oportun, urma să lanseze Paveway-ul, într-o manevră similară cu rostogolirea bilei de bowling. Pînă cînd muntele avea să fie spulberat, avionul se va afla deja pe drumul de întoarcere acasă.

Paveway nu era o rachetă propriu-zisă, ci o încărcătură standard de 900 de kilograme de metal și explozibil, avînd aripioare de stabilizare fixate de coadă. Imediat după ce era activat, detectorul montat în vîrf căuta pata luminoasă apărută acolo unde raza laser înțîlnea ținta, se conecta și cădea liber asupra acesteia. Această tehnologie bazată pe omul infiltrat și amplasat într-un post avansat era foarte bună în principiu, dar, după ce văzusem meciul de fotbal, cu speranța că n-aveam s-o dau în bară și n-aveam să devin următoarea lor minge, îmi dorisem ca totuși cineva să se grăbească și să inventeze o tehnologie similară, care să nu mai implice însă factorul uman.

’Trebuia să fiu atît de aproape de țintă din cauza munților din spatele meu. Cînd LTD-ul avea să proiecteze fasciculul laser, raza avea să producă în locul în care atingea ținta o pată luminoasă, pe care o căuta Paveway-ul. Dacă fasciculul ar fi fost îndreptat în jos, la un unghi oarecare față de deal, s-ar fi redus dimensiunile petei, iar Paveway-ul ar fi putut avea probleme cu localizarea, pe timpul deplasării și apropierii pe deasupra muntelui. Aveam numai o singură șansă să-l anihilez pe Mladici. Pentru a maximiza pata luminoasă, trebuia să îndrept laserul, pe cît posibil, perpendicular pe țintă, ceea ce însemna undeva în partea superioară a fabricii – adică, în termeni tactici, trebuia să fiu destul de aproape încît să pot scuipa pe ea.

Am mai verificat încă o dată dacă trepiedul metalic era suficient de stabil și de solid. Umplusem trei saci de plastic cu noroi și-i

proptisem peste picioarele trepiedului pentru a menține raza laser constantă și stabilă. Dacă Mladici avea să fie surprins în clădire, detonatorul Paveway-ului avea să fie reglat cu o mică întârziere, pentru a putea asigura străpungerea construcției din cărămidă înaintea exploziei. Dispozitivul Paveway avea o marjă de eroare, care fusese denumită „eroare circulară probabilă” – cu alte cuvinte, un cerc în jurul țintei, cu raza de nouă metri. Dacă aș fi fost poziționat la trei metri față de amplasamentul corect, bomba ar fi avut o marjă de eroare de doisprezece metri, dar oricum acuratețea spotului nu conta prea mult azi. Forța explozivă a celor 430 de kilograme de tritonal avea să transforme carcasa proiectilului ce cobora spre el într-o ploaie de metal încins și chiar și eu trebuia să mă adăpostesc.

Luasem o pereche de mănuși negre din nailon, prost croite și incomode, de la un cadavru de pe marginea drumului. Mi-am scos una din ele cu dinții și am vîrît-o în buzunarul de la pieptul combinezonului Gore-Tex pentru a lua alte două pastile de Imodium. Încercam să mai amîn chiorăiala mațelor de pe timpul nopții.

În dreapta mea, undeva în vale, se auzi un huruit de motoare. Am ridicat încă o dată binoclul, de îndată ce a apărut un convoi de autocamioane acoperite cu prelată, mînjite cu noroi, ce se îndrepta greoi spre fabrică. Erau șase vehicule civile. Toate arătau de parcă trecuseră prin mai multe ierni. Cînd s-au apropiat mai mult, am văzut că șoferii purtau uniforme sîrbești.

S-au îndreptat înspre clădire, după care au întors. Am văzut niște capete, majoritatea acoperite cu baticuri, pendulînd dintr-o parte în alta, făcute sendviș între santinelele sîrbe. Prizonierii nu erau numai bărbați și femei, ci și copii.

3

Sîrbii care stătuseră în spate, ținîndu-și AK-urile pe genunchi, au sărit din camioane, fumînd și glumind între ei. Civiii musulmani au coborît cu dificultate, speriați și uluiți, înveliți în păături și tot felul de cîrpe care să le țină cît de cît de cald. După ce s-au adunat de-a valma, respirația lor produsese un nor imens de aburi, ce se ridicase deasupra lor.

Spălătorii de vase au încetat meciul de fotbal. Au lăsat capul acolo unde fusese șutat ultima oară și s-au îndreptat agale către locul unde-și lăsaseră armele.

Camioanele începeau să fie descărcate, ceea ce a înmulțit și a amplificat strigătele din zonă. Copiii plîngeau cînd erau luați cu forța de lîngă mame și duși cu turma în spatele corpului de birouri, de unde nu mai puteau fi văzuți. Bărbații, femeile și tinerii rămași au fost împărțiți în grupuri. Asta nu prevestea nimic bun.

Era cea de a treia misiune bazată pe lansarea de dispozitive Paveway în care eram implicat de la sfîrșitul lunii august. Teoria se baza pe faptul că, dacă ucideam elementele de comandă al sîrbilor, trupele dezorganizate urmau să se dizolve de la sine și astfel musulmanii puteau să mai aibă o șansă împotriva unei armate, a patra ca mărime din Europa.

Primii doi ofițeri importanți în ierarhia sârbilor, pe care-i luasem în vizor, fuseseră colonei aflați la comanda brigăzilor de epurare etnică. Auzisem poveștile terifiante care circulau.

Sârbii înaintau după bombardamente și înconjurau pe oricine rămăsese în viață. Bărbații erau strinși deoparte și erau împușcați. Apoi femeile și copiii erau aduși în față și plimbați pe lângă soții și tații lor. Orice persoană care avea neșansa să fie de sex feminin și în plus avea și o vîrstă cuprinsă între paisprezece și treizeci de ani era violată, adesea în mod repetat. Unele mureau din cauza agresiunilor. Multe erau ținute prizoniere pînă cînd ajungeau să fie gravide în șapte luni, înainte de a fi eliberate.

Altele deveneau obiectul traficului de carne vie și erau date contra cost, schimbate pe bani gheață sau pe droguri de traficanții care apar inevitabil în toate războaiele și fac afaceri cu ambele părți aflate în conflict. În această perioadă, o fată albă putea să valoreze pînă la cincisprezece mii de dolari.

4

M-am uitat la ceas. Sîrbilor avea să le ia mai mult de o jumătate de oră pentru a-și tria prizonierii. Dacă aș declanșa lovitura aeriană chiar în acest moment, o parte din acești oameni ar putea avea o șansă, dacă ar supraviețui exploziei. Chiar merita s-o fac acum; oricum, după cum stăteau lucrurile, majoritatea aveau să moară.

În timp ce priveam un 4x4 ce hurducăia de-a lungul drumului ce ducea la fabrică, mi-am dorit să fi ajuns la momentul lansării semnalului luminos. Totuși, mîna nu mi s-a mișcat. Nu asta era misiunea mea. Eram aici pentru a curma o viață și nu pentru a salva altele. Nu era cea mai bună dintre opțiuni și știam că în următoarele săptămîni mă voi trezi ud learcă la trei dimineața simțindu-mă cel mai mare ticălos pentru că nu făcusem nimic, dar, la dracu cu asta!, cu toții trebuie să murim la un moment dat. Nu mi-am dorit decît să nu fi fost eu cel care putea să schimbe ceva în acest sens.

Separarea prizonierilor aproape că se terminase, cu excepția mamei unui băiat, care discuta aprins cu un soldat. Spălătorii de vase o luaseră la șuturi încercînd s-o despartă de fiul său, care urma să fie trimis lîngă grupul bărbaților. Ea îi implora și insista nevrînd cu nici un chip să-i dea drumul. Băiatul nu părea să aibă mai mult de treisprezece ani.

Pentru o secundă, priveliștea mi-a fost obturată de sosirea unui 4x4, un Landcruiser neobișnuit de lucios.

Ușa s-a deschis și a coborât un tip tras la față, cu o barbă lungă și nu foarte înalt, care a pășit calm către cei doi, mama și fiul.

Bărbatul părea că plutește peste solul mocirlos. Sîrbii nu puteau să-și ia ochii de la el. Nu a pledat deloc și nici nu a gesticulat, le-a vorbit doar calm, ținându-și mâinile împreunate. L-am studiat prin binoclu. Avea o vîrstă cuprinsă între douăzeci și douăzeci și cinci de ani și purta o căciulă de blană rusească și o manta greoaie de culoare verzuie. Modul în care gesticula și poziția corpului denotau un tip sigur pe el. Comportamentul spălătorilor de vase față de el părea a fi aproape slugarnic. Au încetat să o mai lovească pe femeie. Aceasta rămase în genunchi în noroi, strîngîndu-și copilul la piept.

Spălătorii de vase păreau că fuseseră puși cu botul pe labe. Nu puteam să nu mă gîndesc că gestul de clemență va fi unul de scurtă durată.

Bărbosul i-a ajutat să se ridice în picioare și i-a condus înapoi către grupul în care erau adunate femeile. Santinelele sîrbe chiar au rupt rîndurile pentru a-l lăsa să treacă.

După aceea s-a auzit o împușcătură, un moment de uluire și de tăcere și o altă împușcătură. Doi bărbați din rîndul prizonierilor au căzut secerați la pămînt.

Pe măsură ce devenea din ce în ce mai clar ce avea să se întîmple, femeile și copiii au început să jelească.

Au urmat alte două sau trei împușcături. Fără grabă. Ritmic. Metodic.

Implicit, s-au înmulțit bocetele. La numai zece metri distanță, soții, fiii, unchii și frații lor erau împușcați în cap.

Mi-am băgat capul înapoi în ascunzătoare, paralizat atît din punct de vedere mental, cît și fizic. Trebuia să trec peste această lovitură primită în moalele capului, altfel în curînd aveam să latru la lună.

5

În următoarele zece minute, am auzit doar țipete și o succesiune ritmică de împușcături, una câte una. După aceea, am auzit un zgomot abia perceptibil de mașină, care treptat a crescut în intensitate. Mi-am ridicat încet capul, îndreptând binoclul în jos înspre șosea.

De astă dată, un convoi format din șapte vehicule civile, toate niște Toyota 4x4, dintre care două tip camionetă cu mitraliere de calibrul 12,7 mm montate deasupra cabinelor, se deplasau cu viteză de-a lungul văii. Vehiculele noi, prea bune pentru a fi călărite de vreun detașament oarecare, aveau montate antene ca niște țepi. Convoiul părea a fi un comandament.

În timp ce înaintau spre complexul de clădiri, le-am studiat cu atenție, pe fiecare în parte, dar geamurile și parbrizele erau mult prea împrășcate cu noroi pentru a putea zări ceva înăuntru. Singurele persoane pe care le-am văzut erau trăgătorii de la mitralierele de 12,7 mm, înfofoliți din cap până-n picioare, care, deși fuseseră zgâlțâiți serios la hârtoape, încercau să pară niște zmei.

Convoiul a oprit în fața corpului de clădire destinat birourilor. Soldații și spălătorii de vase s-au îndreptat în grabă înspre mașini și-au luat poziția drepți. Acum chiar că situația părea promițătoare. Deja mă simțeam ușor mai încălzit.

Mladici a coborât din cea de-a doua mașină, îmbrăcat în ținuta de camuflaj folosită de americani și purtând pe cap o bonetă sîrbească. Tipul chiar arăta ca în fotografiile pe care le văzusem; acum cincizeci de ani ar fi putut să fie dublura lui Hermann Goering.

După un salut rapid de rutină, a început să discute foarte prietenește cu comandantul local. În timp ce el era lângă cadavre, stînd de vorbă cu mai tinerii săi ofițeri, am activat semnalul radio pentru a chema avionul. Avea o singură frecvență, monitorizată constant de un avion american AWACS, care se învîrtea în jurul țării, pe undeva pe la o altitudine de 1 200 de metri.

Am apăsă butonul de acționare. Fiind atît de aproape de țintă, nu puteam să risc să vorbesc.

Am continuat să apăs butonul, poate de șase sau șapte ori, înainte ca vocea suavă a unei americance să-mi ajungă prin cască în ureche. Asta era oricum o schimbare plăcută: ultima dată avusesem parte de vocea gîjîită a unui tip cu accent tipic de pe Coasta de Est, ce părea nemilos și fără scrupule.

– Blue Shark Echo? Ești pe recepție?

Am apăsă de două ori pe clapetă. Probabil că ea recepționa în casca radio un zgomot de fond specific, ca un bîzîit.

A revenit, cu mult calm și foarte încet.

– Este în regulă, te aud cu forța cinci, Blue Shark Echo. Ai ținta în vizor?

Am apăsă de două ori pe clapetă.

– Am înțeles, Blue Shark Echo. Rămîi pe recepție.

Avionul AWACS urma să comunice la Sarajevo faptul că aveam în vizor ținta principală. Se trecea peste întregul sistem care includea detectarea, luarea unei hotărîri și distrugerea deoarece decizia de a nimici ținta fusese deja luată. Tot ce aveau de făcut cei din Sarajevo se reducea la autorizarea zborului avionului.

Cum această activitate era cunoscută numai de către aproximativ o duzină de oameni, era imposibil ca amplasamentul comandamentului să fi fost dispus în zona sigură, controlată de ONU, de la aeroportul din Sarajevo. Probabil, tipii se aflau acum într-un birou situat deasupra unei cafenele din oraș, îngrămădiți sub o masă, în timp ce un alt bombardament de artilerie sîrbesc le bubuia în geamuri.

Poate că acum un pilot american de pe unul dintre portavioane se urca în aparat. În curînd el sau ea avea să descrie cercuri deasupra Mării Adriatice, așteptînd ordinul să se apropie de țintă. Poate că era un Tornado britanic ce avea baza aeriană în Italia, la o distanță mai mică decît cea dintre Londra și Scoția, dar într-o lume total diferită. Echipajul nici n-ar fi avut măcar timp să se așeze confortabil în scaune înainte să vină momentul să se întoarcă acasă la o cafea fierbinte și un film. N-aveam nici un fel de indiciu în acest sens, dar chiar nu mai conta. Era imposibil să aud avionul, așa că nici gînd să-l văd.

O așteptam pe interlocutoarea mea să revină și să-mi comunice cît timp urma să mențin ținta în vizor. Speram doar ca Mladici să rămîină destul de mult în aceeași poziție. La ultima misiune, intervalul fusese de cincisprezece minute.

Spălătorii de vase își găsiseră iar de lucru. Doi dintre ei acopereau cu pături cadrul ușii de la parter și golurile din zid, acolo unde fuseseră ferestre. Apoi începură să scoată scaune rabatabile și mese cu cadru de lemn din autovehiculul 4x4 și să le transporte în clădirea pentru birouri, toate acestea fiind urmate de coșuri de mîncare și multe sticle de vin.

Nu-mi venea să-mi cred ochilor cînd am văzut ceea ce a urmat: două candelabre cu lumînările încă în ele. Asta-mi aducea aminte de niște ofițeri de tancuri, pe care-i cunoscusem înainte să mă înrolez în regiment, care-și cărau în tancuri vesela de la popota regimentului, pe durata exercițiilor mai importante, și-și aranjau masa de seară

cînd luau o pauză din joaca lor de-a șarja Cavaleriei Ușoare¹. Ca infanterist, obișnuiam să pufnesc la vederea caschetelor ciudate, a harnașamentului sofisticat și a bunelor maniere ale tanchiștilor, verde de invidie cînd îmi desfăceam cutia cu brînză topită din rația zilnică.

Mladici nu făcea nimic altceva decît să stea acolo cu mîinile în șolduri, aparent nepăsător la măcelul în plină desfășurare.

Cea mai nouă prietenă a mea a revenit în eter.

– Blue Shark Echo, recepție.

Am apăsător de două ori pe clapetă.

– Te aud cu forța cinci. Blue Shark Echo. Vei avea cincisprezece – adică unu cinci – minute să menții ținta în vizor. Ai înțeles?

Am înțeles, și în consecință am apăsător de două ori pe clapetă, în timp ce urmăream cum un braț de lemn de foc era dus în clădire. În curînd fumul avea să iasă prin crăpăturile din zid. Cu puțin noroc, Mladici urma să se așeze la masă, ca să mănînce, pînă în momentul la care dădeam undă verde bombei Paveway ce avea să-l facă bucăți.

Mi-am scos mînușă cu dinții, după care m-am întins să scot căpăcelul din plastic ce acoperea lentila de focalizare din partea frontală a LTD-ului. Am căutat apoi în buzunarul de la piept al echipamentului de lunetist niște hîrtie igienică și am șters suprafața de sticlă, cu o mișcare circulară din centru către exterior, pentru a o curăța de condens. După aceea m-am relaxat puțin ca să mă pot uita la ceea ce aveam în cîmpul vizual, prin vizoare. Le-am îndreptat înspre parter, înspre bucata de zid cuprinsă între cele două ferestre. Le-am mișcat pe verticală în sus pînă la punctul în care etajul întîi se intersecta cu fațada. Cu o marjă de eroare de nouă metri, doream să mă asigur că n-aveam nici o șansă să direcționez greșit lovitura

¹ Episod din Războiul Crimeei (1854-1856) în care Brigada Ușoară de Cavalerie, condusă de lordul Cardigari, a executat un atac sinucigaș asupra bateriilor de artilerie rusești, pierzînd jumătate din efectivul său, dar îndeplinindu-și misiunea, devenind astfel un simbol al jertfei de sine și al devotamentului pentru coroana britanică. (n.red.)

înspre sol. Acum chiar nu conta dacă era vorba de nouă metri mai sus, în stînga sau în dreapta, căci bomba ar fi lovit oricum ținta.

Se părea că urmau să fie servite băuturile înainte de masă. Mladici s-a îndreptat spre corpul destinat birourilor, încadrat de însoțitorii săi. Împușcăturile au continuat și după ce a intrat.

Nu aveam altceva de făcut decît să aștept. Nu-mi permiteam să apelez încă platforma aeriană. Poate că Mladici își pusese în gînd să iasă iar afară, la o mică plimbare, însoțit de aghiotanți. Datorită cantității de alcool, de mîncare și datorită ambientului asigurat de candelabre, nu era nici o grabă. De fapt era, dar nu-mi permiteam să scurtez misiunea în mod nejustificat.

I-am acordat zece minute de grație. Acum existau șanse reale să rămîină înăuntru. Speram că într-adevăr văzuse destule cadavre pentru o zi.

Am revenit în rețeaua radio și-am apăsător clapeta de cinci sau șase ori.

– Tu ești Blue Shark Echo? Confirmă.

Am apăsător sacadat și cu putere butonul încă de cîteva ori.

Ea a revenit.

– Ai un reper?

Am apăsător o dată și încă o dată.

– Am înțeles asta, confirmă-mi că ai un reper.

Iar am apăsător o dată și încă o dată.

– Detonare întîrziată?

Am răspuns apăsînd de două ori clapeta.

– Confirmă că nu s-a schimbat tipul de atac.

Iar am apăsător. Avionul venea pe traiectoria stabilită.

Transmisese veștile bune celor din Sarajevo, iar aceștia le pasaseră unui avion ce plana deasupra Mării Adriatice.

Au trecut aproape treizeci de secunde pînă cînd a revenit vocea prietenoasă.

– Blue Shark Echo, o platformă aeriană vine spre tine. Timpul de menținere a țintei este plus unu-cinci minute. Cinci, patru, trei, doi, unu, verificare.

Iar am apăsător de două ori ca să confirm. Asta a fost tot. În mod sigur, în cincisprezece minute, începând din acel moment, dispozitivul Paveway avea să lovească.

Tot ceea ce îmi rămăsese de făcut era să pornesc LTD-ul peste opt minute, să mă asigur că aud cum pornește motorășul, să verific că reticulul nu s-a deplasat de pe direcția clădirii, după care să dau drumul fasciculului ăluia de rahat, înainte de a-mi băga degetele arătătoare în urechi și capul la cutie.

Am auzit din nou împușcături și am ridicat binoclul. Bărbosul își reluase activitățile. Trebuie să fi plecat de lângă restul prizonierilor, deoarece acum era la ușa clădirii, ocărînd o santinelă. Cîteva secunde mai tîrziu, pătura ce acoperea ușa a fost dată la o parte. Imediat a apărut Mladici, cu chipul schimonosit de furie.

6

Generalul își scosese jacheta de la ținuta de instrucție, lăsând să se vadă o cămașă kaki cu mânecile suflecate. În mână ținea un prosop. Și-a aranjat cu mîna părul grizonat, sau ce mai rămăsese din el, după care l-a izbit cu furie pe Bărbos în piept. Deși a căzut la pămînt, acesta a rămas calm, controlîndu-se perfect. Mladici era cel gata să explodeze. De-abia așteptam să pună mîna pe pistolul de la centură și să i-l descarce în cap.

Căciula Bărbosului căzuse în noroi atunci cînd Mladici îl îmbrîncise, dar nici măcar nu clipise. Bărbosul avea un capișon negru pe dedesubt. Era ori un mullah¹ extrem de nebun, ori unul foarte curajos.

A înfruntat accesul de furie și de violență complet calm, ștergîndu-și cu mîna dreaptă noroiul din barbă, de vreo două ori, după ce s-a ridicat de la pămînt. Mladici era cel frustrat, încă urlînd, zbierînd și agitîndu-și brațele. Și, în mod firesc, părul i se ciufulise, pierzîndu-și aspectul îngrijit.

Mladici l-a mai trîntit încă o dată pe omul cu barbă, după care, cu mîinile în șolduri, i-a aruncat o privire, cu un aer de superioritate. În cele din urmă, a strigat ceva către unul dintre ofițerii săi arătînd înspre camioane și a dispărut din nou în clădire.

¹ Cleric/lider religios islamic (n.tr.)

Ofițerul s-a deplasat spre un grup de soldați strigându-le mai multe ordine. Aceștia au început să-i adune pe prizonieri laolaltă pe terenul unde jucaseră fotbal.

O femeie în vârstă s-a aplecat și-a luat de pe jos mingea, strângând-o în brațe. Spălătorii de vase urmăreau toate acestea fumând, cu armele atârând neglijent pe umăr. Eram deja pregătit să aud mitralierele de calibrul .50 răpăind și terminând rapid ceea ce începuseră mai înainte.

În loc de asta, s-a întâmplat ceva neobișnuit. La ordinele sîrbilor, supraviețuitorii au început să se îndrepte cu ezitare spre camioane. Bărbosul care stătea lângă ușă le făcea semne de încurajare. Unii s-au oprit ca să-i sărute mâinile murdare de noroi. M-am uitat la ceas. Era timpul. Oricine conducea aceste camioane ar fi făcut mai bine să-i dea talpă. Am verificat știftul ce fixa în poziție ecranul de protecție, de culoare verde, al lentilelor de focalizare. După cum stăteau lucrurile, n-aveam nici un motiv să mă îngrijorez că soarele ar putea intra în nori. Am luat o bucată de hîrtie igienică și-am șters din nou lentilele. Nu mă puteam apleca destul de mult în față ca să pot vedea suprafața de sticlă. Am sperat pur și simplu că este curată.

Am verificat pentru ultima dată vizorul, după care am strîns șurubul de reglare al trepiedului. Nu era nevoie de asta, dar m-a făcut să mă simt mai bine. Și eu, și echipamentul eram gata. Am apăsat butonul de alimentare și am ascultat zgomotul ușor produs de echipamentul electronic. Un mic led roșu îmi confirma că ținta fusese marcată. Mai erau doar șase minute pînă la lansare. Probabil că avionul vîjîia acum pe deasupra munților, menținîndu-se la joasă altitudine, deasupra liniei orizontului, gată să armeze și să-și lanseze încărcătura.

M-am uitat din nou înspre clădire. Ultimul camion părăsea incinta. Mai rămăseseră două. De ele nu mai era nevoie: pasagerii acestora zăceau acum în noroi. Bărbosul era încă lângă ușă, privind fix undeva departe în curtea fabricii. Mi-am mutat și eu privirea spre direcția în care se uita.

Un grup mic de prizonieri fusese lăsat deoparte, aproximativ douăzeci de fete tinere care se țineau de mâini. Aveau corpurile convulsionate de plîns și au hohotit și mai tare cînd li s-a alăturat o nouă victimă.

De astă dată am simțit cum mă cuprinde un val de adrenalină, iar inima a început să-mi bată nebunește în piept. Poate că ar fi fost greu să-i recunosc fața Zinei, dar era imposibil să mă înșel cu privire la geaca mea roșie de schi.

7

Bărbosul a dat la o parte pătura care acoperea ușa, după care s-a urcat în Landcruiser și a urmat restul vehiculelor ce coborau pe șosea. Se pare că obținuse ceea ce dorise. Grupul de fete a fost dus către cele două autocamioane rămase. Am văzut dorința sadică a sîrbilor de a-i da șuturi Zinei pentru a o determina să se miște mai repede către nenorocitele alea de camioane.

Mă înșelasem: nu mergeau toate la camioane. Cinci dintre ele au fost reținute în spate.

Sîrbii le-au încercuit. Două dintre fete, nu mai mari de șaisprezece ani, au fost luate și obligate să meargă înspre clădire, cu mâinile legate la spate. Cum se zbăteau și încercau să opună rezistență, au alunecat și au căzut în noroi.

Mi-am fixat binoclul asupra Zinei. Împreună cu alte două fete fusese reținută în afara clădirii. N-a izbucnit în plîns atunci cînd a văzut camioanele plecînd și nici măcar nu părea înspăimîntată. Stătea acolo pur și simplu, cu acel gen de demnitate pe care n-am avut-o niciodată sau pe care am pierdut-o cu ani în urmă, cînd am început să execut misiunile astea nenorocite.

De la etaj se auzeau țipete. Ambele fete fuseseră tîrîte pînă la etajul al treilea. Una se ținea de cadrul unei ferestre, avînd bluza scoasă și brațele tremurînde, într-o mișcare necontrolată. Și-a întors

capul, țipînd și implorînd iertare, și tot corpul i s-a convulsionat cînd primul sîrb a înșfăcat-o și a trîntit-o la pămînt.

Pe cealaltă o loveau cu pumnii și cu picioarele pentru că se opunea.

Am verificat timpul rămas: trei minute pînă la explozie.

Apoi s-a auzit un alt urlet, îngrozitor de tare, de la etajul al treilea. Am rotit la timp binoclul pentru a vedea corpul primei fete aterizînd pe una dintre mașinile de teren ale lui Mladici, frînt peste una dintre mitralierele de pe mașini. A rămas inertă acolo.

Mladici a ieșit valvîrtej fără să mai ridice pătura ce acoperea ușa și s-a îndreptat cu pași mari spre vehiculul nou, arătînd agitat sîngele ce curgea pe geamurile laterale.

„Întoarce-te în nenorocita aia de clădire!”

Spălătorii de vase alergau de colo-colo; doi au sărit pe platforma din spatele mașini și au tras cadavrul fetei, îndepărtîndu-l. Două secunde mai tîrziu, un altul a apărut cu o găleată de apă și o cîrpă.

Doi sîrbi și-au scos capul prin fereastra de la etaj, iar Mladici, uitîndu-se la ei, le-a arătat cu degetul starea mașinii, după care a dispărut din nou înăuntru. Am mulțumit dracului pentru asta.

De-a lungul ultimelor luni, pe măsură ce sîrbii avansau, văzusem mai multe femei spînzurate de copaci. Sinuciderea era adesea cu mult mai convenabilă decît supraviețuirea.

Rămăseseră treizeci de secunde. Mi-am lăsat capul și mai jos, mi-am băgat degetele în urechi și am început numărătoarea inversă.

Cinci, patru, trei. M-am proptit cu toată greutatea corpului.

Doi, unu. Nimic. Am numărat din nou alte cinci secunde. Poate că greșisem cu cronometrarea. M-am uitat la ceas. Spotul luminos era pe țintă. Poate că LTD-ul era de vină. Mi-am ridicat capul și l-am verificat. Scotea un zgomot abia perceptibil. Luminiță roșie era încă aprinsă. I-am verificat capacul și era încă ridicat – totul era în regulă.

Ținta fusese marcată. Unde dracu' era Paveway-ul?

8

Trecuseră două minute și tot nimic.

Am apăsât pe clapetă, iar bine-cunoscuta voce mă aștepta.

– Blue Shark Echo, ești pe recepție?

Am vorbit încet. Nu în șoaptă. Întotdeauna șoaptele sînt slab recepționate, fără putere în rețeaua radio și, în orice caz, întotdeauna o faci mai tare decît crezi; este mult mai bine să-ți păstrezi vocea constantă, dar pe o tonalitate scăzută.

– Blue Shark Echo. OK, sînt în regulă. Ce se întîmplă? Nu a avut loc nici un fel de lovitură. Nici un fel de lovitură, recepție, continuă.

– Recepționat, nici un fel de lovitură, nici un fel de lovitură. Părea că tipa lua o comandă la McDonald's. Rămîi pe recepție. Rămîi pe recepție.

Era clar că nici ea nu știa ce se întîmplă, dar nu puteam să aștept prea mult pentru un răspuns. Trebuia să economisesc bateria LTD-ului în cazul în care urma să fie necesar să rămîn aici și să marchez din nou ținta.

Pauza dura prea mult. Trecuseră deja șase minute din momentul în care atacul ar fi trebuit să aibă loc. Din clădire răzbăteau din nou plînsete și țipete după ajutor. Vocea suna altfel. Probabil că schimbaseră fata.

Eram cît pe ce să apăs din nou pe clapetă, cînd interlocutoarea mea a revenit.

– Blue Shark Echo, Blue Shark Echo? Rămîi pe recepție. Rămîi pe recepție.

Asta nu-mi era de ajuns.

– Continui să mai marchez ținta? Vine vreun avion înapoi?

N-a făcut altceva decît să repete.

– Rămîi pe recepție.

Ce trebuia să fac? Am lăsat LTD-ul să funcționeze. De ce dracu' nu puteau cei din Sarajevo să se coordoneze?

Vederea mea periferică surprinse o pată roșie, destul de estompată, și am rotit binoclul într-acolo.

9

Aproape simultan, s-a auzit un strigăt din dreapta. Zina nu mai suportase și o luase la fugă. Fata care rămăsese afară era în genunchi, cu mâinile întinse, țipînd la ea. Sîrbii rîdeau și și-au luat nonșalanți armele de pe umăr. Pentru ei abia începea distracția.

M-am rugat în gînd ca Paveway-ul să cadă din cer.

Zina se tîra de-a bușilea în cîmpul deschis, alunecînd și afundîndu-se în noroi. Geaca de schi devenise instantaneu o condamnare la moarte: avea să o transforme într-o țintă ușoară pe acel fundal sumbru.

Zina s-a împiedicat și a căzut într-o băltoacă mare, după care s-a proptit în picioare, cu fața și părul picurînd, și a continuat să fugă. Și-a schimbat direcția, îndreptîndu-se spre zona despădurită a muntelui. Se îndrepta direct spre mine.

Sîrbii n-au tras nici un foc. Poate că era prea aproape de ei, ceea ce nu era îndeajuns pentru o adevărată provocare. Îi auzeam glumind și rîzînd unul cu altul: se pare că încercau să decidă cine avea s-o împuște primul.

Ea se apropia din ce în ce mai mult de mine. Puteam să-i aud suspinele și hohotele de plîns.

S-a auzit prima lovitură. Ratată. N-am văzut unde s-a oprit glonțul, dar am auzit suieratul undeva chiar în față.

Zina continua să se apropie. S-a auzit o altă împușcătură. Din nou ratată. Iar râsete și batjocoreli din partea sîrbilor.

Apoi altă împușcătură, urmată de o alta. Gloanțele s-au înfipt în noroiul din fața ascunzătorii. În ritmul ăsta era numai o chestiune de timp pînă cînd LTD-ul avea să fie lovit. Zina nu fusese la mai mult de zece metri de mine, iar acum era la numai cinci. Atunci m-a văzut. Confuză, s-a oprit, s-a uitat de jur împrejur și a început din nou să fugă. A urmat o nouă împușcătură. A lovit-o în spate. Fata a căzut chiar în fața mea. Noroiul împrăștiat a trecut prin plasa de camuflaj și m-a stropit pe față.

A reușit să se ridice în coate și a încercat să străbată distanța mică ce ne mai despărțea, implorîndu-mă din priviri să o ajut. Nu puteam să fac nimic în afară de o privire aruncată spre ea, în speranța că următorul glonț o va ucide și-i va curma suferințele, înainte să mă compromită definitiv. S-au auzit alte cîteva împușcături într-o succesiune rapidă. A continuat să se tîrască cu greutate, aproape aterizînd în ascunzătoare. A scîncit, după care n-a mai putut decît să horcăie. Din gură i s-a prelins sînge în noroi, la nici un metru de mine. Aerul rece făcea să-i iasă aburi din rănilor de intrare pe care i le făcuseră gloanțele în spate.

Am auzit cîteva aplauze și strigăte batjocoritoare. Cineva cîștigase pariul.

Mă întrebam cît va dura pînă cînd vor înceta să mai aplaude și vor veni să verifice starea victimei. Era suficient ca unul dintre băieții lui Mladici să-și facă de lucru cu binoclul.

Nu m-am mișcat nici măcar un centimetru. Simțeam că privirea ei pierdută și lipsită de viață trecea prin mine.

Nu se auzeau nici un fel de zgomote, de plescăituri de pași în noroi, care să vină spre mine, ci numai râsetele sîrbilor și țipetele fetei din camera de la etaj, la numai 217 metri de mine.

S-a tras alt glonț și corpul Zinei a tresăltat la impact. Toate bune, părea că haidamacii încercau să rezolve problema ca să nu se mai deplaseze.

Abia după asta mi-am dat seama că unul dintre picioarele ei bloca fasciculul LTD-ului.

Nu puteam să țin eu LTD-ul: trebuia să fie fixat foarte strâns pe trepied. Am verificat câmpul de vizibilitate din dreapta ascunzătorii, gîndindu-mă că poate aș fi în măsură să-l repoziționez, dar erau prea multe denivelări ale solului. Trebuia să-l las acolo unde era.

Mai mult decît atît, nu mai aveam timp.

Asta însemna că trebuia să îndepărtez cadavrul.

Am continuat să stau foarte liniștit, în caz că o urmăreau pe fată, gata să tragă din nou. Trebuia totuși să-mi ridic capul. Ținta trebuia să fie marcată. Mi-am ridicat capul milimetru cu milimetru și m-am uitat peste marginea ascunzătorii.

Sîngele Zinei nu mai scotea aburi, acolo în fața mea, fiind deja coagulat în noroi. Piciorul ei încă mai obtura direcția pe care era orientat LTD-ul.

Sîrbii își concentraseră atenția asupra celor trei fete supraviețuitoare, două aflate la cel de-al treilea etaj și una încă afară. Acum aveam șansa să o fac.

M-am tîrît afară prin partea din spate a ascunzătorii, în timp ce țipetele de durere și de disperare continuau să se audă de la fereastra de sus. Avînd grijă să nu mișc plasa de camuflaj, am avansat încetul cu încetul spre partea stîngă a ascunzătorii. Camuflarea nu mai constituia o problemă acum, echipamentul de lunetist fiind deja mînjit cu noroi.

După aproape un metru și jumătate de mers tîrîș, întinzînd mîna, am putut ajunge la piciorul Zinei și să-l trag spre mine. Avea pielea caldă încă. Trebuia să fiu foarte atent: dacă o mișcam prea mult, unul dintre băieții lui Mladici putea să observe diferența față de poziția inițială a cadavrului, chiar dacă se părea că ei aveau acum altele pe cap.

M-am tîrît înapoi în ascunzătoare și am verificat vizorul. LTD-ul avea din nou direcția de focalizare clară și neobturată.

Efortul făcut mă încălzise puțin, dar acum, stînd iarăși nemișcat, frigul începuse să-și facă din nou simțită prezența. Am luat binoclul de jos.

Ultima fată era tîrîtă în interiorul clădirii. Mladici stătea în ușa de la intrare, cu un rînjit schimonosit pe fața sa buhăită și hidoasă. Aș fi vrut să-i bag un glonț chiar în mijlocul frunții slinoase. După un timp, s-a întors și a intrat înapoi. Poate că era timpul să se bage în fața celor care stăteau la coadă.

Nu puteam să fac absolut nimic, decît să aștept, în timp ce țipetele și suspinele fetelor răzbăteau dincolo de zidurile clădirii. Ce mama naibii se întîmpla? Unde dracu' era avionul?

Am mai verificat încă o dată vizorul, dar începusem să simt un gol imens în stomac. Pe cine încercam să păcălesc? Lovitura n-avea să mai aibă loc. Mladici și restul nenorociților urmau astfel să scape. Aveau să trăiască și să repete atrocitățile și cu altă ocazie.

Ochii Zinei se holbau la mine. Nu mai aveau acea privire clară și luminoasă; deveniseră inexpresivi și cenușii ca tot ceea ce se afla în jurul ei.

La dracu' cu Firma, la dracu' cu Mladici. Ar fi trebuit să chem Paveway-ul de îndată ce o văzusem.

Washington DC

Joi, 2 octombrie 2003

- La dracu', au trecut peste nouă ani de atunci. Totu-i acum istorie.

Ezra stătea pe spate în scaunul său și mă studia cu una dintre privirile acelea serioase și extrem de pătrunzătoare, pe care probabil că le deprindeau la școala de psihologie.

M-am ridicat de pe scaun făcând să scârțâie pielea cu care era tapițat. Mi-am lăsat privirea să rătăcească pe pereții îmbrăcați în lambriuri de lemn, trecând peste fotografiile și certificatele înrămate. Probabil că Ezra avea să-mi spună că încercam de fapt o cale de evadare, dar știam că era imposibil să găsesc vreuna, cel puțin încă douăzeci minute. Am încheiat holbându-mă prin fereastră la Arlington Memorial Bridge, aflat cam la cincisprezece etaje mai jos și la două străzi distanță.

- Atunci te-ai simțit pentru prima dată trădat?

M-am uitat la el peste măsuța de cafea destul de joasă. Nu avea nimic pe ea cu excepția unei cutii de șervețele. Presupuneam că pentru cazul în care aş izbucni vreodată în lacrimi.

Ezra avea în jur de șaptezeci, șaptezeci și cinci de ani, ceva de genul acesta. Părul său argintiu semăna cu o cască de oțel și, deși pe

restul feței se citea trecerea anilor, ochii îi scînteiau la fel ca atunci cînd avusese treizeci de ani și dădea pe spate psiholoagele de la conferințele din Viena. Din cîte știam, încă o mai făcea.

De ce continua să muncească? De ce nu se pensionase? Mi-ar fi plăcut să-l întreb încă de cînd începusem să-l vizitez, acum nouă luni, dar aceste ședințe se refereau strict la mine.

Nu-mi spusese niciodată nimic despre el însuși. Tot ce știam se rezuma la faptul că el era cel care trebuia să-i asculte pe toți nebunii care lucraseră pentru George și aveau nevoie să fie repuși pe picioare.

Și-a ridicat o sprînceană pentru a-mi grăbi răspunsul. Mă familiarizasem deja suficient cu metodele de comunicare non-verbală pe care le folosea.

– Trădat? Nu. Se mai întîmplă și chestii nașpa. A fost mai mult un punct de curbură al percepției mele în ceea ce-i privește. Atît de mulți morți și, între ei, atît de mulți copii. Mai ales Zina. Era doar, ei bine... M-am oprit și m-am uitat din nou înspre pod. Nu mai contează acum, nu-i așa?

Nu mă credea și puteam auzi cum se așternea liniștea.

– Trei ore am așteptat acolo. În tot acest răstimp, am tot apelat rețeaua radio, încercînd să aflu ce dracu' se întîmplase. Între timp Mladici s-a îmbuibat, a băut și s-a distrat, după care a plecat. Asta în vreme ce băieții săi erau sus cu fetele. Cînd m-am întors în cele din urmă la Sarajevo, nici măcar nu mi s-a spus de ce misiunea fusese anulată. Doar să uit totul și să aștept la hotel următoarea misiune. Care nu mi-a mai fost transmisă niciodată.

Ezra stătea nemișcat și aștepta.

– Cine știe? Poate că, dacă Zina ar fi rămas pe loc și n-ar fi încercat să intre în acea cursă a morții, ar fi încă în viață. Poate că, dacă aș fi chemat Paveway-ul mai devreme, ar fi trăit sau le-aș fi scutit pe ea și pe celelalte de toate suferințele și nenorocirile. La naiba cu toate! Cui îi pasă? Totul e de domeniul trecutului.

Ezra și-a lăsat puțin capul într-o parte. Chiar și prin geamurile duble puteam să aud un avion ce decola de pe Aeroportul Ronald Reagan de pe partea cealaltă a Potomacului. L-am urmărit cum se ridica în aer, probabil zăngănind geamurile de la apartamentul meu.

- Atunci de ce am discutat despre asta atît de mult în ultimele săptămîni, Nick? De ce ajungem întotdeauna să vorbim despre Bosnia?

N-aveam un răspuns, și deja știam că n-avea să rupă tăcerea care ne înconjura. Chiar dacă ar fi durat toate cele cincizeci de minute, el tot ar fi așteptat.

În cele din urmă am ridicat din umeri.

- Tu ai adus vorba.

- Nu, Nick, cred că-ți dai seama că tu ai făcut-o. Întotdeauna ajungem însă într-un anumit punct, după care ne oprim. De ce crezi că se întîmplă asta? Sînt sigur că sînt mult mai multe de spus decît lași tu să se întrevadă. Crezi c-ar putea fi vorba de subconștientul tău care te protejează ? Care te împiedică să spui tot ceea ce simți?

Uram că ajungea întotdeauna să mizeze pe cartea subconștientului.

- Ia ascultă, nu știu prea mult despre drăcovenia asta de subconștient, dar vreau să-ți spun una și bună: m-am tot gîndit să mă sinucid.

- Din cauza lui Kelly?

- Deoarece mi-este greu să mă gîndesc la motivele pentru care n-aș face-o.

- Știi că n-a fost vina ta. Ți-e clar că nu puteai să faci nimic pentru a o salva. Așa că de ce ai face asta?

- Aș putea foarte bine s-o fac și să scap. Ea e moartă acum. Ce dracu' mi-a mai rămas? Terapia cu tine, de două ori pe săptămînă, pentru următorii zece ani? S-ar putea să nu mai rezisti tu atîta timp.

Mi-am trecut degetele prin păr, după care le-am mirosit. Așteptam să mă întrebe de ce o făceam. În mod normal ar fi întreat. Chiar dacă puteam să pariez că știa și răspunsul.

A ridicat mîna dreaptă și a început să-și lovească ritmic bărbia.

– Știi ceva, Nick, dacă gîndei cu adevărat astfel, ai fi făcut-o pînă acum. Ți-am prescris destule medicamente pentru a-ți deschide o farmacie. Mi-a arătat fereastra. Ai fi putut să încerci să evadezi dacă doreai, așa cum a făcut Zina. De fapt, tu vii în continuare aici pentru că vrei să continui relația noastră terapeutică.

M-am aplecat în față și mi-am pus coatele pe genunchi.

– Îți mai spun încă o dată că nu sînt aici pentru nici un fel de relație. Sînt aici fiindcă m-a trimis George. N-are nici un sens, totu-i aiurea.

Vorbele mele treceau pe lîngă el ca și cum nu le auzea.

– De ce este aiurea, Nick? Tu ai fost cel care a crezut că terapia ar putea să te ajute să faci față morții lui Kelly. Nu se rezumă totul la asta – să te ajute să treci peste trauma pierderii ei?

– Nu, sînt aici pentru că George m-a trimis. Și tot ce-am spus și spun o să-i fie raportat lui, nu-i așa? Poate că ne ascultă chiar acum – știu eu, ce dracu' se întîmplă?

– Nick, doar știi că nu acesta este adevărul. Cum vom putea să înregistrăm progrese dacă nu există o încredere totală între noi? N-ai nici un motiv să te temi. Înțeleg presiunea la care ești supus. Înțeleg genul de activități în care ai fost implicat. Este normal ca în branșa ta să ții totul închis în tine. Lucrez cu tipi ca tine încă din timpul Războiului din Vietnam, încercînd să-i ajut să-și depășească angoasele. N-o să ajungem nicăieri dacă nu avem încredere deplină unul în altul. S-a lăsat încet pe spate, dîndu-mi timp să cuget la ce-mi spusese. După care și-a dus din nou degetul arătător la bărbie. George înțelege la ce presiuni și constrîngerii ești supus. Te vrea înapoi, refăcut și gata de muncă.

Ne învîrteam în cerc. Trebuie să fi purtat această discuție de cel puțin douăsprezece ori.

– Dar faptul că sînt aici nu-mi va fi de prea mare folos, nu-i așa? Simt că sînt prins într-un fel de situație fără ieșire. Dacă nu mă conformez, mă vei ține aici pînă cînd voi recunoaște că am o

problemă. Dacă mă conformez, admit că există o problemă, și nu voi mai putea ieși.

– Dar tu trebuie să vrei într-un fel sau altul să fii ajutat. Spuneai ceva de sentimente de singurătate ...

– Eu n-am cerut nici un fel de ajutor, am fost de acord cu asta numai pentru că nu știam ce altceva să fac. Acum îmi dau seama că ar fi trebuit să tac și să-mi continui munca. Oamenilor din întreaga lume le mor copii zilnic și totuși continuă să meargă la serviciu, continuă să meargă înainte și să-și trăiască viața. Nu trebuia să spun absolut nimic, ci s-o iau ca atare.

Ezra s-a aplecat ușor înspre mine.

– Dar Kelly n-a murit pur și simplu, nu-i așa, Nick? A fost omorâtă – și mai mult de-atât, tu erai acolo, ceea ce schimbă total datele problemei.

– De ce? De ce chiar trebuie ca totul să aibă o etichetă? Nu poți să fii un tip timid, că automat trebuie să ai o sociofobie. Încearcă din greu să reușești și vei fi catalogat ca fiind un perfecționist incurabil. De ce nu pot să-mi continui pur și simplu viața și să mă întorc la muncă? Ce-ai de gând să-mi spui acum, că sînt în faza de negare?

M-a studiat încă o dată în felul acela care mă scotea întotdeauna din minți.

– Crezi că ești în faza de negare, Nick?

– Știi ceva, sînt puțin sărit de pe fix, dar la ce altceva ai putea să te aștepți? Cine nu e? Te poți mulțumi cu acest diagnostic „puțin sărit de pe fix”? Oricum, trebuie să fii puțin Dagenham ca să-ți faci treaba.

A ridicat dintr-o sprînceană. Probabil că și gestul ăsta îl învățase tot la școala de psihiatri.

– Dagenham?

Am dat din cap.

– Două stații înainte de Barking.

– Poftim?

– Glumă tipic londoneză. În rețeaua metroului londonez, Dagenham se află la două stații înainte de Barking. Barking? Barking mad¹. Dagenham, doi pași pînă-n pragul nebuniei.

S-a prins într-un final, dar a decis că era timpul să încheiem acel capitol.

– Deci pînă la urmă ai ajuns să vezi Bang Bang-ul?

– Îhî. Însă nu sînt sigur că a contat. N-am ajuns o epavă umană care trăncănește sau izbucnește în lacrimi aiurea, dacă la asta te referi.

L-am făcut să zîmbească din nou, dar mă enerva la culme cînd făcea asta: se uita de parcă ar fi putut să vadă prin mine.

– Nick, ceea ce trebuie tu să-ți amintești cu adevărat este faptul că, prin ceea ce ai făcut pentru a grăbi terminarea războiului, probabil că ai salvat foarte multe vieți.

Am ridicat mîinile.

– Și ce dacă? Războiul a fost un mare rahat. Oamenii au fost omorîți pentru o nimica toată, copiii au fost omorîți degeaba. Oricum, ce mai contează acum? S-a terminat și gata.

Și-a aruncat ochii spre ceasul de pe peretele din spatele meu.

– Văd că iar am depășit timpul alocat ședinței noastre.

Acesta era întotdeauna indiciul care-mi spunea să mă ridic și să plec. De cele mai multe ori mi-ar fi plăcut să izbesc ușa de perete și s-o iau la goană. Dacă aș fi făcut asta, știam că acele cincizeci de minute, cît avea să dureze și următoarea ședință, urmau să fie dedicate motivului pentru care o făcusem. Așa că, la fel ca întotdeauna, m-am ridicat și mi-am pus fără nici un fel de grabă geaca de aviator. Învățasem ca trebuia să mi-o scot cînd soseam, deoarece, dacă n-aș fi făcut-o, aveam să ajungem să disecăm motivele pentru care n-o dădusem jos. Însemna oare că nu doream să fiu acolo și că speram să scap cît mai repede?

S-a ridicat odată cu mine și a venit spre ușă.

¹ Nebun de legat

– Mă bucur că în cele din urmă ai ajuns la Bang Bang, Nick. Vezi tu, subconștientul nu poate fi niciodată forțat, îi trebuie timp să rezolve lucrurile și să te ajute să iei cele mai potrivite decizii.

Cred că Bosnia te-a afectat mai mult decît îți dai seama. Mă gîndesc că există o legătură între pierderea lui Kelly și moartea Zinei. Vom ajunge pînă acolo în cele din urmă, atunci cînd subconștientul va fi gata să fie explorat.

Asta se poate însă întîmpla numai dacă vei avea încredere în relația noastră terapeutică. Nu mă aflu aici ca să te rănesc, ci ca să te ajut. Toată viața a trebuit să ții totul în tine și să nu-ți exprimi sentimentele, așa că niciodată nu m-am așteptat să-ți fie ușor să eliberezi toate emoțiile astea. Asta atîta timp cît îți dai seama că o să dureze ceva vreme...

În plus, Nick, chiar dacă ai fost mințit, se pare că tu ai făcut cu adevărat ceva important în momentele acelea.

Stăteam în prag.

– Exact ca vechiul nostru amic, Bărbosul? Cel puțin el a fost suficient de bărbat să lase o mînă de oameni să moară pentru a-i putea salva pe restul.

12

Vineri, 3 octombrie

Aveam gâtul înțepenit și fața lipită de imitația de piele ce acoperea canapeaua. Canapeaua nu era cel mai confortabil loc de dormit, dar acolo îmi încheiam inevitabil fiecare zi în ultima vreme.

Chinuindu-mă să-mi deschid ochii, m-am uitat la Baby-G. Era un ceas de culoare roz și fusese ultimul meu cadou, la a cincisprezecea aniversare a zilei de naștere a lui Kelly. Încă mai aveam timp, așa că mi-am tras pătura pe cap pentru a mai atenua din lumina orbitoare a televizorului și cea încă opacă ce se infiltra printre jaluzele.

Am apăsat pe unul dintre butoanele laterale ale lui Baby-G și am urmărit afișajul colorându-se în purpuriu și omulețul subțire executând un număr de break-dance. Kelly credea că este puțin cam copilăresc, dar mie-mi plăcuse. La dracu'! Mi-era dor de ea. Mi-am trecut mîna prin păr și am mirosit-o apoi, închizînd ochii.

Zăcea încă întinsă, complet nemișcată, așa cum o văzusem de nenumărate ori cînd dormea – întinsă pe spate, cu brațele și picioarele depărtate de corp, asemenea unei stelute de mare. Numai că de data asta nu-și mai sugea buza de jos și nici nu mai clipea, ca atunci cînd visa. Kelly avea capul întors spre dreapta, într-un unghi neobișnuit.

„De ce dracu' n-am ajuns mai repede? Aș fi putut să împiedic coșmarul ăsta...”

Cînd m-am aplecat deasupra ei, au început să-mi curgă lacrimile pe fața ei acoperită de șuvițele de păr. I-am verificat pulsul, chiar dacă știam că este inutil.

Am tras-o pînă la marginea patului și am luat-o în brațe, încercînd să o țin cît puteam de bine, în timp ce mă clătinam în drum spre ușă.

Aveau să urce în curînd scările, ținîndu-și respirația, cu armele ridicate, gata să tragă.

M-am întins lîngă ea, luîndu-i capul în brațe și strîngîndu-l la piept. După care mi-am îngropat fața în părul ei.

O voce din televizor m-a anunțat că emisiunea cea mai tare a serii avea să fie *Dispariția dinozaurilor din Egipt*. Televizorul mă trezea foarte frecvent noaptea, dar nu reușeam să-mi mișc fundul ca să iau telecomanda și să-l închid. De fapt, noaptea trecută nici măcar nu m-am deranjat să mă dezbrac înainte de a butona telecomanda pe toate canalele, timp de cîteva ore, pentru ca în cele din urmă să adorm frînt de oboseală. Într-o noapte, m-am uitat pe MTV și am aflat destul de multe despre ultimele formații apărute pe piața muzicală. Kelly ar fi fost foarte mîndră de mine.

Nu mai aveam ce să fac. Eram treaz acum. Am pipăit în jur, pe podea, dărîmînd cîteva cîni goale și atingînd rămășițele unui sendviș cu brînză. Într-un final, am găsit telecomanda și am trecut rapid peste telenovelele de dimineață și reluarea emisiunii *Jerry Springer* pînă cînd am ajuns la un canal de știri. Alți doi soldați americani fuseseră omorîți în Irak.

Mi-am făcut un plan pentru întreaga zi, ceea ce nu mi-a luat prea mult timp. Avea să fie exact la fel ca majoritatea celorlalte zile pe care nu le petrecusem stînd în fața lui Ezra. Sau poate că nu. Mi-am amintit că-mi promisesem ca azi să deschid fereastra. Aerul devenise atît de îmbîcsit, încît pînă și eu puteam să-l simt. Și, desigur, mai aveam și o întîlnire cu George.

Am strâns canapeaua și am aruncat păturile înapoi pe ea. Bucătăria era un dezastru complet. Tot ceea ce era din inox și sticlă fusese curat și strălucitor când închiriasem apartamentul, dar acum părea că împărțeam locuința cu o gorilă. Aceasta venea în fiecare noapte, în timp ce dormeam, și strica toată ordinea pe care o făcusem. Murdărea toate farfuriile, umplea coșul pînă la refuz, după care vărsa cafea și ceai pe suprafețele de lucru, iar ca să pună capac, fărîmița bucăți de pîine veche și împrăștia cutii goale de spaghete de colo-colo, iar după ce transforma întreaga bucătărie într-o grămadă de gunoi, nenorocea și restul apartamentului. Și ultimul lucru pe care-l făcea întotdeauna înainte de plecare, dacă aș putea spune așa, era să-mi lase un gust de rahat în gură. În mod sigur simțeam acest gust, la această oră a dimineții.

Am băgat și ultimele felii de pîine rămase în prăjitorul de pîine și am curățat ambalajul din plastic cu care era învelită brînză topită. Un șir constant de avioane se îndrepta înspre Ronald Reagan, iar la televizorul din cealaltă cameră se anunța că Channel Nine urma să transmită în direct încercuirea unui individ înarmat din Maryland.

Am pus ibricul pe foc și m-am întors să mă uit la televizor, mestecînd niște brînză. N-am știut niciodată de ce mă mai deranjam să le scot din țiplă: oricum aveau același gust.

Am ajuns să mă holbez la un negru tînăr care ieșise în fața casei, avînd pe el numai o pereche de blugi. Ținea mîinile sus, iar într-una din ele avea un pistol. Locul fusese înconjurat de polițiști, unul dintre aceștia zbierînd într-un megafon să lase arma jos. Era greu să apreciezi doar din mișcările și gesturile sale dacă tipul era drogat sau pur și simplu extrem de supărat.

Am încercat să-mi dezlipesc brînză topită de pe dinți și de pe cerul gurii. Negrul a strigat la ei să-l împuște, bătîndu-se cu mîna goală în piept. Vocea din megafon a urlat din nou la el să-și arunce arma, iar pentru o fracțiune de secundă chiar a părut că ar avea de gînd s-o facă. Începuse să lase arma în jos, dar, în loc s-o pună pe pămînt, a întors țeava către grupul de polițiști ghemuiți în spatele

mașinii de patrulare. Acesta a fost ultimul lucru pe care a mai apucat să-l facă. Șase sau șapte gloanțe l-au lovit în același timp și a căzut inert la pământ. Ecranul s-a întunecat, după care transmisiunea în direct s-a mutat în studio, avînd camerele de filmat fixate pe traficul rutier de pe șoseaua de centură. Urmărisem în direct o nouă sinucidere cu ajutorul poliției, la ora micului dejun.

Feliile de pîine prăjită au sărit din toaster. M-am dus și am băgat cîteva bucăți de brînză topită între felii, fără să le mai dau cu unt, curățînd totodată ultimele urme dintr-un borcan de Branston, cu o linguriță murdară. Deja ajunsesem la trei sau patru borcane pe săptămîină. Ezra ar fi avut un nou subiect de discuție dacă i-aș fi spus: în mod clar mi-era nespus de dor de bătrînul ținut natal. Feliile de pîine albă, felii de brînză și murături Branston – le băgam în mine de trei ori pe zi, zăcînd pe canapea în timp ce urmăream *Oprah*. De ce să mă mai mir că nu mă mai încăpeau blugii.

M-am întors spre fereastră, uitîndu-mă prin semiîntuneric în direcția în care se afla biroul său și strîmbîndu-mă ca de obicei.

„– Ai vreo idee ce ar putea să însemne asta, Nick?”

Am mușcat din sendviș și-am îndreptat ceea ce mai rămăsese înspre el.

– Bagă-ți-l undeva, Ezra.

– Vorbește frumos, Nick – acum trebuie să te porți ca un adevărat american.“

Am scormonit prin cutiile goale de pe birou, dar fără nici o șansă. Rămăsesem fără pliculețele de ceai, dar nu și fără pastile. Aveam nouă din sticloanțele cu medicamente pe care mi le prescrisese Ezra. Îi spuseseam că le luam, dar la dracu', nu voiam să înghit toate rahaturile alea. Aveam deja destule probleme cu Branston.

Aveam de gînd să-mi mișc fundul gras și să ies din casă, îndreptîndu-mă spre magazinul englezesc din Georgetown, acolo unde mergeau toți tipii de la ambasadă. Toți britanicii urau pretențioasele pliculețe de ceai atîrnate de un șnur, cu care încercau să te păcălească pe teritoriul Statelor Unite. Ceaiul avea un gust oribil și oricum nu

te-ajuta cu nimic. Ceea ce doream era ceaiul adevărat, în care-ți stă lingurița în picioare, acel tip de ceai care, când îl torni din termos, arată precum ciocolata caldă. După aceea ce m-ar mai putea deranja? Probabil că nimic. În funcție de ce avea să-mi spună George, poate că urma să plec chiar astăzi. Cine știe pe unde o să-mi mai fac ceaiul atunci?

Mă gîndeam să fac un duș, dar să-l ia dracu'. Am deschis robinetul chiuvetei din bucătărie și mi-am udat părul pentru a-mi mai îmblîndi aspectul de vagabond, apoi m-am încălțat cu niște adidași.

În drum spre metrou mi-am luat o prăjiturică pe care am mîncat-o înainte să ajung la stația Crystal City. În metroul din Washington n-ai voie să mănînci, să bei și să fumezi.

Cîteva minute mai tîrziu, pe măsură ce trenul imaculat din aluminiu huruia pe sub capitală, m-am trezit gîndindu-mă la tipul de la știri.

Indiferent de ce problemă avusese, totul se terminase acum. Își rezolvase problemele. Nu-mi păsa de ceea ce se întîmpla cu mine, dar Ezra avea dreptate: dacă aș fi gîndit cu adevărat la fel, aș fi făcut-o deja. N-aș apuca-o niciodată pe această cale. Încă-mi mai amintesc ce-am simțit cînd alți foști camarazi din regiment s-au sinucis, și în mod sigur nu fusese vorba de invidie, de milă sau de orice altceva. Nu fusese decît ură, o ură constantă și de lungă durată, pentru că lăsaseră pe altcineva să se ocupe de toată mizeria. Cîteodată trebuise să le triez lucrurile personale înainte de a le returna familiei. Era important să nu existe nici un fel de scrisoare din partea amantelor sau orice altceva legat de viața lor secretă și care ar fi putut să le pună familia într-o situație jenantă. Mi-aduc aminte că am ars scrisorile unui individ, gîndindu-mă că erau scrise de o prietenă ascunsă. Cînd am dus restul lucrurilor sale soției, a izbucnit în lacrimi. Cum putuse Al să nu păstreze nici una dintre scrisorile de dragoste pe care ea le semnase cu Fizz, numele cu care el o alintase?

După care m-a copleșit gândul că toate polițele de asigurare ajungeau să-și piardă validitatea fiindcă un egoist nenorocit lua o supradoză. Dacă tot te-ai hotărât s-o faci și nu ești destul de întreg la minte ca să te îndopi cu un depozit de tranchilizante sau de orice altceva, de ce nu ieși să faci salturi din elicopter și să uiți pur și simplu să deschizi parașuta la a treia încercare?

Cel mai grav dintre toate era efectul pe care îl avea asupra copiilor care rămâneau în urma lor. Cum putea să fie cineva atât de egoist încât să ignore prețul pe care trebuia să-l plătească familia? Mă întrebam dacă tipul de la televizor avea o soție, niște copii, părinți, frați și surori. Dacă aceștia, la fel ca mine, urmăriseră întreaga scenă la TV.

Dacă aș alege cea mai simplă cale să trec în lumea cealaltă, cel puțin mi-ar păsa de repercusiunile pe care fapta mea le-ar avea asupra vieții altor persoane.

Dar n-aveam de gând s-o fac. Aveam alte planuri.

13

Deși se arătase și soarele într-un final, puteam totuși să văd aburii pe care-i scoteam când respiram, pe măsură ce avansam pe Beach Street. Era unsprezece fără zece și eram la vreo două străzi de Biblioteca Congresului. Asta însemna că trebuia să merg mai încet dacă intenționeam să întârzii. Era important pentru George să vadă că totul era normal.

Ceilalți pietoni care treceau pe lângă mine mă priveau de parcă aș fi condus cu douăzeci de kilometri la oră pe autostradă. Se grăbeau cu toții, încălțați în adidași și avînd pantofii de serviciu în geantă, ținîndu-și capetele aplecate și telefoanele celulare lipite de urechi, astfel încît toată lumea să știe că puneau la cale ceva cu adevărat important. Toată lumea, bărbați și femei, părea să fie îmbrăcată în impermeabile croite din același material cenușiu-închis.

Am mai sorbit o gură de cafea prin fanta specială de pe capacul paharului de la Starbucks. Nu voiam s-o beau pe toată pînă să ajung la Hot Black Inc. Nici asta n-ar fi fost ceva normal.

Am ajuns la clădirea din cărămidă din centrul Washingtonului cu cîteva minute înainte de ora unsprezece. Lăsată în umbră de blocurile moderne din beton, greu de descris, care o înconjurau, clădirea într-un stil victorian original fusese transformată într-un spațiu destinat birourilor, cu mult timp în urmă. Șase sau șapte trepte uzate, din piatră, m-au condus spre două uși mari din sticlă ce

dădeau în hol. Calvin aştepta în spatele biroului. Era un tip negru cu o statură impozantă, îmbrăcat cu o cămaşă albă proaspăt spălată şi cu o uniformă albastră călcată impecabil, care făcea parte fie din personalul clădirii, fie din rîndurile companiei Hot Black – acoperirea noastră ca oameni de afaceri, niciodată n-am ştiut care era adevărul. Am trecut direct la vorbăria aferentă înscrierii în registru, fără a-i mai arăta actele şi alte cele, căci deja aveam cu Calvin o relaţie specială. În ultimul timp, fusesem în clădire de multe ori pentru numeroasele întâlniri cu George. Dar, ca de obicei, el continua să mă măsoare din cap pînă-n picioare, insistînd asupra blugilor, adidaşilor şi a gecii de aviator.

– Îmbrăcat lejer ca pentru o zi de miercuri, nu-i aşa, domnule Stone?

– Ai dreptate ca întotdeauna, Calvin. Este ziua imediat următoare după marţea în care ne putem îmbrăca lejer şi premergătoare zilei de joi în care ne putem îmbrăca lejer.

A rîs politicos, aşa cum o făcuse şi cu celelalte ocazii.

Am urcat cu liftul lambrizat cu lemn pînă la etajul întîi, pătîcica lui George din jungla serviciilor de informaţii ale SUA. N-aveam nici cea mai vagă idee cine era cu-adevărat creierul acolo: tot ce ştiam se reducea la faptul că, de cînd lucram pentru George, apartamentul era întreţinut şi închiriat cu optzeci şi două de mii de dolari pe an. În calitate de angajat al Hot Black Inc., companie care face reclamă la tractoare sau la ce Dumnezeu se presupune că lucrez eu, primisem şi un număr de asigurări sociale şi chiar şi o declaraţie de deducere a veniturilor. Eram un cetăţean real, teoretic la fel de american ca George. După atît de mulţi ani în care fusesem tratat ca un rahat de către Firmă, asta mă făcea să mă simt bine. Eram în continuare tratat ca un rahat, desigur, dar cel puţin totul era făcut cu un zîmbet mare şi generos pe buze, tipic american, şi pe mult mai mulţi bani.

M-am uitat la Baby-G. Nu întîrzasem îndeajuns de mult, aşa că, atunci cînd liftul şi-a deschis uşile, am mai rămas pe coridor, în aşteptare, ca statuile albe din alabastru amplasate în micile nişe dispuse de-a lungul pereţilor maţi de marmură. Personalul angajat

pentru întreținerea curățeniei fusese extrem de ocupat: în aer plutea acel miros greoi pe care îl au birourile dimineața de la spray-urile pentru lustruire și de la odorizante.

La exact unsprezece și cinci minute am intrat pe ușile cu geamuri fumurii din zona complet goală a recepției. Nimic nu fusese atins de peste un an, de când venisem pentru prima oară aici: nici masiva masă antică din fața pupitrului frontal, care în continuare nu era deservit de nimeni, nici măcar telefonul rămas încă neconectat; cele două canapele lungi, din catifea roșie, erau încă amplasate una în fața celeilalte, iar în colțul opus, pe măsuta din sticlă, specială pentru servirea cafelei, nu erau nici un fel de ziare și reviste.

Ușile de la biroul principal erau înalte, negre, lucioase și foarte solide, și mă aflam încă la câțiva pași distanță de ele când s-au deschis, lăsându-mă să-l văd pe George în prag, studiindu-mă din cap până-n picioare.

– Ai întârziat. N-aveai alte haine? Se presupune că ești unul dintre directori.

Înainte să-i pot răspunde, s-a și întors în biroul său cu lambriuri din lemn de stejar. Am închis ușa în spatele meu și l-am urmat. Nici măcar nu-și dăduse impermeabilul jos. Deci n-avea să fie o discuție lungă și confortabilă.

– Îmi pare rău că am întârziat. Este dificil să iei tot orașul la pas, zilele astea, cu toate măsurile de securitate luate.

– Ar trebui să pleci mai devreme.

Știa că mințeam. S-a așezat în spatele biroului de lucru, iar eu am luat unul dintre scaunele de lemn din fața sa. Cel puțin luminile fluorescente fuseseră dotate cu dispozitive de reglare a luminozității. Pe George nu avea de ce să-l preocupe faptul că asta putea să-l îmbolnăvească de cancer.

Ca întotdeauna, pe sub impermeabil, era îmbrăcat cu o cămașă cu nasturi și o haină de catifea. Astăzi avea chiar și o mică insignă înfiptă în cravata scurtă, din bumbac. Mă întrebam dacă nu cumva era fratele geamăn ținut în secret al lui Donald Rumsfeld. Tot ceea ce-i mai lipsea erau ochelarii fără ramă.

Și-a înclinat capul spre paharul de la Starbucks pe care-l țineam în mână.

– Încă mai bei rahatul ăsta?

Deja eram puțin mai degajat.

– Îhî, doi dolari și șaptezeci și opt de cenți.

Privea cu dezgust cum agitam zațul. Era rece, dar mai păstrasem puțin numai ca să-l enervez.

N-avea chef să ne învîrtim în jurul cozii. De fapt, niciodată n-avea chef.

Am tușit înfundat, ca să-mi curăț gîtul.

– George, m-am gîndit la ceea ce-mi spuneai săptămîna trecută. Chiar nu-mi mai pasă de război. Nu-mi pasă de ceea ce crezi că ai făcut tu pentru mine – am meritat-o cu vîrf și îndesat. N-am de gînd să mă mai întorc la muncă.

S-a reșezat în scaunul său, cu coatele sprijinite pe mînere și cu degetele strînse ca-ntr-o rugăciune în fața gurii. Indiferent la ce se gîndea, fața nu-l trăda deloc. Arătătorul drept le părăsi pe celelalte și se îndreptă acuzator spre mine.

– Crezi că ești pregătit pentru lumea de afară, băiete?

– Da. În plus, consider că terapia asta este de tot rahatul. Gata cu porcăria asta! Mi-a ajuns.

Și-a retras arătătorul alăturîndu-l celorlalte degete.

– Tu ești cel care are toate ideile geniale.

Am ridicat din umeri.

– Poate că nu m-am făcut înțeleș: Sînt pregătit. Am trecut peste asta. Intenționez să-mi cumpăr o motocicletă care să meargă perfect ca să-ncep să-mi vizitez noua patrie.

Și-a lipit buzele de vîrfurile degetelor.

– Ai suferit după ce Kelly a fost ucisă, băiete, ceea ce este de înțeleș. O asemenea pierdere – un copil... Probabil că te simți foarte singur acum. O să treacă ceva timp pînă cînd o să fii iar pe picioarele tale.

– George, mă auzi? Îți tot spun dracului chestia asta de câteva săptămîni, dar se pare că nu-ți intră-n cap. Asta e. Ajunge. Am terminat cu asta.

S-a aplecat în față, avînd degetele încă lipite și coatele pe masă.

– N-are rost să înjuri, băiete. Ce-ai face dacă ți-aș spune că nu poți pleca? Știi prea multe. Asta te transformă într-o posibilă țintă. Cam ce crezi c-ar trebui să fac în legătură cu asta? Motocicletele pot fi destul de periculoase, Nick.

M-am ridicat lăsînd paharul jos, pe covor.

– Nu mă mai poți amenința cu absolut nimic. Ce-aș mai avea de pierdut? Kelly este moartă, ți-amintești? Întregul meu univers încapă în două geamantane. Ce poți să faci? Să-mi sfîșii cămașa favorită?

– Ce-ai zice să te întorci înapoi la muncă? Cred că ești pregătit, nu-i așa?

M-am întors, gata de plecare.

– O să-ți eliberez azi apartamentul, dacă vrei. Oricum, momentan arată ca un grajd.

– Păstrează apartmentul. Folosește-l ca spațiu în care să te mai gîndești. George era la fel de calm ca întotdeauna. Nu-i asta sfîrșitul poveștii, băiete, crede-mă. Acum ești singur și deprimat. O să depășești faza asta.

Stăteam uitându-mă în gol la harta metroului de deasupra femeii din fața mea, care făcea același lucru cu harta de deasupra mea. În aer plutea un miros de margarină învechită, care nu-și avea nicicum locul într-o garnitură de metrou. M-am uitat în jur, dar brusc mi-am dat seama că mirosul venea cel mai probabil de la mine.

George avea dreptate. Acum eram un punct vulnerabil pentru Firmă și îmi era clar că nu m-ar fi amenințat niciodată fără rost. Și ce mama dracului? Dacă el mă voia mort, eram sigur că asta avea să se întâmple mai devreme sau mai târziu; nu aveam nici un fel de control asupra acestui fapt. Tot ceea ce puteam să fac era să-mi dau seama ce voiam eu cu adevărat să fac – și asta însemna să nu mai ajung vreodată în postura de a fi tratat ca o grămadă de rahat. Oricât de rău era să mă gândesc numai la Kelly acum, exista și un aspect pozitiv: eram liber. Ei nu puteau s-o mai folosească pentru a mă amenința în continuare. Acum urma să am o viață total diferită. Cel puțin așa văzusem în reluările serialului *Easy Rider*.

Dupont Circle se afla la câteva stații mai încolo. Oare Ezra știa că nu-i spusese adevărul și că nu mersesem la Bang Bang Bosnia? Existau o grămadă de lucruri în legătură cu care minșisem mai mult sau mai puțin sau pe care i le ascunseseam complet. Cum era și decizia mea de a renunța la muncă. Cum era și faptul că ședința de azi avea să fie ultima la care aveam să mai particip vreodată.

Mă făcea să mă întreb dacă psihiatrii te lasă să-ți verși amarul și să debitezi tot felul de prostii, doar pentru a rîde pe la spate și a se amuza copios pe seama închipuirilor tale.

Sau poate că o fac numai în timp ce se delectează cu o cafea și o bucată de chec la reuniunile psihiatrilor din Viena.

După care m-am gîndit: „De ce să nu mă duc?” Oricum n-aveam altceva de făcut și aveam cîteva ore la dispoziție înainte de difuzarea filmului *Dispariția dinozaurilor din Egipt*.

Vagonul era plin cam la un sfert din capacitate, majoritatea călătorilor fiind familii cu hărți turistice și camere digitale atîrnînd la gît. Copiii păreau entuziasmați, iar mamele și tații, destul de mulțumiți. La naiba, de fapt asta-mi lipsea cel mai mult. George avea dreptate. Eram singur. Ceea ce nici el, nici Ezra nu înțeleseseră însă era că întotdeauna fusesem singur, pînă cînd apăruse Kelly în viața mea. Munca – prima oară ca ofițer în rîndurile infanteriei, după care în trupele speciale, urmată de rahatul ăsta pe care-l făceam de cîteva ani – părea că umpluse acest gol, dar de fapt n-o făcuse niciodată. Mă ajutase doar să scap de acel sentiment de excludere pe care-l urîsem atît de mult în copilărie.

Acum? Începeam să mă simt la fel ca atunci cînd eram copil. Aveam aceleași sentimente de fiecare dată cînd zăceam pe canapea la primele ore ale dimineții, uitîndu-mă cum interacționează oamenii de pe ecran, cum se implică în diferite activități familiale. Pînă și cei din familia Simpson se bucurau de anumite privilegii pe care eu nu le aveam.

Acum mă simțeam la fel ca atunci cînd aveam zece ani și mă adăposteam de ploaie o zi întreagă în metrou, după care plecam scîrbit acasă, acolo unde încasam cîte o mamă de bătaie de la tatăl meu vitreg, numai pentru că nenorocitului pur și simplu îi făcea plăcere. N-o duceam mai bine nici dacă mama era acolo și vedea cum mă snopea în bătaie. Întotdeauna nega că s-ar fi putut întîmpla vreodată așa ceva și-mi cumpăra în compensație un baton de ciocolată Mars.

Ceea ce mă durea cel mai tare era absența altor copii cu care să mă joc. Am fost un copil care mânca gratuit în cadrul programului de protecție socială al școlii, care se îmbrăca mereu cu haine vechi și cu șosete desperechiate. Obişnuiam să-mi petrec zilele de unul singur, plimbându-mă prin împrejurimi, încercând să recuperez fisele netaxate din cabinele telefonice și așteptând ziua în care voi fi destul de mare ca să pot pleca de acasă, fără să mă caute cei de la Protecția Socială.

Acum mă întorsesem și o luasem de la zero. Fără obiectul muncii, fără Kelly, și-i mai închisesem ușa în nas și singurei persoane cu care ar fi trebuit să vorbesc despre asta, unui psihiatru cu o vîrstă matusalemică, cu părul asemănător unei căști de protecție. Oricine reușise vreodată să se apropie de mine suficient de mult pentru a-mi deveni prieten ori mi-o trăsesese cîndva, ori era deja mort.

M-am uitat la Baby-G și am acționat micul dansator de break-dance, de pe ecran. Cel puțin el reușea să mă fac să zîmbesc.

Am coborît la Dupont Circle și m-am învîrtit o vreme prin zonă încercînd să dau de expoziție. Deși se presupunea că ăsta este locul de întîlnire al homosexualilor din Washington DC, în față n-am văzut decît niște grupuri de somalezi și de studenți de la universitate. În cele din urmă am găsit-o din întîmplare. Art Works fusese cîndva un un magazin de lux. Posterele dispuse pe fațada din sticlă făceau reclamă show-ului; prin spațiile rămase între ele, neacoperite, se vedeau luminile strălucitoare și o clientelă foarte arătoasă și pretențioasă care studia pereții încărcăți cu fotografii.

Am împins ușa și am intrat. Vreo două capete s-au întors pentru scurt timp spre mine. În curînd subiectul principal de discuție al grupurilor adunate în Dupont Circle urma să fie mirosul puternic de margarină.

Am numărat în jur de cincisprezece persoane, îmbrăcate de parcă singurele magazine de haine pe care le cunoșteau erau Donna Karan sau Ralph Lauren. Toți aveau în mînă ceva ce părea a fi un catalog scump. M-am gîndit să sar peste partea cu catalogul – aveam la mine bani numai pentru ceai și cîteva borcane de Branston.

Nimeni nu stătea la discuții. Cel mai tare se auzea zgomotul produs de aparatul de aer condiționat ce suflase un val de aer fierbinte către mine când trecusem pragul. La o tejghea din partea dreaptă, o femeie îmbrăcată complet în negru stătea lângă un panou unde erau afișate copiile scoase la vânzare ale unora dintre lucrările expuse. Dacă nu-ți puteai permite originalele, puteai să iei acasă un suvenir, nici asta nu prea ieftin. Pentru mine situația n-avea nici un fel de noimă. Cine ar fi cumpărat așa ceva? Fotografiile nu erau deloc vesele. Bang Bang Bosnia era o colecție de cadre mult prea reale pentru a fi inserate în interiorul suplimentelor de duminică ale ziarelor.

Imediat, în fața ochilor mi-au apărut imagini pe care le văzusem în realitate. Oameni spânzurați de copaci bălăngănindu-se în bătaia vântului. Cîini sfîșiind carnea de pe oasele unui cadavru. Un grup de infanteriști sîrbi care arătau de parcă veniseră direct de la asediul Stalingradului, înfășurați în cearceafuri albe pentru a se camufla în zăpadă, pe timpul luptelor date pentru fiecare clădire în parte. Fețele lor palide și trase erau acoperite cu sînge, funingine și praf de pușcă.

Ochii aveau aceeași privire în gol, de strigoi, pe care o aveau soldații aflați în prima linie începînd de la Somme și pînă la Da Nang.

Mă întrebam ce fel de oameni sînt cei care vin să vadă tipul acesta de exponate. Suferința ridicată la rang de artă. Părea voyeuristic, aproape pervers. Ce fel de joc făcea Ezra? Asta n-avea să mă ajute. De ce-aș fi vrut să văd rahatul ăsta? Simțeam din ce în ce mai puternic valul de furie care mă cuprindea pe măsură ce avansam în galeria de artă. Cu toate astea, nu puteam să mă abțin să mă uit.

Pereții și tavanul de la Art Works erau de un alb strălucitor. Spoturi mici cu halogen erau aprinse deasupra fiecărei fotografii, a fiecărei etichete ce conținea titlul și prețul acestora. Am mers de-a lungul primului șir de fotografii, aruncînd o privire rapidă fiecareia. Sate ce arseseră pînă la temelie, vehicule blindate ce treceau peste cadavre. O parte dintre crime fuseseră comise de sîrbi, o parte – de musulmani sau croați. Nu contase în Bosnia: toată lumea îi masacraseră pe cei din tabăra adversă.

Poate că greșeam. Poate că, dacă mai multă lume ar fi venit să vadă îndeaproape toate aceste atrocități, ar fi încetat să se mai gândească la război ca la un joc PlayStation.

Al doilea șir de fotografii era intitulat simplu „Copii“. Mă gândeam că aici se găsea ceea ce Ezra dorea să vadă. Am studiat prima fotografie alb-negru, de 20 x 25, în cadrul său din plexiglas. O tânără avînd probabil în jur de douăzeci de ani, ținînd un copil în brațe. Era întinsă în zăpadă și noroi lîngă un copac de pe marginea șoselei. Era evident că fusese împușcată, căci de jur împrejur erau pete de sînge, iar pe scoarța copacului se puteau vedea urmele gloanțelor trase. Avea ochii largi deschiși. Probabil că stătea jos, sprijinindu-se de copac, atunci cînd fusese lovită de glonț.

Această execuție fusese opera musulmanilor. Pe fundal era un grup de femei, unele dintre ele cu boccele în spate, ajutate de un bărbat să se urce într-un camion. Cineva desenase o săgeată, cu vopsea albă, pe scoarța copacului, chiar deasupra petei de sînge improșcat și mîzgălise cuvintele: „Chetnik Mama“. Este destul de greu să nu te întrebi de ce o omorîseră, ca să nu mai vorbim de faptul că se mai și opriseră ca să scrie un mesaj. Mai rău, musulmanii nu-l omorîseră și pe pruncul ei: lăsaseră hipotermia să le desăvîrșească opera. Am rămas cu privirea ațintită asupra tinerei, uitîndu-mă fix în ochii ei în căutare de răspunsuri.

Oare rămăsese suficient de mult timp conștientă pentru a-și dea seama că pruncul său avea să moară foarte curînd, îndată ce înghețul nemilos avea să se lase odată cu noaptea?

Mi-am trecut o mîină prin păr și am mirosit-o, întrebîndu-mă dacă mama reușise să-i mai miroasă părul copilului atunci cînd era în pragul morții, abia respirînd.

M-am deplasat în jos, pe coridor, spre un loc mai retras, unde se aflau patru sau cinci cadre pe un panou. Într-o imagine cenușie, lipsită de strălucire, te izbea o pată de culoare roșie.

Am rămas în fața ei neputînd să mă decid dacă ar trebui să rîd sau să izbucnesc în lacrimi. Era Zina, zîmbind la aparatul foto, cu

brațele deschise, etalându-și noua geacă în timp ce mergea pe un drum noroios împreună cu un grup de femei mai în vârstă. Totul în jurul său era cenușiu – cerul, clădirile din spatele ei, până și bătrânele și hainele acestora. În schimb, ea era o pată de culoare, țipătoare, avînd și niște ochi strălucitori ce priveau direct înspre aparat, zîmbind probabil la propria reflexie în lentilele optice.

Eticheta cu titlul fotografiei suna sec: „Macul“. Fotograful era un finlandez.

Numele complet al fetei era Zina Osmanovici, iar fotografia fusese făcută atunci cînd ea împlinise cincisprezece ani. Două zile mai târziu fusese ridicată de sîrbi, împreună cu cei din satul ei, și ucisă în timp ce încerca să scape din mîinile acestora.

Cincisprezece ani. M-am uitat în treacăt în jos, la Baby-G.

Am încercat să n-o fac, dar n-am putut să mă abțin să nu mă întorc și să mă uit fix în ochii ei. Ultima oară cînd îi văzusem erau lipsiți de viață și de strălucire, ca ai unui pește mort, iar corpul ei mutilat zăcea acoperit de noroi. Îmi dădură lacrimile.

Asta fusese acum nouă ani. Ce dracu' era în neregulă cu mine? Intenționasem să merg mai departe, dar încă n-o făcusem. La final am rămas uitîndu-mă în gol la ea. Mă gîndeam la viața ei și la a lui Kelly. Cum ar fi decurs lucrurile pentru ele? S-ar fi măritat? Ar fi ajuns să aibă propriii copii?

„Ar fi trebuit să fac ceva. Amîndouă ar fi încă în viață dacă n-aș fi fost eu...”

Ce? Ce-aș fi putut să fac?

Am simțit o mîină pe brațul meu.

– Nu mă mir că nu te mai poți dezlipi de fotografie, a spus o voce din spatele meu. E frumoasă, nu-i așa? A urmat un oftat. Ce n-aș da să fi făcut o asemenea fotografie... Nu-i așa, Nick Collins?

15

M-am răsucit și m-am trezit față în față cu un arab proaspăt bărbierit, rînjind cu cei mai albi dinți pe care i-am văzut de la ceremonia de decernare a Oscarurilor încoace.

– Jeral!

Am călținat din cap plin de surprindere, sperînd că gestul meu păruse unul de încîntare. N-avea sens să pretind că nu eram cel recunoscut: petrecusem prea mult timp împreună în Bosnia.

Ne-am strîns mîinile. Avea în continuare un zîmbet larg pe față.

– Să tot fie niște ani, nu-i așa?

Jerry încă avea ceva din Omar Sharif, chiar dacă se mai îngrășase cu vreo cîteva kilograme. Avea niște stropi de vopsea în păr și pe ceasul de la mîină, de parcă ar fi avut o confruntare cu un trafalet.

– Nu te-ai schimbat de loc, amice. Am aruncat rapid o privire găurilor din blugii săi prespălați și cămășii negre pe care în mod clar o călcase fără să bage fierul de călcat în priză. Ca să nu mai vorbim de țoalele tale...

Și-a trecut mîna prin părul rărit, refăcîndu-și cu grijă cărarea înainte de a-mi da un răspuns. Arăta de parcă ar fi vrut să spună că nici eu nu mă schimbasesm, dar îi era pur și simplu peste poate să spună o minciună atît de mare. În cele din urmă și-a mai trecut o dată mîna prin păr, iar expresia de pe față a devenit mai serioasă.

– Apropo, mai nou sînt Jerry. Numele arabe nu prea mai sînt digerate pe-aici de cînd cu 11 septembrie. Iar ceea ce se întîmplă în Lackawanna nu schimbă deloc situația...

Provenea dintr-un oraș cu industrie siderurgică aflat în partea de nord a statului New York care devenise parte integrantă a regiunii năpădite de rugină și de paragină. Părinții săi fuseseră printre sutele de emigranți veniți din Yemen să muncescă în fabricile respective, care acum probabil că trăiau din ajutorul social. În ultimele săptămîni, Lackawanna apăruse de nenumărate ori la știri. Șase emigranți din Yemen, care fuseseră arestați pentru că participaseră la o tabără de antrenament al-Qaeda în anul 2001, veneau de acolo – primii extremiști islamici „debarcați” în SUA. În locul lui, și eu mi-aș fi schimbat numele.

Îmi plăcuse Jerry de cînd îl cunoscusem. Avea ceva aparte care-l făcea să se deosebească de cele două categorii de ziariști pe care-i întîlnisem în Sarajevo – puștii teribiliști, care se-nvîrtiseră prin toată lumea în speranța că-și vor face un nume, și jurnaliștii consacrați, cei care arareori riscau să părăsească incinta hotelului.

În noaptea în care l-am întîlnit în Sarajevo, beam o bere în barul de la Holiday Inn în așteptarea unei alte misiuni. Era singurul hotel rămas încă deschis pe durata asediului. Stăteam acolo deoarece era locul în care se adunau cei din media, încercînd astfel să-mi păstrez intactă acoperirea ca jurnalist.

Jerry discuta în contradictoriu cu un grup de știriști. De-abia se întorsese din teritoriile ocupate de sîrbi, în vreme ce unii dintre cei cu care se contrazicea nu călcaseră mai departe de ușa de la intrare. În fiecare dimineață, aceștia coborau la subsol, se urcau într-un transportor blindat al ONU și erau duși la cartierul general. De-acolo ridicau cîte un comunicat pentru presă, cu care se întorceau înapoi la hotel, îl mai completau cu cîteva citate – de obicei aparținînd altor jurnaliști – și-l prezentau ca fiind făcut pe linia frontului. Jerry era unul dintre puținii pe care-i văzusem să alerge după povești adevărate.

Renunțase la dispută și venise să se așeze lângă mine la bar.

– Țștia gîndesc cu dosul, omule. A dat un rînd de bere germană, cunoscută drept „pipi de pisică“. Țșta nu e numai un singur război – sînt sute de războaie într-unul.

M-am arătat șocat.

– Vrei să spui că există ceva și dincolo de lupta asta între sîrbi și musulmani?

Pentru un american, se prindea foarte repede. S-a luminat la față.

– Un pic mai mult. Am auzit că sînt lucruri care se întîmplă între musulmani și croați și între croați și sîrbi. Cît despre Mostar...

A lăsat subiectul în aer. Mă punea la încercare.

Era rîndul meu să zîmbesc.

– Împotriva celor din sud. Tuzla?

– Împotriva celor din nord, omule. După cum ți-am spus, sute. Mi-a întins mîna. Salut, eu sînt Jeral. Lucrezi pentru vreuna dintre echipele de la televiziuni?

I-am strîns mîna.

– Nick Collins. Pentru oricine are un carnet de cecuri.

Pe durata următoarelor rînduri de bere proastă descoperisem că, deși părea că este fratele mai mic al lui Omar Sharif, se născuse și crescuse în Statele Unite și nici că putea fi mai american și în gînd, și în simțire. În plus, era singurul vorbitor fluent de limbă arabă pe care-l întîlnisem vreodată care nu fusese niciodată în Orientul Mijlociu. Și, pe deasupra, nu ieșise deloc din statul New York pînă la vîrsta de nouăsprezece ani. Vorbise araba acasă împreună cu părinții săi yemeniți și cîteva ore în zilele de sîmbătă, la moschee, iar engleza – la școală și în lumea în care trăia.

Art Works era ca o bibliotecă. Jerry s-a aplecat și mai mult pentru a putea vorbi în șoaptă.

– De ce ai venit aici? Ce cauți?

– Eram în trecere și am văzut afișul...

După care a intervenit un moment de pauză. Nici unul din noi nu părea să știe ce să spună mai departe. Trecuseră totuși nouă ani de

atunci; iar din cîte ştia el fusesem în Bosnia numai pentru a face fotografii şi voiam să rămînă cu aceeaşi impresie.

De-abia aşteptam să ies de acolo şi speram că şi el gîndea la fel, însă stătea pur şi simplu locului, zîmbindu-mi.

– Cu ce te mai ocupi acum? Tot cu fotografiatul?

Am clătinat din cap.

– Totul s-a schimbat, amice. În ultima perioadă, m-am ocupat de nişte chestii legate de publicitate. Destul de plictisitor, dar cel puţin pot să-mi acopăr cheltuielile. Acum mi-am luat o mică vacanţă. Tu cu ce te mai ocupi? Ai vreo lucrare pe-aici?

– De fapt, sînt bune, dar nu exagerat de bune, exceptînd-o pe aceea. Şi-a întins degetul peste umărul meu indicînd-o pe Zina. Şi încă una.

Două cucoane din grupul celor îmbrăcate cu haine Donna Karan stăteau în spatele nostru, aşteptînd să ne mişcăm, astfel încît să poată să bifeze fotografia cu Zina în catalogul pe care-l ţineau în mînă. Ne-au măsurat de sus în jos, iar una din ele a pufnit ostentativ în batistă.

Dispreţul lui Jerry pentru cele două era destul de făţiş, oricît ar fi încercat să-l mascheze.

– Hai Nick, vino să ne mai uităm.

– Trebuie să plec, amice, am nişte treburi de rezolvat.

Trebuia să plec şi să scap de el. Aparţinea trecutului lui Nick Collins, iar acum eu eram Nick Stone. Dar el nu accepta un „nu” drept răspuns.

– Haide, două secunde. Ăsta-i celălalt care mi-aş fi dorit să fie al meu. Chiar o să ajungă faimos cîndva.

Ne-am întors la „Chetnik Mama”. A privit atent imaginea, cu o expresie plină de admiraţie.

O femeie trecu pe lîngă noi, făcîndu-şi vînt cu catalogul.

– Este o fotografie extraordinară. Dar nu asta o să-l facă faimos. Ci el. A bătut uşor cu degetul în pexiglas, acolo unde un bărbat ajută femeile din fundal. Ştii cine-i ăsta? Hai, uită-te mai atent.

M-am apropiat.

Era chiar Bărbosul, puteam să jur. Aplecându-mă, i-am studiat fața, la o distanță de câțiva centimetri de ochii săi. Pielea feței era foarte fină, întinsă deasupra pomeților înalți de sub ochi. Trebuia să se mai rotunjească puțin pentru ca gulerul cămășii să-i vină perfect. Ceea ce m-a frapat cel mai tare era faptul că, deși se afla pe tărîmul morții și al distrugerii, avea unghiile perfect îngrijite, iar barba lungă și închisă la culoare era ajustată și aspectuoasă.

– Nu. M-am tras înapoi din fața cadrului. N-am idee.

– Exact. Dar într-o zi vei avea. Vor fi tot atît de multe tricouri cu fața lui cîte sînt acum cu Che Guevara. Mi-au cerut cîteva fotografii să le expună aici, dar le-am tras-o. Am avut deja două expoziții pe cont propriu. Le voi da ceea ce vreau eu, ceea ce cred că este important. N-o să apar aici doar ca să umplu peretele ăsta sau celălalt.

Una dintre angajate, o femeie cu părul blond atîrnînd peste o helancă de culoare neagră, s-a îndreptat spre noi.

– Ați putea să păstrați liniștea? Știți, imaginile de acest gen chiar merită să fie respectate.

Jerry a dat dezaprobat din cap.

– Haide, Nick, nu vrei să luăm niște aer? Am ieșit afără în soare. Jerry și-a pus o pereche de ochelari de soare imenși. Apropo, Nick, arăți ca dracu. Cu toate astea, mă bucur să te văd. Ce zici de-o bere în cinstea vremurilor de demult?

Am luat-o la stînga, ca să găsim un loc potrivit. O să beau o bere și-o să plec.

– Deci te-ai însurat. Mă uitam la verigheta de aur de pe degetul său.

Zîmbetul său ajunsese la o intensitate maximă.

– De-abia ni s-a născut o fetiță. Are trei luni. Chloë. Este cea mai frumoasă făptură pe care am văzut-o vreodată.

I-am zîmbit și eu, ușor răutăcios.

– Să-nțeleg că seamănă cu maică-sa...

– Amuzant. Dar tu?

Am negat, dînd din cap. Nu doream să vorbesc despre Kelly. Asta era o problemă personală. Chiar și Ezra abia scosese de la mine versiunea prescurtată. Povestea completă rămăsese singurul lucru care-mi aparținea în totalitate.

Am intrat în barul unui designer, cu lumini difuze și banchete din piele. În curînd aveam în față două Amstel, slab alcoolizate, un motiv bun ca să ne continuăm discuția. Mi-am dat seama că-mi făcea plăcere. Nu era genul de persoană pe care-mi era dat să o cunosc în mod normal: era un tip deosebit.

Avea numai douăzeci și trei de ani atunci cînd ne cunoscuserăm la Holiday Inn. Planul său fusese destul de simplu. Să zboare la Londra, să cumpere o cameră video Hi-8 pe lîngă aparatul de fotografiat pe care-l primise la mama sa drept cadou de absolvire, după care să facă autostopul pînă în Bosnia ca să facă niște fotografii care să exprime adevărul gol-goluț. Avea să vîndă aceste poze, de îndată ce avea să descopere cum. După cîte se părea, așa se întîmplase.

– Ți-ai trecut și Golful în palmares?

– Glumești? Cu culoarea pielii mele? Ultimul lucru de care aș avea nevoie ar fi să sfîrșesc împușcat de ai noștri, știi faimoasele „focuri aliate“...

Acum, cea mai mare provocare pentru el era să găsească un echilibru între timpul dedicat muncii și cel dedicat familiei sale. I-am spus că nu eram chiar un expert în materie, dar că oricum n-avea să-i fie ușor să facă asta.

Jerry a dat aprobator din cap. Cei trei se mutaseră din Buffalo cu mai puțin de-o lună în urmă, iar Renee era foarte ocupată cu amenajarea căminului.

– Poate mai facem un copil la anu', cine știe? Și ochii i-au licărit din nou. Ar fi o treabă, Nick. O treabă bună.

A comandat altă bere și m-am trezit că fac același lucru. După care am revenit la discuția referitoare la expoziție.

– Știi ceva? Îi tremura vocea. Mi-am petrecut toată viața încercând să captez toate ororile. Am privit prin intermediul lentilelor și astfel am putut să-mi proiectez mesajul prin intermediul imaginii, dar totul s-a schimbat de când a apărut Chloë. Înțelegi ce-ți spun? Înghițea cu greu. Ca și tragedia acelei mame care încerca să-și protejeze copilul, știind că ea însăși mai avea doar câteva secunde de trăit. Sperând cu disperare că se va găsi cineva care să aibă grijă de el... Privindu-mi acum lucrările, mi se pare că apar într-o altă lumină și au un nou înțeles. Ce pierdere de... A luat o înghițitură lungă. Totu-i un mare rahat, nu-i așa?

Mi-am trecut iar mîna prin păr, după care mi-am șters fața. Am simțit o durere neașteptată în coșul pieptului și am sperat că nu se vedea. Probabil că mă simțeam exact cum arăta el; își șterse o lacrimă ce-i curgea încet pe unul din obraji.

– Ai dreptate prietene, totu-i un mare rahat.

Ne-am ridicat împreună.

– Hai la mine acasă, hai să le cunoști pe Renee și pe Chloë. Nu stăm prea departe de-aici.

– Acum trebuie să mă scuzi, am...

N-a vrut să renunțe nici în ruptul capului.

– Hai, că am mașina chiar după colț. Mi-ar face plăcere să-ți arăt o parte din munca mea. Am realizat o mulțime de lucrări valoroase de la ultima noastră întâlnire.

Încă ezitam când am ajuns la ușă.

– Haide, omule. Hai în casă. I-am povestit lui Renee de-o sută de ori despre ziua aia... Nu m-ar ierta în veci dacă nu te-aș aduce să te vadă.

Îmi venea să-l strîng de gît, căci nu era nici un chip să-l conving să mă lase să plec.

– În plus, fac și o cafea excepțională. Am ieșit pe ușă. Nimic asemănător cu făcătura aia arăbească.

Am luat-o spre ieșirea din capitală, spre Chevy Chase, de-a lungul șoselei principale. Massachusetts Avenue ne-a condus dincolo de toate clădirile ambasadelor, iar într-un final în linie dreaptă, pe lângă un șir de blocuri de locuit, greu de descris. Pînă să ajungem acolo, Jerry terminase să-mi povestească că Renee era din Buffalo, nu prea departe de Lackawanna, că era editor de fotografii liber profesionist și că pînă nu demult stătuse în micul ei apartament deoarece el era întotdeauna mai mult plecat. Dar curînd după ce se căsătoriseră venise pe lume Chloë și consideraseră că e timpul să se mute. Nu s-a deranjat să-mi spună însă de ce erau acum aici, în Washington.

Ultimul angajament pe care-l avusese fuseseră manifestările violente antiguvernamentale din Venezuela.

– Am făcut niște poze extraordinare cu protestatari care se călcau pe bombeuri cu cei din Garda Națională. Le-ai văzut în *Newsweek*?

Am întors la dreapta de-a lungul unor blocuri cu apartamente, am coborît pe o rampă și am intrat în parcare subterană. A oprit motorul și s-a întors spre mine.

– Acum nu vrei să stai acasă, Jerry? Vreau să spun că, dacă eu aș avea acum un copil, m-aș gândi că ar trebui să încetez să mă mai trambalez de colo-colo, pe unde se-ntîmplă toate nenorocirile din lume.

În loc să-mi răspundă, se juca în continuare cu un set de chei, în drum spre lift.

– Măsurile astea de securitate, spuse el. Trebuie să descui o încuietoare numai ca să dai de alta, cea de aici.

A ezitat puțin înainte să aleagă cheia cu care să deschidă liftul, dar în final am reușit să urcăm.

– Numai un etaj. Jerry zîmbea larg, plin de satisfacție, asemenea unui membru al Martorilor lui Iehova care tocmai făcuse un nou prozelit. Sper că e acasă. În condiții normale, la ora asta, o ducem pe Chloë în parc. S-a întors spre mine. Nick... I se înmuiase vocea. Niciodată n-am reușit să-ți mulțumesc pentru ce-ai făcut atunci, când ne-am întors în Sarajevo. Mi-am repetat asta în minte de sute de ori. Vreau numai să-ți spun...

Am ridicat o mână ca să-l opresc.

– Stai liniștit, n-ai pentru ce. Asta a fost demult. Nu-ți mai bate capul cu asta.

Nu voiam să mai fiu răscolit de amintiri în acest moment. Era mult mai bine să las lucrurile așa cum erau.

A fost puțin dezamăgit, dar și puțin derutat.

– Oricum, mulțumesc. Voiam numai să-ți spun, asta-i tot.

Liftul s-a oprit; în drum spre apartament, Jerry a început să se joace iar cu cheile.

Coridorul cu pereți albi avea pe jos un covor gri, aflat într-o stare destul de bună. Locul în sine era extrem de curat. Probabil că majoritatea celor care locuiau acolo lucrau în ambasadele pe lângă care abia trecuserăm.

În momentul în care a băgat cheia în ușa cu numărul 107, am simțit un miros de proaspăt vopsit. Mi-a arătat cu degetul înspre holul de la intrare. Nu era nici un cărucior pentru copii.

– Cafea? Hai să mergem în hol. E mult prea puternic mirosul în celelalte camere. Te rog să scuzi deranjul. Știi cum e când te muți.

De fapt, nu prea știam. Nu-l mințisem pe George: toată viața mi-o petrecusem între două misiuni.

Ușile celor două dormitoare erau larg deschise. În fiecare din ele se vedea câte o saltea așezată direct pe podea și o stivă de cutii și haine.

Holul era dezolant de gol, pe un fundal alb. Încă n-avea perdele, dar fuseseră instalate un televizor, un videorecorder și o combină muzicală cu niște leduri roșii aprinse. Se părea că n-aveau de gând să păstreze vechea mochetă: aceasta era acoperită cu pete proaspete de vopsea. În rest, tot ce se mai vedea în jur făcea parte din recuzita bebelușului: un suport special pentru schimbarea scutecelor, pungi și scutece, toate învăluite în mirosul specific al pudrei de talc. În colț era un pătuț albastru avînd deasupra niște brațe mobile de plastic, de care atîrnau steluțe și ursuleți de pluș.

Deasupra șemineului era o întreagă expoziție cu fotografiile celor trei. Erau pînă și vreo două poze Polaroid ale lui Chloë singură, foarte albastră și plină de cute. Mă gîndeam că erau genul de lucruri care-i fac în mod normal pe părinți mîndri de odraslele lor. Probabil că fotografiile fuseseră primele lucruri pe care le despachetaseră.

A deschis o cutie ce conținea un morman de foi și de fotografii, toate păstrate cu grijă în folii de plastic.

– Ai fost destul de ocupat.

– Da, destul. Zi-mi ce crezi despre ele.

Apoi a plecat în bucătărie, lăsîndu-mă singur.

Chiar trecuse ceva timp de cînd Jerry începuse să poarte la gît cadoul primit de la mama sa, cu ocazia zilei de naștere. Acoperise tot ce avea legătură cu războaiele din Etiopia și cu taberele de refugiați din Gaza pînă la poza papei plîngînd în ceea ce arăta ca o mahala din America de Sud.

Îl auzeam pe Jerry trebăluind în bucătărie în timp ce luam fotografiile folie cu folie pentru a le studia în lumină.

Cînd s-a deschis ușița de la oficiul de servire și a apărut o tavă pe care tronau cămile cu cafeaua la filtru, am ridicat o pagină întîi, laminată, a ziarului *New York Times*.

– Fotografia asta din Sudan îți aparține?

O fetiță înfometată, toată numai piele și os, zăcea dezbrăcată în mizerie. Mai în spate se vedea un vultur care-i urmărea atent toate mișcările. Fotografia în sine n-ar fi ieșit atît de tare în evidență dacă lîngă ea n-ar fi fost o reclamă la un ceas de mînă Cartier, în valoare de cîteva mii de dolari.

Jerry și-a băgat capul prin ușița oficiului.

– Aș vrea eu. E o fotografie a lui Kevin Carter. Tipul a murit. A cîștigat un Pulitzer pentru ea.

În timp ce mă pregăteam să iau tava, s-a auzit o cheie în broască.

– S-au întors.

Pentru prima dată, a părut un pic îngrijorat.

L-am lăsat să se ocupe de familie și m-am dus spre canapea, lăsînd cana de cafea pe o cutie de împachetat. Puteam să văd ce se întîmpla pe hol.

Renee purta blugi și o haină lungă și groasă de blană sintetică de culoare albastră-verzuie. L-a îndemnat din gesturi să nu facă gălăgie cînd s-a dus s-o sărute. Chloë dormea. În timp ce Jerry s-a apucat să desfacă hamurile copilului din cărucior, ea și-a dat jos haina și s-a îndreptat spre mine. A zîmbit larg și mi-a vorbit fără să ridice însă vocea deloc.

– Salut! Avea o față plăcută, veselă; era micuță de statură și slăbuță. Părul său castaniu era prins la baza gîtului și nu era machiată. Eu sînt Renee.

Mi-a întins mîna. Avea o mînă moale pătată cu vopsea.

Speram că mirosul de vopsea anihilase damful de maragarină pe care-l emanam. I-am zîmbit la rîndul meu.

– Știu, mi-a spus totul despre tine. Era o replică banală, dar nu știam ce altceva să spun în situații de genul ăsta. Eu sînt Nick.

– Și eu știu totul despre tine. Tipul care i-a salvat lui Jerry viața în Bosnia.

M-a condus plină de mândrie spre pătuțul în care Jerry lăsase cu grijă bebelușul după care dispăruse înapoi în bucătărie.

– Iar ea este Chloë.

M-am uitat în pătuț, dar n-am reușit să văd prea mult. Fetița purta o căciuliță de lână și era acoperită cu plapuma pînă la ochi. Durerea din piept îmi dispăruse în timp ce ne apropiam de ea. Acum fusese înlocuită de un sentiment diferit. Poate că era vorba de gelozie. Aveau tot ceea ce credeam că-mi doream și eu. Se părea că era cazul să șoptesc ceva adecvat.

– Chiar este frumoasă, nu-i așa?

Renee s-a aplecat deasupra pătuțului, cu ochii fixați asupra feței somnoroase.

– Nu-i așa că-i o scumpă?

Ne-am așezat ca să ne bem cafeaua, ea cerîndu-și scuze pentru deranjul din casă.

– Ne-am tot zis că trebuie să ne luăm o masă.

M-am gîndit c-ar fi mai bine să mai fac un efort înainte de a profita de prima ocazie de a fugi. Am gesticulat expresiv spre cutia de ambalaj și am zîmbit.

– În ultimul loc în care m-am mutat, aveam și eu una ca asta. În cele din urmă ajunsese să-mi placă.

Jerry ni s-a alăturat cu o altă cană în mînă.

– Și ce părere aveți despre Washington DC? am întrebat. Este puțin diferit față de Buffalo...

– Este destul de bine. Nu părea prea convinsă. Poate că într-o lună sau două vom aranja totul pe-aici, iar Jerry va obține slujba pe care și-o dorește la *Washington Post*.

Apoi mi-a întins o cafea fără zahăr. Începuse să-i tremure buza.

În aer tensiunea își făcea simțită prezența.

– Dar înainte de asta, are de gînd să mai meargă într-o altă călătorie nebunească...

Jerry făcea tot ce putea ca să-i evite privirea.

Indiferent de ceea ce se întâmpla aici, nu doream să mă bag în nici un fel. Asta era șansa mea.

– Vă rog să mă scuzați. Am sorbit puțin din cafea, după care am pus cana jos. Era prea fierbinte. Acum chiar trebuie să plec. Eram deja presat de timp atunci când l-am întâlnit pe Jerry din întâmplare.

El era însă de altă părere.

– Haide Nick, mai stai puțin. În curînd Chloë se va trezi și poate că vom putea merge undeva să mîncăm.

– Nu, chiar trebuie...

Renee se uită la mine.

– Te-am făcut să te simți în plus.

– Nu, nu. Nici gînd. Speram că părusem mai convingător pentru ei decît eram pentru mine însumi. Chiar trebuie să plec. Intrasem în galerie doar pentru vreo cinci minute, ca s-arunc o privire. O să iau metroul, așa că totul e în regulă.

Nici măcar nu știam unde este metroul, dar oricum nu mai conta.

Jerry m-a bătut pe braț încurajator.

– Cel puțin lasă-mă să te conduc pînă-n stație.

N-aveam altă alternativă: nu voiam să stau acolo toată ziua și să mă contrazic. Mi-am luat rămas-bun de la Renee, după care am ieșit împreună cu el.

Jerry s-a tot scuzat în lift.

– Îmi pare rău că s-a întâmplat așa. Lucrurile s-au complicat foarte mult de cînd ne-am mutat...

Am dat aprobator din cap, nedorind să mă implic în nici un fel. Chiar nu mă interesau dedesubturile vieții lor de familie.

– Renee are dreptate, continuă el. Am o groază de responsabilități acum. Voi merge și voi lucra pentru *Post*. A făcut o pauză, ușor timorat. Singura problemă este că încă nu m-am dus să-mi depun o cerere de angajare. Mai este un singur lucru pe care vreau

să-l mai fac înainte de a fotografia numai imagini idilice pentru tot restul vieții.

Am zîmbit la gândul că l-aș putea vedea umblînd de colo-colo la nu știu ce spectacol, încercînd să transmită un mesaj anume prin intermediul imaginii.

Liftul s-a oprit în hol. Am mers pe jos pînă-n stradă, după care am luat-o la stînga. Se părea că Jerry știe încotro merge. Arăta puțin mai relaxat acum.

– Ia aminte, Nick. Știu că nu vrei să auzi asta, dar chiar vreau să-ți mulțumesc pentru tot ce-ai făcut pentru mine în 1994. Eram tînăr și n-aveam idee ce se întîmpla cu adevărat; a fost curată nebunie. Dacă nenorociții aia de sîrbi...

De astă dată mi-am ales cu mai mare grijă vorbele, pentru a fi sigur că mă fac înțeleș.

– Sînt fericit că ești în viață, că ai o familie minunată și că pînă la urmă toate lucrurile s-au rezolvat de la sine.

– Știu, dar acum trebuie să fac totuși acest ultim lucru. Avea din nou acea privire de membru al Martorilor lui Iehova. Și nu oriunde, ci în Irak.

– Irak?

– E vorba de o ultimă fotografie. Fotografia vieții mele. Îți aduci aminte de tipul ăla...

M-am trezit că trăncănesc moralizator:

– Cum crezi că se vor simți ele cînd vei sfîrși cu un glonț în cap? Ori decapitat în direct pentru ca Renee să poată să te privească? Trebuie să fii acolo, cu ele tot timpul, trebuie să ai grijă de ele în permanență, crede-mă, căci niciodată nu vei aprecia ceea ce ai pînă cînd vei pierde totul. Am tras adînc aer în piept încercînd să mă calmez și să cobor tonul. Dă-o dracului, Jerry, dovedește că ai creier în capul ăla. Ai tot ce vrei. De ce ai vrea să pierzi totul?

Jerry și-a ferit privirea.

– Ai dreptate, omule. Dar asta nu este Bang Bang. Asta echivalează cu fotografia lui Che Guevara făcută de Korda, cu fotografia președintelui Mao făcută de Hou Bo. Știi, individul aplecat asupra lui „Chetnik Mama“ – vreau ca poza pe care i-o fac să apară pe coperta revistei *Time*.

Am fost nevoit să ridic vocea pentru a putea acoperi zumzetul traficului.

– Ce face tipul ăsta în Irak?

Începusem să traversăm pe la o intersecție.

– Nu este încă acolo – va ajunge în Bagdad joia asta și va sta aproape o săptămână. Se duce acolo pentru a trage un semnal de alarmă irakienilor. Susține că sunniții și șiiții trebuie să se unească, pentru a începe să-și controleze propriul destin. Crede-mă, Nick, acest individ este pe cale de a deveni replica islamului la curentul Mahatma Gandhi.

– Cum îl cheamă?

– Hasan Nuhanovici. Este preot. Până și sîrbii erau îngrijorați din cauza lui. A supraviețuit întregului fenomen Bosnia și încă o face, de parcă plutește pe deasupra tuturor. Numai că o grămadă de grupări, aparținând ambelor tabere, ghidate de principiul „dă-i războiului o șansă“, îl vor mort. Le-ncurcă foarte tare afacerile.

Am ridicat din umeri, nedumerit.

– Tot nu-l știu.

– Exact! a exclamat Jerry. Țsta-i tot șpilul. Se ferește de publicitate. Nu e adeptul cultului personalității. Și totuși mesajul său este consistent, fapt ce mă face să cred că aceasta ar fi fotografia cea mai potrivită ca să apară în prim-plan în întreaga lume. Știi că s-a dus în

Pakistan și a inițiat boicotarea companiei Coca-Cola? Problema este că, tot făcînd lucruri de genul acesta, n-o s-o mai ducă mult. Trebuie să mă mișc repede. Am încercat să-i dau de urmă în Bosnia, dar ar fi fost mai simplu să-ți aranjezi să ieși la ceai cu Karadici. În Bagdad nu mă voi mai izbi de atît de multe uși închise. M-a apucat de mîină. O ultimă fotografie, Nick, asta-i tot ce vreau să fac. Știu că Renee se opune cu înverșunare, dar la urma urmei nu e o fotografie făcută în linia întîi. Fotografia conducătorului Mao a fost făcută pe o plajă, a lui Nuhanovici poate fi făcută pe malurile Tigrului. Nu există nici o problemă, nici un pericol. E ca o plimbare în parc.

Voiam să-i spun că-mi dădeam seama că-mi îndrugă verzi și uscate pentru a-și susține ideea. Dar mă interesa totuși Nuhanovici. Există tot felul de lucruri pe care nu le poți uita, indiferent de cît de mult încerci să le lași deoparte, iar imaginea acestuia, în fața lui Mladici, la fabrica de ciment, era una dintre acestea.

– Și ce-a făcut acest individ ca să se facă remarcat în Bosnia?

– Există povești uimitoare care circulă în legătură cu acest subiect. Am auzit că a reușit să oprească un masacru, undeva într-un loc la nord de Sarajevo. De fapt, i s-a opus fățiș lui Mladici. S-ar părea că nimeni nu știe ce i-a spus, dar se știe că l-a lăsat pe Mladici fără replică. Astfel a eliberat un grup numeros de prizonieri.

– Ce s-a întîmplat cu Mladici? Încercam să nu par prea interesat de soarta liderului musulman. Au reușit să-l captureze în cele din urmă? Am pierdut șirul evenimentelor derulate acolo.

– Nu, încă e liber. Ultima oară am auzit că era ținut prizonier într-o mănăstire din Muntenegru. Este numai un zvon, dar am auzit că din cauza englezilor ajunsese la atîtica – mi-a arătat explicit cea mai mică distanță posibilă între degetul mare și arătător – de a fi omorît în timpul războiului. Ar fi fost ceva, nu? Dar ține cont – Curtea Internațională era în curs de instituire la Haga și aveau nevoie de cîteva nume sonore în boxa acuzaților. Astfel, toată lumea putea să vadă că se făcuse dreptate după război. Toată lumea avea să fie fericită – exceptîndu-i pe musulmanii din Bosnia, desigur.

M-am gîndit la Zina. Nu uitasem niciodată expresia de pe fața ei în timp ce-mi poza, la numai cincisprezece ani, îndrăznind să viseze pentru o fracțiune de secundă că este Kate Moss. După care m-am gîndit la ea și la miile care muriseră asemenea ei, doar ca să se considere că se făcuse dreptate. Ei bine, nu era exact felul meu de-a face dreptate, dar oricum acum nu era nici timpul, nici locul... La naiba, și ce dacă? Asta a fost acum mai mult de zece ani. Totul este istorie acum.

Ne-am oprit lîngă chioșcul de ziare din afara stației de metrou.

– Succes, amice! Sper că-ți vei face fotografia mult dorită, iar atunci cînd se va instaura pacea mondială, te voi face direct reponsabil pentru asta.

I-am întins mîna pentru a-mi lua rămas-bun.

A ezitat.

– Știi ceva? De ce nu vii cu mine?

Făcea tot ce-i stătea în putere să mă facă să cred că ideea îi venise pe moment.

– Nu, prietene. Nu vreau să fac genul ăsta de...

– Haide. O să stăm acolo cel mult o săptămînă.

I-am întins din nou mîna, și de data asta mi-a întins-o și el.

– Trebuie să plec, amice. Sper că le vei rezolva pe toate.

– Aș putea s-o fac numai însoțit de un alb, Nick. S-a uitat direct în ochii mei și mi-a luat mîna între mîinile sale. Gîndește-te la asta. Promite-mi măcar atît. Sîmbătă voi pleca la Londra, căci am o afacere în derulare cu *Sunday Telegraph*. După care, marți voi porni spre Bagdad.

În cele din urmă mi-a dat drumul la mîna și a scos o carte de vizită și ceva de scris.

– Nu mă înțelege greșit, Nick, îți ofer o slujbă. Ce zici de zece procente și acoperirea tuturor cheltuielilor?

Nu voiam banii lui. N-aveam nevoie de banii nimănui. Nu era ca atunci cînd aveam de plătit taxe școlare.

Mi-a dat stiloul și o altă carte de vizită pe care i-am scris numărul meu de mobil.

– Fii atent, i-am spus în timp ce-i dădeam înapoi stiloul și cartea de vizită. Ai aici numărul meu, dar numai ca să mă suni să mai bem o bere împreună când te întorci.

M-am întors ca să intru la metrou, căutînd niște monede în buzunar pentru a-mi cumpăra un bilet.

A strigat iar după mine.

– Te mai gîndești?

I-am făcut cu mîna exact când treceam de bariera de acces.

Metroul rula lin pe sub Washington, iar în vagon, în afară de mine, se mai aflau și alte douăzeci de persoane. Se părea că Bărbosul străbătuse o cale lungă de la episodul cu fabrica de ciment. Pentru el viața mersese mai departe, dar oare se întâmplase și pentru mine același lucru? Pentru Zina și pentru alți bieți nenorociți care fuseseră secerați de haidamacii lui Mladici în mod sigur nu.

Nu recunoscusem niciodată asta în fața lui Ezra, dar încă mă mai simțeam vinovat când mă gândeam la acea zi. Ce s-ar fi întâmplat dacă aș fi chemat mai devreme avionul de luptă? Poate că Sarajevo anulase decizia de atac cu un minut sau două înainte ca eu să acționez în cele din urmă fatidicul buton. Poate că, dacă n-aș fi amânat, Paveway-ul ar fi fost lansat. Ar fi murit niște musulmani, dar mult mai mulți ar fi supraviețuit. Zina ar fi putut să facă parte dintre ei.

La dracu', după cum continuam să-i spun lui Ezra, totul era istorie acum. Și dacă tot vorbim de istorie, s-ar putea ca Bărbosul să fi contat în vreun fel, dar la fel de bine curînd putea să fie ucis. Vezi ce s-a întâmplat cu Gandhi. Speram că Jerry va face acea fotografie memorabilă: s-ar fi putut să fie ultimul care să o facă.

Am coborât la Georgetown și am luat liftul către inima Fortăreței Americii. Oriunde te întorceai dădeai de bariere și de polițiști.

Magazinul englezesc de lângă mall era în mod normal la cinci minute de mers pe jos, dar astăzi mi-a luat cel puțin zece. Mi-am făcut un adevărat stoc de ceai Yorkshire, două borcane mari de Branston, pâine și ultimele patru bucăți de Cracker Barrel Cheddar, după care m-am îndreptat direct spre stație.

Am coborât la Crystal City. Sentimentul de prăbușire revenise și-l simțeam pînă în străfundurile stomacului. Știam cum avea să decurgă restul zilei și chiar și ziua următoare. Ore nesfîrșite în fața televizorului, cu un borcan de Branston în brațe și o cană de ceai tare în mînă, gîndindu-mă cînd dracu' o să cumpăr motocicletă pe bune și o să mă car de aici. George intenționa să mă lase să mai folosesc apartamentul, dar numai pînă cînd avea să fie în toane mai rele și se va decide să mă arunce afară. Trebuia să plec de acolo cît mai curînd.

Deodată, a-nceput să sune telefonul mobil. Numai trei persoane știau numărul, și chiar nu așteptam nici un telefon de la nici unul dintre ei. Am lăsat jos sacoșa și am ridicat clapeta de la buzunarul jachetei pentru a scoate telefonul. M-am uitat pe ecran: număr secret.

Putea să fie George care se răzgîndise și voia să-mi spună să eliberez apartamentul. Poate că Ezra dorea să replanifice următoarea noastră ședință. Putea fi un apel interesant. Nu, i se spusese deja că aruncasem la coș oferta lui George și, implicit, ajutorul său. Așadar, poate voia să se convingă că nu înghițisem toată farmacia și nu aveam de gînd să sar de pe podul Arlington Memorial. Speram din tot sufletul să nu fie Jerry.

– Nick? Era o voce de femeie.

– Da?

– Sînt Renee. Soția lui Jerry...

Era și mai nasol.

– Bună – ce-ai mai făcut de-o oră încoace?

A rîs ușor jenată, după care, serioasă, a trecut la subiect.

– Jerry nu știe că te-am sunat. E ocupat cu vopsitul bucătăriei. Putem să ne întâlnim? Trebuie să vorbesc neapărat cu tine.

– Despre ce anume?

– O să-ți spun când ne-ntîlnim. Mă duc chiar acum la Costco, la Crystal City. Știi unde este?

Era la o azvîrlitură de băț de apartamentul meu.

– Nu, dar o să iau metroul.

Îmi explica acum cum să ajung acolo din stația de metrou, dar n-o ascultam. Singurul lucru la care mă puteam gândi era că, fără să-mi dau seama, acceptasem.

– O să ajung acolo în patruzeci de minute. Deci ne-ntîlnim într-o oră. O să te aștept afară. E foarte important pentru mine.

– OK.

– Mulțumesc, Nick. Mulțumesc...

Mi-am pus telefonul înapoi în buzunar și m-am îndreptat direct spre apartament. Despre ce naiba putea să fie vorba? Presupuneam că o să aflu destul de curînd.

Am ajuns devreme la Costco și m-am așezat pe o bancă afară, la intrare, lîngă automatele de cafea. Pentagonul se afla la cîțiva pași, astfel că-n întreaga zonă mișunau militari în uniformă de camuflaj, avînd ținuta de instrucție proaspăt scrobită și călcată și coșuri de cumpărături în mîini în locul armelor automate M-16. Totul arăta la fel ca în cel mai mare Naafi¹ din lume.

N-am văzut-o cînd a sosit, dar după aproximativ douăzeci și cinci de minute Renee se apropia de mine. Chloë era atîrnată într-un harnașament care se purta în față, învelită de jur împrejur în haina mamei.

M-am ridicat în picioare.

– Bună.

– Ai ajuns greu?

– Nu, deloc.

Chloë dormea, cu capul lăsat într-o parte, și-i curgea salivă din gură. Capetele bebelușilor n-ar trebui să se sprijine de ceva? La

¹ Magazin destinat personalului din forțele armate britanice (n.tr.)

dracu', ce se întîmpla cu mine? Mă transformam într-o bunică nemțoaică.

– Nick, n-am prea mult timp la dispoziție. Te deranjează dacă-mi fac cumpărăturile și vorbim în același timp? Nu vreau ca Jerry să vadă că întîrzii și să se îngrijoreze.

A luat un cărucior și am intrat. Capul lui Chloë se bălăngănea dintr-o parte în alta, dar micuța nu se trezea. Renee încă nu știa cum erau dispuse raioanele, dar în curînd avea să arunce în cărucior scutece, loțiuni pentru bebeluși, pungi de fructe. N-avea un plan de cumpărături propriu-zis. Arunca la întîmplare în cărucior ce vedea și credea că-i trebuie. Genul ăsta de-a face piața mi-era foarte familiar.

– Jerry mi-a spus că te-a rugat să mergeți împreună la Bagdad, săptămîna viitoare.

– Se pare că este foarte pornit în privința acestui individ, dar eu nu pot să merg.

A mai pus în coș un pachet cu șase conserve de ton.

– I-a intrat în cap că asta ar putea să fie ultima lui șansă de a mai face o fotografie memorabilă. E ca și cum ar percepe *Washington Post* ca fiind capătul carierei sale. A continuat să se deplaseze pe culoarul dintre rafturi. Nick, problema este că eu vreau să rămînă aici, să zugrăvim apartamentul și să stea cu mine și cu Chloë, ca orice cap de familie. În același timp însă nu vreau să considere că-i stau în cale. Și-a ridicat privirea și a zîmbit în ciuda situației dificile.

Nu eram deloc în apele mele. Problema asta trebuia să rămînă numai între ei doi. Era problema lor, nu a mea.

– Știu că pare un tip foarte șmecher și sigur pe sine, dar în realitate este incredibil de vulnerabil. Nebunia asta legată de Nuhanovici îl face să nu mai gîndească limpede. Nu mă pot abține să nu mi-o închipui pe Chloë rămînînd orfană. Mă trezesc noaptea și... Căruciorul era deja plin. Își trase nasul. Era cît pe ce să izbucnească în lacrimi. Îl iubesc, dar... S-a oprit și s-a uitat fix înainte. Am aceste gînduri, înțelegi...

– Ce vrei să spui?

– Du-te cu el!

Am privit-o în ochi, încercînd să răzbat prin perdeaua de lacrimi.

– Nu știu ce ți-a spus el, dar nu mă mai ocup cu genul ăsta de activități de multă vreme.

A zîmbit cu subînțeles în timp ce o lacrimă-i cădea pe căciulița lui Chloë.

– O, haide, haide. Jerry mi-a povestit de un milion de ori despre tipul care i-a salvat viața în Bosnia, și sînt foarte sigură că nu e genul care să laude pe cineva în mod gratuit.

– Am ieșit de mult din branșă.

– Dacă e nevoie, pot să te și implor...

Am ridicat o mînă ca s-o opresc.

Mi-a atins mîna.

– Îmi pare rău, Nick. Nu e drept din partea mea. Dar îmi ies din minți. Astăzi, cînd ai apărut, mă gîndeam că, ei bine, poate...

A mîngîiat-o pe Chloë pe cap în timp ce-mi căuta privirea.

– Îl cred: aceasta va fi ultima lui escapadă de acest gen. Dar îl vreau înapoi teafăr și nevătămat.

Am trecut prin pasajul subteran, destinat zonei comerciale, de la stația de metrou Crystal City, și am ieșit pe cealaltă parte. Chiar în față era un complex de beton, format din cinci imobile, înalte și cenușii, pe care încă le numeam „acasă”. Erau atât de cenușii și de monotone, de parcă erau decupate dintr-o suburbie a orașului Sarajevo, ceea ce explica probabil de ce portăreasa blocului meu era o bosniacă.

Oferta lui Jerry mă răscolise și mă pusese pe gânduri și toate mi se-nvîrteau în cap ca-ntr-o mașină de spălat umplută pînă la refuz. În general, omul regretă mai degrabă ceea ce nu face decît ceea ce face. Poate că acum mă aflu într-o astfel de situație. Dar încă o dată, totul putea să se sfîrșească într-un fiasco total. Știam care era cel mai bun lucru de făcut. Să mă duc să-mi cumpăr o motocicletă, să-mi împachetez lucrurile și să mă-ndrept dracului spre sud. Cel puțin așa avea parte de puțin soare.

Am intrat în lift. Și totuși, ar fi o chestie să mai am parte de puțină acțiune, nu-i așa? La urma urmei, n-aș fi decît ajutorul unui fotograf, în drum spre hotelul acestui ayatollah.

Odată ajuns în apartament, am pus niște pîine în prăjitor, am tăiat o bucătică din Cracker Barrel și mi-am făcut o cană mare de ceai. N-o să se-ntîmple nimic dacă o să fac cîteva verificări cu privire la Jerry, în cazul în care aveam să mă mai întîlnesc vreodată cu el.

Știam numai ce-mi spusese, dar vorbele n-aveau nici o valoare. M-am uitat la Baby-G – 15.14. Era aproape timpul pentru talk-show-urile de după-amiază, dar pentru prima oară după mult timp începeam să simt că aveam ceva mai bun de făcut.

Eram deja conectat la internet când am luat prima îmbucătură de pâine prăjită cu brînză și inițiasem o căutare pe Google despre „Jeral al-Hadi“. Au reieșit 418 rezultate. Adăugarea unei fotografii la această căutare a redus numărul la 202. Cîteva dintre primele site-uri păreau să susțină ceea ce-mi spusese despre el și despre viața sa, din momentul în care ne întîlniserăm ultima oară. Aș fi revenit la acestea dacă toate celelalte n-ar fi dus nicăieri, dar cel puțin pînă acum îmi era de-ajuns să știu că, pentru Jerry, viața profesională o luase pe o pantă ascendentă impresionantă, începînd cu evenimentele din Bosnia. Lucrările sale apăruseră în *Time* și în *Newsweek* și ratase la mustață nominalizarea la premiul Pulitzer în 2001 pentru reportajele sale fotografice din Zona Zero, din New York.

Am luat o înghițitură sănătoasă din cana de ceai. Era păcat că nu puteam să fac asta în mod oficial, folosind facilitățile de la Hot Black. M-aș fi putut conecta direct la Intelink și aș fi obținut o grămadă de date, mult mai rapid. Totodată, mi-am dat seama cît de multe date se pot descoperi despre cineva după numai o oră sau două de navigat pe internet.

Am mai făcut o nouă căutare pe Google, de astă dată pentru „identificare de persoane + SUA“. Ceea ce căutam era o companie care se ocupa cu verificarea numerelor de asigurări sociale, a ultimelor adrese, chiar și a numelui și a numerelor de telefon ale vecinilor, în oricare dintre cele cincizeci de state. Primul link pe care l-am accesat părea perfect. Am introdus numele și statul din care provenea Jerry în pagina de prezentare și am obținut imediat o listă de adrese, unde probabil că locuise de-a lungul ultimilor zece ani. Îi dădea pînă și vîrsta, treizeci și trei de ani. Am intrat iar pe cea mai recentă adresă, din Buffalo, și mi-a dat și un număr de telefon. Nu m-a surprins că n-am găsit la începutul listei adresa lor din

Washington DC: de-abia se mutaseră, iar baza de date nu fusese actualizată atît de rapid.

Pîna acum totul părea în regulă, dar mai erau o grămadă de chestii pe care puteam să le descopăr. Și de ce nu? Erau oferte pentru diferite servicii, plecînd de la niște date elementare pentru numai 39,95 de dolari, pîna la informații mult mai detaliate ce culminau cu cazierul individului, taxate cu 295 de dolari. Cu cît era mai cuprinzătoare căutarea, cu atît dura mai mult. Am verificat timpii de primire a informațiilor solicitate și m-am înscris la cel mai bun pe care-l puteam obține: căutarea unor informații destul de avansate, pentru 59,95 de dolari, ceea ce părea destul de acceptabil pentru mine.

Îți promiteau orice fel de informații, de la posibile parteneriate la proceduri de falimentare, de la bunurile aflate în posesie la datele din cazier. De fapt totul, exceptînd numărul de la pantofi.

Mi-am trecut numărul cărții de credit și celelalte detalii solicitate, am ales un nume ca beneficiar al informațiilor și o parolă, după care mi s-a comunicat să-mi verific e-mailul peste două ore. Iar apoi, pentru alți 19,95 de dolari, am accesat serviciul de evidență matrimonială, sugerînd că ar trebui să se înceapă căutarea în Buffalo.

După asta, am inițiat o verificare de nume pentru Renee al-Hadi, dar fără rezultat. Unele state aveau baze de date ale persoanelor căsătorite ce puteau fi accesate în direct. Am încercat prin toate acestea să găsesc răspunsuri referitoare la familia al-Hadi, în timp ce așteptam să primesc informațiile pentru care plătisem deja, incluzînd și statul Nevada. Din păcate, nu fugiseră la Las Vegas să fie căsătoriți de un pseudo-Elvis la un motel deochiat. Păcat, căci asta chiar ar fi fost distractiv. N-aveam altceva de făcut decît să aștept să-mi parvină datele disponibile în statul New York și să aflu ceea ce doream de acolo.

M-am conectat la site-ul privitor la datele de naștere, *anybirthday.com*, și am introdus la nume Chloë al-Hadi. Era înregistrată numai o persoană, a cărei dată de naștere era pe 9 mai 2003.

Doream, dacă era posibil, să găsesc ceva care să-mi facă legătura dintre Jerry și actuala lor adresă. Mai mult ca sigur, bazele de date privind posturile telefonice erau actualizate.

Am intrat pe *anywho.com* și am introdus numărul de pe cartea de vizită. Fără nici o problemă, drept răspuns s-a afișat adresa noului apartament.

Următoare căutare de pe Google a fost cea legată de „cunoașterea de persoane de sex opus + verificarea datelor personale“. Am găsit o altă companie de căutare, de astă dată una dintre cele care te ajută să verifici persoanele pe care le poți întâlni, probabil genul de cunoștințe via internet. Se părea că în acest joc al întâlnirilor este foarte util să fii precaut, așa cum fusesem în cadrul activităților pe care le desfășurasem eu în trecut. Voiam să analizez problema din toate unghiurile, iar dacă rezultatele nu erau corelate, trebuia să știu din ce motiv.

Pentru moment, n-aveam nimic de făcut decît să aștept, ceea ce-mi dădea răgazul necesar să mă mai ocup și de mine. M-am dus la bucătărie, de unde am mai luat niște felii de pâine prăjită cu brînză. Nu era altceva decît cea mai elementară metodă de a mă hrăni, dar mă simțeam bine că, în cele din urmă, făceam ceva familiar. Era mult mai bine decît să-mi explorez subconștientul în biroul lui Ezra așa cum o făceam de trei ani încoace, sau să-i urmăresc pe alții făcînd acest lucru la emisiunea *Gerald Rivera*, și eram absolut convins de asta.

Numai atunci cînd am simțit mirosul de brînză topindu-se între felii am început să mă întreb ce dracu' făceam de fapt. Nu era vorba de faptul că aveam de gînd să merg cu el, nu-i așa? Îl verificam numai pentru că pur și simplu nu mai aveam încredere în nimeni.

Avînd în faţă o cană de ceai tare şi proaspăt, m-am reîntors la internet. Am intrat prin Google pe un site referitor la colegii de clasă, intitulat *classmates.com*. M-am înregistrat ca Răţoiul Donald şi am încercat acelaşi lucru pentru o adresă de e-mail de pe Hotmail. Se părea însă că alţi un milion de utilizatori avuseseră această idee înaintea mea, astfel că am născocit altceva asemănător şi am obţinut acces instantaneu şi gratuit la site. Se pare că erau treizeci şi trei de şcoli în Lackawanna, de la Baker Victory High la Wison Elementary. Presupunînd că Jerry se născuse în 1971, le-am parcurs pe toate sistematic, plecînd de la grădiniţele din 1975, pînă la liceele din 1990.

În numai douăzeci de minute am avut un răspuns. Jeral al-Hadi absolvise Victory Academy, site-ul şcolii oferind o listă de douăzeci şi trei de colegi de clasă, completată cu adresele de e-mail ale acestora. Cu toţii doreau să ţină legătura în acest fel, prezentîndu-şi noile fotografii ale copiiiilor şi spunînd tuturor cît de bine ajunseseră. Dacă era necesar, puteam fie să le trimit cîte un e-mail, fie să mă întorc la site-ul *anywho.com* pentru a le descoperi numerele de telefon.

După aceea mi-am aruncat ochii asupra listei celor înregistraţi cu delikte sexuale în statul New York şi în statele învecinate, un serviciu oferit în direct, în conformitate cu prevederile „Legii

Megan¹. Jerry era curat, avînd o pagină albă. Rămînea-n picioare povestea sa privind mutarea relativ recentă în Washigton DC? Și cînd anume se mutase?

Oricum, ce relevanță aveau toate astea? Știam care-i răspunsul, desigur, dar încercam să-l evit, sperînd că voi găsi ceva care să mă determine să nu merg cu el.

Am stat și m-am gîndit puțin. Eram sigur că văzusem un video-recorder în apartamentul său. Am accesat *infospace.com* și am intrat pe linkul numit „lîngă o adresă“. Am tastat „centru de închiriere casete video“, urmat de adresa lui Jerry. Video Stock era cel mai apropiat loc de unde putea închiria casete video, situat la numai 300 de metri distanță. M-am întors pe Google și am introdus „Video Stock + DC“. Erau douăzeci și patru de filiale. Am luat telefonul și am sunat la cea care părea a fi cea mai îndepărtată.

Mi-a răspuns un tînăr.

– Video Stock, sînt Phil, cu ce vă pot fi de folos?

I-am vorbit cu cea mai prietenoasă voce posibilă.

– Salutare, Phil, iată despre ce-i vorba. Cineva din centrul vostru mi-a fost de mare ajutor, acum cîteva zile. O servire fantastică. Un tip înăltuț, șaten?

– Sînt destui printre noi care corespund descrierii.

– Ei bine, știi, vreau să-i scriu managerului despre asta. În ziua de azi nu prea ai parte de așa servicii de calitate. Cum îl cheamă pe șeful vostru?

– Mike Mills.

– Grozav. Ia ascultă, aș putea să scriu și la sediul vostru central. Care este numărul filialei voastre?

– O sută treizeci și șase.

– Nemaipomenit. Iar tu ești Phil, nu-i așa?

– Corect.

– OK, mulțumesc, Phil, mi-ai fost de un real folos. Ai grijă de tine.

¹ Prin această lege se prevede că, în cazul persoanelor acuzate de delikte sexuale, comunitatea în care acestea locuiesc va fi anunțată de prezența lor. (n.red.)

Am închis și am sunat din nou la centrul de închirieri de lângă Jerry.

– Video Stock, sînt Steffi, cu ce vă pot ajuta?

– Bună Steffi, Mike Mills la telefon. Sînt managerul de la Renton, filiala numărul o sută treizeci și șase. Am nevoie de ajutorul tău. Rețeaua noastră de calculatoare este la pămînt, și unul dintre clienții noștri este aici și vrea să închirieze ceva, dar nu are cardul de client la el. Pentru început, ai putea să-i verifici datele personale?

– Desigur. Dați-i drumul.

I-am dat numele și adresa lui Jerry, iar Steffi le-a verificat în calculator.

– Da, l-am găsit. După care, fără ca măcar să o întreb, mi-a dat numărul său de cont.

– Nu-i nici un fel de problemă? N-a întîrziat cu aducerea casetelor?

– Nu.

– Cînd și-a deschis contul la noi?

– În septembrie.

– Septembrie acesta, care de-abia a trecut?

– Da.

În timp ce-mi făceam numărul, mă gîndeam că aș putea să-mi forțez norocul.

– OK, o să-l înregistrez aici, de mîină, și o să-l transcriu în baza de date cînd vom avea iar calculatoarele în funcțiune. Vrea să plătească cu cardul pe care-l folosește la voi – hei, o clipă, oameni buni! –, scuză-mă, Steffi, trebuie să fac față unei întregi turme de clienți nerăbdători. Poți să-mi citești numărul cărții de credit și data expirării?

Și a făcut-o. Veriga cea mai slabă din orice sistem de securitate este întotdeauna o ființă umană.

Se putea să nu mai fie chiar atît de ușor cu următoarea informație de care aveam nevoie. Voiam să știu dacă Jerry era proprietarul Jeep-ului, dar nu-i știam numărul de înmatriculare: tot ceea ce știam era faptul că acel Cherokee arăta ca și cum ar fi avut vreo trei ani

vechime. Nu puteam să sun pur și simplu la Departamentul de Vehicule Motorizate. Sau cel puțin nu în mod direct.

Am intrat pe alte două site-uri, *docusearch.com* și *akiba.com*, dar verificarea unei plăcuțe de înmatriculare ar fi durat o zi întreagă. M-am reorientat spre site-ul Departamentului pentru Autovehicule, deschis pentru Washington DC, unde am verificat ce criterii aveau pentru furnizarea de informații. Protejau intimitatea individului respectând îndeaproape Legea pentru protecția confidențialității datelor șoferilor. Așadar, aveau să elibereze datele șoferului în cauză numai următorilor solicitanți: șoferului, numai după ce-și dovedește identitatea; unui delegat al șoferului (de exemplu, unuia din soți), în baza unei împuterniciri scrise din partea șoferului și a copiei actului de identitate a acestuia, însoțite de o semnătură lizibilă; reprezentanților organelor legii, în baza documentației doveditoare a implicării șoferului într-o investigație; autorităților guvernamentale, ca parte a unei activități admise și atestate ce necesită diferite date (de exemplu, emiterea unor permise de acces, investigații și recrutări); avocaților, în baza unei împuterniciri scrise din partea clientului lor de a obține datele solicitate; persoanelor sau grupurilor de persoane care solicită informații în baza Legii privind libertatea de informație; sau reprezentanților companiilor de asigurări, în baza împuternicirii scrise din partea șoferului, ca parte a unei anchete în derulare.

Ultima avea șanse să funcționeze. Singura problemă era că solicitanții trebuiau să dețină numele clientului, data nașterii și numărul permisului de conducere sau al asigurării sociale – genul de date pe care trebuia să le dovedești personal. Atunci când oamenii n-au nici un motiv să fie suspicioși este ușor să le câștigi încrederea. Așadar, următorul lucru pe care l-am făcut a fost să fac o căutare pe Google pentru Chrysler și să-mi notez numărul de telefon și adresa șefului reprezentanței și aceleași date pentru dealerii din Buffalo și din Washington DC. După care am dat altă căutare pentru numărul de telefon al Departamentului pentru Autovehicule de aici, din capitală. După cinci minute de așteptare – pe durata cărora robotul

mi-a spus că sînt un client prețios, al cărui apel este important pentru ei și că avansează rapid pe lista de așteptare –, am fost transferat în cele din urmă către un operator în carne și oase.

– Bună ziua, vă sun din partea lui Kane Doyle, dealerul Chrysler din Buffalo, New York. Avem o problemă de rechemare a unui vehicul din motive tehnice, un Jeep Cherokee, și am o dilemă în ceea ce privește cine este responsabil cu asta, pe care sper că mi-o puteți rezolva. Vedeți dumneavoastră, avem un client care de-abia s-a mutat din Buffalo în Washington DC și încerc să-mi dau seama dacă rechemarea este responsabilitatea noastră sau a Washingtonului. Vă voi da adresa acestuia, dacă puteți verifica în jurisdicția cui intră dreptul de proprietate...

– Am nevoie de niște...

– Nici o problemă, o să vă dau numărul de aici, Kane Doyle, Delaware Avenue, și o să ne sunați dumneavoastră?

– Nu, nu este nevoie, bănuiesc că totul este OK. De ce date aveți nevoie?

Nimic nu-l poate face pe un funcționar să se răzgîndească decît perspectiva unor sarcini suplimentare.

I-am dat numele și adresa lui Jerry. Se auzea cum tastează ceva.

– Mda, Jeep Cherokee.

– Anul înmatriculării?

– 2001.

– În regulă. Spuneți-mi dacă mai are încă numere de Buffalo sau mașina este acum înmatriculată în Washington DC. Dacă și-a schimbat numerele, o să-i rog pe băieții din capitală să se ocupe de asta.

– Are încă numere de Buffalo.

– Aha, ei bine, bănuiesc că e în curtea mea. Oricum, mulțumesc pentru ajutor.

Atît de simplu a fost să-i verific mașina lui Jerry.

M-am lăsat pe spate și am luat o înghițitură zdravănă de ceai. Următoarea parte a sesiunii de cercetare și căutare avea să fie foarte interesantă și mult mai murdară.

Șapte și douăzeci. Avea să se întunece în curînd. Deodată părea să fie un avantaj faptul că nu mă mai spălasem de-o viață.

Am luat cheile și telefonul mobil de pe blatul din bucătărie. În timp ce mă-ndreptam spre fereastră și-mi ațintisem privirea asupra clădirii cu biroul său, de partea cealaltă a râului Potomac, mi-am adus aminte de Ezra.

Am tastat numărul la care răspundea căsuța sa vocală, numărul meu personal de urgență, pe care mi-l dăduse în caz de asistență psihologică neîntîrziată. Mi-era prea lene să mă duc în sufragerie și să folosesc telefonul fix, și asta reprezenta un bun semn de întoarcere la normalitate. Dacă încă aș mai fi fost pacientul său, ar fi fost mîndru de mine.

Continuînd să mă uit pe geam, dincolo de râu, mi-l închipuiam făcînd același lucru cu altcineva, din șirul lung de subiecți proveniți din pepiniera lui George, cu ajutorul aceleiași pantomime nenorocite.

„Trebuie să avem încredere deplină unul în altul.“ Bla-bla și alte rahaturi dintr-astea...

Căsuța vocală mi-a dat aproape o sută de opțiuni înainte să pot vorbi.

– Sînt Nick. Probabil că știi deja – iar dacă nu, George îți va explica de ce – că n-o să mai trec pe la tine. Ai avut dreptate în ceea

ce privește problema sinuciderii. N-o să iau niciodată pastile și n-o să sar de pe vreun pod, așa că n-ai nici un motiv de îngrijorare. Și presupun că pot să-ți mulțumesc.

Nu eram prea sigur de cum o să se simtă, dar dă-l dracului, nu mai aveam nevoie de Ezra.

Peste treizeci de minute eram în metrou, îndreptându-mă iar spre Chevy Chase. Aveam într-o pungă o pereche de mănuși menajere și o lanternă.

Drumul era la fel de aglomerat ca atunci când Jerry mă condusesese pentru a-și lua rămas-bun, doar că acum era întuneric. Iluminatul stradal strălucea și se reflecta asupra traficului foarte lent. Oamenii de pe străzile Washingtonului, roind ca niște albine, mergeau hotărâți spre casele lor, cu capetele plecate. Majoritatea voiau să ajungă acasă, să închidă ușa de la intrare, să pornească televizorul și să arunce rapid ceva în cuptorul cu microunde. Și puteai să le citești asta pe față.

Blocul în care avea Jerry apartamentul era ușor de găsit. Chiar înainte să ajung la el m-am întors la stînga și m-am trezit în spatele blocului, în grădina lor folosită în comun. M-am așezat pe-o bancă, relaxat ca și cum aș fi fost de-al locului, un locatar care lua puțin aer înainte ca soneria cuptorului cu microunde să sune la terminarea programului setat. M-am uitat de-a lungul liniei ferestrelor de la etajul întâi. Două dintre acestea n-aveau jaluzele sau perdele, ceea ce-ți permitea să vezi pereții de un alb strălucitor și un bec atîrnînd din tavan. Puteam să văd pînă și premergătorul lui Chloë apărînd dincolo de pervazul ferestrei.

Ușa de acces în holul de la intrare era deschisă. Nu era nici un fel de mișcare. Am luat-o pe bîjbîite înspre capătul clădirii, unde am descoperit zona administrativă, neluminată, acolo unde gunoiul din întregul imobil era depozitat în containere mari, în vederea colectării.

Mi-am pus mănușile de cauciuc și am aprins lanterna. Trecuseră cîțiva ani de cînd nu mai căutasem prin gunoaie. Întotdeauna dădeam de chestii cu miros de fecale, cîteodată chiar unele reale, dar

merita pentru ceea ce puteai să descoperi privitor la o țintă, dacă erai pregătit să cauți cu minuțiozitate printre coji de banane, zaț de cafea și rămășițele unei pisici moarte aruncate la ghenă. Majoritatea oamenilor nu dau mare atenție scrisorilor, facturilor de telefon, chitanțelor de la bancomat, sticlulelor de medicamente eliberate numai pe bază de rețetă și nici însemnărilor de la locul de muncă pe care le aruncă.

Prima oară am căutat niște cutii de carton. Le-am scos și le-am pus deoparte. Dacă mă întreba cineva ceva, aș fi spus că un prieten urma să se mute și că mă uitam după cutii numai pentru a-l ajuta să împacheteze.

Dacă ar fi insistat, aș fi fost mai explicit și aș fi spus că din grabă mi-a căzut verigheta în gunoi, și cu puțin noroc aș primi chiar și-o mână de ajutor.

Cei asemenea mie nu erau singurii care se afundau pînă-n gît în gunoi. Departamentele de poliție de pe tot cuprinsul țării se ocupau cu această activitate, astfel încît orice infractor, plecînd de la capetele mafiote și pînă la cei mai jalnici delapidatori, fuseseră condamnați în baza probelor adunate, cel puțin o parte din ele, din gunoiul menajer. Agențiile de contraspionaj o făceau de ani de zile. După revoluția din Iran din 1979, noul guvern apelase la zeci de studenți care puseseră cap la cap toate documentele făcute bucăți de fostul regim. Și le-a luat ani de zile. La început am verificat toți sacii de plastic incolori, prin care se puteau vedea scutece sau alte lucruri direct legate de un bebeluș, după care am trecut la cei negri de plastic, deschizîndu-i unul cîte unul. După o oră, am găsit un sac de gunoi ce provenea din apartamentul lui Jerry și al lui Renee. Aici era o scrisoare din partea unei clinici, prin care li se aducea la cunoștință că toată familia fusese înregistrată, iar cardurile lor medicale erau anexate în plic. M-am întors la banca din curte, cu niște pete proaspete de lapte și coji de ceapă pe pantaloni, în dreptul genunchilor. Încă nu se vedea nici un fel de mișcare în apartament. Era nouă și jumătate. Mi-am scos celularul și cartea de vizită a lui

Jerry. Chiar în acel moment, au apărut amândoi în cadrul ferestrei. Renee s-a aplecat ușor în față și-a zîmbit, verificînd probabil pătuțul copilului. Apoi s-a întors la Jerry, zîmbetul dispărîndu-i instantaneu. Păreau că erau în mijlocul unei discuții aprinse. Poate că Renee îi spusese lui Jerry despre întîlnirea noastră.

Am format numărul, iar după ce a sunat de trei ori, mi-a răspuns Renee.

– Bună, sînt Nick. Jerry e acasă?

A părut luată prin surprindere.

– Ți-l dau imediat.

I-a întins telefonul.

– Salutare...

Era vocea lui cea fericită.

– Ascultă, vreau să-ți spun numai că m-am bucurat foarte mult să vă văd azi, pe tine și familia ta. O să mă mai gîndesc la călătorie, OK?

– Astea da vești bune. Ne întîlnim la Londra?

– Așteaptă, încă n-am spus că merg. O să te sun mîine-dimineață.

Mai am două sau trei chestiuni de rezolvat.

– Nici o problemă. Mîine o să fiu toată ziua acasă și o să aștept să mă suni. Vești bune, Nick, astea-s cele mai bune vești.

– O întrebare.

– Desigur, Nick, orice vrei.

– Cum de ești atît de sigur că omul tău este în Bagdad? De unde știi ce are de gînd să facă?

Am perceput o foarte mică ezitare.

– Treaba stă cam așa, am un prieten, o sursă. Este unul dintre localnici. Nu pot să-ți spun numele său... Dacă ar afla cineva... Știi cum este. Dar în mod sigur este de partea noastră, Nick. Va încerca să ne ajute de îndată ce vom ajunge acolo.

– Înțeleg. Mai vorbim.

Am închis telefonul, dar privirea mi-a rămas ațintită asupra apartamentului. El zîmbea, și în curînd Renee avea să facă același lucru. S-au sărutat și s-au îmbrățișat.

Jerry s-a aplecat și a luat-o pe Chloë în brațe, a ridicat-o în aer, plimbând-o de colo-colo. După care a lăsat-o în jos, la nivelul feței lui, și a suflat în burtica fetei, exact așa cum îi făceam și eu lui Kelly atunci când era mică.

Am rămas acolo o vreme, urmărindu-le gesturile de familie adevărată, după care m-am întors înapoi la ceea ce numeam în derîdere „acasă”, pentru a afla mai multe despre noul meu angajator.

Am lăsat să curgă din belșug apă pe mine, după care m-am săpunit din cap pînă-n picioare, pentru prima oară de cîteva săptămîni încoace. Judecînd după culoarea spumei rămase în cădița cabinei de duș, era o minune că-mi permiseseră accesul la metrou. Ezra merita o medalie pentru că mă suportase o ședință de la cap la coadă fără să fie deranjat de mirosurile înțepătoare.

Cu o a doua cană de ceai la îndemînă, m-am așezat în fața PC-ului, înfășurat într-un prosop, cu părul uscat și proaspăt bărbierit.

Deep Web înmagazinează o vastă gamă de baze de date accesibile publicului larg, dar care din motive tehnice nu sînt indexate de principalele motoare de căutare. Google sau Lycos îți pot spune despre ce este vorba în pagina respectivă, dar nu pot accesa conținutul.

Cînd mi-a arătat modul de accesare a Deep Web, instructorul mi-a spus despre căutarea pe internet că semăna cu aruncarea unei plase de pescuit undeva într-un ocean. Pe de-o parte poți să obții destul de multă informație, pe de altă parte, o grămadă de informații zac ascunse adînc pe fundul oceanului.

Comunitatea de informații folosea de ani de zile BrightPlanet's DQM¹ pentru a identifica, a salva, a clasifica și a organiza ambele tipuri de informații, atît pe cele bine dosite, cît și pe cele de suprafață. Informațiile de aici erau de cinci sute de ori mai

¹ Deep Query Manager – Programe specializate pentru căutare aprofundată (n.tr.)

cuprinzătoare decît world wide web, după cum aflasem de la un specialist, la o emisiune de la televiziunea prin cablu, difuzată tîrziu în noapte – 500 de miliarde de documente individuale, față de numai un miliard pentru web-ul de suprafață. Existau mai mult de două sute de mii de site-uri de informații de profunzime. Șaizeci dintre cele mai mari site-uri existente conțin de patruzeci de ori mai multă informație decît întregul volum al web-urilor de suprafață.

Pîna și pentru motoarele de căutare cu cel mai mare număr de pagini indexate, precum Google sau Northern Light, fiecare index în parte nu are mai mult de șaisprezece la sută din totalul de pagini web de suprafață. Așadar, majoritatea celor care caută diferite chestii pe internet parcurg numai o mie din cele trei mii de pagini disponibile. Sau, ca s-o spun altfel, de îndată ce m-am conectat la *brightplanet.com*, a început o noapte lungă pentru mine.

Trei ore mai tîrziu, după ce-am cercetat în amănunțime bazele de date, care printre altele catalogau toate lucrările publicate ale lui Jerry, mi-am verificat noua adresă de e-mail de pe de Hotmail. Am găsit ambele seturi de rezultate. Le-am scos la imprimantă și am confruntat fiecare rezultat obținut cu similarul de pe cealaltă listă.

Se părea că Jeral Abdul al-Hadi se mutase de cam multe ori în ultimii zece ani. Aveam în față unsprezece adrese complete, atît cu numerele de telefon, cît și cu numele și numerele de telefon ale foștilor săi vecini. Dacă adresa corespundea unui apartament, aveam la îndemîină numele și numerele de telefon pentru majoritatea celor din bloc.

Conform datelor matrimoniale înregistrate, Jerry și Renee se căsătoriseră în Buffalo, în iulie 2002. Numele de domnișoară al miresei fusese Metter.

Am sunat la întîmplare la cîteva numere de pe listă. După ce mi-am cerut scuze pentru că sunasem atît de tîrziu, le-am spus că încercam să dau de Jerry, dar că aparent telefonul său era defect. Era vorba de-o urgență, așa că-i întrebam dacă aveau cumva posibilitatea să-l găsească. Extrem de nervoși, foștii săi vecini mi-au spus că Jerry

se mutase de mult. Mi-am făcut obișnuitul număr idiot, care mi-a ieșit perfect, și-am trecut mai departe.

Terminasem verificarea lui Jerry. Nu eram sigur dacă aflasem vești bune sau rele, dar presupuneam că avea să-mi fie clar atunci când voi pleca la Bagdad.

Ce se știa însă despre Nuhanovici? Google mi-a pus la dispoziție numai câteva linkuri. Am ales unul care m-a trimis la un site ce publicase articole din ziarele pakistaneze, referitoare la boicotul Coca-Cola.

Se părea că jurnalistului îi plăcea bărbatul în vîrstă de treizeci și cinci de ani, Hasan Nuhanovici, pe care cu mîndrie îl numea ca fiind unul dintre cei mai progresiști musulmani din lume, cu un mod de gîndire revoluționar. Existau zvonuri conform cărora Nuhanovici se afla în Pakistan pentru a-i învăța pe localnici câteva chestii legate de istoria Statelor Unite. În 1766, americanii descoperiseră o armă politică fără de care revoluția n-ar fi avut succes: boicotul consumatorilor.

Articolul continua, afirmînd că, chiar cu mult mai înainte de a deveni o națiune, America avea deja o societate de consum, formată din două milioane și jumătate de consumatori, împrăștiați pe o lungime de două mii nouă sute de kilometri de-a lungul coastei estice. Cu toate astea, coloniștii aveau puține în comun, exceptînd acea slăbiciune pentru ceea ce Samuel Adams caracterizase drept fleacuri britanice.

În 1765, Legea privind taxa de timbru impunea o taxă pe hîrțiile folosite în afacerile de zi cu zi și în tranzacțiile legale. Drept răspuns, comercianții din cel puțin nouă orașe au votat să refuze toate importurile britanice. Benjamin Franklin a fost convocat la Londra, acolo unde parlamentul i-a cerut ca poporul său să-și plătească taxele. Franklin le-a reamintit în plen că, deși poporul său era mare consumator de bunuri de proveniență britanică, acest obicei de cheltuire a banilor în favoarea britanicilor n-ar trebui să fie considerat ca fiind adoptat pe viață: americanii puteau să producă pe cont propriu orice le era necesar sau pur și simplu să trăiască fără aceste produse. O lună

mai târziu, Legea privind taxa de timbru a fost abrogată, iar comerțul cu bunurile britanice a continuat să înflorească.

Britanicii au uitat repede lecția învățată și numai peste doi ani parlamentul a impus Legea veniturilor, a lui Townsend, prin care se aplicau taxe pe ceai, pe hîrtie, pe sticlă, pe tot ce era esențial unui trai decent. „Amenințarea lui Franklin a devenit realitate, se mai spunea în articol. Boicotul s-a transformat într-o mișcare publică de masă. La fel de important a fost faptul că le-a permis femeilor din micile orașe și săracilor să se implice în politică. În Boston, în 1770, sute de femei au semnat petiții prin care declarau că nu vor mai folosi ceai, și în cele din urmă s-au adunat într-un număr mare pentru a vărsa cîteva cutii în bazinul portuar.“

Orașele au emis liste detaliate cu toate produsele tabu. Asociațiile de voluntari formate în sprijinul grupurilor de cetățeni pentru a fi siguri că nimeni nu cumpăra bunurile boicotate ajungeau pînă la a-i ataca pe cei care se încumetau să cumpere. Britanicii fuseseră loviți acolo unde-i durea mai tare, la buzunare.

America devenea din ce în ce mai unită împotriva celor considerați ca aparținînd patriei mamă și foarte curînd a devenit o modă să nu mai cumperi produse de la britanici. Nu conta că produsele americane erau inferioare; nu conta nici măcar dacă acestea nu existau. Era o schimbare de mentalitate.

Iar aceasta reprezenta exact ceea ce Hasan Nuhanovici se pare că încerca să realizeze: să-i încurajeze pe oameni să reia controlul asupra propriilor destine de la cei care credeau că aveau dreptul să dicteze asupra celorlalte culturi.

Și asta era totul. Nu exista nici o fotografie mai recentă a acestuia și nici un fel de interviuri. Nu era de mirare că nu-i plăcea să apară în lumina reflectoarelor. Pe lîngă faptul că era o țintă pentru fiecare fundamentalist religios și fiecare extremist politic, se părea că el nu era îndrăgit nici de puternicele companii multinaționale. Într-un articol din *Newsweek*, un reporter care nu reușise în decursul cîtorva luni să obțină un interviu scria că: „Ai putea spune că e același lucru

cu încercarea de a scoate apă din piatră seacă – îl poți contacta numai dacă treci de legiunile de paznici și de cordonul impenetrabil de securitate. În comparație cu Hasan Nuhanovici, Osama bin Laden este o bombă de presă“.

Am intrat pe un alt link care proslăvea noile tipuri de Coca-Cola, aflate în proprietatea musulmanilor, și care oferea o alternativă reală pentru cei care erau îngrijorați cu privire la practicile adoptate de unele dintre marile companii vestice, multinaționale care sprijineau în mod direct sau indirect opresiunea musulmanilor.

Încă o dată, zvonurile făceau referire la faptul că, anul trecut, Nuhanovici se strecurase în Pakistan pentru a le explica localnicilor că firma Coca-Cola reprezenta capitalismul american și că numai boicotându-l consumatorii ar transmite un semnal serios: anume că exploatarea musulmanilor nu putea să mai continue fără nici un fel de control. Guvernul pakistanez n-a fost însă prea impresionat. Populația lor se ridică la aproape jumătate din cea a Statelor Unite – o piață imensă de desfacere. Două procente din venitul național proveneau din taxele încasate din vânzările de Coca-Cola.

Purtătoarea de cuvânt a Asociației Islamice a Drepturilor Omului, stabilită la Londra, afirmase că războiul împotriva terorismului făcuse ca tot ceea ce reprezenta o marcă americană să provoace resentimente, iar mărcile alternative apărute pe piață aduseseră multe satisfacții comunității musulmane.

„Asta ne face să credem că putem realiza cu adevărat ceva, a spus ea. Coca-Cola a devenit un mare simbol al Americii. Și este un simbol tangibil în contextul în care resentimentele privitoare la politica externă a SUA sporesc pe zi ce trece.“

Drept răspuns, Coca-Cola a apreciat că boicotul neoficial al produselor americane, ca măsură de reacție împotriva sprijinului acordat de Washington Israelului, adusesese vânzările la cea mai scăzută cotă posibilă în regiune. Zam Zam Cola, băutura iraniană introdusă pe piață după revoluția islamică din țară, înregistrase cu câțiva ani în urmă creșteri masive ale vânzărilor după ce un cleric

musulman reprezentativ declarase că Pepsi și Coca-Cola erau „nonislamice“.

Zam Zam se exporta acum în Arabia Saudită și în alte țări din Golful Persic, expediind mai mult de zece miliarde de sticle în decursul ultimelor patru luni din anul 2002.

Qibla Cola – denumită astfel după direcția înspre care-și îndreptau fața musulmanii pe durata rugăciunii – planificase să se extindă în Estul Mijlociu, în Africa, în sudul Asiei și în Orientul Îndepărtat. Nu m-am putut abține să nu zîmbesc în fața reclamelor care ne îndemneau să încercăm gustul Zam Zam.

23

Joi, 9 octombrie

Avionul de patruzeci de locuri aparținând companiei aeriene Royal Jordanian se confruntase de mai multe ori cu turbulențe pe durata zborului de o oră și jumătate. Mă uitam pe hublou, privind atent dîrele lăsate de elice. Nu mă mai surprindea faptul că majoritatea religiilor importante luaseră naștere în deșert. Chiar nu găseai altceva de făcut.

De fiecare dată cînd avionul se zdruncina, se auzeau icnete de spaimă din partea pasagerilor care se confruntau cu prima experiență de acest gen. Probabil că se gîndeau că eram doborîți de un SAM 7. Lucrul cel mai puțin amuzant era că puteau avea oricînd dreptate.

Mi-am aruncat rapid privirea spre Jerry, care avea scaunul la margine, lîngă coridorul de acces. Era ocupat cu aranjarea aparatului foto și a altor mărunțișuri, așa că m-am întors să mă uit din nou pe hublou. Sub mine, în pustietatea Deșertului de Vest, am văzut panglica șoselei ce făcea legătura între Iordania și Bagdad. De la distanță părea a fi o autostradă de pe planeta Marte.

Mă-ntîlnisem cu Jerry cu mult înainte de plecarea avionului de pe Heathrow. După trei ore de așteptare, ne aflam la o oră distanță de Iordania. *Sunday Telegraph* nu voia numai fotografia, ci și un

articol de șase mii de caractere referitor la modul în care Nuhanovici fusese găsit și ce anume avea acesta de spus despre el însuși.

Am fost nevoiți să rămânem în capitala Iordaniei începând cu ziua de luni.

Exista o singură cursă aeriană spre Bagdad în fiecare dimineață și fiecare, de la vlădică la opincă, dorea să fie în ea.

Singura modalitate de a ajunge mai devreme era renunțarea la zbor în favoarea drumurilor iadului. Existau trei rute prin care se putea ajunge: din Kuwait dinspre sud, din Iordania dinspre vest sau din Turcia dinspre nord. Momentan, se zvonea că a treia variantă, prin Turcia, era cea mai bună, dar cu toate astea era un coșmar. Nu degeaba i se spunea „Drumul lui Ali Baba“. Orice bandă din regiune știa că jurnaliștii au asupra lor teancuri mari de dolari americani. Astfel că erau reținuți, după care erau eliberați. Iar dacă nu te opreau răpitorii, în mod sigur o făceau tinerii soldați americani, plini de nervi, cărora nu le plăceau cei care încercau să depășească convoaiele militare.

Chiar dacă am fi fost răpiți, am fi scăpat mult mai ieftin decât cu zborul. Deși ne costase peste o mie de dolari de căciulă, o simplă rezervare nu ne garanta că avem și locul asigurat. Plătisem pentru cursa de marți, dar cu toate astea trebuise să mergem zilnic la aeroport și să ducem muncă de convingere pentru a fi la bordul aeronavei. Fiecărei curse îi era atribuită câte o listă de pasageri, dar aceasta era ignorată. Nu trebuia decât să stai la coadă și să-ți încerci norocul cu femeia de la ghișeu. În fiecare dimineață aveam să-i indic cu degetul, pe listă, numele noastre și de fiecare dată avea să-mi răspundă ceva care aducea cu: „Într-adevăr, sînteți pe listă, dar nu puteți să mergeți azi“. Jerry era cel care-mi traducea, dar de fiecare dată suna a ceva de genul: „Cărați-vă dracului de aici“.

În fiecare dimineață plecam pe întuneric de la hotel pentru a da rația de șpagă zilnică. Am mers pînă într-acolo încît am încercat să mergem la cacealma, pentru a ne transfera la bordul aeronavei aparținînd ONU, care avea zilnic câte un zbor. Nu părea foarte

aglomerat. Ei părăseau Bagdadul după ce o bombă le omorâse reprezentantul, Sergio Vieira de Mello, pe lângă mulți alții.

Jerry devenise din ce în ce mai nervos deoarece ar fi avut nevoie de timp să se acomodeze cu mediul înainte de sosirea lui Nuhanovici, dar în condițiile actuale părea că o să ajungem în aceeași zi. M-am aplecat spre el și i-am indicat destul de discret un grup de bărboși, amplasat undeva în spatele cabinei.

– Ești sigur că nu-i aici în avion?

L-am făcut să zîmbească. Își contactase zilnic sursa din Washington DC, dar n-avea încă nici un fel de informație clară.

Majoritatea celorlalți pasageri păreau a fi niște oameni de afaceri supraponderali, șiroind de transpirație în costumația lor obligatorie pentru Orientul Mijlociu – veste kaki de pescuit, cu buzunare pline de camere digitale, la îndemână, astfel încât să le poată scoate rapid pentru a immortaliza poveștile de război. Auzisem printre ei niște voci vorbind în germană și în franceză, dar în mare parte erau americani. Indiferent de naționalitate, cu toții își cărau laptopurile și alte mărunțișuri specifice în rucsacuri nou-nouțe.

La câteva scaune în fața noastră se afla un tip, pe numele său Rob Newman. Cel puțin așa credeam. Nu-l mai văzusem de la începutul anilor 1990, de când fuseserăm amândoi în Compania B din trupele SAS. După aceea mă retrăsesem și începusem să lucrez pentru Firmă. Abia târziu am aflat că el comandase patrula care-mi săpase ascunzătoarea destinată LTD-ului din Bosnia. Rob nu era pentru prima oară nici în Orientul Mijlociu și nici în Bagdad pentru genul acesta de misiune. Fuseserăm amândoi în oraș pe durata primului război din Golf, înnebunind în încercarea de a tăia liniile de comunicații. Își petrecuse o viață de om stînd pe o dună de nisip, exact ca mine. Dacă nu antrena niște grupuri de forțe speciale ale arabilor, atunci încerca să le lichideze. Obişnuiau să numească asta „menținerea zonei de interes a Marii Britanii dincolo de ocean“, dar probabil că asta nu era decît o frază născocită de un tip înțolit de la Relații Publice în timpul noului regim laburist. Nu trebuia să mă

surprindă faptul că-l vedeam. Pînă la urmă, orice individ care avea de plătit o ipotecă și-ar fi luat tot calabalîcul și s-ar fi îndreptat spre Irak.

Îl văzusem pe Rob la aeroportul din Amman în fiecare zi, făcînd același lucru ca noi, după care era respins de la zborul respectiv. Dar în timp ce Jerry făcea spume la gură, Rob nu-și pierduse niciodată cumpătul. Era un tip profund și plin de logică: întotdeauna se gîndea la cum stau lucrurile înainte să-și dea cu părerea. Întotdeauna fusese vocea rațiunii, care avea directă legătură și cu un creier de mărimea Stîncii Gibraltarului.

O altă chestie caracteristică pentru el era bunul-gust în alegerea hainelor. Era îmbrăcat cu o cămașă albastră, cu nasturi de sus pînă jos, un pic cam strîmtă și strînsă pe burtă, și cu pantaloni de bumbac, purta bocanci Caterpillar, iar la mînă avea un ceas antiacvatic marca Seiko, de mărimea unui Big Mac.

Nu știam dacă și el mă văzuse, căci în mod sigur nu ne priviserăm față în față. Era una dintre regulile nescrise. Chiar dacă ne recunoșteam unul pe celălalt, nu puteam să mă duc și să-l salut.

Unul din noi sau chiar amîndoi puteam fi în misiune. Puteam să-i creez mari probleme dacă numele folosit pentru această misiune nu era Rob Newman.

Cu toate astea, mi-ar fi plăcut să-l pot saluta.

24

Ceafa lui Rob era încă acoperită de un smoc de păr șaten, ondulat, împrăștiat în toate direcțiile. M-am bucurat să văd c-a încărunțit puțin pe la temple și că s-a mai îngrășat – nu că eu aș fi fost în măsură să fac aprecieri de genul acesta, după câteva luni de pâine prăjită cu brânză și murături Branston. Era mai înalt decât mine, avînd probabil un metru optzeci sau optzeci și cinci, dar asta nu mă deranja deoarece avea cel mai mare nas din lume. La șaizeci de ani, în mod sigur avea să aibă un nas borcănat și roșu, cu niște pori de mărimea unor cratere. Era de undeva din Midlands și avea o voce de DJ de radio într-o emisiune de la miezul nopții.

Era împreună cu un tip pe la treizeci și cinci de ani, cu un păr negru sîrmos și o piele foarte albă, a cărui constituție slabă îmi amintea de un Nuhanovici mai tînăr. Nu era de mult în Orientul Mijlociu, asta era sigur. În spatele lor, pe rîndul de lîngă culoarul de acces, se afla un polițist sub acoperire al forțelor aeriene, un iordanian înalt cu un păr extrem de lucios și căruia îi ieșea o burtă imensă de sub vestonul de bumbac, de culoare crem. În următorul șir de scaune stăteau două femei irakiene care trîncăneau încontinuu, ai căror tovarăși de viață erau de cealaltă parte a culoarului, extrem de detașați de ceea ce se discuta. Apoi urmam noi doi: plictisiți, frînți de oboseală și așteptînd ceva de băut.

Cu excepția câtorva turbulențe, a fost un zbor plăcut, lipsit de evenimente, fără însoțitori de bord care să mișune întruna cu cafea și biscuiți. Sub noi nu era nimic altceva decât o întindere nesfârșită asemenea unei zone de antrenament pentru expedițiile de pe Marte. Toată distracția a venit de la cei de pe rîndul din spate. O tipă din Canada se ducea la Bagdad pentru a scrie o carte despre drepturile femeilor. Mama sa era originară din Irak, dar ea nu fusese niciodată acolo. Stătea lîngă un american care se tot dăduse pe lîngă ea încă de la decolare și care merita nota maximă pentru efortul depus, fiindcă măcar femeia îl băga în seamă. Acesta părea că ieșise din vitrina unui magazin Gap, în pantalonii săi kaki, tricoul polo și un ceas antiacvatic, chiar mai mare decât al lui Rob. Dacă nu reușea nimic cu tipa, i-aș fi sugerat să se deplaseze cîteva rînduri mai încolo și să compare modelele.

Ea avea de gînd să schimbe lumea, iar el stătea lîngă ea aprobînd fiecare cuvîntel pe care aceasta îl rostea. Mai întîi de toate, s-a asigurat că vorbește foarte încet – mare păcat pentru restul pasagerilor, căci la aberații băiețașul se dovedea a fi de primă clasă. Întîlnirea lor era foarte bizară, sigur se datora sorții. Și el era interesat de drepturile femeilor. Lucra acum pentru CPA¹ ca salariat civil, deși înainte fusese în forțele speciale. Nu că i s-ar fi permis să vorbească despre asta.

Jerry s-a aplecat spre mine.

– Mda, sigur că da. Nu poate să-i spună pentru că e secret!

Femeii din Canada părea că începuse să-i placă de Domnul Gap.

– Știi, șederea în Iordania a fost, cum să-ți explic, o experiență karmică. De-abia aștept să ajung la Bagdad. Simt că încep să-l percep ca pe lăcașul meu spiritual.

Jerry clipi sugestiv spre mine.

– Maică-mea mi-a pus de gît rahatul ăsta încă de cînd eram copil, dar asta n-a reprezentat nici un fel de refugiu spiritual pentru mine.

¹ Coalition Provisional Authority – Autoritatea Provizorie a Coaliției

Am zîmbit, chiar dacă gîndurile-mi erau în altă parte. Eram în spațiul aerian al Bagdadului, iar deșertul începea să facă loc primelor semne de civilizație. Era un oraș dezvoltat, a cărui istorie se întindea pe durata a cîteva mii de ani. Nu era genul de oraș construit la întîmplare, întins ca un bazar, asemenea Riadului: „Hai să construim o capitală, hai s-o proptim chiar aici, în nisip“. Sub noi se aflau clădiri vechi de cîteva secole, amestecate cu blocuri-turn și autostrăzi suspendate, pe care ai fi putut să le întîlnești și cînd te apropiai de Heathrow.

Prin mijlocul orașului șerpuia Tigrul, ce strălucea în soare. Orașul avea aproximativ șase milioane de locuitori. Speram ca săptămîna asta unul dintre ei să fie Nuhanovici.

Jerry terminase de strîns camera foto și toate drăcoveniile alea de accesorii și le băgase înapoi în geanta lor specială. Înainte de toate, chiar era un fotograf profesionist al dracului de bun. Dacă avea nevoie de ceva, păi avea nevoie de acel lucru în cel mai scurt timp.

Pilotul a anunțat în arabă și apoi în engleză că vom ateriza în scurt timp pe Aeroportul Internațional din Bagdad, cu un accent la care te-ai aștepta dacă ai merge la Malaga sau la Palma. Dar asta era singura similitudine. N-am coborît într-o pantă lină pentru apropierea finală. Avionul s-a învîrtit în cerc pe deasupra pistei o singură dată, după care a intrat într-o spirală alarmant de rapidă. Pentru oricine de la sol, care ar fi încercat să ne doboare cu un SAM 7, ar fi fost foarte dificil astăzi să ne ia în vizor.

Pe măsură ce făceam acel salt mortal, pilotul a continuat să ne dea instrucțiunile înaintea aterizării, ca și cum nu s-ar fi întîmplat nimic ieșit din comun, iar oamenii de afaceri au renunțat temporar la atitudinea lor de macho și la a mai face fotografii. Jerry s-a lăsat pe spate în scaun. În spatele lui, Domnul Gap o îmbărbăta pe tipa din Canada.

– Totu-i în regulă. Asta-i procedura standard. Vin și plec de aici din două în două săptămîni.

Ea nu părea deloc afectată: dimpotrivă, părea încîntată, însă asta n-avea să-l oprească pe individ.

Am observat de-a lungul terminalului două 747 arse, boturi și aripi de avion împrăștiate pe pista de aterizare. Era într-adevăr o imensă tabără militară cu un labirint de garduri și bariere enorme din beton. Șiruri interminabile de vehicule blindate, elicoptere și barăci verzi se întindeau cât vedeai cu ochii. Între clădiri erau atâr-nate la uscat ținute de instrucție de camuflaj, speciale pentru deșert, și tricouri cu mânecă scurtă de culoare măslinie.

Imediat după ce pilotul a început să frâneze, ni s-au alăturat două Humvee pentru escortă, care aveau montate niște mitraliere de calibrul .50, cu care să riposteze în cazul în care se înregistra vreun posibil atac din avion. Oamenilor de afaceri le-a plăcut această miș-care. Camerele foto au intrat iar în acțiune.

– Să-i ia dracu de... Jerry nu s-a putut abține să nu rîdă. O să aibă cardurile de memorie pline deja pînă cînd o să ajungem la Biroul de imigrări.

Cele două irakiene încă mai sporăvăiau, dar mă concentram asupra Domnului Gap, dorindu-i să obțină un rezultat pe măsură. Chiar o merita, pentru perseverența de care dăduse dovadă. Încerca din răspuțeri să obțină o întîlnire cu ea, de îndată ce avea să ajungă în Bagdad.

– Unde o să stai? Aș putea să-ți dau o mîna de ajutor cu cer-cetările tale – căci pînă la urmă lucrez pentru CPA. Te-aș putea pre-zenta celor din conducere.

Era evident că ea asta aștepta.

– Da? Știi ceva? Asta chiar ar fi ceva nemaipomenit. Voi sta la Palestine.

– Minunat. Era un vînaător fericit. Putem aranja să ne întîlnim la un moment dat.

– Ce drăguț! Cu multă plăcere.

Nu puteam decît să-mi imaginez modul în care zîmbea satisfăcută. Îl prostise fără nici un fel de problemă.

Am rulat dincolo de terminal și în cele din urmă am oprit lîngă un hangar. Cîțiva soldați americani au coborît din autovehiculele de

tip Hummer și au început să se apropie de avion, pe măsură ce rotațiile elicelor încetineau și ușa se deschidea.

Am rămas în scaune cât de mult posibil înainte de a ne tîrși picioarele spre ieșire, în spatele femeilor irakiene. În momentul în care am ajuns acolo, am fost izbiți de un val de aer încins.

25

Mă uitam chiorîș din cauza soarelui puternic, în timp ce cotrobăiam peste tot după ochelarii mei ieftini și fără pretenții. Mirosul greu de petrol de aviație era copleșitor, iar zgomotul din jur era asurzitor. Se părea că întreaga armată a Statelor Unite urma să se mute. Elicopterele decolau și aterizau la mai puțin de o sută de metri distanță. Camioane de mare tonaj transportau containere și cisterne de apă. Se auzeau voci de americani care urlau ordine într-o parte și-n alta.

Imediat ce oamenii de afaceri și-au repus în funcțiune aparatele foto, s-a auzit o voce asurzitoare și imediat a apărut un tânăr soldat în tricou, avînd o armă automată M-16 în mînă și un pistol Beretta prins de pulpă.

– Fotografiatul este interzis în incinta bazei. Puneți aparatele foto deoparte.

Chiar îi plăcea să facă asta și nu-i păsa de cei care-și dădeau seama de acest lucru.

M-am așezat cu Jerry la umbra uneia din aripi, urmărindu-i pe bravii noștri bărbați cum își băgau cu supunere aparatele Olympus înapoi în buzunarele vestelor.

După aceea a sosit un camion militar. Șoferul american și vreo doi irakieni au început să scoată bagajele din cală și să le arunce în spatele vehiculului.

Un alt soldat a traversat pista de aterizare îndreptându-se către un hangar de marfă, enorm, strigînd: „Urmați-mă, oameni buni“, ceea ce am făcut cu toții, ca o turmă de oi.

Rob și tipul care-l însoțea se aflau în fața noastră, urmați îndeaproape de femeile irakiene care încă mai pălăvrăgeau.

Am stat cu Jerry la umbră cît de mult am putut, după care i-am urmat pe ceilalți. Alte două santinele americane încheiau coloana.

În interiorul clădirii gri din oțel a apărut un tînăr negru în tricou cu mîneacă scurtă și cu ochelari de soare, cu obligatoriul pistol Beretta strîns legat de pulpă.

– Atenție la mine, oameni buni! A fluturat un blocnotes. Cînd va sosi camionul, vreau ca toată lumea să-și ridice bagajele și să se prezinte cu ele la masa de acolo. Acestea vor fi verificate înainte de a vă deplasa spre Biroul de imigrări. Ați înțeles?

Drept răspuns a primit cîteva mormăituri de încuviințare, probabil datorită faptului că era primul soldat pe care-l vedeam acolo care n-arăta ca un imberb în așteptarea majoratului.

După ce a ajuns camionul, bagajele ne-au fost depozitate laolaltă, direct pe podeaua de ciment. Fiecare a început să și le caute pe-ale lui și să le aranjeze pe masă. Am așteptat pînă cînd Rob și însoțitorul său și le-au luat pe ale lor, după care mi-am recuperat și eu rucsacul. Jerry mă ironizase referitor la dimensiunile sale reduse, dar de ce-aș fi cărat un geamantan întreg cu niște lucruri pe care le poți cumpăra și de-aici? Un rînd de haine de schimb și o periută de dinți era tot ce-mi trebuia. Orice altceva reprezenta un exces de bagaje.

Rob s-a întors, și cu această ocazie m-a văzut cu siguranță, deși încă nu ne priviserăm ochi în ochi. De fapt, nimeni nu vorbea prea mult, cu excepția celor două femei irakiene. Cu toții erau neliniștiți în timp ce soldații le controlau bagajele, punîndu-i să-și pornească laptopurile și încercînd să pară că știu ce fac.

Mi-am dat cu ușurință seama că o făceau pe curioșii doar de amorul artei. Oricine ar fi vrut să introducă ceva ilegal în această țară s-ar fi dus pe „Drumul lui Ali Baba“. Erau sute de kilometri

de-a lungul deșertului fără nici un fel de patrule, pe unde oricine, de la traficanți de droguri pînă la militanți înarmați, ar fi putut să treacă fără dificultăți.

După ce s-au încheiat toate verificările, a trebuit să ne deplasăm de cealaltă parte a mesei și să ne ridicăm bagajele înainte de a fi conduși prin hangar. Personalul logistic stătea la mese, lucrînd la laptopurile pe care le aveau cu toții în față. Cum aparținea armatei SUA, cea mai mare parte a hangarului era plină de rafturi încărcate cu echipament militar nou, strălucitor. Acesta avea să fie expediat în regim de urgență acolo unde era nevoie de el.

În armata britanică existaseră șase subofițeri de intendență care răspundeau de un pachet cu rația zilnică, și nici măcar ăla nu putea fi revendicat fără un ordin de rechiziție semnat de către șeful Statului-Major General.

Cînd am ajuns la un coridor, atmosfera a început să se îmbunătățească. Era plin de soldați americani care stăteau jos, bînd Coca-Cola pe niște băncuțe frumos decorate, abia eliberate. Locul probabil că servise drept recepție în firma sau în compania adăpostită cîndva în hangar. Acum fusese transformat în sediul Serviciului de imigrări pentru nou-veniții în Irak. Mai mulți oficiali, îmbrăcați în cămăși de un albastru plăcut, stăteau la niște mese pe post de ghișee improvizate, echipate, fiecare în parte, cu cîte un calculator și o cameră digitală. În spatele acestor mese se afla un grup de americani, unii dintre ei în uniforme, care te examinau sumar cînd treceai prin dreptul lor.

Dincolo de mese se găseau diverși membri ai personalului îmbrăcați în uniforme și în ținută civilă. Era în mod evident zona de sosiri și plecări stabilită ad hoc, deși semăna mai mult cu zona de primire de la sediul ONU. Un grup de coreeni echipați în ținută de instrucție americană stăteau lîngă un grup de italieni. Fiecare naționalitate în parte avea propriul drapel lipit pe una din mîneci. Trupele care arătau cel mai bine erau cele germane, într-o combinație de pantaloni negri, tricouri și veste antiglonț asortate. Stegulețele acestora

erau aproape invizibile, dar, cu bocancii lor maronii, cu tenul mediteranean și părul lor blond, câștigau de departe competiția celor mai bine echipate trupe pentru zona de conflict.

Am trecut de zona sosirilor prezentînd pașaportul înregistrat pe numele de Nick Stone. L-am mințit pe Jerry că numele irlandez de Collins fusese cel pe care-l avusese maică-mea înainte de căsătorie. Depusesem o cerere de eliberare a unui pașaport irlandez, dar îl pierdusem într-o deplasare și nici nu mai avusesem nevoie de un altul de ani de zile. În mod sigur nu m-a crezut, dar ce mai conta? Probabil că urma să avem mult mai multe motive de îngrijorare imediat ce intram în oraș. Un irakian mi-a făcut o fotografie, mi-a pus o ștampilă pe pașaport și m-a lăsat să trec.

Jerry n-a fost atît de norocos. Ori fața lui de arab aplicată pe un pașaport american îi intrigase un pic, ori pur și simplu încercau să-și impresioneze noii șefi, cei care le dăduseră acele cămăși atît de frumoase.

L-am așteptat în zona destinată călătorilor. Era foarte cald și foarte mult zgomot, produs în mare parte de italieni. Le făcuseră pe cele patru femei să-și plece privirile, iar gesturile pe care le făceau erau chiar mai exagerate decît limbajul pe care-l foloseau.

Nu numai soldații erau înarmați. Locul era plin de indivizi cu veste antiglonț peste hainele civile, înarmați cu AK-47, MP-5, M-16, pistoale și așa mai departe.

Asta m-a făcut să mă simt mai bine. Chiar dacă îi dădeam doar o mîină de ajutor lui Jerry, munceam și revenisem la felul meu de-a fi. Aici mă simțeam în pielea mea, acesta era mediul meu. Poate că, la urma urmei, făcusem ceea ce trebuia atunci cînd mă hotărîsem să vin aici.

Lumina orbitoare a soarelui se strecura printr-un geam acoperit de praf. M-am uitat atent prin el, întrebându-mă cum vom ajunge în oraș. Nu exista nici un taxi deoarece nu li se permitea accesul în bază. Ne aflam într-o colivie fortificată: tot ceea ce se vedea erau șiruri de mașini de teren fără însemne, cu geamuri negre și câțiva indivizi de jur împrejur, cu vestă antiglonț peste vestele de safari, obligatoriu de culoarea nisipului, cu ochelarii de soare pe nas, cu puștile automate MP-5 atârând pe umăr, gata de tragere. Pentru a completa efectul vizual, mai aveau și microfoane de tip handsfree în dreptul gurii, care-i făceau să pară că au totul sub control. Și nici n-aveau nevoie să pară astfel: aici se vedeau mai mulți soldați strânși la un loc decât în întreaga armată britanică. I-am recunoscut ca fiind liberi-profesioniștii acceptați oficial în oraș, probabil cei care-i protejau pe birocratii americani și pe cei britanici aflați la conducerea administrativă a țării și care dădeau bine în decor, astfel încât CPA considera că-și meritau banii cu vîrf și îndesat.

În mijlocul acestui haos, eram sigur de un singur lucru: Rob n-avea să stea la coadă ca să urce în vreun autobuz. Își organizase deja totul pînă la ultimul detaliu, și probabil că se îndrepta deja spre Bagdad într-un 4x4 cu aer condiționat.

Se părea că și tipa din Canada își aranjase totul. Domnul Gap îi încărcă bagajul în portbagajul unei mașini albe, în timp ce ea se urca în spate, iar garda de corp pornea motorul.

Jerry se afla încă sub tirul întrebărilor. I-am prins privirea și i-am făcut semn că vreau să ies. A dat din cap că a-nțeles, după care a întors privirea ca să mai spună două vorbe în arabă noului său prieten. Încă de când ajunsesem în Iordania îmi spusese cât de ciudat i se părea să vorbească tot timpul în limba arabă. Aparent, aceasta era prima ocazie când făcea acest lucru, exceptând discuțiile avute cu bunica și cu mama lui sau cumpărăturile făcute la prăvăliile din colț din Lackawanna.

Mi-am pus din nou ochelarii și am ieșit. Soarele de amiază parcă-mi străpungea creierii în timp ce mă uitam prin jur să găsesc un mijloc de transport. N-am apucat să fac mai mult de doisprezece pași, când o voce cu dialect londonez a urlat în spatele meu.

– Hei, ce mai faci, mă creier de găină?

L-am recunoscut imediat chiar și în spatele ochelarilor mari, de pilot. Nu-l mai văzusem de când părăsisem regimentul, dar nu aveam nici un dubiu – era Gary Mackie. Gaz nu era deloc un tip discret: nu fusese niciodată genul care să se supună regulilor scrise, ca să nu mai vorbim de cele nescrise.

Era în continuare mai scund decât mine și într-o formă fizică bună. Avea niște brațe uriașe și niște pectorali imenși.

Am început cu obișnuitele urări de bine pe care le folosești atunci când te întâlnești cu cineva din întâmplare.

– Nenorocitul, auzisem că ai dat colțu’!

N-a răspuns. N-a făcut altceva decât să se apropie de mine cu brațele larg deschise și să mă strângă într-o îmbrățișare de urs. După care s-a dat înapoi, continuând să mă țină de umeri. Ochii îi ajungeau la nivelul nasului meu.

– Umflatu’ naibii, arăți ca dracu!

Ceea ce era corect: probabil chiar așa era. Gaz trebuia să aibă acum în jur de cincizeci de ani, deși arăta mult mai tânăr. Avea un

tricou negru de bumbac, transpirat în față și în spate. Inițial avusese mâneci lungi, dar probabil fuseseră smulse, lăsând acum să atârne niște ațe peste brațele bronzate și imense ca ale lui Popeye Marinarul. Fusesse în Infanteria Ușoară înainte de a se alătura regimentului, și încă mai avea un tatuaj aproape șters cu vechea sa emblemă pe bicepsul din dreapta. Numai că acum acesta aducea mai mult cu o ancoră.

– Mulțumesc Gaz, mă bucur să te revăd. De când ești prin zonă?

Sărea în sus și-n jos, gesticulând larg, pentru a fi cât mai expresiv.

– De șase luni. E al dracului de bine, înțelegi ce vreau să spun? Și-a ridicat blugii trăgând în sus de cureaua de piele. Într-o parte, într-un toc special, avea un pistol de 9 mm. Pentru cine lucrezi, Nicky băiete?

– Pentru un ziarist american. Este încă la Serviciul de imigrări.

M-a apucat de mână.

– Vino încoace – vino să-mi vezi echipa.

Tot numai zâmbet, mă trase înspre cei patru tipi care stăteau tolăniți în apropiere la umbră, îmbrăcați în blugi și niște tricouri tărcate. Nu-l văzusem niciodată pe Gaz să tragă fără să-și golească încărcătorul: totul era la superlativ când era vorba de el. Fusesse însurat de mai multe ori decât Liz Taylor și încă le mai iubea pe toate fostele sale soții. Probabil că și ele nutreau aceleași simțăminte față de el.

M-a împuns cu un deget în braț.

– Îmi pare bine să te văd, amice. Nu mai știam nimic de tine cine dracu' mai știe de când.

Din momentul în care părăsisem regimentul și începusem să muncesc pentru Firmă, renunșasem la aproape toate cunoștințele mele. Asta fusese pur și simplu calea pe care trebuise s-o adopt.

„Circuitul“ era de fapt piața locurilor de muncă pentru foștii militari. Companiile de securitate angajau de zor personal care să dea o mână de ajutor pe timp de război, pentru protecția VIP-urilor, paza conductelor de petrol, antrenamentul armatelor străine, genul acesta

de lucruri. Existau o mulțime de firme specializate, britanice și americane, dintre care unele prezentau mai multe garanții decât celelalte. Munca în sine era aproape pe cont propriu, plățile făcându-se zi de zi. Fiecare răspundea de plata taxelor și a asigurărilor, ceea ce însemna că, în marea majoritate, indivizilor nu le păsa de nici una din ele. Se numea „circuitul“ deoarece puteai să treci de la o companie la alta. Dacă auzeai de o ofertă de muncă mai bună, renunțai la cea în care erai implicat și te reprofilai.

Gaz mi-a făcut prezentările cu un sud-african, un rus și doi americani. N-am încercat să le rețin numele – oricum n-aveam să-i mai văd vreodată. Ne-am strâns mâinile de complezență.

– Eu și Nick am fost în aceeași unitate, i-a anunțat Gary cu o plăcere evidentă.

Tipii mi-au răspuns cu salut, după care au revenit la propria conversație.

Nu era nici o problemă: nu mă așteptasem la o îmbrățișare în grup. Nu era ca și când am fi făcut parte dintr-o frăție, era doar o afacere ca oricare alta. Pur și simplu așa stăteau lucrurile. Oamenii ăștia arătau cu totul altfel decât tipii care lucrau pentru CPA. Erau acolo pentru bani și nu pentru impresii ieftine.

Ceea ce voiam să aflu nu se reducea doar la un mijloc de transport anume, cu care puteam să plec de acolo.

– Cu cât poți să faci rost de-o armă aici – sau ai tu cumva vreuna în plus?

– Le găsești pe drum, dă-le dracului. Unde stai?

– La Palestine.

M-am uitat atent la cele patru femei irakiene aflate la o distanță destul de mare, luptându-se cu bagajele, agitându-se și strigînd una la alta.

– Este un loc minunat. E foarte ciudat – stai puțin și o să te convingi. Îți oferă însă o protecție bună. Știi ceva, mai bine te duci direct la unul dintre dubioșii ăștia care vînd arme. Au tot ce vrei, deși te ard la buzunar. Ar merge mult mai repede decât dacă m-ai aștepta pe mine să-ți aduc cîteva cartușe, înțelegi?

M-am întors iar spre Gaz.

– Așa o să fac. Deci ce faci pe-aici, prietene?

– Niște chestii ale dracului de bune. Bani pentru vremuri grele, amice. Fac instrucție cu poliția locală. Ei folosesc AK-uri, dar noi le arătăm cum să le folosească și ei ca lumea. Am program de instrucție de două ori pe zi, după care încep patrularea împreună cu băieții mei.

Voiam să păstrez aparența că și eu făceam încă parte din „circuit“.

– Cît câștigi pe zi?

– Trei sute cincizeci, plus cheltuielile. Mult mai bine decît ultima oară cînd ne tîram hoiturile pe-aici, ei?

În acea perioadă, plata pe care o făcea Ministerul Apărării se ridica la aproximativ șaptezeci de lire pe zi. Trei sute cincizeci pentru un mercenar părea o sumă corectă. În timp ce oamenii de afaceri din clasa mijlocie din Londra vorbeau de creșterea prețurilor la case, la dineurile organizate sîmbăta noaptea, tipii aflați în „circuit“ vorbeau de prețul zilei. De nouă ori din zece mîncau rahat. Oricine spunea că el câștigă „șase sau șapte sute“ mințea cu nerușinare. Din cîte îl știam pe Gaz, trei sute cincizeci de lire pe zi reprezentau o nimica toată pentru el. Era pur și simplu fericit să fie aici și probabil că-și plătise pînă și biletul de avion.

– O să stau aici atîta timp cît au nevoie de mine, Nick. Este puțin cam nașpa acum, dar, la dracu'! Sîntem la Bagdad, nu-i așa?

Era nemaipomenit faptul că-l întîlnisem; se adăuga la starea de bine pe care o căpătasem deja. Nu știam ce părere mai avea femeia din Canada, dar eu în mod categoric mă simțeam ca și cum aș fi ajuns acasă.

Nu doream să mai fiu în compania lui Gaz atunci cînd avea să apară Jerry, dar mai aveam o ultimă întrebare.

– Știi cumva cum aș putea să ies de-aici? Încercăm să ajungem în oraș. A început să se scuze.

– Te-aș fi dus eu dacă aș fi putut, dar îl așteptăm pe un tip de la PC Plod. Unul dintre comisarii de la Poliția Metropolitană. Amărîtul ăsta

a fost trimis să muncească temporar aici, pentru vreo doi ani. De-abia aștept să-l văd încercînd să predea etica politică, îți dai seama? Unor băieți care, cu numai cinci minute înainte, au fost instruiți unde anume să lanseze grenadele reactive în tancurile americane.

Sud-africanul l-a depistat pe pasagerul lor și s-a dus să-l recupereze din mulțime.

Gaz m-a mai îmbrățișat încă o dată.

– Ascultă, băiete, chiar mi-a făcut plăcere să te revăd. Vezi că există un autobuz cu care poți să te duci în oraș. Ține-te după femeile acelea, ele știu precis care este. S-a uitat o clipă către cvartetul irakian, după care și-a concentrat privirea undeva în spatele meu. Ești împreună cu capu' ăsta pătrat?

Jerry nu s-a putut abține să nu răspundă afirmativ.

– Îhî. Salut, eu sînt Jerry.

În sfîrșit Gaz mi-a dat drumul și i-a întins mîna lui Jerry.

– Pentru ce dracu' faci asta? A arătat spre un grup de tipi îmbrăcați cu veste aplecați peste MP-5-urile pe care le țineau în mîini. Mai bine te-ai alătura ălor. Cel puțin ei arată ca și cum ar fi în stare de ceva. După care m-a îmbrățișat iar strîns, ca un urs. Glumeam, băiete.

Trupa lui Gaz își recuperase tipul de la PC Plod, care era acum în mașina lor 4x4, îmbrăcat cu o vestă antiglonț, și deja se pregăteau să plece. Gary a luat-o spre mașină.

– Gata, e timpul să plec. Dacă voi ajunge pe lîngă Palestine, o să intru să-ți fac o vizită. Nu pot să te sun, căci nenorocitele astea de telefoane nu merg încă. Ne mai vedem, nu-i așa? Ai grijă de tine, nenorocitul. S-a mai uitat o dată la Jerry și i-a zîmbit prietenos pe sub ochelarii săi de soare de aviator. Ia aminte, amice, cînd tipul ăsta o s-o dea în bară și vei avea nevoie de un profesionist, sună-mă.

– Așa o să fac. Dacă tot veni vorba, ai întîlnit vreun bosniac în oraș?

– Țistia-s peste tot! Bosniaci, sîrbi, kosovari, indiferent cum îi numești. O să găsești sigur o grămadă pe aici, doar e război, nu-i așa?

A luat vesta antiglonț din vehiculul de teren și și-a tras-o peste cap, acoperind astfel petele mari de transpirație de pe tricou. N-avea să treacă să mă vadă. În cinci minute avea să se gândească la cu totul altceva, iar pînă la miezul nopții va fi uitat deja chiar și faptul că ne-am întîlnit.

Jerry mi-a zîmbit superior și ușor afectat.

– Un vechi prieten din lumea publicității?

– Mda, cam așa ceva.

– Numele de domnișoară al mamei? Sigur că da... Nick Stone măcar este numele tău real?

– Mda. Și, înainte să poată continua, i le-am arătat cu degetul pe femeile care nu știu ce mai boscorodeau în continuare. Vezi că există un autobuz cu care putem să mergem în oraș. Tot ceea ce avem de făcut este să mergem după Spice Girls.

Microbuzul de douăzeci de locuri aparținea companiei aeriene Iran Airways, chiar dacă ei n-aveau nici un zbor care să ajungă sau să plece din Bagdad. Poate că era o modalitate de a ține personalul în priză; în plus, la douăzeci și cinci de dolari americani pentru o singură călătorie pe o distanță de cinci kilometri se obținea un câștig bunicel. Putea să fie și o singură cursă comercială pe zi, asemenea celei cu care de-abia venisem, căci era plin de membri ai ONG-urilor care se deplasau în permanență de colo-colo.

O grămadă de oameni s-au îmbulzit înăuntru, mult mai mulți decît numărul scaunelor. Cele patru femei irakiene s-au așezat în cele din urmă pe geamantane, pe culoar, în timp ce treceam pe lîngă sacii de nisip și cordonul de siguranță din sîrmă ghimpată ce înconjura aeroportul. Vehiculul nu avea aer condiționat și chiar și cu ferestrele deschise era înăbușitor de cald. Urma să petrecem restul zilei încercînd să ne dezlipim de husele ce acopereau scaunele.

Drumurile care duceau înspre oraș păreau a nu fi fost afectate de război, chiar dacă, pentru moment, americanii executau lucrări de reparații. Toate tufișurile și palmierii care demarcau linia șoselei fuseseră defrișați pînă la treizeci de metri de localnici înarmați cu topoare și de buldozere, astfel încît să nu mai rămînă nici un fel de acoperire pentru DEI-uri (dispozitive explozive improvizate) sau atacuri armate.

Drumurile erau pline de un amestec de Mercedes-uri noi, mașini 4x4, hîrburi și camioane cu portierele scoase.

Cei din mașini erau mai mult îmbrăcați în costume și pantaloni de bumbac decît în tradiționalele *dishdash*. Un număr mare de femei purtau fuste destul de scurte pentru a-și dezveli picioarele și numai cîteva erau complet acoperite; majoritatea umblau numai cu capul acoperit. Văzusem mai multe burka în zona estică a Londrei; însă nu și la fel de multe chioșcuri unde se vindea chebap.

Diverse produse casnice de proveniență occidentală se aflau la vedere în fața magazinelor de electro-casnice, dispuse lîngă biciclete ce străluceau în soare și stative cu îmbrăcăminte. Noile panouri publicitare făceau reclamă la parfumuri și detergenți, și se părea că rafturile erau pline de mîncare și de jocuri pe computer. Văzusem orașe sud-americe care arătau cu mult mai rău decît acesta. Pe drumul dinspre aeroport spre oraș, totul părea foarte normal, dacă ignori cele șapte sau opt elicoptere Blackhawk ce duduiau pe deasupra acoperișurilor.

Cîteva minute mai tîrziu însă, mi-am dat seama fără nici un dubiu că țara se afla în stare de război. Blocuri imense de beton învelite în sîrmă ghimpată încetineau și canalizau traficul pe măsură ce ne apropiam de Tigru. Apoi a apărut un convoi de autovehicule Hummer cu partea din spate acoperită. Trăgătorii de la mitralierele montate pe mașini, cu toții echipați cu căști și ochelari Oakleys, scrutau cu nervozitate clădirile de pe ambele părți ale șoselei, pe măsură ce înaintau.

Cîndva, cineva descoperise că, de-a lungul timpului, fuseseră produse destule pistoale mitralieră de asalt de tip AK-47 pentru a înarma una din șaisprezece persoane la scară mondială. Pe măsură ce ne făceam loc pe străzile orașului, se părea că marea majoritate a acestora erau aici, în Bagdad. Aproape fiecare magazin și clădire erau păzite de un irakian în sandale ținînd în mînă o astfel de armă, aceeași armă cu care probabil că trăsese cu vreo două luni în urmă în

cabinele Hummer-elor americane. Alții le aveau atârinate de umăr, avînd mîinile pline de cumpărături sau ocupate cu vreun copil.

Unele clădiri erau total ciuruite în urma loviturilor primite și aveau urme negre rămase de la incendii și de la fum; încă mai puteai vedea perdele pe jumătate trase, acolo unde fuseseră cîndva tocurile ferestrelor. Unele arătau ca niște mormane de beton, agățate încă de scheletele armăturilor din oțel. Un întreg complex comercial de tip mall fusese distrus și dărîmat. Urmau vreo trei sau patru clădiri rămase intacte și apoi alte grămezi de moloz.

Dar, cu toate astea, orașul nu era pustiu: oamenii umblau de colo-colo, preocupați de rutina zilnică, așa cum o făcuseră și în Sarajevo și exact cum ar face-o oriunde în lume, unde ar avea loc aceste nenorociri. Locuitorii acestui oraș își trăiau viața așa cum știau mai bine. Clienții de la ceainării și restaurante formau un puhoi masiv ce umplea străzile. Chioșcurile de ziare erau animate și anunțau ultimele apariții. Citisem că acum, odată ce Saddam fugise, existau aproape o sută de publicații diferite pe piață.

În timp ce încercam să ieșim dintr-o zonă întortocheată, am dat prima oară ochii cu imaginea marelui om. Era un mozaic cu efigia sa care fusese folosit din greu pentru trageri la țintă. Micile părți care mai rămăseseră din fața sa zîmbitoare fuseseră vopsite într-un galben turbat.

Șoferii opreau pe marginea șoselei acolo unde niște puști le umpleau rezervoarele cu benzină de pe piața neagră dintr-o varietate de recipiente de plastic. Era echivalentul pe care Bagdadul îl avea pentru oprirea pentru alimentare din Formula 1, faimosul pit-stop. Aproape că săreau pe orice mașină care ajungea în raza lor de acțiune, verificîndu-i cauciucurile și spălîndu-i parbrizele ca și cum acestea erau complet îmbîcsite.

Autobuzul avea o singură oprire, cît de aproape de birourile Airways o permiteau barierele de beton și sîrmă ghimpată. Chiar cînd coboram din mașină, am văzut hotelul nostru, Palestine, la mai puțin de o sută de metri distanță. Șoferul s-a suit pe autobuz și a început să arunce geamantance. Cele patru femei irakiene încetaseră

interminabila sporăvăială, ca să-l ocărăscă un timp pe șofer, pline de supărare. Acesta le răspundea în aceeași manieră, judecând după ton.

Doi irakieni înarmați cu AK-uri care hoinăreau de colo-colo s-au oprit lângă noi, fumînd, în timp ce fiecare încerca să vadă ce avea de făcut în continuare. Jerry era în spate, trimițînd bagajele în față. A început să rîdă.

– Ce se-ntîmplă?

– Se pare că fetele de la Spice Girls nu vor să coboare aici. Vor să meargă în cealaltă parte a orașului.

Mi-am luat rucsacul, așteptîndu-l pe Jerry să termine cu toată aparatura și tot calabalîcul. După care am trecut de barieră și am pornit pe strada paralelă cu hotelul, trecînd de sediile companiilor Iran Airways și Aeroflot.

Un șir de generatoare pufăiau lucrînd din greu, pe caldarîm, picurînd motorină și alimentînd cu energie o serie de hoteluri jerpelite și ca vai de lume. Drumul era plin de gropi și de băltoace, iar gunoiul nu mai fusese evacuat de pe vremea cînd Saddam încă mai avea zîmbetul pe față.

Palestine și Sheraton făceau parte acum dintr-un complex fortificat dispus la capătul șoselei, apărat de plăci de ciment de cinci metri înălțime. Abia făcusem la dreapta că să ne îndreptăm spre o gaură din gard, de dimensiunea unui om, când am fost asaltați de o ceată de copii mici. Au venit în fugă către noi, desculți, cu tururile pantalonilor atârându-le destul cât să le dezvelească fundurile. Mergeau după noi în tăcere, dar știam amândoi că era mai bine să te abții să le dai bani pe timpul zilei. Dacă-i dădeai unuia bani, alți șase sute aveau să-ți sară în cap. Dacă într-adevăr voiai să-i ajuți, trebuia să o faci numai noaptea, ferit de privirile celorlalți. În caz contrar, aceștia aveau să-l înconjoare pe norocos și să-i fure banii abia obținuți.

Am mers vreo douăzeci de metri de-a lungul peretelui din plăci și ne-am așezat la capătul unei cozi formate din echipe de știri, irakieni, șoferi și oameni de afaceri însoțiți de gărzile lor de corp. Vreo șase limbi diferite erau vehiculate înainte și înapoi, de-a lungul cozii. Era un post de pază temporar, care aducea cu un umbrar din grădina B&Q. Punctul de control era deservit de o familie de irakieni. Tatăl îi verifica pe bărbați. Mama pe femei, iar un puști de aproximativ doisprezece ani verifica bagajele. Cu toții aveau asupra lor AK-uri. În afara umbrarului stăteau trei soldați americani, în scaune pliante, cu ochelari de soare pe nas, transpirând sub căștile și vestele antiglonț și ținându-și armele M-16, bine întreținute, pe genunchi.

Toți arătau de parcă le-ar fi prins bine una dintre prelegerile lui Gaz asupra politicilor comunitare. Îndată ce Jerry a terminat de vorbit în arabă cu capul familiei, ne-am strecurat prin gaură și am luat-o la stînga printre doi pereți imenși de beton, nou-ridicați. Direct în față se afla ușa din spate a unui transportor blindat, cu motorul pornit. În partea din față era protejat de un șir lung de săculeți umpluți cu nisip. Un trăgător se afla la post, la mitraliera de calibru .50.

Imediat după aceea am făcut-o din nou la stînga și am luat-o în jos pe drumul ce despărțea cele două hoteluri. Drumul era și el blocat de un vehicul blindat M-60, de asemenea protejat cu săculeți cu nisip și avînd o plasă de protecție deasupra, care să-i protejeze de soare pe cei din echipaj. Drumul dădea într-un sens giratoriu imens, dincolo de care se vedeau cupolele albastre ale unei moschei.

Imediat am recunoscut zona pe care o văzusem adeseori în reportajele de știri. În centrul sensului giratoriu era un pedestal mare de piatră, tot ansamblul reamintind de statuia uriașă a lui Saddam, cea care fusese dărîmată în mod simbolic la sfîrșitul războiului. Acoperișul dădea o imagine expresivă asupra unde de șoc produse de bombardamentele îndreptate împotriva clădirilor guvernului, situate chiar de partea cealaltă a rîului. Toți apropiații lui Saddam se mutaseră cu mult înainte, dar toată operațiunea dădea bine pe posturile TV.

Acum puteam să-mi dau seama cum de toată lumea trăsese niște cadre atît de bune: nici măcar nu era nevoie să se miște de la balcoanele hotelului în care erau cazați. Zona de securitate dintre hoteluri era înțesată de jurnaliști, care intrau și ieșeau încontinuu din mașinile de teren, transpirați learcă după o zi petrecută cu căștile și vestele antiglonț pe ei. Cuvîntul „Presă“ era tipărit oriunde încăpea.

Palestine n-ar fi arătat ciudat într-o mahala din Moscova. Avea șaisprezece etaje, era de formă rectangulară și în general, foarte simplu din punct de vedere arhitectonic. Doar cîteva încăperi mari de la parter, probabil restaurantele cu sală de dans, ieșeau în afara

liniei de bază. Aparent fiecare cameră avea balcon, indiferent dacă dădea înspre Tigru, înspre grădină sau înspre sensul giratoriu ce era protejat cu plăci inestetice de beton asemănătoare cu aripile unei navete spațiale a lui Darth Vader.

Antenele prin satelit, de mărimea unor farfurii zburătoare, erau montate pe acoperiș, iar cele mai mici apăreau la aproape toate balcoanele. Peste tot erau întinse cabluri electrice.

Un reporter german de știri îmbrăcat în vestă antiglonț își făcea numărul în fața camerei, avînd tancul, moscheea și sensul giratoriu drept fundal sugestiv. Un convoi de autovehicule Hummer scrișnind din roți a intrat în sensul giratoriu, arătînd foarte războinic cu mitralierele și puștile M-16 îndreptate amenințător spre exterior, rotite de jur împrejur. Jerry avea fața aia mai puțin zîmbitoare.

– Uită-te la rahatul ăsta. Îl prefer oricînd pe Nuhanovici.

Am mers pe șoseaua ce ducea la hotel și am intrat pe niște uși mari de sticlă, trecînd de cei din pază, doi irakieni cu AK-uri. Nici măcar nu ne-au mai verificat. Poate că zăpușeala era prea mare și pentru ei ca să se mai obosească.

În aglomerația din hol îi distingeai pe indivizii pe care-i găseai în orice hotel mare de oriunde din lume unde se derula un conflict armat: bișnițarii. Băutură, droguri, arme, țigări, femei și orice altceva doreai ei îți făceau rost. La un anumit preț, desigur.

Interiorul hotelului arăta la fel de ponosit ca exteriorul. Podelele din marmură neagră purtau amprenta cîtorva ani buni în care fuseseră lustruite din greu. Auzisem că, pe durata aplicării sancțiunilor economice, toate aceste locuri puteau a petrol. Era mult mai ieftin decît apa, și era chiar eficient în curățarea podelelor.

Soldații americani îmbrăcați în uniformă intrau pentru a-și cumpăra cutii de Coca-Cola. Alții erau îmbrăcați în echipament sportiv, șorturi albastre, adidași și tricouri gri inscripționate cu „Army“, de parcă nu-ți dădeai seama cu cine ai de-a face după puștile M-16 ce le atîrnau pe umeri.

Supraponderalii îmbrăcați în costume și veste kaki ocupaseră toate canapelele disponibile, în timp ce gărzile de corp stăteau discret la o anumită distanță. Se părea că erau mai mulți oameni de afaceri în Bagdad decât de obicei. Soldați, afaceriști, gărzi de corp, jurnaliști: toată lumea juca în această piesă.

La recepție era un afiș care te anunța că prețul unei camere era de „60 USD” pe noapte fără comentarii sau negocieri. Se cerea și un avans care să acopere jumătate din suma necesară întregii șederi, plătitibilă în bani gheață. Aici, la capătul lumii, banii cash spuneau cine erai mult mai bine decât ar fi putut s-o facă vreun card sau vreun cec American Express.

Jerry a calculat și apoi a numărat în bani gheață cât reprezenta contravaloarea avansului pentru o săptămână, în dolari.

Aș fi vrut să stăm la primul etaj – o înălțime de la care puteai sări în caz că trebuia să părăsim în grabă hotelul –, dar toate camerele de aici erau deja ocupate. Cel mai apropiat etaj față de nivelul solului la care puteam obține o cameră era etajul șase.

Am luat liftul. Camerele noastre erau una lângă cealaltă, iar cine stătuse în a mea o părăsise cu numai zece minute înainte fără a mai anunța camerista. Locul duhnea a țigări și a transpirație.

Erau două paturi de o persoană. Jegul se vedea sclipind pe toate suprafețele cândva lăcuite, iar mocheta era arsă cu țigara în mai multe locuri. Pereții zugrăviți în calciu căpătaseră o culoare gălbuie, ștearsă, peste acel aspect ușor zgrunțuros. Baia foarte mică avea în dotare un closet, o chiuvetă și un duș. Am încercat să deschid robinetul, dar n-a curs nici un strop de apă. Poate mai târziu.

Mi-am lăsat bagajul pe patul acoperit cu păaturi sintetice de culoarea muștarului. Nu erau cearceafuri, iar cele două perne pătate de salivă n-aveau față de pernă. Proprietarii lanțului de B-and-B din Margate și Blackpool ar fi fost mândri de acest loc, unde se cerea atât de mult pentru atât de puțin.

M-am dus și am deschis geamul culisant ce dădea în balcon și imediat m-a învăluit zgomotul orașului. Tigru era chiar în fața mea,

strălucind în soarele amiezii. Exceptînd moscheile și cîteva clădiri guvernamentale ce supraviețuiseră bombardamentelor, tot ceea ce se vedea erau kilometri întregi de case aparținînd celor din clasa mijlocie, blocuri mici ce se luptau pentru o fărîmă de spațiu printre impunătoarele turnuri. Mult mai departe, la marginea orașului, era Bagdadul pe care-l știam eu.

Deodată, am avut senzația că trecuseră numai cîteva zile de cînd bîntuiam împreună cu Gaz și cu Rob la granița de nord-est a orașului, în timpul primului război din Golf. Era un cartier sărăcăcios, o zonă imensă formată din clădiri dărăpănate, o lume a sărăciei și a mizeriei. Șiiții care locuiau acolo fuseseră obligați să-l numească Orașul lui Saddam. Descoperirea cablurilor de fibră optică ce făceau legătura între Bagdad și echipele specializate ce deserveau rachetele Scud în Deșertul de Vest fusese o misiune de tot rahatul, dar oricum fusese necesară. Dacă acestea nu erau distruse, rachetele Scud puteau fi în continuare lansate asupra Israelului. Israelienii ar fi intrat și ei în război, iar alianța coaliției cu statele arabe ar fi luat sfîrșit.

M-am uitat în zare la aburul fierbinte de deasupra orașului.

Cam la ora aceasta aș fi transmis ordinele referitoare la nopțile nenorocite ce urmau să vină, iar patrula formată din patru oameni ar fi început pregătirile. Am sta în canalizarea de sub o piață pînă la stingerea ultimei lumini, după care ne-am strecura afară pentru activitățile specifice de pe timpul nopții. Aveam mai mult sau mai puțin aceleași lucruri de făcut: verificarea liniilor de alimentare cu curent electric ce ieșeau din oraș și verificarea antenelor de comunicații rămase încă în picioare în urma atacurilor aeriene din ultimele douăzeci și patru de ore.

Cînd în cele din urmă cei din patrula mea localizau cablurile, nu se mai întîmpla nimic spectaculos. Tot ceea ce le trebuia era o daltă bună, un ciocan de un kilogram, și asta era tot.

Privind în jos, am văzut că grădina era împrejmuită de un zid jos și niște garduri ruginite destul de serios. Cîteva indivizi beau cafea în

incinta unei *cabana* ce arăta precum o mică oază. Războiul părea să se desfășoare undeva la un milion de kilometri distanță. Cineva chiar manevra o mașină de tuns iarba cu motor pe benzină.

După aceea, două elicoptere Blackhawk s-au apropiat vîjîind pe deasupra râului – la o altitudine atît de mică încît puteam să le dau piloților un cap în gură – fără ca nimeni să le bage în seamă.

Una dintre marile încăperi de la parter, ce ieșeau în exteriorul ansamblului general al clădirii, părea să fie ocupată de CNN. Toate ferestrele erau acoperite cu saci de nisip, iar sigla postului atârna de un mic umbrar, acolo unde stăteau cei care asigurau paza. Afară, pe iarbă, erau niște scaune și o canapea din imitație de piele neagră, pe care nu se putea sta decât când nu mai erau expuse la soare și intrau în conul de umbră. Locul gemea de cabluri și de antene. Dincolo de asta, un tip în șorț, în tricou și în adidași alerga pe fundul unei piscine fără apă, de vreo treizeci de metri lungime. După fiecare tură, făcea un set de genuflexiuni, continua iar cu o tură de bazin, urmată de un set de abdomene. Transpiram doar când mă uitam la el.

Trebuia să verific traseul pentru ieșirea de urgență, deoarece săritul de la etajul șase nu era o opțiune. Un semn de culoare verde amplasat pe coridor dădea indicații în arabă și în engleză cu privire la ieșirea în caz de incendiu.

O ușă batantă ducea spre o casă a scărilor din beton, complet izolată de restul clădirii. În pereți nu erau decât niște mici crăpături pe unde intra lumina, așa că dracu' știa ce se întâmpla acolo noaptea. Casa scărilor era plină de mucuri de țigară și de fotografii din ziare cu imaginea lui Saddam zâmbind și arătând ceva undeva în depărtare. Întotdeauna mă gândisem că era vorba de o servietă plină de bani.

Am băgat una dintre hîrtille de pe jos între uşă şi cadrul uşii, astfel încît să nu cumva să rămîn blocat dacă trebuia să mă întorc tot pe acolo.

Coborînd pe scara de incendiu, am verificat uşile de la fiecare etaj în parte. Toate erau încuiate pe interior. Mai mult decît atît, la parterul momentan inundat, cele două uşi duble de ieşire care dădeau în exterior erau închise cu lanţ şi cu lacăt şi blocate de un munte de gunoi. Singura cale de scăpare de la etajul şase era liftul.

M-am întors şi am ciocănit la uşa lui Jerry. Era ocupat cu aranjarea echipamentului de reîncărcare pentru cameră şi pentru telefon. Thuraya¹, cam de mărimea unui telefon fără fir de apartament, se afla pe marginea parapetului de la balcon. Îi scosese antena groasă de plastic din lăcaşul lateral pentru a încerca să obţină semnal de la un satelit.

Nici un fel de reţea de telefonie mobilă nu opera la momentul respectiv în Irak, acum că Partidul Ba'ath fusese desfiinţat. Exista un sistem asemănător, dar putea fi folosit exclusiv de oficialii CPA. Cu un Thuraya chiar nu conta dacă erai în mijlocul stepei ruseşti sau în vîrfurile Munţilor Everest: atîta timp cît aveai semnal şi erai conectat la un satelit, puteai să vorbeşti cu oricine, oriunde, fie pe un mobil, fie pe un fix. N-aveam idee de unde aveau oamenii banii necesari ca să le folosească. Cu contravaloarea cîtorva minute vorbite la unul dintre aceste dispozitive puteai să-ţi plăteşti o săptămînă de vacanţă în Grecia.

Am ieşit afară, în balcon, în timp ce Jerry descîlcea nişte cabluri, dintre care unul lega telefonul la cameră, astfel încît să poată transmite imaginile prin conexiune directă. Jerry intenţiona să le descarce şi să le trimită la *Telegraph* imediat după ce avea să le obţină, după care să le şteargă din cardul de memorie, astfel încît să preîntîmpine posibilitatea ca acestea să pice în mîinile altcuiva.

Tipul în şort încă mai fugea înainte şi înapoi în piscina golită de apă. Am ridicat Thuraya ca să văd dacă are semnal, dar indicatorul

¹ Sistem de telecomunicaţii bazat pe o reţea civilă de sateliţi geosincroni (n.red.)

cu cinci linii pentru semnal maxim era gol. Am făcut câțiva pași de-a lungul balconului, dar n-am primit nici un fel de răspuns.

M-am întors în cameră. Jerry se întinsese în pat, cu mâinile sub cap, admirându-și dibăcia cu care aranjase echipamentele electronice.

– Nici un fel de semnal – satelitul trebuie să fie pe partea cealaltă. Am aruncat Thuraya lângă el în pat. Singurele posibilități de a ieși de aici sînt liftul sau săritul în gol. Ieșirea de incendiu este blocată.

– Nu-ți face griji, bătrîne, locul acesta e la fel de sigur ca Fort Knox. Să luăm lucrurile pe rînd. Prinsese curaj de cînd cu așteptarea de la Amman. Poate că simțea că era puțin mai aproape de Nuhanovici. S-a ridicat și-a rămas pe marginea patului. Ia tu niște beri. Eu trebuie să fac rost de niște haine cu specific local dacă vreau să duc treaba asta de rahat la bun sfîrșit.

Stabiliserăm deja că el o să fie cel care o să facă toate treburile în care l-ar fi ajutat originea lui arabă, în timp ce eu aveam să mă ocup de albi.

– O să sun la Washington DC, după care o să dau o fugă pînă la moscheea de peste drum chiar la timp pentru Asur, să văd ce pot să aflu acolo. Asta numai dacă o să pot trece de tancul ăla fără să-mi fie ciuruit fundul islamic.

Am dat din cap. N-avea sens să stăm și să așteptăm vești de la sursă: trebuia să ieșim de-aici. Cineva trebuia să știe ceva. Jerry nu voia să-i întrebe pe jurnaliști, pentru că aceștia ar fi mirosit o poveste bună și fie aveau să se abțină să dezvăluie vreo informație, fie aveau să-l mintă. În schimb, pe mine nu mă împiedica nimic să merg să mă întîlnesc cu tipii care lucrau în circuit.

M-am uitat la Baby-G să văd cît e ora, de astă dată avîndu-l la mîină pe cel negru, al meu. O lăsasem pe Kelly în urmă: trebuia să-mi păstrez capul limpede. Pe cine credeam că păcălesc? Uitîndu-mă la al meu, automat mă gîndeam la al ei – și implicit la ea.

Avea cureaua mai mare decât încheietura mâinii sale, și îi lua o grămadă de timp să o încheie.

Era de-abia ora trei p.m. – șapte a.m., ora Washingtonului.

Pierdusem vreo două nopți de somn, așa că nu era de mirare că eram frînt.

Am luat liftul mic, de nouă persoane, și am coborât în holul central. Jerry, ca întotdeauna de altfel, stătea cu camera foto în mână; eu îmi luasem borseta în care aveam pașaportul și încă trei mii de dolari gheață. Liftul putea a țigări și se oprea la fiecare etaj cu niște zdruncinături deconcertante. La etajul patru s-au suit doi filipinezi înarmați cu MP-5-uri și echipați cu veste antiglonț negre precum o echipă SWAT; la etajul trei s-au suit alți doi militari care încercau să arate ca niște civili, ceea ce este aproape imposibil atunci când ești tuns periută; în cele din urmă, în ultima secundă, ni s-au alăturat doi tipi din partea ONG-urilor, cu niște bibliorafturi doldora de hîrtii și niște burdihane pline de bere, mult mai mari.

Se părea că toată lumea, civili sau militari, avea același tip de acte de identificare la gît, anume un șnur de nailon cu un cîrlig de care atîrna un suport transparent de plastic, în care se păstra cardul de identitate. Trebuia să avem și noi ceva asemănător? De unde dracu' să știu?

După ce s-au închis ușile, unul dintre filipinezi i-a oferit celuilalt o țigară și amîndoi le-au aprins. În momentul în care am ajuns în holul central, deja miroseam de parcă mi-aș fi petrecut noaptea într-o tavernă.

Acum, poate că stăteau și fumau pe canapele mai mulți irakieni decît oameni de afaceri străini, toți cu mustăți negre și subțiri și

îmbrăcați identic, cu pantaloni, cămăși, pantofi de vinilin lucios și șosete albe.

Indiferent de cât de multe se schimbaseră pe-aici, stilul și înfățișarea tipică lui Saddam încă mai persista.

Afară erau parcate două vehicule 4x4 de tip Hummer. Un grup de soldați transpirați își abandonaseră vestele antiglonț și-și dăduseră jos jachetele de uniformă ude flească; din spatele unui camion cu prelată se distribuiau mâncare caldă și sticle de apă minerală.

Dincolo de autovehiculele de teren, am văzut doi sau trei civili care se plimbau în sus și-n jos, vorbind la telefoanele cuplate la rețeaua prin satelit. Probabil că stăteau pe aceeași parte a hotelului ca noi.

Cele două magazine din hol făceau comerț la strigare și vindeau pastă de dinți, ceasuri de mână și bancnote cu chipul lui Saddam, care mai erau încă în circulație. Saddam arăta la fel pe dinari ca în orice fotografie: un zîmbet larg, o mustață groasă și o mână întinsă indicînd ceva ce nu aveam să vedem vreodată. De asemenea, puteai să cumperi ibrice de cafea arăbești, hărți, haine; un tip ridicase un cort mic de beduin pentru a-l folosi ca stand pentru carpete. Pînă și DHL avea un stand deschis aici, de care doar ce trecusem – astfel că-ți puteai trimite acasă, cu avionul, toate cumpărăturile într-un colet, în timp util pentru Crăciun.

În vreme ce Jerry ieșise din hotel și se îndrepta hotărît spre lumina orbitoare a soarelui, am localizat un grup de bișnițari.

Am fost întîmpinat de trei fețe zîmbitoare.

– Hello, domnule, de ce-ai vrea să-ți fac rost?

Oriunde te-ai duce în lume, toți din branșă vorbesc engleza.

Am dat mîna cu toți trei și le-am zîmbit în timp ce-i gratulam cu un *Salaam aleikum*.

– Am nevoie de douăsprezece beri.

Cel mai tînăr a fost primul care a reacționat. Arăta destul de bine în blugii și adidașii nou-nouți.

– Durează zece minute. Mă așteptați înăuntru?

Ceilalți doi au plecat, zîmbind încă în urmă. Aveau clienți mai mult decît suficienți. L-am apucat de mîină pe băiatul meu cînd se întorcea ca să se îndrepte spre ușă.

– Ar mai fi vorba de vreo două chestii.

Zîmbetul i se lăți pe față.

– Vrei o fată? O să-ți aduc o fată tînră, din Europa. E foarte nouă aici.

– Nu, aș vrea doar două pistoale cu tot cu încărcătoare și o grămadă de muniție. Nici măcar nu m-am mai deranjat ca să sune a întrebare.

– Sigur. Pentru tine am chiar pistoalele lui Saddam, la un preț bun. Dacă vrei o carabină, îți aduc pușca lui Saddam...

– Nu, amice, doar două pistoale. Ale lui Saddam sau nu, nu-mi pasă. Ai grijă să fie semiautomate.

– Sigur. Pentru tine, mîine-dimineață. Le aduc aici. OK?

Am dat din cap și i-am indicat zona de servire a cafelei.

– O să te aștept acolo să vii cu berea.

A întins-o rapid, înainte de a reuși să-l întreb despre vehicule. Prin ușile de sticlă de la intrare am văzut că Jerry se alăturase celorlalți membri ai clubului Thuraya și-mi făcea semne cu mîna disponibilă, mișcînd-o asemenea unei moriști. Speram că sursa sa îi furniza în sfîrșit niște informații mult așteptate.

Unul dintre soldații care mîncau afară a intrat în hotel și s-a îndreptat către unul dintre bișnițari. I-a vorbit pe o tonalitate joasă și de foarte aproape. După care a rînjit cînd acesta i-a arătat mărimea sînilor pe care avea să-i atingă în curînd. Aceste două hoteluri reprezentau probabil adăpostul cel mai la îndemîină pentru soldații ale căror nevoi erau rapid satisfăcute în toalete.

I-am lăsat să-și continue treaba, trecînd banii dintr-o mîină în cealaltă, ca și cum ar fi fost vorba de o tranzacție cu droguri.

Cine gîndise modul în care să arate zona cafe-barului, optase pentru banchete din plastic și pentru o atmosferă specifică anilor 1970, întunecoasă, sofisticată și care să-ți inducă buna dispoziție.

Reușiseră să creeze această atmosferă, îndeosebi prin partea întunecată care era redată la fix.

Covorul era complet tocit, iar aerul era îmbâcsit cu fum de țigară și muzică western și country. Un tip în vîrstă, îmbrăcat în cămașă roșie și încălțat cu pantofi lucioși de vinilin, avînd părul pieptănat ireproșabil și dat pe spate, stătea flancat de două boxe, un amplificator și un Casio Beatmaster. Exceptînd mustața de tip Saddam, era copia fidelă a tatălui lui Johnny Cash.

Cîțiva irakieni stăteau și beau ceai, atenți pe jumătate la doi tipi solizi, albi, tunși foarte scurt, dintre care unul cu cioc, care încercau să facă oarece afaceri împreună. Au schimbat cîteva cuvinte într-o limbă ce suna a sîrbo-croată, după care au revenit la ceva asemănător limbii engleze, pentru următoarea etapă a negocierii lor mormăite.

Aveau un accent atît de puternic, încît nu le mai trebuia decît cîte o geacă neagră de piele și puteai să juri că încă mai erau undeva în Balcani. Trebuia să aflu cu exactitate de unde erau de loc, înainte de a întreba de un bosniac. Poate că războiul se sfîrșise în mod oficial, dar, pentru o grămadă de indivizi de teapa ăstora, Acordul de Pace de la Dayton reprezenta numai o foaie de hîrtie.

Pe tejgheaua barului zăceau un mic bol cu ouă fierte, o farfurie cu brînză și niște chifle ce arătau mai mult decît învechite, tejgheaua fiind păzită cu grijă de doi tipi în cămăși albe, mototolite, prevăzute cu niște papioane cu elastic, care încercau din răspuțuri să pară că fac ceva folositor.

Într-un final unul din ei s-a apropiat de masa mea. N-aveam de gînd să beau cafea arabă, așa că am comandat un Nescafé cu lapte și cîteva chifle.

Tipul s-a întors ca să pună ibricul pe foc.

A mai trecut un grup de străini, vorbind o engleză ce aducea cu franceza, urmat de doi localnici. S-au așezat pentru a pune la cale ce aveau să facă a doua zi și pentru a stabili cît timp vor avea nevoie de șofer și de translator. N-a durat mult pînă au căzut cu toții de acord, iar unul dintre ei a scos dintr-un teanc de dolari cîteva

bancnote și le-a dat acestora. Tîrgul părea că se făcuse pentru nouăzeci de dolari pe zi pentru un translator și șaizeci pentru un șofer, plata în avans – iar dacă francezii doreau să meargă undeva în afara Bagdadului, aveau să se mai adauge ceva bani la sumele inițiale.

Cafeaua, chiflele și minipachetul de unt, ambalat în folie, mi-au fost aduse chiar în momentul în care cei doi balcanici se pregăteau să plece. Însoțitorii lor irakieni au avut o scurtă discuție în pășăreasca lor, pufăind fericiți din țigări, după care au continuat să-l asculte pe tăticul lui Johnny Cash.

31

Tocmai luasem prima îmbucătură, când mi-am dat seama că aveam concurență. Cel mai bătrîn motociclist din oraș stătea în ceafa mea. Avea undeva pe la șaizeci de ani, o înălțime de numai 1,65 m, dar era robust, cu niște brațe pline de pistrui și niște mâini de mărimea unei mănuși de baseball. Comandase ouă, chifle și brînză și un Nescafé și, judecînd după burdihan, nu era pentru prima dată cînd lua o masă așa de copioasă: purta un tricou negru Harley Davidson, ce pîrîia pe el, cu un imprimeu sugestiv: „Born To Ride, Born To Raise Hell“¹. Imaginea era completată de o barbă lungă, blugi și curea mare neagră cu o cataramă Harley. Era complet chel și, după înfățișare, părea a fi aici de-o viață. Era aproape la fel de negricios ca Jerry.

În mod sigur avea o părere excelentă despre sine. Le-a făcut cu mîna francezilor, care acum se întreceau la fumat cu irakienii, în timp ce se instala într-un scaun puțin mai jos decît mine, aruncîndu-mi o privire prin care parcă-mi spunea: „Stăm de vorbă mai tîrziu“. I-am răspuns tot cu o privire care-i sugera că nu mă grăbesc, deși aveam o presimțire că nu va dura mult pînă cînd vom deveni cei mai buni prieteni, iar el îmi va pune la dispoziție casa, mașina și nevasta cînd ne vom întîlni data viitoare în State.

¹ Născut pentru a călări motocicletă, născut pentru a aduce iadul pe pămînt

Doar ce-mi pusesem unt pe cea de a doua chiflă și mi-o vîrîsem în gură, cînd mînușă de baseball s-a postat în fața mea.

– Salutare, eu sînt Jacob. Ce faci, cum o duci?

Am înghițit cu repeziciune, dar n-am reușit să nu împrôșc o ploaie de firimituri cînd am răspuns.

– Bine, tu ce faci?

– Bine, chiar bine. Mîine-i o zi mare pentru mine. Băiatul meu e în oraș.

Pe tricoul său trebuia să scrie: „Cel Mai Mîndru Tată din Lume“. Prin urmare n-avea să mă căptușească în curînd.

– Aici în Bagdad?

– Sigur. Este înrolat în Regimentul 101, puțin mai la nord. Nu l-am mai văzut de cîteva luni bune. Sînt puțin cam emoționat.

Imediat i-a fost adusă mîncarea și a început să-și facă un sendviș cu ou și brînză. Mi-am terminat Nescafé-ul și am mai comandat unul. De ce servesc arabii cafeaua în degetare?

– Deci ai venit în Bagdad ca să-l vezi?

Burdihanul i s-a cutremurat de rîs în timp ce tăia ouăle în felii.

– Ei, pe dracu, nu. Lucrez în domeniul electricității – și am deja vreo nouă luni de cînd sînt prin zonă. Mai am un băiat aici – pilot pe Apache. Grozav, nu-i așa? S-a luminat la față. Îhîm, e pe undeva la vest de-aici. Am de gînd să mă duc să-l văd în curînd. El nu poate intra în oraș.

Pe cînd vorbeam, a intrat un pluton de soldați americani, care arătau de parcă ar fi trebuit să aibă pe umeri niște ghiozdane în loc de arme automate. Rahat, și eu arătam cîndva așa. Și-au desfăcut harnașamentul și vestele antiglonț pe care le-au lăsat lîngă canapele.

Jacob le-a zîmbit, iar ei i-au zîmbit la rîndul lor. După care a revenit la chiflele și la cafeaua sa.

– Da, îmi urmez băieții încă de cînd cu nebunia din Grenada. A mușcat atît de tare, încît i s-a cutremurat barba. Băieții mei distrug sistemul energetic, iar tăticul lor obține contracte ca să-l repare. Destul de inteligent, este?

Aveam în fața ochilor complexul industrial-militar al Statelor Unite, la cel mai de jos nivel binar.

– Sună perfect pentru o afacere de familie.

A început să rîdă în hohote.

– De unde ești de loc?

– Marea Britanie. Am grijă de un ziarist.

– Ești unul dintre mîncătorii ăia de șerpi? Hei, eu însumi am doi.

– Dacă stau să mă uit la tine, ești unul dintre puținii de aici care nu are nevoie de ei.

I-a plăcut asta. Dar chiar era adevărat.

– Știi cum sînt companiile, au grijă de oamenii lor. Cum ieși de-aici, dai de Crazyville¹. Eu însumi am servit sub arme. Nouăsprezece ani în cadrul Regimentului 82. Și-s al dracului de mîndru de asta.

M-am gîndit că acesta ar putea fi un moment bun să merg mai departe și să aduc discuția acolo unde doream.

– Asta-mi amintește de Bosnia...

Și-a șters cîteva firimituri din barbă și a clătinat din cap.

– Un loc unde n-am fost niciodată. N-a prea fost de lucru pentru noi. Mi i-a arătat din priviri pe francezi. Maimușorii ăștia mîncători de brînză au luat cam toate contractele.

Am zîmbit în timp ce el băga în gură altă bucată de brînză.

– Ei bine, se pare că bosniacii sînt gata să egaleze la scor. Am auzit că sînt aici în număr mare. Ai avut de-a face cu vreunul de cînd ești pe-aici?

A negat hotărît din cap.

– Nu în acest joc al reconstrucției. Și-a mijit ochii de parcă și-ar fi folosit toți mușchii feței. Poate că într-un alt tip de joc? Cauți ceva în mod special pe-aici?

Nu i-am răspuns. Aparatul Casio a revenit la viață, iar tăticul lui Johnny a început să masacreze tema muzicală din filmul *Bonanza*. Război sau nu, fiecare om trebuia să-și hrănească familia. Își lăsase

¹ Orașul Nebunilor

capul pe spate, cu ochii închiși, ca și cum ar fi avut muzica inscripționată sub pleoape.

– Ia spune, cât ai de gând să stai pe-aici?

– Nu știu, i-am răspuns. O săptămână sau cam așa ceva.

– Minunat, poate că ne vom mai întâlni. Și-atunci o să-mi poți cunoaște băiatul.

Două gorile înarmate cu MP-5 se îndreptau în direcția noastră. Le mai trebuiau niște microfoane și puteau să intre lejer în parteneriat cu tipii de la aeroport, angajații CPA, care-mi aminteau de faimoasele păpuși Action Men.

Jacob a ridicat o mână când au ajuns la masa noastră.

– Salutare, băieți, sînt aproape gata.

Și-a pus și ultimele felii de ou în chiflă, le-a zdrobit în mîna stîngă și a luat și ultima îmbucătură, după care s-a ridicat și mi-a întins-o pe cealaltă.

– Mi-a părut bine să te cunosc. Spune-mi, nu ți-am reținut numele...

– Nick, am răspuns. Și mie mi-a făcut multă plăcere. Sper din tot sufletul să-ți poți vedea băieții sănătoși.

A dat din cap.

– Îhîm, și eu sper la fel, Nick. Poate ne vedem mîine. A clipit cu subînțeles. O să mă interesez de o bosniacă bună pentru tine...

S-a alăturat celor două gărzi de corp, pe care le-a bătut prietenește pe umăr.

– Hai băieți, hai să mergem să producem ceva.

La acordurile finale ale melodiei din *Bonanza* deja dispăruse. Am lăsat jos ce mai rămăsese din al doilea Nescafé. S-ar putea ca Jacob să fi avut dreptate – chiar dacă acesta era Orașul Nebunilor, luasem fără tăgadă cea mai bună decizie când venisem înapoi.

Zece minute pentru beri pe dracu'. M-am dus și m-am alăturat sosiilor lui Saddam, care stăteau pe canapele și fumau în draci. Asta fără să-mi treacă prin cap să mă implic și eu în competiție și să fumez pînă crăpam.

În rest, s-au tot perindat tot felul de fețe, care ba intrau, ba ieșeau din hotel, din care am recunoscut una. Era Rob, care se pregătea să iasă. Era singur, fără nici un fel de ID laminat care să-i atîrne la gît, dar avînd un pistol vechi la șold. Vopseaua de deasupra se dusesese, lăsînd să se vadă oțelul mat de dedesubt. În mînă avea un AK neîncărcat, versiunea pentru trupele de parașutiști. Avea țeava mai scurtă decît varianta normală de asalt și un pat rabatabil. Era nemaipomenită pentru spații înguste sau pentru mașină. Și asta, la rîndul ei, părea destul de ponosită, avînd cîtiva ani vechime.

S-a uitat în ochii mei și mi-a zîmbit. Lucrurile stăteau altfel acum: nici unul din noi nu era însoțit. M-am ridicat de pe canapea.

– Salutare, amice, credeam că ai murit!

A strîmbat din nasul său mare.

– Ce se-ntîmplă, ai intrat și tu în circuit? Am crezut c-ai renunțat de-acum cîtiva ani.

– Ceva de genul ăsta. Lucrez pentru un american. Un ziarist. Stăm aici o săptămînă ca să facă o fotografie unui tip din Bosnia – aici în Bagdad, dacă-ți vine să crezi.

Îi venea.

– Sînt o grămadă de chestii aiurea aici – ascultă...

Trei foști parașutiști germani fredonau cîntecul regimentului din care făcuseră parte, lîngă cortul de beduin proaspăt ridicat, în timp ce doi ruși care băgau cartușe în încărcătoarele de AK discutau despre gălăgia din jur. Judecînd după tunsorile lor, după tatuaje și după cicatrice, petrecuseră mai mult timp în Cecenia decît la Moscova.

– Și-n rest, ce mai faci? Pentru ce firmă lucrezi?

– Pentru nici una dintre astea de pe-aici. Rob întotdeauna își dorise să-și croiască propriul drum. Lucrez pentru un tip din Uzbekistan, implicat în afaceri cu petrol.

– Stă aici?

– Nu, la al-Hamra. Un loc faimos pentru piscina sa, berile reci și fetele amatoare de dans. Chipurile, nu este la fel de bine protejat ca aici, dar clientul meu e mai discret și nu e genul care să nu fi avut parte și de întîmplări dramatice, dacă înțelegi ce vreau să spun. Acesta-i motivul pentru care am grijă de el de trei ani încoace. Este un om bun.

– Și mai bine. Și cît timp rămîi prin zonă?

– Patru, cinci zile? Nu sîntem prea siguri. Dar nu mai mult de o săptămîină. Am trecut să iau drăcovenia asta. Și-a ridicat AK-ul. Cereau trei sute cincizeci pentru vechitura asta de doi bani. A strîmbat din nou din nas, străfulgerat de-un gînd. Ce faci diseară? CNN organizează o petrecere la piscina hotelului.

– Fără apă în ea?

A ajuns și puștiul căruia îi comandasem berea. Avea o etichetă ce aducea cu una din Bavaria, dar probabil fusese fabricată undeva mai sus, pe drum. Niciodată nu existase vreo problemă cu alcoolul în țările musulmane de felul ăsta, nici chiar în restaurante. Veneai cu propria băutură și întrebai dacă nu-i deranjează s-o bei acolo.

I-am dat tipului cincisprezece dolari în loc de cinci cât îmi ceruse. Diferența de zece era ca să fiu sigur că se va întoarce dimineață cu armele. După ce-a plecat, m-am întors spre Rob.

– La ce oră începe destrăbălarea?

– În jur de opt. Oricum ești aici.

Am dat noroc și l-am privit cum își băga un încărcător în AK în timp ce se îndrepta spre ușă.

Petrecusem aproape o oră pe canapea, când s-a auzit zgomotul unei mitraliere grele, urmat de rafale scurte de calibrul 5,56 mm, ambele de la mai puțin de trei, patru sute de metri distanță.

Jerry a năvălit valvîrtej prin ușile de la intrarea principală.

– Ai auzit? La dracu'...

M-am ridicat în picioare.

– Ai rezolvat ceva la moschee?

– Da de unde. Nimic. O să-ncerc din nou la Maghrib. După care a scanat rapid ceea ce se întîmpla pe hol. Nici de la Washington n-am primit nici o veste. O să mai sun. Știu că, dacă află el ceva, vom afla și noi imediat.

– Hai că poți să-mi spui acum. Sîntem aici, așa că... ce mai contează. Pentru ce publicație lucrează?

Și-a întors privirea și s-a uitat fix la mine. Era ultima oară când avea să-mi mai spună asta.

– Uite, Nick, știi cam cum stă treaba cu sursele. Nu pot și nu-ți voi spune nimic. Și-ar pierde slujba, omule, ar pierde totul. Trebuie să respectăm rahaturile astea.

Evident, avea dreptate. Dar asta nu mă împiedica să doresc să știu.

După care s-a mai gîndit la ceva.

– Vrei să folosești telefonul?

Am negat, clătinînd din cap.

– Ce, ești chiar așa de singuratic? N-ai nici un prieten?

– Nu prea. Am ridicat berile. Uite, pentru tine. Eu nu mă ating de ele.

Mi-a luat sacoşa din mână, după care s-a îndreptat spre lifturi.

– Ai de gând să pierzi toată noaptea ca să bei alea? Am apăsător butonul de chemare a liftului. Sau vrei să vii la o petrecere unde poate o să-l găseşti pe Nuhanovici?

A bătut cineva la ușă. N-avea cum să fie Jerry. Plecase de-o grămadă de timp la moschee pentru a prinde Maghrib-ul la ora la care se stinge și ultima lumină. Am deschis și am văzut în prag doi tipi în vîrstă, cu țigările în gură. Unul din ei mi-a întins o așchie de săpun și un prosop de șters pe mîini. Celălalt mi-a înmînat niște cearceafuri subțiri de pat, care deveniseră gri de la cîteva sute de cicluri de spălare. Totul duhnea a țigări.

Am încercat robinetul de la duș și am descoperit că se prelinge niște apă rece, astfel că am sărit sub ea înainte de a se opri din nou. Radioul model 1970, montat la capătul patului, era programat pe American Free Radio, și-n cameră răsuna muzică western și country.

Cînd am ieșit de la duș, soarele începuse să apună. Am oprit radioul și am deschis televizorul pe lămpi, care era setat pe un CNN bruiat și plin de purici, dar cel puțin cu un sonor decent. Pe cel de-al doilea canal disponibil, care era și ultimul, se transmitea un meci de fotbal.

Nedorind să fiu obiectul tragerilor la țintă de la noapte, am stins luminile înainte de a ieși în balcon să mă uit la miile de antene de satelit ce răsăreau ca buruienile pe acoperișuri.

De undeva de departe s-a auzi un răpăit de foc automat. A fost urmat de alte împușcături, tot de armă automată, produse de un

armament mai greu, probabil cartușe de 7,62 mm de AK, cărora li s-a răspuns înverșunat cu muniție americană ușoară, de calibrul 5,56 mm.

După care s-a dezlănțuit un șuvoi de explozii provocate de calibre mai mari, probabil .50, însoțite de trasoare ce brăzdau cerul de pe partea cealaltă a Tigrului, în ultimele minute ale amurgului.

Totul a încetat la fel de rapid pe cât începuse, dar acalmia n-a durat prea mult. Armamentul de pe două elicoptere Apache, ale căror siluete negre contrastau puternic pe fundalul cerului, a tunat și fulgerat undeva chiar în față. Cineva probabil avea să-și dorească să fi ieșit mai devreme la cină.

Apoi s-au năpustit deasupra râului, iar câteva momente mai târziu, unul din ele s-a înălțat, deschizînd și menținînd un foc intens asupra malului râului. M-am simțit destul de ciudat ca spectator amplasat în locul în care se filmaseră cele mai șocante și mai spectaculoase documentare, privind cum aceeași zonă era din nou supusă tirurilor, parcă interminabile.

Sub mine, pregătirile pentru petrecere continuau ca și cum nimănu-i păsa de ceea ce se întîmpla de cealaltă parte a gardului ruginit. Fie se considerau imuni la atac, fie doar voiau să creadă acest lucru. Mese din plastic luate direct de la aceeași B&Q ca umbrarul de grădină fuseseră tîrîte prin iarbă și dispuse de jur împrejurul piscinei goale, iar două grătare mari erau gata pregătite.

În altă parte a orașului, s-a auzit o nouă confruntare scurtă și răpăitul armelor a făcut înconjurul zonei, urmat aproape imediat de o explozie. Nimeni nu și-a întrerupt activitatea. Nimic nu mai conta dincolo de zidul grădinii și de protecția pe care nouă ne-o ofereau americanii. Palestine era o mică oază, un balon protector.

M-am tot uitat pe cer. Nu mai era nici un trasor și nici n-am mai văzut fum. Era timpul să cobor.

Liftul a oprit la fiecare etaj, în timp ce coboram la parter.

Am luat o gură de Nescafé dintr-o cană pe care o găsiseră băieții în spatele tejghelei. Mai rămăseseră doar cîtiva irakieni acolo, poate datorită faptului că toate ouăle și brînză fuseseră deja mîncate. Casio

și chitara erau încă pregătite, dar interpretul nu se zărea pe nicăieri. Păcat: tatăl lui Johnny Cash mă cucerise încet, dar sigur.

L-am auzit pe Jacob înainte să-l văd, cum urca scările spunându-le la revedere gărzilor de corp.

Mi-a zîmbit când a văzut că are cu cine să stea de vorbă.

– Hei, Nick, te-ai lipit de scaunul ăla?

M-am ridicat și ne-am strîns mîinile, în timp ce el comanda trei cafele odată – dacă nu cumva n-aveau încă o cană.

– Ce-ai mai făcut de când ne-am despărțit, Jacob?

– O, am fost doar să fac rapid cîteva verificări. Genul acela de lucruri care-ți mănîncă tot timpul. Ia spune-mi, unde ți-e tovarășul, reporterul? Cum îl cheamă? S-a culcat devreme?

Mă gîndeam că o să-mi facă iar cu ochiul, complice.

– Jerry. Nu, s-a dus pînă la moschee.

Ospătarul a adus primele două cafele și a început să toarne lapte în ele. Jacob a ridicat mîna să-l oprească.

– Nu, după apusul soarelui e nevoie de cafea neagră, simplă. S-a întors spre mine. Ei bine, am discutat cu cîteva persoane despre ce te interesează. N-am aflat nimic legat de bosniaci. Ar fi trebuit să se știe ceva în mod normal – e un oraș atît de întins și totuși atît de mic din anumite puncte de vedere.

Jacob parcă avea azbest în gură. Deja băuse și cea de a doua cafea când ospătarul i-o aducea pe a treia.

– Dacă aș putea să te ajut cu orice altceva, nu trebuie decît să-mi spui, ți-e clar? Poate pot să te pun în legătură cu persoanele potrivite.

Începeam să fiu un pic stînjenit de atitudinea lui Jacob. Era puțin cam prea săritor.

– Drept să-ți spun, mă doare undeva de bosniaci. Doar aruncăm o plasă... să vedem ce rămîne prins în ea.

Cea de-a treia ceașcă era aproape terminată.

– Știi ceva, o să fiu în continuare vigilent. În ce cameră stai, asta în cazul în care te hotărăști să te mai dezlipești și să-ți miști fundul de-aici?

I-am spus și-am dat iar noroc.

– Mulțumesc, Jacob. Apreciez efortul tău. Distracție plăcută mâine, cu fiul tău.

– Fii sigur că va fi. Mai vorbim.

L-am lăsat și m-am întors în holul de la intrare ca să-l aștept pe Jerry. Poate că-l întâlnise din întâmplare pe ayatollah în moschee, deși nu-mi făceam prea mari speranțe. În seara asta trebuia să văd cum stă treaba în circuit. În mod sigur, un bosniac le-ar fi rămas întipărit în minte.

34

Destul de aproape, s-au auzit niște rafale interminabile de focuri de armă automată. De unde mă aflam, lângă intrarea principală, trasoarele păreau că se îndreaptă direct spre cer. Nu era neapărat un contact. La urma urmei, era joi noaptea. Am ieșit afară în grădină să văd dacă apăruse cineva mai devreme. Deocamdată, nu era nici un fel de muzică, dar câțiva indivizi pregăteau grătarul. Nu păreau absolut deloc interesați de schimburile de focuri, în timp ce vărsau cărbunii din sacii de hîrtie în două butoaie metalice tăiate.

Am încercat să mă apropiu de piscină. Nu puteam să-i văd fundul din poziția în care mă aflam, dar auzeam niște gîfîituri și niște pași ritmici pe sol, specifici alergării. M-am dus exact pînă la marginea piscinei și m-am uitat înăuntru, în timp ce alte trasoare luminau cerul. Am văzut căpățîna acoperită cu un păr roșcat, scurt, sîrmos și transpirat a unui tip care se antrena în semiîntuneric. Ultima oară cînd îl văzusem pe Danny Connor fusese în Irlanda de Nord, în 1993 – într-o sală de sport, desigur.

Parcurgea piscina de la un cap la altul, concentrat în totalitate asupra a ceea ce făcea. L-am privit cîteva minute, întrebîndu-mă dacă era momentul potrivit să-l întrerup sau nu. Alerga spre un capăt, făcea douăzeci de flotări, după care se întorcea și alergea spre celălalt capăt, unde făcea niște genuflexiuni. Am început să zîmbesc de unul

singur, ca un tîmpit. Mottoul lui Connor fusese dintotdeauna: „Mă antrenez, deci exist“. De fapt, ăsta fusese după ce s-a căsătorit.

Înainte de asta fusese: „Mă antrenez ca să seduc cît mai multe femei“. Trebuisse să se antreneze foarte mult în acele vremuri pentru a avea vreo șansă. Avea fața acoperită cu urme de acnee și arăta de parcă fusese ronțăită de șoareci. Nici accentul nu-l avantaja în vreun fel. Era din Glasgow, acolo unde toată lumea vorbește ca Rab C. Nesbit, pus pe derulare rapidă. Connor nu fusese născut ca noi toți, sărise din pîntecele mamei sale. Lucrasem cu el la sfîrșitul anilor 1980 și începutul anilor 1990. În toată această perioadă conversația cu el se rezumase la „ți-ai făcut antrenamentul fizic azi?“

– Hei, Connor! Ai cam început să te-ngrași!

S-a oprit din alergare, dar numai pentru a face niște genuflexiuni, uitîndu-se în sus. Stăteam acolo și zîmbeam, dar el n-a reacționat în nici un fel. A sprintat pînă în partea cealaltă și a început niște exerciții de respirație.

Am strigat.

– Connor, capsomanule. Sînt eu, Nick!

– Da, știu, nu-ți mai spune numele. Ți-ai făcut antrenamentul fizic azi?

M-am așezat pe marginea piscinei, bîțîindu-mi picioarele, în timp ce el își ridica și își cobora brațele.

Fusesem cîndva împreună într-un post de observare, pentru supravegherea unei ferme. PIRA¹ avea un depozit secret de arme acolo, într-unul dintre hambare. Fuseserăm informați că în următoarele opt zile o unitate activă avea să vină să ridice armele pentru o lovitură. Echipa era formată din patru oameni și eram deja de patru sau cinci zile acolo. Unul dintre noi era întotdeauna singur, supraveghind ținta, iar un altul îl proteja și-i apăra spatele. Ceilalți doi se odihneau sau acționau ca operatori radio.

¹ Aripa Provizorie a Armatei Republicane Irlandeze (IRA)

Succesul acestor operațiuni depindea de cât de sinceri erau membrii echipei între ei și nu neapărat de cât de duri. Dacă erai obosit și aveai nevoie de odihnă, nu trebuia decât să spui. Era mult mai bine decât să minți și să adormi în post în timp ce indivizii vizați își făceau apariția. Nu era nimic rău în a te întoarce și a întreba: „Poate cineva să-mi țină locul un pic, că-s varză de oboseală?”

Eram într-o groapă, dispusă într-un sector forestier, fără nici un fel de protecție în afara combinezoanelor noastre speciale de lunetist din Gore-Tex și a armelor de tip M-16. Connor își făcea tura de două ore în postul avansat de observare a țintei. Stăteam în spatele lui, cu arma pregătită, dar în repaus. Deodată, am simțit un bocanc pe umăr și am ridicat privirea.

L-am văzut cum îmi făcea semne să mă ridic și să vin lângă el, în timp ce menținea sub observație hambarul. Am crezut că văzuse ceva, dar nu era așa.

– Vrei să-mi ții locul pentru o jumătate de oră?

Nu era nici un fel de problemă. Am luat binoclul și m-am mutat în postul de observare în spatele mitralierei, Connor s-a târît undeva în spate și am bănuțit fie că și-a pus capul pe ceva și se odihnește puțin, fie că s-a dus să se ușureze într-o folie de plastic – nu lăsam niciodată ceva în urma noastră pentru a nu deconspira faptul că fusesem pe acolo –, așa că, atunci când am auzit un amestec de gemete și mormăituri înăbușite, nici măcar nu m-am deranjat să întorc capul și s-arunc o privire în spate. Zece minute mai târziu zgomotele continuau să fie destul de puternice: nenorocitul făcea abdomene. A ținut-o tot așa timp de o jumătate de oră, după care s-a strecurat lângă mine, transpirat, dar fericit.

– Trebuia să fac câteva. După care a luat o gură zdravănă de aer. Trecuse aproape o săptămână de când nu mai făcusem.

După douăzeci de minute a urcat scara piscinei, ieșind la vedere, la nivelul solului. Bluzonul și șortul în care alergase erau ude flească. Poate că avea un corp de invidiat, dar în rest nu puteai să afirmi că era chiar o operă de artă. Nu putuse să contracareze efectele

devastatoare pe care le avuseseră anii petrecuți în Orientul Mijlociu asupra pielii sale deschise la culoare în combinație cu părul său roșcat, asemănător părului pubian. Pielea din jurul ochilor și-a gurii era mai încrețită chiar decât cămașa barmanului. Doamna Connor le numea riduri provocate de rîs, dar nimic nu fusese atît de distractiv în viața lui Connor. Oricum, nu în ceea ce-l privea.

I-am întins mîna.

– E totul în regulă?

Mi-a dat și el mîna.

– Arăți ca dracu'. Te mai antrenezi?

– Nu, am fost ocupat, amice.

– Hei, băiatul meu are nouăsprezece ani și e la universitate acum.

Mă luase pe nepregătite. Connor putea să vorbească și despre altceva. Poate crezuse că eram o cauză pierdută cînd venea vorba despre antrenamentele fizice.

– A crescut așa de mult?

– Da. Și eu fac numai de două ori pe zi. Nu-i trebuise prea mult să-și revină. Divagase numai pentru douăzeci de secunde. Aș prefera să înot, dar nenorociții dracului nu vor să umple piscina. Știi, pot s-o facă – am auzit că alte hoteluri au apă-n piscină, dar nenorociții ăștia de-aici se încăpățînează să n-o facă.

Abia m-am abținut să-i spun că al-Hamra avea o piscină plină, dar, dacă o făceam, aveam să-l ascult toată noaptea bombănind și boscorodind pe tema asta.

– Pentru cine mai lucrezi acum?

– CNN. Este o echipă foarte bună. Sîntem împreună încă de la Crăciun. Am venit din Kuwait cu pușcașii marini. La început a fost destul de dificil să mă antrenez, dar acum nu mai este nici un fel de problemă. Dacă nenorocita asta de piscină ar fi funcțională, aș putea să fac un minim de antrenament.

– Cum e pe-aici?

Ca răspuns, alte rafale de AK au răpăit pe undeva pe deasupra străzilor, dincolo de siguranța conferită de perimetrul grădinii.

– E de zece ori mai nasol decît în Belfast. Îmi pare rău pentru yankeii de afară. N-au nici cea mai vagă idee despre ceea ce fac. Nu sînt pregătiți pentru tot rahatul ăsta. Stătea cu mîinile în șolduri, respirînd cu greutate. Chiar și în timpul războiului, noi ne apăram singuri pe timpul nopții, iar ei nu trimiteau nici măcar niște patrule. Apoi, dimineața, trîmbițau vestea că fuseseră loviți. Dă-o dracului, am condus chiar eu două patrule americane, doar pentru a mă asigura că sîntem în siguranță.

A urmat un tir intens de AK-uri chiar de partea cealaltă a zidului. De astă dată toată lumea s-a lăsat în jos și s-a adăpostit. După care s-au auzit niște incantații melodioase ale unor voci feminine. Era în regulă. Nu era decît o nuntă.

Connor a arătat cu degetul mare înspre locul de unde venea zgomotul.

– Yankeii încă n-au înțeles ce se întâmplă joi noaptea. Când începe nunta, yankeii cred că focurile de armă sînt îndreptate împotriva lor și imediat ripostează cu foc. Invitații de la nuntă se enervează și încep la rîndul lor să tragă, răspunzînd cu focuri de armă, și curînd toată lumea e cu capul la cutie. Știi ceva, uită-te și-o să-ți dai seama – nimeni nu știe ce dracu' se întâmplă.

Connor a continuat să-i boscorodească pe americani, ceea ce-i plăcuse dintotdeauna să facă. Mă întrebam dacă era din cauză că ei nu-i înțelegeau accentul.

– Yankeii cred că militanții întind fire și cabluri de-a curmezișul drumului pentru a-i decapita atunci cînd trec scrișnind din roți la bordul Hummer-elor. Dar știi ceva? Tot ceea ce se întâmplă este din cauza localnicilor care-și trag în propriile case cabluri din zonele alimentate cu energie electrică. Decapitare pe dracu' – nu vor decît să-și bage un fierbător în priză.

A început să rîdă în hohote pe măsură ce pe linia orizontului se vedeau din ce în ce mai multe trasoare, urmate imediat de cîte o rafală de armă automată.

– Iată-i c-o fac din nou. Petrecerea o să-nceapă în curînd. Orice fel de schimb de focuri după asta va fi unul pe bune.

– Nu există nici o regulă care să interzică deschiderea focului izolat de tipul faimoasei: „Nu trage pînă nu vezi confetti?”

– Există pe dracu’. Nici măcar nu știu regula celor douăzeci de minute. A trebuit să le-o spun ieri, în timp ce-i filmau băieții de la CNN.

Una dintre regulile luptei de gherilă din zonele urbane este aceea că, dacă rămîi pe loc pentru mai mult de douăzeci de minute, grupările de gherilă vor avea timp să reacționeze și să inițieze un atac.

Connor rîse.

– Ar trebui să fiu plătit mai bine. Fac instrucție cu armata SUA! Pun pariu că au o sală de forță complet echipată.

La numai cîteva străzi distanță de noi a-nceput să se audă huruitul unor motoare puternice. Blindatele se puneau în mișcare.

– M-am întîlnit cu Rob Newman și cu Gary Mackie. Nu sînt împreună, dar sînt amîndoi în oraș.

– Îhîm, al dracului Mackie, nemernicul. Are o sală de forță la dispoziție. Tot ce am eu este fundul jegului ăstuia de piscină. Cel puțin încă nu m-am vlăguit de tot.

Aici părea că se va încheia conversația noastră.

S-a întors să plece, blocîndu-și una din nări cu un deget și suflîndu-și nasul în iarbă.

– Ai auzit ceva de niște bosniaci prin oraș?

– Da, nenorociții ăia n-au pierdut deloc timpul: și-au adus imediat coardele încoace. Au preluat bordelurile deja amenajate. Nemernicii ăia jegosi de la ONG-uri o să-și toace cît de curînd banii acolo.

– Mă interesează în mod special un ayatollah bosniac, unul Nuhanovici.

– De ce mama dracului ar vrea un ayatollah din Bosnia să ajungă aici? Și-au luat-o cu vîrf și îndesat la ei acasă.

Am ridicat din umeri.

– Mă gîndeam și eu așa... Te duci mai tîrziu la petrecere?

– La ce mi-ar folosi?

Desigur. Avea să se întoarcă în camera sa de hotel pentru a savura câteva halbe de suc de portocale sau să-și îndeplinească vreo altă manie pe care o mai are acum, după care urma să bage cornu' în pernă.

– Ne mai vedem, Connor. Sînt cazat aici, caută-mă dacă auzi ceva.

– Bine. Nu uita să faci puțină mișcare. Dă-o dracului, ocupă-te puțin și de tine.

Festivitățile nopții începeau ușor să se urnească. În zona grădinii fuseseră amplasate niște difuzoare, iar grătarul era tot o vîlvătaie. M-am întors în holul principal.

Comercianții de arme și companiile de securitate nu erau singurii care profitau și făceau bani de pe urma unei armate care avea nevoile sale. Barurile și bordelurile se răspîndeau precum ciupercile după ploaie. Nu era nimic nou sub soare – pînă și romanii aveau dame de companie aciuat pe lîngă bivuacuri și taberele militare –, dar modul în care femeile ajungeau aici era foarte diferit. Nu erau prostituate pe cont propriu care veneau aici din proprie inițiativă ca să producă rapid niște bani pentru ele și familiile lor. Era un secret arhicunoscut în Balcani faptul că existau rețele importante de trafic de persoane ce activau în Muntenegru, Bosnia și Kosovo.

Fata albă de care spusese bișnițarul că poate să-mi facă rost probabil că era o biată copilă care fusese răpită sau trasă pe sfoară, după care fusese trecută ilegal granița și vîndută pentru a fi mai apoi forțată să-și „plătească datoria” față de proprietarii săi. Era la fel de simplu să faci rost de aceste fete acum ca și pe timpul războiului, cînd ambele părți făcuseră negoț cu femeile luate prizoniere. Anunțurile din ziare, apărute în țări precum Moldova sau România, făceau reclamă la locuri de muncă bine plătite, pe post de ospătărițe sau picolițe în barurile din Balcani. Cînd fetele ajungeau la noile locuri de muncă, erau luate pe sus. După ce li se luau pașapoartele, primul lucru pe care-l aflau era că fuseseră vîndute ca sclave pentru prostituție. Se părea că bosniacii își întindeau aripile la nivel global, în loc să rămîină interesați numai de Europa.

Imediat după ce-am ajuns la bar, ușile de la intrare s-au deschis brusc. Înăuntru a năvălit o mulțime agitată, ce cânta și aplauda, în mijlocul căreia femeile strigau asemenea pieilor roșii.

Apoi a intrat mireasa, gătită într-o rochie albă, mare și înfoiată. Era tânără și foarte frumoasă. Nu era de mirare că mirele, foarte arătos în costumul său lucios, se arăta tare mândru să meargă cu ea la braț. Domnișoarele de onoare erau îmbrăcate în roz, arătând ca niște mici prințese, cu diademe și alte accesorii prinse în păr.

Alaiul a înaintat spre dreapta și a coborât pe un coridor, probabil îndreptându-se spre unul dintre saloane. Femeile erau îmbrăcate toate în costume cu pantaloni sau în rochii, iar bărbații în costum sau gecă de piele. Nunta semăna cu o nuntă obișnuită din Liverpool, cu excepția faptului că întregul alai era neînarmat. Probabil că trebuiseră să-și lase AK-urile în foișorul grădinii B&Q.

Jerry a apărut la sfârșitul dansului conga, bătând din palme și afișând cel mai fermecător zâmbet al său.

– Grozav, nu-i așa? A continuat să zîmbească. Viața merge înainte.

Ne-am îndreptat spre lift.

– Ai avut ceva noroc? M-am uitat la Țoalele pe care și le achiziționase de pe piața vestimentară din Bagdad: pantaloni din poliester și pantofi lucioși din vinilin. Se asortau cu cămașa galbenă-verzuie. Arăta ca unul din alaiul de nuntă. La moschee, vreau să zic. Că la magazinul de Țoale se pare că n-ai făcut mai nimic.

– Da, amuzant. Nu-s prea sigur. Dar îți spun ceva – în mod sigur este aici. Se uită la ceilalți din lift. Mai târziu.

Am urcat la etajul șase. În sfârșit rămăseserăm noi doi.

– E aici, Nick. Nimeni n-a vrut să spună nimic, dar știi că ascund ceva când nu te privesc în ochi. Nenorocitul dracului e pe-aici pe undeva. A trebuit să plec puțin cam în grabă – unii dintre tipii cu care am discutat n-au prea fost încântați de faptul că puneam cineva întrebări. Orice fel de întrebări. Tu ce-ai făcut?

– Am stat de vorbă cu unul dintre comercianții de arme și cu alți câțiva tipi pe care-i cunosc. Poate o să aflu ceva mai concret la petrecere. Vii și tu?

M-a măsurat din priviri, de sus în jos.

– Desigur. Marea întrebare este dacă berea va fi rece.

– Nu-mi pasă, oricum n-o să beau. Nu cît timp lucrez.

De acolo de unde priveam, din balconul lui Jerry, Bagdadul era acum un amestec de lumină și întuneric. De cealaltă parte a Tigrului, toate cartierele erau învăluite într-un întuneric negru ca smoala; îmi imaginam străzile peste care se încrucișau diversele cabluri, astfel încât localnicii să-și poată băga câte un fierbător în priză. Imediat lângă acestea, erau câteva străzi unde pîlpîiau niște luminițe, după care urmau niște sectoare întregi luminate destul de rezonabil, probabil datorită unor generatoare ca ale noastre, care bîzîiau în spatele unei remorci, avînd inscripționate câte un mesaj de genul: „Donație din partea poporului japonez“.

– Ai terminat cu schimbatul?

Am tras draperiile după mine căci nu-mi propusesem să devin o țintă pentru focurile de încălzire ale vreunuia dintre lunetiștii care aveau o noapte întreagă în față să se antreneze.

Jerry își schimbase noile haine locale ce parcă spuneau: „Uitați-vă la mine, sînt unul dintre voi“.

– Aproape. Mor după o bere, dar frigiderul e stricat.

M-am uitat în jos. Fie petrecerea se rupsese în două, fie de la început fusese vorba despre două evenimente diferite desfășurate în același timp. Zona acoperită cu gazon era plină de lume, iar în jurul grătarului dispus lângă piscină erau adunate în jur de douăzeci de persoane. Tăticul lui Johnny Cash ieșise din zona barului pentru a

cînta o serenadă unui grup de irakieni care stăteau pe scaune albe în jurul unei mese de plastic, în timp ce băieții din Balcani profitau ca să-și facă noi cunoștințe.

Abia acum înțelegeam care era rostul acelei *cabana* din rafie și a gardului. Nu fuseseră gândite pentru a face locul să arate mai bine, ci pentru a-i împiedica pe neaveniți să aibă o imagine de ansamblu, nerestricționată și, implicit, un bun sector de tragere în incinta complexului hotelier. Era evident că funcționa. Toată lumea arăta foarte relaxată, chiar dacă orice foc tras la întâmplare prin gard ar fi putut să doboare pe oricine. Dar, la dracu'! – după cum ar spune Gaz, „sîntem în război, nu-i așa?”

Mai multe persoane se învîrteau în jurul piscinei, în timp ce voca lui Bob Marley răsuna din difuzoare, intrînd în competiție cu tăticul lui Johnny, dar cu toate astea nici unul nu reușea să răzbată și să acopere zgomotul de fond, produs de conversații și de rîsete. Tot vuietul petrecerii a fost înăbușit însă de un elicopter care a coborît mult, zburînd pe deasupra acoperișurilor, chiar pe partea cealaltă a hotelului.

Jerry a ieșit și el în balcon și l-a privit cum se îndepărtează în timp ce-și punea borseta în jurul taliei.

– Trebuie să fie patrula care monitorizează cablurile întinse...

În drum spre lift, mă întrebam dacă Rob își va face apariția. Speram s-o facă. Întîlnindu-i din nou pe acești oameni, mă simțeam de parcă nimic nu se schimbase, și-mi plăcea această senzație. Nu că fuseserăm cei mai buni prieteni în perioada cînd făcuserăm parte din rîndurile regimentului, dar, oricum, cînd ne întîlneam, ne plăcea să ne petrecem timpul împreună – în mare parte datorită faptului că eram cei mai jalnici amărîți care nu se lipiseră toată noaptea de nici o femeie în barurile din centru și care încă mai încercau să între-n vorbă cu femeile de la restaurantul chinezesc, în drumul de întoarcere spre tabăra militară.

Holul principal era încă plin de lume. Din sala de recepții unde chefuiau nuntașii răzbată o muzică arăbească dată la maximum,

acompaniată de neobositele strigăte ale femeilor. Aveau să fie epuizate pînă mîine-dimineată.

Afară, se adunase un număr considerabil de oameni în jurul grătarului, dispus la capătul cel mai îndepărtat al piscinei, așteptînd să poată lua cîte ceva din ceea ce se mai prăjea încă. Din lăzi mari de gheață ieșeau gîturile sticlelor de bere, asemenea țepilor unor arici congelați. Un laptop McIntosh fusese amplasat deasupra a două difuzoare, avînd afișat pe display tot meniul muzical. Cei de la The Wailers luptau din greu pentru a se face auziți pe un fundal infernal de muzică western și country.

Jerry a început să se miște pe ritmul tobei și să-mi arate cu degetul șirurile de luminițe decorative din palmieri.

– Zici că sîntem în Caraibe, omule.

– Probabil de-asta toată lumea se simte atît de bine, i-am răspuns, în timp ce-mi croiam drum pe lîngă piscină.

– Și pariez că bandiții locali nu au multe dintr-astea. Undeva pe stradă, chiar dincolo de gard, se auzea un scrișnet violent de roți, în timp ce elicopterele zburau haotic pe cer.

Marea majoritate a invitaților erau britanici și americani care păreau că se cunosc între ei. Agențiile de știri avuseseră întotdeauna un fel de relație incestuoasă, păstrînd aceleași echipe care se deplasau dintr-o zonă de război în alta. Nimeni nu purta nici un fel de echipament de protecție: toți bărbații aveau aceleași țeale de petrecere, cămăși hawaiene strident colorate și bermude. Era vremea distracției, și eu eram de partea adecvată a gardului. Deja se făcuse raportul femeilor, de una la șaisprezece bărbați, care roiau cu toții în jurul celor disponibile, ca muștele la miere.

Jerry și-a luat singur o bere și o Coca-Cola pentru mine și ne-am orientat după un loc de unde să putem monitoriza totul, eu uitîndu-mă după Rob, iar el după oricine altcineva care ar fi putut ști secretul referitor la ayatollahul bosniac. Probabil că arătam ca legendarii Tusea și Junghiul.

Focuri sporadice de armă întrerupeau din când în când conversațiile, dar erau în mod clar prea departe pentru a-i îngrijora pe cei prezenți. Mă întrebam ce însemna în concepția lor „destul de aproape pentru a le băga în seamă“. O sută de metri? Cincizeci? Sau aveau să aștepte pînă era cineva doborât? Atunci focul inamic ar fi făcut o mulțime de victime.

Chiar în apropiere s-a tras o salvă imensă. De astă dată, toată lumea s-a uitat în sus. O cantitate impresionantă de trasoare grele de calibrul .50 au desenat niște linii întrerupte pe cer. Toți ochii au fost ațintiți asupra traiectoriilor, dar, de îndată ce și-au dat seama că n-aveau să ne cadă în cap, cu toții au revenit la discuțiile întrerupte și la berile începute.

Sorbeam cu nesaț din cola, când am primit o palmă puternică pe spate, care m-a făcut să mă lovesc cu dinții de sticlă.

– Băi, fraiere!

I-am recunoscut accentul puternic chiar înainte de a mă întoarce. Îl cunoșteam pe Pete Holland de ani de zile, dar slavă Domnului nu prea bine. Era una dintre acele persoane care aveau o opinie pe marginea oricărui subiect, dar mare parte dintre acestea dispăreau imediat ce le luai la puricat.

Fiind extrem de bine făcut, era cunoscut în regiment ca un norvegian forțos, cu un spate puternic, pe care te puteai baza ca să cari echipamentul dintr-un punct A într-un punct B. De fapt atît de puternic, încît putea să-și miște mușchii spatelui asemenea aripilor unui liliac. Astfel că porecla sa era, desigur, Aripa de Liliac.

Am dat noroc.

– Ce faci, amice? El este Jerry.

Imediat după aceea Jerry și-a cerut scuze și a plecat, probabil ca să-l pot întreba pe Liliac despre Nuhanovici. Trebuia să fiu extrem înșă de disperat să m-apuc să fac asta. Ar fi vrut să știe de ce, unde, când – și cît de mult aş fi dispus să-i dau ca să-mi răspundă.

Pete avea o bere într-o mînă și încă una neîncepută în cealaltă, ceea ce el numea „să ai una în rezervă pe rampa de încărcare“. Fusesse

artilerist înainte să intre în regiment. Asta fusese problema lui: odată ce începea să bea bere, așa-zisa rampă de încărcare era la fel de plină ca o bandă transportoare dintr-o fabrică. I-ar fi putut oferi lui Ezra un subiect de studii aprofundate pînă la sfîrșitul vieții.

Mi-a făcut semn cu capul, indicîndu-i pe cei doi tipi din Balcani pe care-i văzusem în zona cafe-barului, care abia se alăturaseră unui grup din capătul piscinei. Tipul cu bărbiță de țap afișa un zîmbet larg, oferindu-le celor din jur pachetul său de țigări.

– Nu lucrezi pentru rahații ăștia, nu-i așa?

Am clătinat din cap.

– Pentru un jurnalist. Tipul acela, Jerry. Dar tu?

Și-a încheștat fălcile și s-a încordat tot, ca și cum se pregătea să-i tragă cuiva un pumn.

– Sînt pe cont propriu acum. Puțină independență nu strică. Am prins un job ca lumea, să le asigur protecția unor japonezi. Cinci sute pe zi. Sînt un campion în materie. După care a luat o înghițitură zdravănă din berea dată la liber.

Ce replică poți să-i mai dai în condițiile astea?

– Cinci sute. Bravo, bătrîne. Ia ascultă, tipii ăia tunși scurt... Sînt bosniaci, sîrbi, sau ce mama naibii?

– Dracu știe ce sînt. Știu doar ce-au de gînd să facă. I-a arătat cu sticla pe ceilalți din grup. Boarfele astea nu știu cu ce se ocupă? Unele dintre ele sînt mai tinere decît cele două fete ale mele.

Mi-a picat fisa. Țștia doi făceau parte din campania balcanică de globalizare. Însă nu păreau să fie genul care să petrecă prea mult timp în compania ayatollahului.

A luat altă gură de bere, nu că ar fi avut nevoie, și mi-am dat seama cam cum stăteau lucrurile.

Încercă să-și mențină echilibrul. Nu era de mirare că era pe cont propriu. Oricine altcineva care lucra pentru o firmă decentă și era descoperit că bea pe durata îndeplinirii unui job anume ar fi fost dat afară, fără nici un fel de excepții, fără alte tergiversări. În plus, genul acesta de informație se răspîndește în interiorul circuitului mult mai

rapid decît crezi. Nu era tip independent fiindcă dorise asta. Nimeni n-ar fi garantat pentru el. Era destul de riscant să faci asta. Dacă tipul pentru care garantai se dovedea de tot rahatul, totul se răsfrîngea asupra ta, fiind considerat vinovat. Cam așa stăteau lucrurile în circuit.

Speram că nu venise să-mi tragă una ca să se bage în seamă fiindcă se gîndea că și eu eram vreun împătimit al alcoolului.

– Tu și japonezii stați în hotel?

– Da, sînt ici și colo. Știi ce vreau să spun.

Nu știam. N-aveam nici cel mai mic indiciu despre ce vorbea.

Tipa din Canada se perinda în zona piscinei, cu Domnul Gap după ea. Acesta iarăși arăta de parcă tocmai ar fi ieșit din vitrina unui magazin, numai că tricoul său de firmă de astă-seară era verde. Ea era îmbrăcată într-o rochie neagră de bumbac, subțire, la care făcuse tot posibilul să-și evidențieze decolteul, lăsând desfăcuți nasturii din dreptul sânilor.

Liliacul nu putea să-și dezlipească ochii de pe ei, în timp ce tipa se alătura mulțimii din jurul grătarului. După ce a pus jos sticla abia golită, Liliacul a și trecut la următoarea, pe care a pescuit-o din cutia cu gheață.

- Am de gând să i-o pun tipei. Ea și pișpirică ăla sînt împreună?
- Știu eu ce să zic, prietene...
- Am să-i bag vechea vrăjeală de la forțele speciale. Știi la ce mă refer, nu?

De astă dată chiar știam despre ce vorbea.

- Ei bine, succes, bătrîne. Trebuie să mă duc să vorbesc cu omul meu despre programul de mîine.

Am făcut marea greșeală de a-i strînge mîna pe care abia o scosese din cutia cu gheață. Cînd am început să mă depărtez, am avut senzația că mă întîlnisem cu un strigoi în carne și oase. Jerry nu-și pierduse deloc timpul. Vorbea cu un tip care aducea un pic cu un apostol New Age. Randy era cameraman TV, deși mă întrebam

dacă-și amintea măcar ce filmase în dimineața aceea. Scenele de război erau la fel de ușor de filmat pe cît era de ușor să găsești bere în locurile astea, iar Randy profitase din plin de ambele aspecte.

– Sînt aici de șapte luni nenorocite, Jerry, spuse el destul de împleticit. Nu e nici un Mesia bosniac aici, în nici un caz, prietene. După cum se vedea, se respectau regulile privitoare la conversațiile cu jurnaliștii. Am venit aici împreună cu pușcașii marini... Se opri să se uite în sus la trei elicoptere care treceau huruind pe deasupra capetelor noastre, unul după altul. Nu se vedeau clar: nu erau luminate în nici un fel. Randy se lăsă pe spate, ușor dezechilibrat, și, arătînd acuzator cu degetul în sus, urlă, ca un șofer înnebunit de furie: Liniște! Dracu' să vă ia, faceți liniște – azi e ziua mea de naștere.

Odată ce și-a recăpătat echilibrul, a pus o mîină pe umărul lui Jerry, chicotind.

– Am găsit o cale de rezolvare a problemei elicopterelor. Știi, la urma urmei nu mă deranjează atît de mult. Nenorocitele alea de tancuri mă calcă pe nervi.

Peste umărul liber al lui Jerry, l-am văzut pe Rob ieșind din hol și venind spre zona piscinei. Se părea că se îndrepta spre un alt gen de petrecere. Avea pe tricou niște pete de transpirație rămase în locul unde avusese vesta antiglonț, un pistol la centură și un AK în mîină. Era clar că nu avea să stea prea mult.

– Mi-a părut bine să te văd, Randy. Am vrut să-i întind mîina, să dăm noroc, dar era prea ocupat să-și agite brațele spre o altă serie de trasoare. Jerry, trebuie să plec, Rob este aici. Ne vedem mai încolo.

Randy a încercat să-și focalizeze privirea asupra mea, dar a renunțat.

– Da, și eu la fel. Trebuie să plec de-aici. Să părăsesc Irakul ăsta nenorocit. Șapte luni, omule.

Rob căuta prin mulțime. A-nceput să zîmbească cînd m-am apropiat.

– Îmi pare rău, bătrîne. N-am timp să stau. Am numai zece minute, asta-i tot.

– Ești cu tipul tău?

A clătinat din cap în timp ce trecea în revistă mulțimea de la petrecere.

– E la al-Hamra. M-am gândit să vin și să te salut. Cum merg lucrurile cu bosniacul pe care-l cauți? Tipul ăsta are și un nume?

– Nuhanovici. Este un fel de Mahatma Gandhi al lor. Ai aflat ceva?

– Nu. Dar vă agitați atîta numai pentru o fotografie?

– Jerry, tipul cu care am venit, spune că într-o zi individul ăsta va deveni faimos.

– Pentru ce?

– Pacea mondială, prietene. Lăsîndu-ne pe noi fără obiectul muncii.

A ridicat mîna și m-a atenționat cu degetul, indicînd undeva aiurea.

– Numai să nu-i spui asta vreunui sîrb din circuit, ai înțeles?

– Vrei o Coca-Cola?

– Nu Cola, mulțumesc – o să beau niște apă. Avea fața brăzdată de șiroaie de transpirație.

Am tras o sticlă dintr-o ladă cu gheață. I-a răsucit capacul și a început să gîlgîie cu capul dat pe spate. Cred că aș fi făcut o mare afacere cu imaginea asta dacă aș fi lucrat în publicitate.

Cîteva AK-uri au deschis focul de cealaltă parte a gardului, urmat de scîrțîitul specific unui vehicul cu șenile de-a lungul drumului. Rob a ascultat haosul și debandada de-afară și a dat din cap foarte nemulțumit.

– Dacă închid ochii, aș putea crede că sînt din nou acasă.

– Să-mi bag piciorul, Rob, știu că au fost și vremuri tulburi uneori în Coventry, dar...

– Nu, prietene, vorbeam de Uzbekistan. Acum, acolo este țara mea. Și acolo este cam aceeași situație ca aici. A dat din cap brusc în

direcția lumii de afară. Omoruri la întâmplare, victime peste victime. Există șanse pentru a găsi cale mai bună, nu crezi?

Am ridicat din umeri. De ce oare Uzbekistanul? Din puținul pe care-l știam despre țara asta, era într-o stare de tot rahatul. Își dobândise independența față de Rusia în 1991, dar încă era sub dictatura statului. Guvernul hotăra totul, de la ce mîncare puteai să cumperi pînă la tipul de televizor la care puteai să te uiți. Cu ceva timp în urmă, înțepenisem în scaun în timp ce mă uitam la un documentar privind drepturile omului. În Uzbekistan se întîmplau niște lucruri care-l făceau pe Pol-Pot să pară Maica Tereza. Una dintre metodele lor favorite consta în introducerea în apă fiartă a opozanților, pînă cînd li se jupuia pielea, după care îi frecau cu un dezinfectant.

– Știi ceva, Rob? Încerc din răspuțeri să nu mă mai gîndesc deloc la asta.

Își ținea sticla în mîna dreaptă și arma în stînga.

– Facem un mare rahat aici, exact cum li s-a întîmplat francezilor în Algeria. Istoria se repetă, dar nimeni nu trage nici un fel de învățăminte.

M-am scărpinat în cap.

– Ei bine, eu sînt aici numai de o zi, și nici asta nu s-a încheiat încă. N-am prea băgat de seamă cum stă treaba.

Mi-a arătat cu degetul echipa media de pe partea cealaltă a piscinei, alături de Jerry.

– Francezii obișnuiau să relateze lucrurile în același fel în care o fac acum idioții ăia de acolo. Modul în care se spun anumite lucruri se îmbunătățește. Se îmbunătățește pe dracu'. Demonștrânți uciși în Fallujah – ei și ce? Nu merită să fie relatat. Un american se supără pe viață și descarcă un încărcător întreg în niște copii din Mosul – cui îi pasă? Irakienii se omoară între ei noaptea, dar, cum s-a luminat, toată lumea devine oarbă. Și-a dus sticla la gură.

Deodată m-am simțit la fel de obosit ca el.

– Ai dreptate, prietene, dar așa au stat lucrurile întotdeauna. Noi știm că totul este de rahat, că nu vom ajunge niciodată să ni se spună adevărul.

Rob și-a terminat sticla și a pus-o jos, lângă o colecție de sticle goale așezate lângă perete. Randy discuta în contradictoriu în fața display-ului calculatorului cu un tip care avea o pălărie cu urechi ca ale lui Mickey Mouse. Nu mai voia să asculte Bob Marley și The Wailers – la urma urmei era ziua lui de naștere. Mickey sigur n-avea nici o problemă cu schimbarea muzicii: însă pur și simplu se săturase de smiorcăielile lui Randy, deasupra tastaturii.

Rob încă se mai frământa cu privire la imaginea de ansamblu.

– Nu că aș fi eu înverșunat și aș avea o percepție deformată a lucrurilor. Înțeleg ceea ce se întâmplă și care este motivul real. Însă nu mă pot abține să nu cred că mai există o șansă pentru o cale mai bună. Când se întorc acasă, oamenii mei ascultă postul de radio Al Alam. Emite de lângă Teheran, dar este singurul post de știri care prezintă ceea ce se întâmplă în realitate în Irak. Nu e ciudat? Cu cât ajungem mai aproape de adevăr, ne dăm seama că acest adevăr provine de la cea mai draconică axă a răului. Agențiile de știri din Occident relatează numai ceea ce le spune CPA: „Întâmpinăm mici dificultăți pe plan local, dar nu avem nici o problemă care să nu poată fi rezolvată“. Dar cei de pe teren știu care este diferența. Ici doi americani uciși într-o explozie. Colo șase britanici împușcați. Știai că în prezent SUA nici măcar nu mai permite difuzarea de imagini de la funeraliile militarilor căzuți? Casa Albă nu dorește să apară la televizor familii plângând în hohote și coșciuge învelite în stelele și dungile drapelului american. A aruncat încă o privire spre cei care petreceau în jurul său. Știi ceva, Nick? Chiar ar trebui să se retragă și să spună lucrurilor pe nume, căci altfel cei de-acasă vor crede că totul este OK. Ei n-o să ceară să se facă vreodată ceva în această privință, vom pierde acest război, după care vom fi terminați. Și asta pentru că nu se va termina aici, amice. Totul va continua în altă parte.

Randy începuse cu-adevărat să-l enerveze pe Mickey, îndeosebi de cînd îi turnase bere peste tastatură fiindcă nu obținuse ceea ce-și dorea.

– Dacă altor state le intră în cap ideea că americanii pot fi învinși și umiliți prin rezistență strategică, atunci se vor gîndi de două ori înainte să renunțe la propria luptă împotriva noastră.

– Te referi la Uzbekistan?

– E un coșmar de nedescris acolo, prietene! Stimatul nostru președinte Karimov a devenit prietenul cel mai bun al lui Dubya.

Știam de pe Discovery Channel că Uzbekistanul avea rezervată una dintre cele mai bune mese ale Clubului Băieților Buni, din Washington, din următorul motiv: acceptase să fie folosit ca bază pentru forțele SUA pe durata operațiunii Nimicirea Talibanilor și participase ca parte integrantă a războiului împotriva terorismului. Sigur că paznicii apărători ai independenței și ai libertății nu săriseră deloc ca arși cu privire la delictele și la ilegalitățile gazdelor lor, cei care le puseseră la dispoziție o poziție strategică în inima Asiei Centrale, și pe deasupra recompensa se materializase printr-o recepție de gală la Casa Albă și cîteva sute de milioane de dolari oferite sub formă de ajutoare.

Asta a fost o altă mare măgărie. Dar dracu' s-o ia, cui îi păsa? Ei bine, lui Rob, dacă-l auzai cum vorbește.

– Şiîi au fost cei care au bombardat şi au împuşcat tot ce le-a stat în cale, în toată ţara, încercînd să-l înlocuiască pe Karimov cu un califat islamic. Karimov n-a vrut asta. Casa Albă n-a vrut asta. Nici măcar majoritatea uzbekilor. Însă nemernicul ăla de Karimov e cel care a cauzat toată nenorocirea. A zdrobit orice fel de libertate religioasă prin crearea fundamentalismului ultrareligios cu care el şi Bush cred că se luptă.

Rob avea unul dintre faimoasele sale momente de trăire intensă. În general încercasem să le evit: solicitau mult prea multe celule nervoase.

– Astfel, a dispus închiderea aproape a tuturor moscheilor. O mişcare inteligentă într-o ţară în care musulmanii reprezintă optzeci la sută din populaţie. A rămas numai cîte una, foarte mică, în fiecare oraş, cu aprobarea puterii, destinată rugăciunilor din ziua de vineri, dar, dacă te închini oriunde altundeva sau în altă zi, eşti imediat băgat după gratii. E un adevărat coşmar, iar dacă pierdem acest război aici, e sigur că acasă tot răul se va amplifica – de fapt, oriunde în lume unde sînt genul acesta de probleme. Poţi să-mi mai dai o apă?

Am scotocit după o sticlă într-una dintre lăzi. În mare parte, gheaţa era deja topită.

– Algerienii au ridicat capul cînd au văzut că francezii sînt anihilaţi în Vietnam. S-au gîndit că, dacă alţii pot să le-o tragă, atunci sigur pot şi ei. Aici? Nu trebuie decît să-i scoţi din ecuaţie pe francezi şi să-i înlocuieşti cu americanii şi britanicii.

A luat apa şi a vîrît-o în porthart.

– Una pentru drum, amice. Trebuie să mă întorc înainte de aplicarea interdicţiei de a circula liber prin oraş.

Nu ştiam că exista aşa ceva.

– Şi la ce oră intră în vigoare?

– Asta-i problema, nimeni nu ştie cu exactitate. Unii spun că intervalul este între zece şi patru şi jumătate. Alţii spun că-i în vigoare de la zece şi jumătate pînă la patru. Cine ştie? Oricum, trebuie să mă întorc.

Rob a pescuit din buzunarul de la spate încărcătorul curbat, de treizeci de cartușe, al AK-ului. De cealaltă parte a piscinei, o femeie a izbucnit într-un hohot de rîs nebun. Pete Holland își dăduse cămașa jos și-și flexa mușchii spatelui pentru tipa din Canada. Era piesa lui de rezistență.

Domnul Gap rîdea și el, dar puteam să pariez că-l enervase la culme faptul că un bețiv îi captase femeii întreaga atenție, după toată munca de lămurire pe care o dusesse pînă atunci.

Rob îl ignora.

– Cred că această mare coaliție ar fi trebuit să înceapă să învețe din experiența algeriană, știind ce imbecili au trimis aici în deșert. Și dacă nu rezolvăm această situație, o să stăm aici ani și ani de zile, iar problema în sine se va răspîndi. Toți ăștia cu „-stan“ în coadă sînt gata să declanșeze un cutremur de tipul ăsta – Turkmenistanul, Uzbekistanul și oricare alții, toți sînt pregătiți.

Speram că prelegerea luase sfîrșit. Rob semăna cu un cîine care are un os în față și care nu se mai satură.

– Iar ai mîncat istorie pe pîine, nu-i așa?

S-a pregătit să mă înfrunte.

– Nu, prietene. Doar că mă învață multe omul meu. Sînt puțini cei care vorbesc despre o nouă cale, folosind un alt tip de arme, în locul ăstora. A împins încărcătorul în lăcașul său din armă, confirmat de un clic. Dar tu, Nick? Pe tine te-ar interesa găsirea unei căi diferite?

Un icnet de spaimă al tipei din Canada m-a scutit de a-i mai da un răspuns. Mai bine. N-aveam nici cea mai vagă idee despre ce vorbea.

Toată lumea s-a întors să vadă ce se întîmplă. Liliacul începuse să împartă pumni tipilor tunși scurt. Nu prea reușea să facă față. Cel cu bărbuță de țap îl doborîse și încerca să-l calce pe cap, cînd a fost tras deoparte de niște binevoitori.

– Nemernicul ăsta nu s-a schimbat deloc, nu-i așa?

Lui Rob nu-i plăcuse niciodată de el.

– Sînt traficanți de carne vie.

– Au ajuns deja aici? În cazul ăsta face și el o dată în viață ceva ca lumea, nu-i așa?

Am dat mîna cu Rob. S-au mai auzit cîteva împușcături de la vreo două blocuri distanță. Rob a tras de piedica pistolului și și-a pregătit AK-ul de tragere, apăsînd cu degetul mare de la mîna dreaptă pe pîrghia de siguranță dispusă în partea dreaptă, în lateralul armei, și acționînd-o pînă la capăt.

– Spune-mi dacă n-am dreptate. Trebuie să existe o cale mai bună. Dincolo de gard nu-i nici un puști bogat care să lupte în războiul ăsta. Nu-s decît niște amărîți tineri, așa cum eram noi doi acum cincisprezece sau șaisprezece ani. Hai că ne mai vedem. O să trec pe-aici să văd dacă ai dat de Mahatma.

S-a întors și a dispărut în holul principal.

Jerry apăru lîngă mine în timp ce bătaușii erau despărțiți.

– Ai rezolvat ceva?

– N-am făcut nici un rahat.

– Văd că amicul lui Pete face tot ce se poate pentru întreținerea relațiile internaționale. S-ar părea că sînt sîrbi. Știi despre ce a fost vorba?

– Poate că a-ncercat cu ei vrăjeala de la forțele speciale și nu le-a plăcut.

Aștepta continuarea.

– Și?

– „Vă rog lăsați-mă să v-o trag. Sînt din forțele speciale. O s-o fac atît de repede, că nici n-o să vă dați seama.“

În acel moment, Liliacul a scăpat din mîinile binevoitorilor și s-a luat din nou la bătaie cu sîrbii.

– De fapt, am continuat, cred că-l enervează nenorociții ăștia fiindcă și el are două fete.

– Traficanți de carne vie? Jerry știa care e situația. Nu-și pierde deloc vremea, nu-i așa?

– Nu prea, să sperăm că-și va ieși din minți și-i va ucide pe nemernici, nu?

Jerry s-a îndreptat spre recepție ca să cumpere niște pastă de dinți și alte mărunțișuri, iar eu m-am dus să urmăresc o furtună de zăpadă pe CNN.

Vineri, 10 octombrie

M-am întors pe partea cealaltă în patul de o persoană, mai mult adormit decît treaz. Ușa de la balcon era deschisă și se putea auzi singurul vehicul din incintă, gata de plecare. Era încă întuneric, dar jos, în grădină, se părea că o pasăre nu înțelegea acest lucru. M-am uitat la Baby-G: 06.31.

Am mai moțăit cîteva minute, după care am început să aud un zgomot nou, dar familiar, anume bătăile ritmice ale tălpilor, în timpul alergării. S-au auzit pe o distanță scurtă, s-au oprit pentru cîteva secunde, după care au pornit iar. Am dat la o parte pătura mițoasă și am pornit televizorul pe CNN; imaginea era în continuare de rahat, dar cel puțin sonorul era bun. Conform rubricii meteo care trecea în revistă vremea în lume, în Sydney era o zi caniculară.

Am mers la baie și-am dat drumul la robinet. S-a auzit un bolborosit, apoi a țîșnit niște apă, puțin cam ruginie la început, după care a revenit la o culoare normală, dar nu era nici pe departe fierbinte. Am pus un pahar sub robinetul de apă rece, l-am băut, după care l-am umplut din nou. Nu fusesem niciodată atît de îngust la minte încît să beau numai apă la sticlă, în condițiile în care ajungeam în genul ăsta de locuri, în care cu cît te descurci mai rapid cu ce-ai la îndemînă, cu atît e mai bine pentru tine.

După ce-am stins lumina din cameră, m-am scărpinat în cap și în fund, așa cum face omul dimineața, și m-am îndreptat cătinel spre balcon, avînd în mînă al doilea pahar cu apă. Afară era frig, dar soarele avea să apară imediat deasupra liniei orizontului. În curînd avea să fie destulă lumină pentru a-l vedea pe Connor continuînd exercițiile fizice în piscina goală.

Undeva prin apropiere a pornit un generator diesel, sperînd un stol de păsări, care și-au luat imediat zborul din copacul pe care se odihniseră. Le-am urmărit traiectoria pe deasupra Tigrului și apoi m-am uitat la două bărcuțe care se deplasau încet împotriva curentului. Inițial am crezut că bubuitura înfundată de undeva din dreapta fusese vreun rateu al generatorului. După care am văzut un flash de lumină și o dîră mică de fum gri-albăstruie ce se ridica de pe o pereche de blocuri-turn în flăcări, situate la trei sau patru sute de metri distanță.

Am fugit repede în cameră în timp ce încărcătura unui aruncător de grenade antitanc a lovit înăbușit unul dintre etajele de mai jos. O fracțiune de secundă mai târziu s-a auzit o explozie și întreaga clădire s-a cutremurat.

M-am aruncat pe podea și mi-am dus mîinile la cap, pregătit pentru o a doua lovitură. Am crezut că venise deja, dar nu era decît oglinda de la baie care se desprinsese de pe perete și se făcuse bucăți. Din grinzile de deasupra mea se desprindea un praf fin, un amestec de zidărie și tencuială.

O altă lovitură a izbit în plin clădirea, iar de astă dată a fost mult mai aproape. A fost un bubuit serios, iar podeaua a început să vibreze. Imediat au început să-mi țiuie urechile.

Deși eram încă gol, m-am ridicat de pe podea și am fugit pe coridor. Mijlocul clădirii părea a fi cel mai bun loc posibil: din cîte știam, atacau din ambele părți. Nu puteam să cobor pe scara de incendiu, iar liftul ieșea din calcul. Toată lumea o să încerce să se înghesuie în el, iar căderea rețelei de energie electrică era aproape inevitabilă.

Apoi a mai fost încă o explozie, iar luminile au pîlpîit la unison. O grămadă de alți oaspeți ai hotelului au trecut în grabă pe lângă mine, strigînd fără rost și creînd numai panică în jur.

O altă încărcătură reactivă lansată de aruncătorul de grenade a lovit partea noastră de hotel. O femeie a țipat de undeva de deasupra. Doi bărbați s-au împleticit și-au căzut, iar cei din spatele lor aproape că s-au cocoțat unii peste alții, încercînd să scape, asta numai dacă puteau să-și dea seama pe unde s-o ia.

Am bătut în ușa lui Jerry.

– Jerry, ieși dracului afară!

O mitralieră grea a început să tragă în partea opusă a hotelului, după care tancul a trimis un proiectil de tun undeva către exterior.

Ușa s-a deschis larg. Jerry era dezbrăcat și năuc. Se simțea mirosul greu de tutun.

Mai multe persoane au început să mișune pe coridor, lăsîndu-și ușile de la camere deschise în urmă. Lifturile nu mergeau nicăieri; unii apăsau în draci pe butoane și trăgeau de uși, alții încercaseră să scape pe ieșirea de incendiu.

– E mult mai sigur aici decît în cameră, am urlat. Haide, nu mai sta, dă-le dracului de haine!

Iar s-a auzit un răpăit susținut al unei mitraliere, urmat de o altă grenadă antitanc, care a lovit în plin clădirea.

– Lua-m-ar dracu'. Jerry a ieșit pe coridor. Am venit aici să facem rost de o poveste, nu să luăm parte la una.

După care a dispărut iar în cameră.

– Ce faci? Stai cît mai departe de peretele exterior!

A reapărut cu camera foto în mîină și a început să immortalizeze confuzia generală de pe coridor.

Apoi s-a lăsat subit liniștea. Auzai ticăitul secundarelor. Oamenii își țineau respirația. Încă nimic. Se auzeau suspinele de ușurare și niște șușoteli pe fundal.

Jerry mi-a arătat cu capul ușile deschise de pe partea cealaltă.

– Hai să verificăm și cealaltă parte a clădirii.

– Ca să ne împuște soldații ăștia nenorociți? Își vor face în curînd apariția. Nu trebuie să facem altceva decît să rămînem aici. Lasă-i să izoleze zona. O să ai timp să faci o mulțime de fotografii destul de curînd.

I-a intrat pe o ureche și i-a ieșit pe cealaltă. Jerry a traversat coridorul în grabă. Știam care era următorul lucru pe care avea să-l facă, să se aplece peste parapetul balconului și să-și îndrepte camera foto pe direcția tancului.

În stînga mea, am auzit pe cineva plîngînd cu suspine. Un tînăr irakian, gol, năucit și plin de sînge venea în jos, pe coridor, clătinîndu-se sub greutatea tinerei femei pe care o ținea în brațe. Am văzut că avea cioburi de sticlă înfipite în tot corpul. Brațul femeii se legăna în ritmul pașilor lui. Cînd s-au apropiat mai mult, i-am recunoscut. Se căsătoriseră cu numai douăsprezece ore în urmă.

Tînărul își privea mireasa și nu se putea abține să nu plîngă în hohote. Pe fața ei era o tăietură imensă. Obrazul îi fusese sfîrtecat pînă undeva în apropierea urechii, făcîndu-i gura de două ori mai mare decît fusese înainte. Nu-mi dădeam seama dacă era moartă sau vie.

L-am împins la mine în cameră.

A opus rezistență. Nu înțelegea ce îi spuneam. Am apucat-o strîns pe femeie.

Jerry încă mai stătea atîrnat pe balcon.

– Vino încoace – am nevoie de tine!

Soțul a țipat și a încercat s-o smulgă, s-o elibereze din brațele mele, în timp ce intram cu spatele în cameră.

Am pus-o jos pe covor, strigînd la el.

– Luminile, aprinde nenorocitele alea de lumini!

Desigur, n-a înțeles ce voiam. M-am ridicat brusc și l-am împins ca să-l dau la o parte. A căzut în fund pe pat în timp ce Jerry intra în cameră. L-am împins și pe el spre soțul răvășit.

– Fă-l pe ăsta să tacă!

Luminile principale nu s-au aprins. Am atins lampa de pe noptieră. Nu rezolva prea multe, dar era mai bine decît nimic.

M-am aplecat pînă aproape am atins masa însîngerată ce mai rămăsese din ea. N-am simțit nici un fel de respirație. Pieptul nu i se

mișca. I-am ridicat una din pleoape. Nici un fel de reacție a pupilei. Nici un indiciu care să-mi confirme că încă era în viață.

Am întors-o pe o parte, i-am deschis gura și i-am băgat degetele între buzele întredeschise. Am scos afară vreo doi dinți rupți, urmați de un amestec de mucus și sânge care îi blocau respirația. Și pierdusem atîta timp încercînd să verific dacă avea puls... Trebuia să-i fac respirație artificială, să-i umplu plămîinii cu aer. Chiar dacă inima încă mai pompa, nu avea nici un efect fără oxigen.

Am întors-o iar pe spate, lăsîndu-i capul în jos pentru a-i deschide căile respiratorii. Amărîtul de bărba-său s-a repezit, mi-a apucat încheietura mîinii și m-a tras spre el încercînd să-și protejeze soția.

– Jerry! Pune-l înapoi pe pat. Spune-i că ea va muri dacă nu se oprește și se tot zbate pe-aici!

Era caldă, dar asta nu însemna prea mult. Probabil că era deja moartă, dar tot trebuia să încerc. Singurul corp uman despre care poți spune că a murit cu-adevărat este unul rece.

Mi-am eliberat brațul, după care i-am lăsat capul ușor pe spate pentru a-i deschide și mai mult căile respiratorii. I-am blocat nările cu mîna dreaptă și i-am apropiat cele două bucăți de obraz sfîrtecate cu mîna stîngă. Soțul tinerei țipa din rărunchi: era atît de afectat, încît nu înțelegea ce se întîmplă. Jerry încerca să-l liniștească.

Am tras aer în plămîni și mi-am pus gura peste ce mai rămăsese din a ei, gustînd izul metalic al sîngelui. Am expirat și i-am suflat aerul în gură – simțeam cum o parte din el ieșea prin tăietura din obraz, dar, pentru o fracțiune de secundă, pieptul i s-a ridicat. Am încercat din nou, dar fără răspuns. Mîna stîngă îmi aluneca pe pielea ei plină de sânge. Nu reușeam să-i fac o etanșare perfectă. Sângele ei mi-a țîșnit din gură cînd am strigat la Jerry.

– Treci încoace! Ține bucățile astea de obraz lipite.

A venit, s-a aplecat lîngă ea și i-a apropiat bucățile sfîrtecate de obraz, cu ambele mîini. Am mai inspirat o dată adînc, am văzut că obrazul era cît de cît lipit și am expirat.

Pieptul i s-a ridicat din nou. Primea oxigen. Am reluat toată operațiunea.

Soțul său începuse să tragă de mine. Dracu' știe ce credea că-i fac.

Am sărit în sus, l-am luat de urechi și i-am dat un cap în gură, destul de tare. N-aveam altă variantă. După lovitură, capul a început să-mi vîjîie, iar ochii mi s-au umezit; tipul a căzut pe spate în pat, cu mâinile fîlfîind prin aer. Din nas îi curgea sînge. L-am împins pe Jerry în direcția sa înainte de a mă apleca iar peste soția lui.

– Sari pe el. Imobilizează-l.

I-am lăsat iar capul pe spate, i-am obturat nasul și am presat cît de mult am putut peste obrazul tăiat, de astă dată forțînd și mai mult aerul la intrare. I-am făcut zece manevre de umplere forțată a plămînilor cu aer, după fiecare în parte fiind nevoit să-i scuip sîngele care-mi intra în gură. Încă mai simțeam cum iese aerul prin obraz, dar totuși funcționa. Capul mi se învîrtea. Undeva, la distanță, Jerry și soțul victimei urlau unul la altul, îl legătură cu manevrele mele. Și creierul meu urla din rărunchi, din nevoie de aer curat.

Am terminat-o pe a zecea. I-am verificat pulsul. Apoi i-am îndesat două degete în gît pentru a-i verifica carotida. Nimic. Încă mai primea oxigen de la mine, dar inima ei nu pompa mai departe în organism o parte din sîngele oxigenat.

Rahat.

Speram că nu are nimic fracturat în zona pieptului, fiindcă, dacă era așa, ceea ce aveam de gînd să-i fac în continuare putea să-i fie fatal.

I-am scos cioburile cele mai mari înfipite între sîni, i-am mai pompat niște aer pe gît, după care mi-am pus cotul mîinii stîngi pe stern, iar mîna dreaptă deasupra acesteia. M-am aplecat deasupra ei, încordîndu-mi brațele și începînd să pompez constant, numărînd secunde în minte.

O mie unu, o mie doi, o mie trei, o mie patru...

După ce mi s-a umplut iar gura cu sînge, l-am scuipat și am început să număr cu voce tare:

– O mie șase, o mie șapte...

Am strigat la Jerry.

– Spune-i că inima femeii s-a oprit și că nu poate respira de una singură. Încerc s-o fac eu pentru ea.

Soțul s-a zbatut și i-a strigat ceva înapoi.

– Spune-i să coboare pe scări și să găsească niște ajutoare. Ambulanțe, medici, orice altceva... Dar să se ducă dracului odată, că am nevoie de tine aici.

Jerry i-a spus totul repezit, ca un torent în arabă, a tras pătura de pe pat și l-a înfășurat în ea, după care efectiv l-a împins pe ușă afară.

– Presează-i obrazul și lipește-i cele două bucăți – trebuie să fie cît se poate de etanș.

Jerry s-a lăsat în genunchi.

I-am acoperit gura cu a mea, i-am blocat nasul și am expirat adânc. Dracu' știa cât trecuse de când creierul îi fusese oxigenat ultima oară.

De data asta plămînii i s-au umplut la maximum. O dată. A doua oară. După care am presat de cincisprezece ori deasupra inimii.

– O mie unu, o mie doi. O mie trei, o mie patru...

Era mult mai multă liniște acum, după plecarea soțului. Se auzea pînă și o pasăre care cînta în balcon.

– O mie șase, o mie șapte, o mie opt...

Am continuat să pompez, obligîndu-i inima să distribuie sîngele oxigenat în tot organismul. Din corpul femeii se scurgea lent o cantitate apreciabilă de lichid roșu, dar nu era atît de grav pe cât părea. Dacă scapi o sticlă de ketchup Ribena pe podeaua din bucătărie, arată de parcă micul dejun s-a transformat în masacrul cu drujba din Texas, deși este vorba de o singură sticlă.

– Hai odată, respiră, paștele mă-sii de treabă! O mie treișpe, o mie paișpe, o mie cinșpe...

M-am aplecat împreună cu Jerry și am început să-i fac din nou respirație gură la gură, o dată, de două ori... De fiecare dată pieptul i se ridica complet, după care cobora.

Am continuat cu alte cincisprezece manevre deasupra inimii. Am verificat să văd dacă apăruse vreun semn de viață. Nimic. Nici măcar o tresărire.

I-am lăsat iar capul pe spate, după care i-am băgat de două ori forțat aer în plămîni.

– O mie unu, o mie doi, o mie trei...

Am făcut un schimb rapid de priviri cu Jerry. Oare mai avea vreun sens?

– O mie patru, o mie cinci...

Am strigat și mai tare, ca și cum ar fi ajutat cu ceva.

Niște elicoptere au trecut, după care au revenit deasupra zonei.

– O mie paișpe, o mie cinșpe...

Brusc, am perceput un tremur în obrazul rămas întreg.

– Pompează, acum chiar pompează singură!

I-am apăsat carotida, în timp ce Jerry începea să zîmbească.

– E de bine, Nick. E de bine.

Deși avea pulsul slab și foarte rapid, inima îi bătea. Tot ce trebuia să mai fac acum se rezuma la a continua respirația artificială – ea avea să-mi spună cînd să mă opresc.

I-am mai băgat de două ori, forțat, aer în plămîni și am verificat iar dacă reacționează în vreun fel. Pleoapele i-au tresărit.

După încă alte două, a tușit. I s-a prelins niște sînge din gură. Jerry era atît de bucuros, încît i-au alunecat mîinile de la poziție.

– Ține-i obrazul lipit, ține-l ca-nainte.

Abia începusem să-i aplic o serie de zece respirații scurte, cînd și-a ridicat mîna și a încercat să mă împingă într-o parte. A gemut încet, ca un bebeluș. Avea dureri foarte mari, ceea ce era un lucru bun. Dacă putea să simtă durerea, atunci era clar că îi funcționa creierul.

I-am deschis o pleoapă, iar pupila a reacționat. Nu prea mult, dar îndeajuns pentru starea ei.

– Vorbește cu ea, Jerry. Fă-o să-ți răspundă. Încearcă s-o faci să reacționeze. Trezește-o.

Era încă semiconștientă când a mai scos un geamăt abia perceptibil, în timp ce o întorceam pe o parte, pentru a o împiedica să-și blocheze cu limba căile respiratorii.

M-am răsucit într-o parte ca să mă depărtez de ea și m-am așezat pe podea, frînt de oboseală. Jerry s-a aplecat deasupra ei, vorbindu-i în arabă, mîngîindu-i părul plin de sînge. A gemut un pic mai tare.

M-am uitat în jos și mi-am privit corpul gol. Eram acoperit cu sîngele ei; aveam mîinile lipicioase și pline de sînge. În plus, îmi intraseră și o grămadă de cioburi din corpul ei – puteam să văd așchii fine de sticlă scînteindu-mi în palme. M-am uitat în stînga mea. Televizorul se lovise de tăblia patului și zăcea răsturnat într-o parte pe podea. Imaginea era aproape perfectă acum, dar rămăsese fără sonor.

Am ridicat capul ca să văd dacă transmit imagini din afara hotelului. O grenadă antitanc lovise un balcon, iar toate ciudățeniile alea de ziduri de protecție din beton, gen *Star Wars*, fuseseră spulberate. Apoi cameramanul a adus în prim-plan o gaură pîrjolită, cu un diametru de aproape 30 de centimetri, acolo pe unde încărcătura reactivă penetrase zidul și intrase în clădire. Aceste grenade reactive erau destinate blindatelor, astfel încît puteau afecta pe oricine se afla în interiorul țintei. Toți cei aflați de cealaltă parte a

găurii din zid puteau să fi fost loviți de o ploaie de cioburi zburătoare și de bucăți de tencuială.

După care au revenit cu imaginea și l-au adus în prim-plan pe reporterul îmbrăcat în vestă antiglonț, și cu părul lipicios și în dezordine, atât din cauza orei extrem de matinale, cât și pentru că participase la petrecerea de aseară. Tancul fusese lovit. Pe fundal era un amestec neclar de soldați, fum, ambulanțe și medici.

Se auzeau voci pe coridorul de acces, niște voci bărbătești, puternice și hotărâte, de americani.

– E cineva rănit? E cineva aici?

Jerry a și sărit spre ușă.

– Aici! Aici!

O echipă medicală în uniforme a dat buzna înăuntru, avînd în spate niște rucsaci cu echipament de prim ajutor. Jerry a început să le spună ceva despre soțul femeii, care îi caută jos, dar nu l-au băgat în seamă. Erau deja aplecați deasupra femeii să vadă ce se poate face.

Unul dintre ei s-a uitat la mine.

– Tu ești bine?

– Îhîm, sînt în regulă. Am întins mîinile spre ei. E sîngele ei.

M-am ridicat și m-am îndreptat spre pat ca să le las cale liberă. Camerele de filmat ale CNN erau acum îndreptate înspre tanc. Încasase o lovitură care-i afectase mobilitatea: una din șenile era distrusă și rămăsese întinsă în spatele vehiculului, pe asfalt. Pentru militanți fusese o dimineață productivă.

Gemetele miresei s-au transformat în suspine, pe măsură ce durerea pune stăpînire pe întregul organism. Am ieșit pe balcon. Soarele era aproape deasupra acoperișurilor caselor. M-am șters pe față pentru a îndepărta sîngele femeii, după care am început să-mi scot cioburile din mînă.

De-a lungul străzilor, în sus și-n jos, patrulau vehicule cu șenile. Naiba știa ce mai sperau să facă acum. Oricum se dusesse dracului totul.

Curînd sunetul de sirene a umplut atmosfera, iar mai multe ambulanțe au frînat cu scrișnet de roți în apropierea hotelului. Jos în grădină, grupuri de reporteri și cameramani luau interviuri ca și cum ar fi fost singuri la locul incidentului.

M-am uitat la locul de unde se trăsesese cu aruncătorul de grenade. Era la trei sute și cincizeci de metri distanță; grenadele reactive antitanc erau eficiente de la mai mult de cinci sute de metri asupra unei ținte care nu se deplasează. Blocul-turn nu mai avea ferestre și arsese cu ceva timp în urmă. Poate că fusese un cartier general al Partidului Ba'ath. Acum avea o gaură mare, proaspăt făcută de un proiectil de tanc, și era împestrițat cu urmele unor lovituri de calibrul .50 în zona etajelor șase și șapte.

Grenadele reactive antitanc sînt niște arme extraordinare, dar sînt inconfundabile și ușor de reperat: un flash mare, urmat de o dîră de fum gri-albăstruie. Din momentul în care trăgeai, trebuia să te îndepărtezi foarte rapid.

Totul se terminase și nu mai era nimic de făcut. Ei ne atacaseră, noi ripostaserăm. Îmi părea rău numai pentru tînăra mireasă. Urma să trăiască pentru restul vieții în spatele unei fețe peticite. Cu toate acestea, cel puțin era încă în viață, iar asta se presupunea că trebuie să mă facă să mă simt foarte bine.

Jos, lîngă clădire, era o agitație cam mare. Balconul care primise lovitura în plin era situat exact deasupra piscinei. Placa masivă de beton căzuse direct în piscină și un mic grup de persoane se adunase în jurul rămășițelor nebunului care făcea sport la ora aia, chiar sub balcon.

Deodată, starea de bine pe care-o resimțisem mai înainte se evaporă.

Medicii încă se mai chinuiau să o stabilizeze pe mireasă. Mi-am adunat hainele și rucsacul în timp ce sîngele ei se închega pe mine, m-am suit pe pat și am trecut peste el pentru a putea să-l urmez pe Jerry în camera sa. Coridorul era inundat acum. Apa se scurgea pe sub o ușă din apropiere.

Jerry a încercat un robinet de la baie și a avut drept răspuns o scurgere infimă de apă.

– După tine, prietene.

A sărit imediat și s-a săpunit. Eu m-am dus direct în balcon.

Danny Connor era ridicat pe tăblia unei mese de șase sau șapte irakieni care țipau cu toții unul la celălalt, încercînd să o mențină la același nivel, astfel încît corpul să nu alunece și să cadă înapoi în piscină. Corpul atîrna flasc, ca o păpușă uriașă făcută din cîrpe. Nu avea prea mult sînge pe el; echipamentul său de antrenament, plin de transpirație, era acoperit cu praf de ciment.

Chiar nu știam ce să spun. Fusesse plătit ca să fie aici și știa care sînt riscurile implicate. Cel puțin murise făcînd ceea ce presupuneam că-i plăcuse cel mai mult. Dar era oricum o pierdere.

M-am gîndit la copilul lui Danny. Ultima oară cînd îl văzusem avea nasul cîrn, nu era decît un puștiulică pistruiat de vreo nouă sau zece ani. Întotdeauna părea că-i lipsește un dinte din cauza unui accident cu bicicleta sau cu placa de skateboard. Acum cel care avea

să-i lipsească era tatăl său, și această pierdere avea să fie permanentă. Asta chiar avea să-i dea peste cap studiile universitare, nu-i așa? Poate că Rob avea dreptate: trebuia să existe o altă cale.

M-am întors în cameră și m-am așezat pe unul din paturi. Versiunea CNN-ului din camera lui Jerry era și mai plină de purici decît fusese a mea înaintea atacului, iar sonorul era la fel de prost. Se părea că Larry King era în direct cu cîțiva prezentatori, dar n-aveam nici o idee cine erau sau despre ce discutau. După care a apărut o fată care a început să cînte.

Jerry a ieșit de la duș cu un prosop înfășurat în jurul taliei chiar în momentul în care atacul, tînăra mireasă, Danny, Rob și lecția sa de istorie începuseră să mi se învîrtă toate în cap, ca-ntr-o mașină de spălat.

– Și acum ce facem?

Era foarte abătut și cu o voce liniștită, ca a unui om în direcția căruia se trăsesse cu un aruncător de grenade.

M-am ridicat și am scos cearșaful de pe pat.

– Mai întîi hai să încercăm să facem rost de altă cameră. După care o să văd dacă pot să găsesc și alți tipi din circuit. Tu ce-ai de gînd să faci?

– O s-o sun pe Renee – precis o să vadă rahatul ăsta la știrile de dimineață. După care o să încerc să-l prind pe omul meu din Washington DC și o să frunzăresc ziarele locale.

Mai bine el, decît mine. M-am dus la baie în timp ce Jerry se îmbrăca.

Lăsase apă în chiuvetă pentru mine; arăta ca un șpriț de Ribena. Am deschis robinetul, dar se pare că aia fusese toată rația noastră de apă. Am luat bucățica de săpun rămasă și am încercat să mă săpunes. Mîinile mă înțepau de parcă mă frecam cu urzici.

– Ia ascultă, i-am zis, în timp ce-mi scoteam niște cioburi din palme, am aranjat cu un bișnițar să-mi facă rost de vreo două arme. Vrei și tu una?

– Nu mă lua în calcul. Oricum, n-aș ști ce să fac cu ea. A început să rîdă în hohote. N-am lucrat în viața mea în publicitate. A dispărut

înapoi în dormitor, încheindu-și nasturii de la cămașă, una specială, roșie, din Bagdad.

După un timp, m-a întrebat:

– Nick, ne-am descurcat excelent, nu-i așa?

Am încercat să-mi săpunesc și părul, dar asta nu era îndeajuns pentru a putea îndepărta sângele de la rădăcină.

– Îhîm.

Danny Connor murise, iar mireasa n-avea să mai petreacă mult timp în fața oglinzii de-acum înainte, dar cu toate astea lucrurile puteau să fi stat mult mai prost.

Și genul ăsta de treburi de tot rahatul aveau într-un fel sau altul mai mult sens pentru mine decît să călătoresc la întîmplare prin State, într-o plimbare anostă cu mașina.

Săpunul se încăpățîna să nu facă spumă, așa că am renunțat. O zi plină de transpirație avea să rezolve problema.

Am ieșit din baie și m-am șters cu cearceaful.

Jerry ieșise în balcon cu o cameră foto, focalizată pe blocul de locuințe în care tancul făcuse o gaură măricică.

De îndată ce m-am îmbrăcat, Jerry și-a scos faimosul Thuraya din încărcător, după care și-a luat camera foto și borseta. Coridorul era inundat de apă pînă la gleznă. Ușa camerei mele era deschisă. Covorul era îmbibat de sânge acum închegat, iar așternuturile fuseseră ridicate de pe paturi. Probabil că folosiseră cearceafurile pentru a o înveli pe nefericita mireasă. Am închis ușa și am încuiat-o chiar dacă acolo nu mai era absolut nimic care să prezinte interes.

În cele din urmă, cînd a venit liftul, ne-am înghesuit lîngă o mulțime de oameni care parcă deodată ajunseseră la concluzia că totuși Palestine nu era cel mai sigur loc în care să stai. Toată lumea avea bagajele la purtător – mă întrebam unde anume credeau că ar fi fost mai sigur.

La recepție era un haos total. În jur de cincizeci de persoane doreau să-și ia banii înapoi și să părăsească hotelul. Jerry s-a dus să vorbească la telefon, în timp ce eu m-am îndreptat înspre masa aglomerată de oameni, prin care am reușit într-un final să răzbat undeva în față. Chiar și așa, era ca și cum aș fi încercat să-i atrag atenția unui barman suprasolicitat. În cele din urmă, unul dintre cei de la recepție s-a uitat la mine. Era un irakian bătrîn și vesel, care semăna în întregime cu Saddam, îmbrăcat într-o cămașă care probabil că fusese albă acum o oră și ceva.

M-am aplecat deasupra tejghelei, încercînd să-i urlu în ureche ca să mă audă:

– Ce spui de un discount? Camerele sînt grav afectate.

A zîmbit.

– Ah, da. Era deja promițător. Camera este șaizeci de dolari pe noapte.

– Nu, nu – coridorul e inundat, camera prietenului meu are găuri în ea, tot ce-i la mine în cameră este făcut praf. Noi vrem să rămînem, nu sîntem ca toți ceilalți de-aici.

– Știu, e groaznic, foarte groaznic. Nici eu nu mi-aș dori să stau aici.

– Deci ne oferiți un discount?

Mi-a zîmbit înțelegător.

– Da, șaizeci de dolari pe noapte pentru o cameră.

Parcă mă dădeam cu capul de un zid de cărămidă.

– Ce spui de-o cameră la un alt etaj? Ne poți da două camere la etajul întâi?

A zîmbit și și-a băgat nasul imediat într-un registru. Oamenii din jur, mare parte din ei irakieni, urlau încontinuu; am recunoscut cîțiva dintre cei cu geacă de piele, de la nunta de noaptea trecută.

Tipa din Canada și Domnul Gap, îmbrăcat încă în tricoul polo verde, au ieșit împreună în grabă din lift, îndreptîndu-se spre ieșire. El îi căra bagajele femeii. În cele din urmă, tipul marcuse. Eram mîndru de el. Poate că, de dimineață, tipa crezuse că pămîntul se cutremurase numai pentru ea.

Un alt recepționar i s-a alăturat noului meu amic și a verificat registrul. Au avut o mică discuție, legată probabil de nenorociții de străini care doreau discount. Oare ei nu știau că era război?

– Nick! Jerry era la capătul cozii, încercînd să-și facă loc în față. Cum merge treaba?

Tipul de la teighea mi-a aruncat un zîmbet de cinci stele.

– Avem o cameră la etajul întâi. Tipul care stătea acolo e mort acum. Vreți s-o împărțiți amîndoi?

M-am uitat la Jerry.

– Este în regulă? N-avea nici o treabă. Excelent, am zis. Asta înseamnă numai șaizeci de dolari, așa că o să avem un rabat, căci noi am plătit deja pentru două camere.

Tipul mi-a zîmbit mult mai larg.

– Oh, nu. Șaizeci de dolari fiecare.

Am renunțat. A rîs el, am rîs și noi, după care mi-a înmînat cheia de la camera 106.

– O să predăm cheile de la celelalte două camere imediat. Măcar să se usuce sîngele.

Am încercat să ne facem loc înspre lift. Zona era invadată de oamenii din carele de știri, echipați cu căști și veste antiglonț.

Ne-am întors la etajul șase. Jerry s-a dus să-și strângă bagajele, iar eu am făcut o ultimă verificare pentru a fi sigur că nu lăsasem nimic în urmă. Mă întrebam dacă urma să ne mutăm în fosta cameră a lui Danny. Îmi uitasem periuța de dinți și, în timp ce o recuperam, am auzit cum se deschide ușa camerei.

– Nu ți-a luat mult amice. Ai luat și rucsacul meu?

Cînd m-am întors, am văzut trei indivizi în uniforma Poliției Militare a SUA. Doi dintre ei aveau armele, niște M-16, îndreptate înspre capul meu. Cel din mijloc, un sergent portorican cu o mustața subțire și o cămașă mulată, avea niște pseudocătușe de plastic în mîini, gata să mă imobilizeze.

– Mîinile sus!

Tipii cu M-16 în mîini erau tineri și păreau nervoși. Unul dintre ei n-avea arma asigurată. N-aveam de gînd să mă opun.

Sergentul mi-a arătat cu degetul borseta de la brîu.

– Ai vreo armă în aia?

– Nu.

– Sigur nu mă minți? N-ai nici o armă în chestia aia ciudată? Spune-mi imediat, spune-mi.

– Numai un pașaport și niște bani gheață. N-am nici o armă.

– OK, prietene, așază-te pe pat, cu fața-n jos, cu mîinile la spate. Foarte încet.

Din tonul său reieșea că făcuse asta de multe ori și că-i plăcea la nebunie ceea ce face.

Am făcut exact cum mi-a spus, întinzîndu-mă pe pat cu fața în jos. Mi-au pus cătușele puțin cam strîns, mi-au smuls borseta, și o grămadă de mîini m-au pipăit cu repeziciune pentru a se convinge dacă mințisem sau nu. Puteam să le miros transpirația și murdăria în general; uniformele fuseseră purtate și răspurtate, avînd cîteva rupturi în material, ce fuseseră cusute în grabă. În timp ce mă trăgeau înapoi și mă puneau pe picioare, am fost fericit să inhalez un iz de mentă, provenit probabil de la guma celui care stătea în fața mea.

– Încetișor, amice, nu ne face să te rănim. Nu trebuie decât să te miști foarte încet. Hai s-o facem fără nici un fel de probleme.

M-au întors, după care m-au scos forțat, tîrîndu-mă pe coridor. O grămadă de tipi albi și de irakieni așteptau lângă lift; și-au ferit privirile, nedorind să fie implicați.

Nu l-am văzut pe Jerry nicăieri. Îl ridicaseră și pe el? Scăpase? Sau veniseră numai după mine?

M-au împins destul de dur de-a lungul holului principal ca să mă scoată din hotel. M-au scos pe ușile principale, direct în soarele orbitor, după care m-au suit în spate, într-un Hummer. Șoferul a ambalat motorul. Un grup de bișnițari fumînd în disperare se holbau la mine cum stăteam înăuntru în mașină. Băiatul cu care făcusem afacerea era acolo cu un sac în mînă: sosiseră pistoalele lui Saddam.

E mult mai puțin spațiu în mașinile astea decît ți se pare la prima vedere. Sînt numai cîte două scaune în față și în spate, iar pe mijloc o secțiune pătrată de oțel, înălțată, care acoperă transmisia. Unul dintre tipii cu banderolă de Poliția Militară a urcat lîngă mine, în spate, înghesuindu-mă cu destulă putere, cu harnașamentul de la centură, pe secțiunea înălțată. M-am aplecat înspre dreapta, încercînd să mai atenuez durerea.

Radioul montat pe bordul mașinii a pîrîit. Un alt militar a urcat în mașină pe partea cealaltă. În graba cu care se mișca, m-a lovit cu un bocanc ros și scofîlcit, special pentru misiunile din deșert. Încerca să ajungă la turelă, în spatele mitralierei montate pe acoperiș, și avea nevoie de o parte de scaun, pentru a putea să stea în picioare.

Eram ca prins în chingi, cu un tip în stînga mea și cu niște picioare în bocanci în dreapta. N-aveam cum să mă mișc deloc. Sergentul încă era în afara vehiculului. Oare îl așteptam pe Jerry?

Speram că nu. Dacă reușise să evite să fie ridicat de tipii ăștia, ar fi putut să mă ajute în vreun fel să scap.

Pe de altă parte, ar fi mult mai confortabil să știu că nu eram de unul singur în acest rahat. Habar n-aveam cît de mult eram băgat în rahat, dar eram sigur că aveam să aflu destul de curînd. Cea mai bună tactică de adoptat era: „Păstrează tăcerea cu băieții ăștia: n-are nici un sens să opui rezistență sau să protestezi. Au venit să mă ridice, motivul nu este important. Păstrează tăcerea, rămîi pasiv, evită să fii rănit“.

Ușile hotelului s-au deschis și l-am văzut pe Jerry tîrît cu forța, dincolo de grupul bișnițarilor. Făcea un întreg circ. Din frunte, dintr-o tăietură, îi curgea sînge.

– Unde mă duceți? Se uita la mulțime. Aduceți-vă aminte de mine dacă dispar. Amintiți-vă ce s-a întîmplat aici. Sînt cetățean american.

De ce dracu' nu tăcea din gură, nemernicul, și nu se urca în liniște în spatele mașinii? Dacă aveau de gînd să ne omoare, e greu de crezut c-ar fi făcut-o în mijlocul zilei, în fața a jumătate din media internațională.

Sergentul s-a aplecat și a scos o bucată de cîrpă. Am primit o lovitură de la unul din bocanci în umărul drept.

Am închis ochii pentru a-i proteja, în timp ce eram legat la ochi. Cîrpa în sine nu era cea mai potrivită pentru asta. Prin ea trecea lumina zilei și puteam să simt asta prin pleoape.

S-au trîntit ușile, motorul a fost ambalat, după care Hummer-ul s-a pus în mișcare. Sergentul a intrat în rețeaua radio pentru a-i anunța pe cei care voiau să știe că era pe drumul de întoarcere cu două „pachete“, motiv pentru care mitraliorul urla la oricine se afla în raza sa vizuală să se dea dracu' la o parte. Tipul de lîngă mine s-a așezat mai bine în scaun, băgîndu-mi și mai tare în coaste întregul harnașament de la centură.

– Ce-ai făcut, prietene?

După accent, nu puteam să spun de unde era de fel.

– Habar n-am. Speram că ai putea să-mi spui tu.

Din față, vocea sergentului ne-a pus la punct.

– Tăceți dracului din gură, amîndoi.

Mi-am ridicat puțin capul și am deschis ochii cît de mult mi-a permis cîrpa. Puteam să văd numai o fărîmă din realitatea înconjurătoare. Am văzut astfel că interiorul Hummer-ului, ca în cazul oricărui alt vehicul militar pe durata unor operațiuni militare, era într-o stare deplorabilă. În dreapta, de cealaltă parte a trăgătorului de pe acoperiș, era amplasată o ladă frigorifică albastră, din plastic, probabil plină cu apă minerală și Coca-Cola rece. Pe podeaua mașinii erau aruncate ambalaje de bomboane și sticle goale. Șoferul ținea volanul cu mîna stîngă, iar în dreapta avea un pistol Beretta.

Pe bord era un walkman. Bănuiesc că, atunci cînd se plictiseau, băieții se tratau cu niște ritmuri din Eminem.

Vopseaua verde de camuflaj se exfoliase și se jupuisse, lăsînd la vedere, dezgolite, oțelul și aluminiul folosite la construcția mașinii. Danny Connor avea dreptate: trupele americane nu fuseseră pregătite pentru acest gen de război în care luptau acum. Cineva asigurase ușile cu niște veste antiglonț. Înainte de asta, nu avuseseră decît o foaie subțire din tablă de oțel care să-i despartă de inamic.

Acești băieți fuseseră pregătiți și antrenați pentru un război rapid, mobil și agresiv, nu pentru acțiunile de gherilă în care erau vrînd-nevrînd implicați aici. Așa cum spusese și Danny Connor, locul semăna cu Belfast, numai că aici era mult mai rău. Aproape că-mi părea rău pentru ei, căci erau nevoiți să meargă cu aceste mașini mari prin niște străzi atît de înguste, expuși oricînd unui atac, la fiecare centimetru de drum parcurs. N-aveau nici un fel de protecție împotriva aruncătoarelor de grenade antitanc, exceptînd săculeții de nisip pe post de bariere de protecție. Era atît de mult moloz pe străzi, încît era aproape imposibil să localizezi o bombă-capcană.

Pe măsură ce înaintam, am încercat să fac să pară că-mi bălăngăneam capul ca toți ceilalți, astfel că am putut să scrutez zona într-un mod

acceptabil și văd unde anume ne duceam. Credeam că mă va face să mă simt mai bine dacă aveam o vagă idee asupra locului unde eram.

Nu eram deloc speriat, ci numai nervos.

Apoi am surprins strălucirea soarelui pe luciul apei și am recunoscut silueta podului de peste Tigru. Îl privisem de nenumărate ori din camera mea de hotel. La dracu', chiar era foarte cald aici înăuntru.

Am trecut de mașinile ce stăteau la coadă în trafic. Am văzut mall-ul dărâmat, apoi, după un minut și ceva, am văzut clădirea cu aspect colonial, cu ferestrele obturate și un drapel imens al Marii Britanii, inconfundabilul Union Jack, arborat în vîrf. Niște soldați britanici, echipați în ținută de camuflaj specială pentru deșert, erau aliniați lîngă niște blindate de tip Warrior AFV, parcate printre niște miniziduri de protecție înălțate din saci de nisip și colaci de sîrmă ghimpată.

Aveam cămașa udă learcă de transpirație și lipită de husa scaunului. Puteam să simt căldura emanată de corpul soldatului de lîngă mine. Mîinile mi se umflaseră din cauza cătușelor, și am încercat să mă aplec puțin înainte pentru a mai scăpa de durere. Tipul de lîngă mine m-a împins înapoi de fiecare dată cînd am făcut-o.

Am trecut de un punct de control al americanilor. Se vedeau căști și ochelari de soare, arme M-16, saci de nisip și sîrmă ghimpată. Aveam rîul în dreapta, iar în stînga – un zid cu mici zăbrele în vîrf. Dincolo de el erau o mulțime de palmieri. Pe fundalul unui cer de un albastru strălucitor, aduceau mai mult cu Beverly Hills decît cu Bagdadul.

Șoferul a călcat frînele și a luat o curbă strînsă, la nouăzeci de grade, în stînga. Am ridicat capul: treceam de o grupare de clădiri joase, rectangulare, din beton, cu acoperișuri plate. Unele fuseseră

distruse, altele aveau pereții acoperiți cu foi de cort și prelate. Peste tot erau vehicule militare ale armatei SUA. În plus, puteai vedea prosoape verzi de armată și ținute de instrucție atârinate de niște sârme de rufe improvizate. Antenele de satelit se ridicau semețe spre cer. Se auzea zumzăitul generatoarelor electrice.

Am ocolit un alt colț și am depășit o coloană de tancuri irakiene cu turelele pleoștite și o grămadă de vehicule pîrjolate, care dăduseră bine în buletinele de știri.

Irakienii erau adunați laolaltă, dincolo de linia formată de niște camioane ce închideau perimetrul unor barăci cu geamuri mici, asigurate cu gratii. Mi-a stat inima.

Vehiculul s-a oprit cu o smucitură zdravănă și s-a auzit scîrțîitul unor porțițe metalice ruginite. Ușile de la Hummer au fost deschise cu furie, iar sergentul și tipul de lîngă mine au coborît.

Am auzit un „șșt!“ Știam ce avea să urmeze. Mi-am închis ochii și am strîns din dinți în timp ce-mi încordam tot corpul.

Am fost atins de niște mîini, care m-au apucat cu forță și m-au tras afară din mașină, după care aproape imediat mi-au dat drumul. Am căzut lat, la pămînt.

N-au spus nimic. Tot ceea ce auzeam era o respirație gîfîită și un mormăit de nemulțumire, în timp ce trăgeau de mine ca să mă ridice în picioare.

Jerry era undeva în spatele meu.

– Sînt cetățean american. Uitați-vă la pașaportul meu.

Am auzit o lovitură înfundată, ca a unui pumn ce-și lovește victima, urmată de rîgîitul specific al unuia care se pregătește să vomite. Un jet de vomă a împrôscat nisipul din jur.

Cei doi m-au tîrît într-o parte, încît abia atingeam pămîntul cu picioarele. Strînsoarea ca de menghină exercitată asupra brațelor mele nu a mai slăbit nici cînd am intrat în clădire. Deodată, am simțit că s-a făcut mai rece. Am deschis iar ochii, încercînd să văd cîte ceva din spatele legăturii de la ochi. Tălpile unor bocanci tipici de deșert, destul de uzați, scîrțîiau alături de mine, în timp ce

mărșăluiam de-a lungul unui mozaic făcut din plăci albe și negre, care nu fuseseră cam de mult lustruite.

Strînsoarea aplicată la nivelul brațelor era acum la fel de dureroasă ca și cea a cătușelor ce-mi strîngeau încheieturile. Am încercat să-mi mențin călcîiele în contact cu solul, pentru a putea prelua o parte din presiune. L-am auzit pe Jerry gemînd și am încercat să-l aud din ce direcție respiră.

S-a deschis o altă ușă prin care am trecut. Încă se mai auzea un ecou, dar nici un fel de scîrțîit de tălpi. Eram acum pe un covor verde. Ne-am oprit brusc și am fost răsucit. Am atins cu picioarele un scaun și m-am clătinat ușor pe spate. Tipii de la Poliția Militară m-au înhățat și m-au obligat să mă așez. Era timpul să-mi închid ochii, să mă încordez și să strîng din dinți.

Mîinile mă dureau cumplit. Am încercat să mă aplec în față, dar cineva din spate m-a luat de păr și m-a tras înapoi.

Jerry se văita din nou.

– De ce faceți asta? Sînt american. N-am greșit cu nimic.

Mi-a fost smulsă legătura de la ochi. Fusesem transportat în versiunea fantezistă a Hollywoodului asupra Franței din secolul al optsprezecelea. Locul avea pereții poleiți cu aur. În fața mea era un birou uriaș, cu ornamente aurite și acoperit cu piele de culoare roșie. De jur împrejurul camerei erau împrăștiate canapele de lux din catifea. Una din ele avea o tăietură adîncă.

Opt tipi, în tricouri ude flească, erau gata să ne încalece, fără ezitare, dacă aveam de gînd să facem ceva necugetat.

Jerry s-a uitat la mine cu niște ochi mari, plini de mirare.

– Nick, ce...?

Mi-am întors privirea. Speram că în curînd se va prinde ce trebuie să facă și va tăcea dracului din gură.

Am continuat să cercetez camera mai amănunțit. Noii proprietari făcuseră cîte ceva, dar se vedea cu ochiul liber că locul fusese destul de afectat pe durata războiului. Din tavan încă mai atîrnau bucăți neregulate de tencuială, de pe pereți încă mai lipseau bucăți de

faianță, iar luminile fluorescente atârneau de niște cabluri electrice aflate la vedere. Asta se întâmpla când domnul Paveway își făcea o vizită neașteptată.

În dreapta mea, era o fereastră mică ce fusese astupată la repezeală cu niște plexiglas. Nu m-am putut abține să nu zîmbesc când m-am uitat prin ea afară. Se vedea un turn aflat la o oarecare distanță, cu obișnuita poză a lui Saddam dînd din mîină – cu excepția faptului că fața îi fusese înlocuită cu un imens Smiley galben. I-am surprins privirea unuia dintre cei care stăteau de pază și am văzut că și el zîmbea.

– De ce sînt aici? Jerry devenea din ce în ce mai agitat. Sînt american.

Nimeni nu i-a răspuns, pentru că deja toată lumea știa asta. O spusese de nenumărate ori. Mai mult decît atît, ei erau aici pentru altceva, nu pentru a-i răspunde lui la întrebări, iar dacă devenea plictisitor, n-aveau să ezite să-l facă din nou să vomite.

– Jeral, știu că ești... Cuvintele trăgănate în stil texan au venit de undeva din spatele nostru, de lângă ușă. Iar dacă taci din gură, chestia asta n-o să dureze mult.

Nu m-am întors.

– Sînt ziarist american și am dreptul să știu de ce sîntem aici...

Jerry vorbea prea mult și asculta prea puțin.

Doi oameni în uniformă au venit și s-au rezemat de biroul aflat în fața noastră. Ambii aveau în jur de treizeci și cinci de ani și tun-sori scurte identice, făcute parcă cu fierăstrăul de traforaj. Ținutele lor de instrucție erau atît de perfect călcate, încît parcă ar fi ieșit acum de la o curățătorie chinezească. M-am uitat în jos la bocanci – fuseseră purtați, dar nu erau atît de scofîlciți și de uzați precum ai celor din Poliția Militară.

Tipii ăștia făceau parte din trupele US rămase în urma frontului (REMFS). Puteai să distingi unul ca ăsta între alți douăzeci de răcani, în orice armată, din orice țară din lume. Nu tu bocanci jerpeliți, nu tu tricouri transpirate. Singurele lucruri pe care le uzau băieții ăștia erau pixurile și turul pantalonilor. Trupele de genul ăsta fac parte din eșalonul de comandă. Niște nenorociți scrobiți. Le-ar fi stat bine în orice magazin universal din orice bază din lume, cu coșuri de cumpărături în mînă.

Aveau o mapă de culoarea pielii pe care o tot pasau de la unul la altul ca și cum ar fi studiat niște însemnări de ordin medical referitoare la noi.

Nu-mi dădeam seama din ce unitate făceau parte. Americanii poartă tot felul de insigne și semne distinctive așa cum rușii își poartă medaliile. E greu de știut de unde ar trebui să începi să te uiți.

Texanul a rupt tăcerea.

– Cu toții sîntem niște oameni ocupați. Hai să-i dăm drumul.

Vocea îi suna precum a unui manager de bancă.

Jerry încă nu se calmase complet.

– De ce am fost aduși aici?

Managerul de bancă a devenit puțin frustrat.

– Jeral, te rog, nu-ți complica și mai mult situația. Ascultă numai ce-avem de gînd să spunem, fiindcă de-asta v-am adus aici.

A arătat spre mine cu degetul.

– Tu i-ai întrebat pe comercianții de arme despre bosniacii din Bagdad. Corect?

Ce rost avea să mint?

– Da.

– De ce sînt acești bosniaci aici?

Mă chinuiam să-mi amintesc cu exactitate ce anume îi spuseseam lui Jacob. Partea cu ayatollahul rămînea în afara discuției.

– Nu știm. Părea doar un subiect bun. Știi...

Jerry nu s-a putut abține.

– Sîntem jurnaliști și ne-am ocupat de problema războiului din Bosnia și am auzit despre un...

Managerul de bancă nici măcar nu s-a deranjat să-i arunce vreo privire.

– Jeral, vorbeam cumva cu tine?

– Nu.

– Așadar, continuă, Nick.

La dracu', bine-a făcut! Jerry le-ar fi ținut o întreagă predică.

– Din punctul nostru de vedere, bosniacii au venit înapoi, trecînd dintr-o țară musulmană sfîșiată de război în alta la fel. Am scris despre acel război, așa că am stat și ne-am gîndit: „De ce să nu vedem dacă n-am putea obține de aici următorul capitol al povestirii noastre? Ce-i aduce pe ei aici, genul ăsta de lucruri...”

– Le știți numele?

– N-avem nici cea mai vagă idee. Țasta-i motivul pentru care ne tot învîrtim pe-aici.

În timp ce amicul lui își lua notițe pe aceeași mapă consultată anterior, el se gîndi la ceea ce-i spusese.

– Vrei să zici că v-ați decis să veniți aici numai ca să vedeți ce au ei de spus? A luat pașaportul meu în mînă și a început să-l lovească ușor de palma cealaltă. Nu vă bateți joc de mine! Nu uitați, sînteți în lumea mea, în mîna mea.

– Ei bine, trebuie să recunosc, ne-am gîndit că poate au de-a face cu traficul de carne vie și cu piața sexului plătit. Ziarele sînt înnebunite după genul ăsta de povești. Am auzit că sînt cîtiva în oraș și...

Tipul mi-a zîmbit. Obținuse ceea ce voia.

– Pentru mine, accentul tău nu aduce prea mult cu cel de-acasă.

– Sînt din Marea Britanie. M-am mutat în Statele Unite acum un an și ceva. Data este trecută în pașaport.

A respirat adînc și a adoptat tipul ăla de expresie pe care o afișezi cînd ești pe cale să refuzi o notă de plată piperată.

– Bine, oameni buni, am de gînd să fiu sincer cu voi. Treaba mea constă în curățarea zonei de indivizi de teapa voastră. Pur și simplu, nouă nu ne plac aventurierii care vin aici și ne pot prezenta într-o lumină defavorabilă. Ceea ce ne place nouă sînt poveștile privind reabilitarea iluminatului public în oraș. Chiar și mai bune sînt poveștile privind refacerea alimentării cu apă spre satisfacția deplină a populației locale. Dar ceea ce ne place cel mai mult sînt poveștile despre copiii irakieni îngrijiți în spitalele asigurate logistic de americani.

Așa că... A făcut o pauză, s-a uitat la Jerry, după care înapoi la mine... Amîndoi trebuie să părăsiți astăzi Irakul. Nu-mi pasă cum o

s-o faceți, dar știu că trebuie s-o faceți. Vă avertizez: dacă nu veți proceda ca atare, consecințele acțiunilor voastre ar putea să fie fatale. Aici chiar aveți de-a face cu o lume neprietenoasă și imprevizibilă. Referitor la acest subiect, domnilor, și și-a concentrat atenția asupra lui Jerry, nu glumesc. Arată spre Jerry. Ai înțeles?

– OK, am înțeles. Traficul de carne vie în vederea prostituării forțate este un subiect sensibil, mai ales după ce anul trecut s-a răscolit rahatul în Bosnia, pe această temă. Îți amintești, Nick, reprezentanții administrației SUA care cumpărau minore pentru plăceri sexuale. Unii dintre umflații ăia nenorociți au mers pînă într-acolo încît au fost implicați în vinderea acestora, ca parte distinctă din înțelegere. Nici unul n-a fost pus sub acuzare, totul s-a redus la niște plăți majore pentru a le închide gura tuturor. Aceleași corporații au cîștigat acum contracte aici, în Irak?

Nu știam despre ce vorbea, dar trebuie să fi fost adevărat. Cei doi n-au scos un cuvînt.

– Am dreptate, nu-i așa? Atunci, să vă ia dracu'!

Nu alesese cel mai bun mod pentru a-l îmbuna pe managerul de bancă.

– Vom pleca spre nord. Și n-am spus-o pur și simplu, ci am strigat, atît de tare încît doi tipi de lîngă ușă au reacționat instantaneu și s-au apropiat. Vom merge spre nord, am strigat din nou. O să plecăm azi cu mașina spre Turcia.

– Mulțumesc, Nick. Jeral, te rog... Texanul și-a îndreptat privirea asupra verighetei lui Jerry. Se pare că ai pe cineva drag acasă căreia îi pasă de tine. Gîndește-te la asta. Încerc să vă scot pe amîndoi dintr-o situație periculoasă care, să fiu sincer, este așa numai și numai din cauza voastră.

S-au ridicat amîndoi. Mi-am ținut privirea în jos și-am urmărit cum acei bocanci foarte curați și foarte lucioși au dispărut undeva în spatele meu.

În timp ce-mi tăia pseudocătușele din plastic cu o foarfecă, tipul căruia îi surprinsesem zîmbetul de mai devreme mi-a spus din spate, la nivelul capului:

– Aveți o mașină care vă așteaptă.

Frecîndu-ne încheieturile, eu și Jerry am fost escortați în afara încăperii într-un coridor somptuos. Am trecut de coloane de piatră cioplită, pe sub niște tavane arcuite și niște cupole canelate. Dacă arcadele n-ar fi fost acoperite cu placaj pentru a face spații pentru birouri, iar podelele din marmură și pereții n-ar fi fost traversați de kilometri întregi de cabluri, fire și benzi conductoare gri-metalizat, m-aș fi așteptat ca Ludovic al XV-lea să apară din moment în moment.

Ne-am apropiat de o pereche de uși duble, lîngă care era o masă de ping-pong. Doi soldați au sărit de pe scaunele cu ornamente pe care stătuseră pînă atunci și le-au deschis larg.

Ne-am oprit afară, în soare, unde a trebuit să strîng din pleoape pentru a-mi proteja ochii. Deja simțeam arșița infernală ținîndu-mi scăfîrlia. Flancat fiecare de cîte doi soldați, am fost conduși la un Hummer și băgați înăuntru, în spate. Asta nu era una dintre mașinile marcate cu sigla Poliției Militare – aparținea căpitanului D. Frankenmeyer. Numele său era trecut în partea dreaptă a parbrizului, de parcă ar fi fost un Ford Escort fițos. Bagajele noastre erau deja înăuntru și mi-am verificat borseta. Pașaportul era acolo.

Restul nu mai conta, dar am fost fericit să găsesc cei trei mii de dolari în bancnote de douăzeci și chiar mai mici pe care-i aveam acolo.

Soldatul aflat la volan nu purta vestă antiglonț, iar casca zăcea pe ridicătura din oțel aflată între scaunele din față. Mai era o cască pe locul liber din dreapta, avînd însemnele specifice gradului de căpitan. Căpitanul căruia îi aparținea mașina s-a suit și și-a pus ochelarii Oakleys. Cînd a trîntit ușa, am văzut ecusonul de pe buzunarul de la piept. Era într-adevăr proprietarul Hummer-ului.

Șoferul a băgat mașina în viteză, apoi am trecut pe lîngă fața zîmbitoare a lui Smiley. Frankenmeyer s-a întors în scaun ca să ne privească în față.

– E mișto făcut, nu-i așa?

Dacă ar fi fost mai tînăr cu doar cîțiva ani, Frankenmeyer ar fi putut să vină direct de pe terenul de fotbal al colegiului. Cu niște umeri lați, bine clădit, cu dinți albi și o piele bronzată aurie, ar fi trebuit să joace în filme. I-am zîmbit și eu – sau, de fapt, propriei imagini, reflectate în lentilele ochelarilor săi. N-avea nici un sens s-o fac pe morocănosul. Acești băieți nu încercau decît să-și facă treaba cît mai bine.

Ni l-a arătat pe Smiley.

– Știți ceva? Am avut cincisprezece dintr-ăștia pictați în tot orașul, înainte de a fi nevoiți să-i dărîmăm. Ce-ați făcut de ați reușit să-i enervați peăștia atît de tare?

Jerry a tras aer în piept, dar i-am pus o mîină pe braț pentru a-l face să tacă.

– Cred că am pus niște întrebări nepotrivite. El este reporter.

Frankenmeyer s-a întors înapoi, cu fața la parbriz.

– Avem o grămadă ca el pe-aici. Vi s-a cerut să părăsiți azi orașul? Am dat din cap.

– Sînteți al treilea grup săptămîina asta. Tipilorăștora le place să-și facă viața cît mai dulce pe-aici. Nu-mi doresc decît să facă același lucru și pentru noi. Ne-au spus că n-o să stăm aici mai mult de patru

luni. I-a dat un pumn amical șoferului, în braț. Cît de mult a trecut de-atunci, Davers?

Davers nu s-a deranjat să se uite la căpitan: se asigura înainte de a face la stînga într-o intersecție.

– La dracu', domnule, asta era pe vremea Crăciunului. Am intrat în rîndurile Gărzii Naționale pentru programul de îngrijire dentară, nu pentru rahatul ăsta.

Davers nu era singurul. O grămadă de orașe mici din America se alăturaseră Gărzii Naționale pentru asigurarea medicală și accesul la facilitățile educaționale. Majoritatea percepuseră taberele de antrenament de weekend ca pe o misiune ce trebuia bifată înainte de a se bucura de adevăratele beneficii.

Nimeni nu se așteptase să fie trimis la război în afara țării și lăsat acolo pentru un an sau mai mult.

Și asta nu era singura problemă. Unitățile Gărzii Naționale acționau ca unități independente. Tipul care acasă gestiona prăvălia din colț acum putea să fie comandantul tău pe durata operațiunilor militare. Nici unul dintre ei nu era militar profesionist, și asta ridica întotdeauna probleme asupra comenzii și a controlului și asupra standardului de profesionalism de care erau capabili. ăsta era motivul pentru care majoritatea celorlalte țări îi integrau pe voluntari în unitățile obișnuite.

Am trecut de cimitirul de tancuri și vehicule incendiate. Soldații aflați în permisie umblau brambura prin împrejurimi, la umbra caselor, pe jumătate bombardate. Davers a întors la un colț și a trecut de o cafenea mobilată cu un amestec variat de mese, canapele și scaune. Înscrierile originale, în arabă, fuseseră șterse și înlocuite cu „Bagdad Café“, scris destul de grosolan, cu vopsea albă. Nici desenul de pe perete, care o reprezenta pe Whoopi Goldberg, nu era mai reușit. Afară erau parcate cîteva autovehicule Hummer și niște vehicule blindate, chiar lîngă bărbații și femeile care beau apă și Coca-Cola, relaxîndu-se la umbră. Vestele antiglonț, căștile și armele M-16 erau strînse grămadă la picioarele lor.

– Unde mergem?

Deși faptul că Frankenmeyer și șoferul nu se deranjaseră să-și pună vestele antiglonț, corelat cu faptul că acum eram și eu, și Jerry în același vehicul puteau să constituie deja un răspuns, m-am gândit c-ar fi bine oricum să întreb.

Căpitanul și-a șters transpirația de pe față cu ambele mâini.

– La poarta din spate, și asta-i tot – sfârșitul călătoriei.

– Nici o șansă să ne duceți înapoi la hotel?

– Mă tem că nu, omule, trebuie să vă chemați un taxi!

I-a plăcut cum sunase asta.

Șoferul a băut cu atîta lăcomie dintr-o cutie de Minute Maid, încît m-a făcut să-mi fie și mie sete. Dar în mașina asta nu era nici un fel de ladă frigorifică. Nu erau nici măcar veste antiglonț pe uși, ci numai niște săculeți cu nisip, aruncați neglijent pe podea.

Mașina a trecut de poartă și a făcut la dreapta. Tigrul era în stînga noastră, iar parapetul ridicat din saci de nisip la punctul de control era la aproape două sute de metri în față, de aceeași parte cu rîul față de șosea.

Dincolo de asta era șoseaua principală, care traversa rîul de-a lungul unui pod metalic, destul de mare.

Parapetul arăta precum un iglu pătrat construit din sute de saci de nisip. Pe măsură ce ne apropiam, se vedea intrarea din spate mult mai clar. Înăuntru, trei, poate patru soldați își puneau la loc, în grabă, centura și tot harnașamentul. Se presupunea că trebuie să-l aibă asupra lor tot timpul, dar asta era într-adevăr o mare pacoste. Probabil că le luaseră în grabă atunci cînd văzuseră că se apropie o mașină. Făcusem și eu același lucru de nenumărate ori.

Traficul zgomotos de peste pod era în continuă creștere. Se vedeau tot felul de camioane, autovehicule și motociclete înțepenite în urma unui convoi militar, motiv ca toată lumea să claxoneze. Asta știau să facă mai bine decît să încerce să depășească.

La o distanță foarte mică de parapet, se înălța un turn de observație, de aproape cincisprezece metri înălțime. Părea o imagine

ruptă din *Marea Evadare*: patru stâlpi de lemn, cu brațe de susținere încrucișate, ce aveau plasată deasupra o mică gheretă. Oricine se afla în post, acolo sus, nu era protejat de saci de nisip, ceea ce părea oarecum ciudat. Cei din post erau o țintă fixă pentru orice fel de armă folosită în câmpul vizual al trăgătorului, indiferent dacă era un AK sau un aruncător de grenade.

Hummer-ul ridica o groază de praf și scîrțîia din toate încheieturile, în timp ce mergea hurducăindu-se din groapă în groapă, astfel că prima oară când m-am prins că sîntem atacați a fost atunci când am auzit niște bufnituri înfundate, în timp ce trei sau patru cartușe loveau partea laterală a cabinei.

Radioul a pîrîit din nou.

– Contact, contact, contact!

Mașina s-a abătut brusc de la drum, iar noi toți ne-am lăsat capetele în jos – speram că Davers nu-și băgase capul la cutie tot atît de mult ca noi, atunci cînd a accelerat brusc.

Frankenmeyer a scotocit prin jur, pînă și-a găsit casca.

– Întoarce-te la punctul de control!

Cîteva secunde mai tîrziu, roțile mașinii scrîșneau din cauza frînelor bruște, lîngă un coridor de acces de lîngă parapet. Am deschis ușa, am sărit pe asfaltul fierbinte și-am strigat cu o voce înăbușită la Jerry.

– Treci înăuntru!

Se trăgea de pe partea cealaltă a rîului. Soldații au început să țîșnească de dincolo de parapet, îndreptîndu-se spre malul rîului. Jerry a încetinit, încercînd să-și scoată camera foto din borsetă.

– Hai dă-o dracului, mișcă-te odată!

Americanii au deschis focul din spatele unui perete scund, de aproape un metru înălțime, în timp ce de pe malul celălalt veneau din ce în ce mai multe cartușe, de la aproximativ trei sute de metri distanță, inițial în rafale lungi, susținute, urmate de focuri izolate. Se auzeau pocniturile distinctive ale AK-urilor, de calibrul 7,62 mm, dar nu se vedeau nici un fel de flash-uri intermitente, care să vină dinspre blocurile joase de șase sau șapte etaje sau dinspre grupurile de case din beton.

Jerry se tot foia în spatele meu, încercînd să-și pună camera în funcțiune. M-am întors în fugă, l-am înhățat și l-am tîrît după mine dincolo de parapet.

Imediat, am văzut de ce băieții trebuiseră să iasă la lumină: incredibil, dar locul fusese construit fără puncte de tragere, de unde să se poată supraveghea și domina rîul. Dispuneau de o singură armă de calibrul .50 cu care să controleze drumul ce ducea la pod.

Dintr-un motiv sau altul, podeaua era acoperită cu saci de nisip. Ne-am aruncat la podea, în timp ce cîteva gloanțe străpungeau unul dintre sacii de la intrare. M-am uitat afară, la haosul creat pe malul ăsta al rîului. Santinela care fusese la post, în turnul de supraveghere, cobora ca un marinar de pe submarin din chioșcul submarinului. Dacă ar fi avut la dispoziție un stîlp ca în unitățile de pompieri, ar fi fost călare pe el.

Frankenmeyer încerca să preia controlul asupra situației.

– Se vede ceva? Îi vedeți?

Nu mai conta: toată lumea părea că trage la întîmplare, în toate direcțiile. Santinela ajunse la capătul scării. Frankenmeyer strigă, arătînd înspre parapet:

– Ia cinzeciu'! Ia mitraliera!

Jerry avea borseta deschisă.

– Nenorociții dracului! Mi-au luat cardurile de memorie!

A scotocit prin blugi după cele de rezervă, în timp ce alte gloanțe loveau cu putere sacii de nisip. Mitraliera se afla deasupra sa, cu țeava îndreptată spre șoseaua principală și cu picioarele trepiedului călare pe parapetul punctului de tragere. Ar fi fost inutilă, chiar dacă ar fi fost orientată în direcția potrivită. Trepiedul era neasigurat; ar fi trebuit să fie fixat sub greutatea sacilor de nisip. Dacă ar fi început să tragă, ar fi topăit în toate direcțiile, s-ar fi dezechilibrat și ar fi căzut peste parapet.

Soldatul de la turnul de supraveghere venea în fugă spre parapet, sub tirul armelor, cu capul în jos și cu un M-16 în mînă. Părul ei castaniu era lung și fusese inițial prins, dar acum îi atîrna pe față și

pe gât. Mai era un tip cu o față plină de coșuri, cam la nouăsprezece ani, care fugea în spatele ei. M-am ferit din calea lor când s-au aruncat prin intrare, plini de transpirație, lovindu-i camera foto a lui Jerry și zburându-i-o din mână, în timp ce parapetul și Hummer-ul erau lovite de mai multe rafale. Fata s-a răstit la tipul cu fața plină de coșuri, în timp ce dădeau să ridice mitraliera, încercând în același timp să-și tragă propriile arme peste cap. N-aveau să reușească: curelele armelor nu erau suficient de slăbite ca să le poată trece peste căști.

Voiam ca ei doi să iasă dracului afară – erau nervoși și surescitați; țeavile armelor li se tot loveau una de alta în timp ce se tot foiau în jurul mitralierei și în plus erau prea multe arme gata de tragere într-un spațiu atât de îngust, cel puțin în accepțiunea mea.

– Rezemați-vă armele și apucați măgăoaia de trepied. Și scoateți-o dracului odată afară!

Alte gloanțe s-au izbit, cu niște sunete înfundate, de sacii de nisip, mișcându-i imperceptibil, în timp ce ei scoteau afară armamentul greu, unul ținând mitraliera de țeavă și celălalt de trepied. Fugeau clătinându-se sub greutatea armei, în drum spre malul râului, tîrînd după ei, prin nisip, banda cu vreo treizeci de cartușe.

Stația radio de comandă de după parapet devenise deja enervantă. Toată lumea era gata de luptă. Jerry încă-i mai înjura pe cei care îndrăzniseră să-i confiște prețioasele carduri.

Îi priveam pe cei doi cum țineau de mitralieră. Oare trăsese răodată cu o chestie de-asta? Făcuseră șmecheria obișnuită cu picioarele trepiedului ce trebuiau să încalce peretele.

M-am întors spre Jerry în timp ce alt val de foc pornea spre noi. Stătea într-o rînă, cu camera ațintită spre râu, ca o armă.

– Trage cu coada ochiului la mitralieră. Când amărîții ăia o să-nceapă să tragă, o să fie momentul să faci o fotografie memorabilă!

Un val de trasoare a trecut pe undeva pe sus, pe deasupra noastră. După care am văzut o dată și încă o dată un flash de armă în interiorul unei clădiri.

Mitraliera grea a răspuns cu rafale scurte la fiecare patru lovituri avînd cîte un trasor pe bandă, trasoare ale căror traiectorii se vedeau cum trec pe deasupra rîului, înainte de a se lovi ca niște scînteii de beton și de a ricoșa într-o parte. Atît Humvee-ul, cît și parapetul au fost iar ciuruite. Cine mînuia mitraliera de .50 urla atît de tare, cu o voce atît de ascuțită, încît nu-ți dădeai seama dacă e bărbat sau femeie:

– Să v-o trag, să v-o trag, să v-o trag!

Rafalele au devenit din ce în ce mai lungi, iar trasoarele au început să măture clădirile mai joase. Trepiedul se tot deplasa înapoi, iar țeava se înălța din ce în ce mai mult. Trăgătorul nu părea să bage de seamă. El sau ea era prea concentrat pe țintă.

Jerry stătea cu degetul gata să apese pe declanșator. Nu puteam să fac absolut nimic și, în plus, nu fusesem plătit să mă bag în războiul acesta. M-am uitat prin jur și am văzut o cutie frigorifică albă, din polistiren. Sticle mici, de jumătate de litru, pluteau în gheața pe jumătate topită. Am luat două și am păstrat una pentru Jerry. El îmi făcea semne cu mîna ca să avansăm. Era pus pe fapte mari. Se ridicase în picioare și se ghemuise spre intrare, ca și cum era gata să

fugă pînă într-acolo. L-am apucat strîns. Niște vehicule cu șenile se îndepărtau, huruind, dincolo de poarta taberei militare.

– Stai calm. Nu sîntem aici pentru asta. Plecăm spre Turcia diseară, ți-aduci aminte?

Orice răspuns ar fi putut să-mi dea a fost acoperit de huruitul palelor de elicopter, ce zburau foarte jos, venind dinspre pod.

Mitraliera a tras din nou și la fel a făcut și un AVF¹ care se deplasa în sus, pe drum. Trăgătorul său din turelă avea o platformă mult mai stabilă și loviturile sale erau mai bine țintite.

Am privit cum elicopterul s-a năpustit asupra malului rîului, îndreptîndu-se direct spre mitraliera care se balansa îngrozitor, din pricina stabilității precare.

– O să fie lovit! Fă-i o fotografie!

Mitraliera a tras și s-a auzit un scîrțîit înfiorător, ca și cum niște lanțuri imense se învîrteau pe un tambur. Elicopterul trebuia să fi ajuns la limită dacă pilotul a acționat astfel, executînd o manevră de evitare.

M-am uitat afară prin postul de tragere. Ajunsese pe partea dreaptă, dincolo de pod. Traficul de-a lungul podului continua, mașinile traversînd dintr-o parte în alta. Mitraliera de .50 încă mai trăgea, la cel puțin șaptezeci de grade în aer. Trăgătorul n-avea nici un fel de idee despre cît de aproape fusese de moarte.

Frankenmeyer fugea înspre cei doi, răcnind din toți bojocii.

– Stop, stop, stop!

Radioul a revenit brusc la viață.

– Red Dragon patru-unu, avem un contact la o sută cincizeci de metri. Repet, unu-cinci-zero *hajis!*

Aceeași poveste ca și cu tîmpiții din Vietnam. Niciodată nu durează prea mult în armată pînă la luarea unei decizii greșite cu privire la identificarea inamicului.

Jerry n-avea stare.

– Hai acolo, s-aruncăm o privire!

¹ Armoured Fighting Vehicle - vehicul blindat de luptă

I-am aruncat sticla de apă.

– Bă boule, chiar crezi că pînă acolo sînt o sută cincizeci de metri?

A băut cu sete din sticlă, lăsînd apa să-i curgă pe la colțurile gurii. Avea ochii lipiți de imaginea haosului de afară.

Se părea că atacul se oprise. Acum, cele mai mari zgomote erau provocate de trafic și de radioemițător.

M-am uitat afară prin cadrul ușii. Soldații se ridicaseră în picioare din spatele peretelui care-i adăpostise, răsufînd ușurați că nimeni nu fusese rănit. Acum, puteau să-și concentreze energia asupra fabricării unei povești de război, numai bună de spus celor de acasă.

Am luat o înghițitură zdravănă de apă. Era foarte cald înăuntru și-aveam fața plină de transpirație. Nu mă mai miram de ce soldații își dăduseră centura și harnașamentul jos.

Într-un colț, am văzut o cutie cu batoane energizante, dintr-un amestec de nucă, cereale, semințe și fructe uscate, și m-am servit cu unul de afine, fleșcăit de căldură, în timp ce vreo douăsprezece vehicule blindate de luptă AVF au trecut ca o vijelie, la viteză maximă, înspre pod, pentru a-i prinde pe tipii care trăseseră cu AK-uri. Probabil că aceștia dispăruseră de mult în oraș.

Plescăiam de zor, în timp ce Jerry își băga camera foto înapoi și trăgea fermoarul la borsetă. După aceea, își vărsă restul de apă, rămas în sticlă, în cap și pe ceafă în jos.

– N-ai vorbit serios cînd mi-ai zis de plecatul spre nord, nu-i așa?

Afară, soldații își împărtășeau unii altora propriile versiuni referitoare la atac, cu toții afirmînd că ei loviseră primii ținta. Jerry își abandonează sticla goală pe sacii de nisip. Mă uitam la el cum își strîngea camera foto.

– Începi să-ți pierzi mințile, ce nu ți-e clar? Tipii ăia de mai devreme nu glumeau. Țsta nu-i un tip obișnuit, e unul căruia n-o să poți să-i faci nici o poză. Dă-le dracului de poze! Nu trebuie decît să lăsăm totul deoparte și să plecăm spre Turcia. Am dreptate?

Nu s-a uitat la mine, rămînînd concentrat exclusiv asupra împachetării echipamentelor sale.

– Eu rămîn. Este extrem de important să-l găsesc pe Nuhanovici. Vreau să spun că tipul ăsta este atît de tare, încît pe orice meleaguri păşeşte apare o situaţie de criză.

A închis fermoarul borsetei şi a continuat:

– Haide, Nick, trebuie să existe un milion de lucruri despre care ai vrea să-l întrebi. Ştiu că şi pe tine te interesează tipul ăsta. Am citit-o pe faţa ta atunci, în Washington DC. Ştiam că ai de gînd să vii cu mine. Vorbesc serios. Mai gîndeşte-te la asta. N-ai vrea să-i pui anumite întrebări?

Am aruncat cu sticla goală în el.

– Spui numai tîmpenii. Dar o să rămîn cu tine.

A zîmbit.

– Trebuie să dispărem, asemenea lui Nuhanovici şi băieţilor de pe malul celălalt al râului.

– Făcîndu-ţi rezervare pentru cîteva şedinţe de bronzare rapidă?

– Nu-i nevoie. Am început să escaladez sacii de nisip. Îl avem pe Rob pentru asta.

I-a luat ceva timp, dar în cele din urmă Jerry a reușit să oprească pe șoseaua principală un taxi, un Passat ruginit. Șoferul avea în jur de cincizeci de ani și vorbea perfect engleza. Ne-a spus că lucrase în domeniul chimiei pînă la aplicarea sancțiunilor economice, cînd economia începuse să se prăbușească.

Al-Hamra era la numai zece minute de mers cu mașina și era ușor de localizat de pe șoseaua principală. Fundalul alb și cele șase sau șapte etaje deasupra cărora, pe acoperiș, trona o antenă direcțională erau suficient de mari pentru a fi văzute de la cîteva străzi distanță.

Am ieșit în lateral de pe șoseaua cu două sensuri pe o stradă îngustă, am trecut de niște case îngrijite, din beton, amplasate în niște grădini verzi, cochete, ce aparțineau clasei de mijloc a societății. Măsurile de securitate erau mai puțin severe aici decît cele din împrejurimile hotelului Palestine. O barieră de oțel ne bloca drumul, păzită de un singur irakian cu un AK într-o mînă și o țigară în cealaltă. Niște copii pedalau pe biciclete sau alergau de colo-colo pe lîngă casele din jur. Un magazin din față vindea fructe, sticle de apă, găleți și mopuri.

Cel de la pază a venit și ne-a ridicat bariera în timp ce intram în incintă. Aleea plină de găuri dădea într-un semicerc din fața hotelului, care era înconjurat de un perete înalt de beton. Niște

soldați albi, cu steagul Australiei pe uniforme, patrulau la umbra gardului, armele lor de asalt Steyr arătînd ca recuzita din filmele SF.

N-aveam nici ce mai vagă idee ce făceau ei aici, și probabil că nici ei. Ne-au privit din spatele ochelarilor de soare Oakleys, în timp ce ne dădeam jos din taxi.

Lîngă intrarea principală stăteau cîțiva bișnițari care se ciondăneau cu niște tipi, probabil o echipă de jurnaliști, care descărcau niște cutii din aliaj și niște role de cabluri din trei autovehicule 4x4. În interiorul mașinilor de teren se vedeau pupitre de mixaj, laptopuri și kituri de telefonie prin satelit. Doi membri ai echipei fuseseră răniți. Unul din ei avea brațul proaspăt bandajat. Celălalt, un neamț bine făcut, avea un bandaj în jurul capului. Un reporter rănit? Avea să tragă foloase majore la întoarcerea acasă.

Jerry i-a dat șoferului o bancnotă de cinci dolari, după care am trecut de ușile de sticlă și am intrat în zona recepției. Holul central era puțin mai mic decît cel de la Palestine, iar tavanele, mult mai joase. Și aici însă lemnul strălucea de jeg, iar într-o vitrină de sticlă era dispusă în vederea vînzării aceeași marfă, plecînd de la pachetele de cărți de joc cu primii cincizeci și doi cei mai căutați irakieni, pînă la ceasurile cu Saddam și periute de dinți.

Jerry a rămas în urmă în timp ce eu m-am dus la recepție, acolo unde se afla un irakian care mirosea puternic a apă de colonie și care părea mai interesat de registrul său decît să mă întrebe dacă aveam nevoie de ceva. În spatele lui, o femeie tînără aranja cheile de la camere. M-am întrebat dacă nu cumva erau rude. Atmosfera de aici îmi dădea sentimentul de hotel de familie; în plus, era clar că aveau aceleași trăsături în combinația dintre nas, frunte și ochi.

Echipa de jurnaliști a intrat, cu echipamentul în cîrcă, și s-a îndreptat direct spre lift, vorbind germana, pe un ton scăzut și rar. Chiar dincolo de ei, s-au deschis niște uși de sticlă ce dădeau

înspre o terasă din beton și am putut să zăresc capătul unei piscine. Lumina soarelui dansa pe luciul apei. Lui Danny Connor i-ar fi plăcut aici.

Tînăra femeie, după ce a terminat cu cheile, s-a uitat în sus și mi-a zîmbit foarte larg. Avea un păr negru strălucitor, cu cărare pe mijloc, era rujată cu un roșu-închis și avea ochii accentuați de dermatograful negru.

– Bună ziua. Pot să vă ajut cu ceva?

Engleza ei era perfectă, de fapt era chiar mai bună decît a mea.

– Sper să puteți. Îl caut pe Robert Newman. Stă aici.

Mi-a zîmbit din nou, după care și-a aruncat privirea în registru. Aveau și un PC, dar la ce bun dacă nu-l puteau folosi cînd energia electrică era oprită?

– Poate fi împreună cu un tip mai scund ca el, cu un păr negru și des, am adăugat. El e un tip alb, înalt, cu un păr negru și ondulat și cu un nas foarte mare. S-a înregistrat la dumneavoastră ieri?

A răsfoit o pagină, încercînd să nu zîmbească prea mult la descrierea pe care-o făcusem fără nici un fel de menajamente. Era foarte frumoasă în cămașa ei albă cu încrețituri și pantalonii negri, și imediat m-a făcut să mă gîndesc la mireasă. Mă întrebam dacă mai trăia.

– Așteptați, vă rog, un moment.

A ridicat un receptor și a format trei cifre. Germanii se întorseseră pentru al doilea transport de echipamente.

A lăsat telefonul jos.

– Domnul Newman nu este în cameră.

– Nu contează. O să așteptăm lîngă piscină, dacă nu-i nici un fel de problemă. Puteți să trimiteți pe cineva să ne anunțe cînd revine sau să-i spuneți că-l așteaptă cineva?

– Desigur, desigur.

M-am îndreptat spre ușile de lângă lift. Jerry a venit după mine, iar când am ieșit, am fost iarăși loviți, direct în față, de un val de căldură.

Grădina reprezenta o altă oază în mijlocul haosului din Bagdad. Chiar în fața noastră era o zonă amenajată pentru servitul mesei. Piscina era cu câteva trepte mai jos, în stînga noastră, și avea o apă albastră, culoare dată de faianța de pe fund și de pe margini. Pe marginea piscinei erau dispuse șezlonguri de plastic, mese și scaune, exact sub niște parasolare dintr-o pînză groasă, albastră, decolorată de soare.

Santinelele australiene aveau și aici un post de pază. Una stătea la umbra peretelui ce împrejmuia perimetrul. Pe coama acestui zid, fusese dispusă sîrma ghimpată de tip vechi. Celălalt stătea puțin mai sus, la marginea zonei de servire a mesei.

Am coborît scările și ne-am îndreptat spre capătul piscinei. Era încă destul de devreme și se părea că era suficientă umbră ca să poți sta la mese. Cîteva persoane erau în apă și înotau, restul zăceau sub parasolare. În marea lor majoritate erau albi, dar mai erau și cîteva irakieni care sorbeau niște ceai cu gheață și lămîie, privind cu interes femeile din jur.

Undeva la distanță, la aproximativ jumătate de kilometru, au izbucnit focuri de armă. Australianul de la umbră și-a luat stația radio portabilă pentru a raporta. Am trecut pe lângă două femei întinse în șezlonguri, ambele citind rubricile de scandaluri și mondenități de pe ultima pagină a ziarelor, în timp ce-și luau doza de dimineață de cancer al pielii. Simțeam mirosul cremelor de protecție solară.

Australianul stătea în picioare, sprijinindu-se de zid, concentrîndu-și mai mult atenția asupra celor care se bronzau decît asupra noastră. Când am trecut pe lângă el, i-am zîmbit foarte larg.

- Războiul este un iad, nu-i așa?

Și el mi-a zîmbit în timp ce ne așezam la o masă liberă, iar în momentul în care a deschis gura, mi-a fost clar că tipul purta proteză dentară, însă nu pe durata operațiunilor militare. Probabil că nu voia să o deterioreze sau poate că o vînduse vreunui irakian.

Urma să stăm aici, la umbră, pînă cînd soarele avea să se ridice mai sus, dar altul era motivul pentru care voiam să stau cu spatele la zid. Nu doream să ratez momentul întoarcerii lui Rob.

Meniul era sub o scrumieră. L-am luat, iar Jerry și-a scos telefonul.

- Mă duc să o sun pe Renee.

- Credeam că ai sunat-o azi-dimineață.

- Da, am sunat-o. Dar era complet isterică. Probabil că acum, după ce a văzut știrile, este și mai speriată. Vreau doar s-o liniștesc puțin.

- Ar fi bine ca ăsta să fie ultimul telefon, cel puțin pentru o vreme. CPA-ul probabil că așteaptă să vadă unde va fi folosit aparatul din nou și se presupune că noi am plecat deja de aici.

S-a întors la trepte și apoi a urcat pe terasă. L-am pierdut din vedere când a dat colțul.

Prin ușa deschisă în fața recepției unul intra, altul ieșea, era o vînzoleală continuă. Am rămas atent să văd când intră Rob, în timp ce aruncam o privire scurtă peste meniu așteptîndu-l pe tipul în cămașa albă mototolită să vină cu mica lui tavă rotundă. Mă întrebam dacă ar fi avut ceva împotriva să mă arunc în piscină îmbrăcat în boxerii mei împuțiți. Cîteva păsărele concureau din când în când cu zgomotul depărtat al traficului.

Un tip îmbrăcat în pantaloni scurți, cu un prosop pe umăr a trecut agale pe lîngă cele două iubitoare ale zeului Soare, s-a oprit, s-a întors și s-a așezat pe un șezlong lîngă ele. Era un tînăr înalt, cu un

păr șaten bogat pieptănat pe spate. Imediat ce a deschis gura, mi-am dat seama că era un englezoi plin de sine. Spunea că face filme documentare.

– Da, am fost la filmări dimineată – o luptă armată chiar la ieșirea din oraș.

El era cameramanul. Era în Bagdad de câteva zile; venise direct din Cape Town. Nu-și dădea încă seama care dintre cele două orașe era mai fierbinte. Voia să comande ceva de băut – voiau și ele? Nu știu ce mi se părea mai nostim, frazele răsuflăte pe care le rostea sau faptul că-și supsese burta tot timpul cât vorbise.

Soldatul australian îl privea cu invidie. Probabil că se gîndea la norocul care-ar da peste el dacă ar putea să înlocuiască arma cu o cameră de filmat. Și eu mă gîndeam la același lucru.

Chelnerul pornise spre mine, dar l-a întors din drum Cecil B. de Mille. Oricum niciodată nu-i impresionam pe chelnerii din restaurante în care intram. Probabil că nu păream genul care dă bacșiș.

Mi-am scos ochelarii de soare unsuroși și m-am apucat să-i șterg în timp ce le ascultam conversația – de fapt monologul lui. Lucrase cu toți, îi știți – Simpson, Adie, Atterborough. S-a oprit cînd, la vreo sută de metri depărtare, s-a tras, fie dintr-o mașină, fie asupra acesteia.

Mi-era sete. Am observat o altă cămașă albă mototolită pe terasă și m-am ridicat. Am trecut pe lîngă australian și cele două femei care-și puseseră cărțile deoparte ca să-l asculte pe noul lor prieten. Drace, bine ar mai fi dacă aș putea îndruga și eu prostii așa. Nu arătau cine știe ce, însă asta nu prea conta în orașul ăsta. Dacă erai tînăra, albă și vie, făceai cuceriri de supermodel. Nu era de mirare că băieții din Balcani se aflau în oraș.

Am reușit, dînd din mîini ca un nebun, să prind privirea chelnerului, i-am arătat unde stăteam și am pornit-o înapoi. Curînd a apărut și Jerry. Nu părea prea fericit.

– E totul în regulă, prietene? Am întins mîna după telefon, iar el a dat din cap. Cred că o să dau și eu unul.

– A văzut știrile și insistă să plec imediat de aici.

Treburile familiale: mai bine stau deoparte. Când am ajuns la umbră, am apăsat butonul care-mi dezvăluia ultimele convorbiri, însă nu era înregistrat nici un număr.

Chiar și ultimul număr format fusese șters. Bună treabă.

– Sper că ștergi numerele formate de fiecare dată.

M-am prefăcut că formează și am dus telefonul la ureche.

– Da. Nu știu dacă imbecilii ăia din tabără l-au verificat, dar n-au găsit nici un rahat.

Am închis telefonul.

– Nu răspunde nimeni. Păcat. E ziua maică-mii.

În timp ce-i priveam pe cei care se vînzoleau în fața piscinei, am încercat să-mi aduc aminte când era ziua ei sau măcar câți ani mai avea. N-am reușit. Îmi pierdusem interesul pentru astfel de lucruri când își pierduse și ea interesul pentru mine, și anume când aveam zece ani. Ultimul cadou pe care-l promisem de ziua mea de naștere a fost prima mea înghețată 99. Înțelegerea fusese să nu spun nimic la școală despre vînatăile pe care le aveam pe gît și pe obraji.

Mama fusese chemată să dea explicații. Îl băteau cumva pe Nicholas acasă? Înghețata a funcționat: am tăcut mîlc în timp ce ea povestea cum am căzut pe scări. Am dat din cap aprobator în loc să spun cum noul ei soțior mă lovise când cerusem o înghețată 99 atunci când apăruse mașina de înghețată pe proprietatea noastră. Asta e. Cel puțin fusese o scuză bună pentru a vedea pe cine sunase Jerry.

Chelnerul a apărut cu două cutii de Cola. Ori era clarvăzător, ori eu eram superfluent în limbajul semnelor irakian. Ori asta era tot ce aveau. Le-a pus pe masă și ne-a fluturau un zîmbet care fără îndoială ar fi arătat mult mai bine dacă individul ar fi închiriat proteza australianului.

Jerry și-a deschis cutia și a sorbit cu sete două guri.

Am ridicat meniul înainte să aibă timp chelnerul să se decidă dacă avea clienți mai buni în altă parte.

– Aș dori niște cartofi prăjiți și două chifle.

– Da, domnule. Imediat, imediat.

Nu a notat comanda, ceea ce întotdeauna mă îngrijora. Nu însemna decît că nu avea să se mai întoarcă, iar dacă totuși se întorcea, avea să-mi aducă un ou fiert.

Jerry își verifica aparatul de fotografiat.

– Iau și eu ce iei tu și încă o Cola.

Am ridicat ochii spre cămașa mototolită.

– Încă două Cola, două porții de cartofi prăjiți și multă pâine. Soldații ăștia de aici... ai idee dacă au voie să bea ceva?

Nu părea prea sigur.

– Du-le o Cola la fiecare. Și ai grijă să fie reci.

I-am dat chelnerului opt dolari în timp ce Cecil reușea să le facă pe femei să rîdă. Nemernicul.

Jerry curăța iar și iar lentilele cu o perie mică.

– Pe măsură ce îmbătrânești devii din ce în ce mai generos.

– Probabil că ți se face sete dacă-l asculți pe imbecilul ăla toată ziua.

M-am lăsat pe spate și m-am bucurat de umbră un timp. Se poate să fi și ațipit un minut sau două.

– Domnule?

Cămașă Mototolită se întorsese cu farfuriile de cartofi prăjiți și chiflele.

I-am explicat lui Jerry în detaliu cum se puteau face niște sendvișuri delicioase din cartofi pe jumătate prăjiți și ulei încins. Rob tot nu se vedea nicăieri.

Localul devenea din ce în ce mai aglomerat. Un tip atrăgea privirea. Stătea la masă cu alt bărbat alb și cu doi localnici, toți sorbind ceai din niște pahare mici. Avea părul scurt și cărunt pe la tâmplă. Fața îi era acoperită de mici cicatrice, ca și cum fusese atinsă de bucățele de șrapnel. Fire de barbă se îțeau ici-colo, numai pe porțiunile neatînse. Însă ceea ce-l făcea greu de trecut cu vederea era faptul că-i lipseau degetul mic și inelarul de la mîna dreaptă.

Și Jerry îl văzuse. S-a aplecat în față să mai ia o chiflă din coș.

– Musulman bosniac? Ce crezi?

– Nu știu, nu prea-l aud bine.

Jerry s-a ridicat, încă mestecînd un cartof prăjit.

A ocolit cele două femei și a trecut chiar pe lîngă masa Omului cu Trei Degete. Cîțiva pași mai încolo s-a oprit, s-a întors, a zîmbit și a început să discute cu cei patru bărbați.

Părea suficient de în vîrstă încît să fi fost capturat de oamenii lui Mladici. Tăierea celor două degete la prizonieri era des întîlnită,

fiindcă lăsa mâinile într-un fel de salut sîrbesc, ceva în genul salutului cercetașilor.

Conversația a durat mai puțin de un minut. Nu părea deloc îmbucurătoare. Jerry și-a continuat drumul către recepție, ducîndu-se probabil la toaletă. Trebuia să pară că avusese un motiv să treacă pe lîngă ei.

Bărbații și-au terminat ceaiurile și au plecat înainte ca Jerry să revină și să-și îndese în gură cei doi cartofi rămași.

– Ce zici?

A pus puțină sare pe ultimul cartof.

– Nu vorbea engleza, dar celălalt rupea cîteva vorbe. Am spus că l-am auzit vorbind și m-am întrebat dacă-l cunoaște pe vechiul meu prieten Hassan despre care-am auzit că este în oraș. „Știu că sînt destul de puține șanse să fi auzit de el, dar chiar aș vrea să-l văd.” Fraze de-astea. N-am făcut nici un rahat.

Am înmuiat un deget într-o urmă de ulei de la cartofi și sare de pe masă.

– Ce credeai, c-o să fie floare la ureche? Musulmanii sînt aici, sîrbii – în Palestina. Curînd s-ar putea să apară un război în interiorul războiului legat de cine deține sălile de lupte ilegale.

După alte patru Cola și încă un rînd de cartofi prăjiți, soarele era mult mai sus pe cer, dar și mult mai fierbinte. Iar noi stăteam chiar în zona cea mai însorită. M-am ridicat și am deschis umbrela de lîngă noi. Cei mai mulți oameni plecaseră de lîngă piscină și se refugiaseră înăuntru.

– S-a făcut amiază.

Jerry se uita la ceas.

– Cred că eu mai sînt încă englez. M-am lăsat pe spate și mi-am mișcat puțin șezlongul ca să intru sub umbrelă lîngă Jerry. Prin urmare, tu ești cîinele turbat.

Am văzut mișcare în fața ușilor. Rob a intrat pe terasă cu AK-ul în mînă. S-a chinuit să ne caute cu privirea în soarele orbitor.

– Hai, prietene, mergem.

Nu voiam să vină lângă noi. Eram prea aproape de urechile australianului care stătea acum la umbra unui carton întins în colțul unde zidul exterior se întâlnea cu clădirea.

Am ajuns la el în timp ce cobora scările. Ne-am strâns mâinile.

– Am nevoie de un serviciu.

– Nu prea am timp, prietene. Trebuie să plec din nou imediat. A tăcut puțin. Dar de unde și pînă unde am nasul mare?

Purta exact aceleași haine ca ieri, numai că acum cămașa era scoasă din pantaloni. Dedesubt ascundea probabil un pistol în buzunarul blugilor. Fața și pieptul erau leoarcă de transpirație.

Jerry i-a strâns mîna.

– Te-am văzut la petrecere ieri-seară.

– Mda. Rob s-a întors către mine. Nu-l cunoștea pe Jerry, de ce ar fi vorbit cu el? Cam așa se întîmplă de obicei. Știi ceva, hai să mergem sus.

– La ce etaj?

– La unu.

Sigur. Pun pariu că și la el chelnerii veneau fără să-i cheme.

O echipă de ziariști și cameramani înconjurați de camere de luat vederi, cabluri și veste antiglonț stăteau în fața lifturilor, așa că Rob a luat-o spre scări.

– Am auzit că Palestine a fost lovit în dimineața asta.

– Da, cu aruncătoare de grenade. Danny Connor e mort.

– Păcat de el. Tonul era obișnuit. Măcar băiatul lui e mare acum.

– Da. Are 19 ani, e la universitate.

– Sper că s-a ocupat să-i asigure un venit în caz că i se întîmplă ceva.

– Connor? De parcă s-ar fi așteptat vreodată să i se întîmple ceva.

Asta a fost tot, am încheiat subiectul. Niciodată nu se vorbea prea mult despre lucrurile astea.

Am ajuns la etajul întâi și am intrat pe un coridor îngust. Pereții erau acoperiți cu același calciu zgrunțuros ca la Palestine și erau văruiți în alb.

– Ce fac australienii ăștia aici?

– Consulatul lor e chiar în spatele hotelului. Sînt aici să se asigure că nimeni nu folosește terasa ca să plaseze niște aruncătoare de mine și să tragă asupra lor. E bine pentru noi că sînt în permanență aici.

Am ajuns la ușă și am intrat după Jerry în ceea ce semăna mai mult cu un mic apartament decît cu o cameră de hotel. Nu avea aer condiționat, dar în rest avea tot ce voiai. O parte ca un salonaș, cu două canapele acoperite cu cuverturi înflorate.

O măsuță de cafea. Televizorul obligatoriu placat cu plastic, niște dulapuri de bucătărie, o chiuvetă, un mic aragaz Belling și un ceainic.

Ne-am lăsat rucsacii și ne-am așezat pe canapea. Eu și Jerry împărțeam una aflată cu spatele la peretele dinspre camera ce servea probabil ca dormitor. Se vedea o baie prin cealaltă ușă deschisă.

Rob a intrat și și-a lăsat cheile și AK-ul pe birou, apoi și-a scos pistolul din blugi și l-a pus lîngă ele.

– Beți ceva?

Amîndoi am cerut cafea și l-am privit cum umple ceainicul cu apă dintr-o sticlă. De partea cealaltă a ușilor transparente se vedea un mic balcon, nu mai lat de un metru. Oricum, la etajul unu nici nu ai fi avut ce vedea.

Rob se ocupa de cești și de lingurițe așteptînd să-mi audă explicațiile.

– Ei bine, avem nevoie de ajutorul tău. Ne-a ridicat Poliția Militară în dimineața asta. Voiau să știe de ce căutăm bosniaci. Sînt îngrijorați să nu iasă ceva la iveală care să-i pună într-o lumină proastă.

Rob s-a rezemat de dulapul de bucătărie, privindu-ne tăcut în timp ce deschidea un borcan mic de Nescafé.

– Vor să părăsim orașul – cît mai curînd posibil. Le-am spus că o luăm prin nord spre Turcia. Însă vrem să rămînem. Ca s-o spunem de-a dreptul, avem nevoie de un loc să ne ascundem, pentru cîteva zile, maxim cinci, cît timp vom încerca să-l găsim pe tipul

ăsta. Știm că te punem în pericol, dar nu putem merge nicăieri în altă parte și nici nu putem să dormim pe vreo bancă în aer liber. Chiar dacă mă dau cu cremă de ghete pe față, tot nu o să rezist prea mult acolo, nu-i așa?

Rob se concentra la frecatul nesului în ceștile cu modele colorate.

– De ce s-au enervat? Ați zis ceva de Nuhanovici?

– Nu, Jerry crede că se gândesc, probabil, că încercăm să descoperim ceva afaceri necurate pe care le fac ei cu contractele de reconstrucție.

Ceainicul a început să fluiera, așa că Rob a turnat apă fierbinte în cești.

– Stați să arunc asta de pe mine.

A început să-și descheie cămașa, îndreptându-se spre dormitor.

Jerry nu era mulțumit de modul în care prezentasem lucrurile.

– De ce îi spui toate astea? S-ar putea să te refuze. Ce facem atunci?

M-am apropiat de el și i-am șoptit la ureche.

– Dacă o să ne ajute, merită să știe ce se întâmplă. E un tip de treabă. Lasă-mă pe mine să vorbesc – știu cum să-l iau.

Rob s-a întors trăgând peste cap un tricou bleu spălăcit. Un blindat a trecut hodorogind prin fața hotelului. Pe deasupra, la destul de mare înălțime, a trecut un elicopter. Rob n-a spus nimic în timp ce turna lapte condensat în cafea; apoi a amestecat și a adus ceștile pe măsută cu un castronel de zahăr. S-a așezat în fața noastră și a respirat adânc.

– Nuhanovici ăsta e un tip al dracului de greu de găsit, nu-i așa?

Rob sorbi din cafea.

– S-ar putea să fie mai ușor de obținut o audiență la Saddam. Mai luă o gură, apoi își puse ceașca pe picior. Se uita fix în ochii mei. Și noi îl căutam pe Nuhanovici.

Fără să-l bage nimeni în seamă, Jerry îl întrerupse:

– Știți unde se află?

Rob îl țintui cu privirea.

– Dacă am ști, nu l-am mai căuta, nu?

Nu-l prea plăcea.

– Lasă-l să termine, Jerry. M-am întors către Rob. De ce e atât de greu de găsit, dacă nu face decît bine?

Își puse ceașca pe măsuta plină de urme de căni.

– Fiindcă nu e nimeni care să nu vrea să-l oprească. Unitate înseamnă putere. Puterea înseamnă probleme pentru ceilalți. El știe că toți ceilalți îl vînează.

Jerry dădea de zor din cap, încercînd să se alătore discuției.

– De-asta nimeni n-a reușit să-l prindă în Bosnia. Bagdadul e cea mai bună ocazie ce s-ar fi putut ivi.

Rob nu-l băgă în seamă.

– Unitate? i-am răspuns lui Rob. Trebuie să fie o personalitate extraordinară.

Rob dădu din cap.

– Da, le demonstrează tuturor că nu ai nevoie de rachete ca să câștigi bătălii: poți folosi monedele pe care le ai în buzunare. Iar dacă nu ești singur, poți să ai la picioare toate guvernele și toate corporațiile de afaceri.

Rob rămase un moment cu ochii ațintiți în ai mei, ignorându-l complet pe Jerry.

– Ai auzit de boicotul împotriva Coca-Cola din Pakistan? Le-a arătat localnicilor cum pot duce războaie împotriva băuturilor răcoritoare în locul războaielor adevărate.

Jerry deschise gura să spună ceva, dar am fost mai rapid decât el.

– Cum a reușit?

– Mai întâi a convins întreprinzătorii locali să vîndă Zam Zam, Mecca, toate mărcile musulmane. Apoi și-a predicat mesajul către oameni. Ridică un deget. Pentru a lupta împotriva imperialismului american, nu e nevoie să-și încarce armele, ci doar frigiderule. Și funcționează. Ori de cîte ori un copil cumpără o Cola de proveniență musulmană, știe că un procent din profituri merge la instituțiile de caritate islamice și nu la un acționar îmbuibat din New York. Zîmbi. Au niște sloganuri extraordinare. „Eliberați-vă gusturile.” „Nu beți în prostia voastră, beți cu simț de răspundere.” Fiecare sticlă reprezintă un protest, o palmă dată Statelor Unite.

Geamurile zăngăniră la trecerea unor elicoptere exact pe deasupra hotelului. Piloții măsurau probabil cu privirea femeile întinse pe șezlonguri. Rob așteptă să se îndepărteze zgomotul și apoi continuă.

– Vreo două provincii din Pakistan chiar au interzis Coca-Cola de tot. Imaginează-ți consecințele – dacă Nuhanovici face la fel cu produsele electronice, cu mașinile, cu mâncarea, cu hainele... Oamenii au intrat în priză din pricina asta. Nu numai marile corporații, ci și guvernele. Omul nostru este ca un cancer ce trebuie extirpat înainte să apuce să se răspîndească.

– Și ce treabă ai tu cu el?

Rob își luă cheile.

– Trebuie să cobor să iau ceva rece de băut. Vii, Nick?

M-am ridicat în picioare. Jerry rămase unde era. Încet, încet, dar învăța.

Am luat-o din nou pe scări. Jos am trecut prin uşile de sticlă şi am ajuns pe terasă. În câteva secunde, Rob comanda nişte apă rece unei cămăşi mototolite ce apăruse de nicăieri. Am privit alţi doi chelneri încercând să pescuiască o umbrelă pe care trecerea elicopterelor o azvîrlise în piscină.

Ne-am îndepărtat de australianul care încă se afla acolo şi de cămăşile mototolite care se întorceau la mături şi la înjurăturile lor în arabă.

– Nu mă deranjează să rămîneţi amîndoi, dar trebuie să obţin aprobarea şefului meu şi să-i explic care-i treaba cu voi. E prea de gaşcă să nu ştie care-i treaba.

– Nu vă vom face probleme, vom sta la cutie... şi toate cele.

Australienii schimbă locurile, probabil încercând să mai scape astfel de plictiseală.

– S-ar putea să trebuiască să vă căraţi. O să pun o vorbă bună pentru voi, dar, dacă şeful spune nu, nu prea am ce să vă fac.

– Mi se pare corect. Căldura era insuportabilă. Mai e ceva ce vreau să-ţi spun. I-am arătat din cap un petic de umbră lîngă clădire. Jerry nu ştie asta, dar eu îl cunosc pe Nuhanovici destul de bine. Îţi aduci aminte de misiunea Mladici Paveway? Pentru mine ai construit ascunzătoarea. Nuhanovici era acolo.

Rob ascultă cu atenție ce i-am povestit despre ziua aceea, cum îl înfruntase pe Mladici și salvase atâtea vieți. Apoi i-am povestit despre Zina și despre cum scăpase generalul pentru că Sarajevo anulase lovitura.

– Nu mă interesează deloc poza lui Jerry – niciodată nu mi-a păsat de asta. Tocmai descoperisem ceva ce mă șocase. Vreau să-l întâlnesc pentru mine însumi.

Chelnerul se întoarse. Rob luă o sticlă pentru el și-mi întinse tava. Îi plăcea ideea.

– Trebuie să mă duc să vorbesc puțin cu omul meu.

O porni spre ușa de sticlă.

– Dacă-l găsești, nu m-ar deranja să fiu și eu acolo.

Se întoarse spre mine cu sticla la gură.

– S-ar putea să reușim mai mult decât să-l întâlnim – bineînțeles, dacă te simți în stare.

Era a doua oară când vorbea ca și cum ar fi fost prezentatorul unei emisiuni-concurs.

– Despre ce dracu' vorbești? Să încep să îmbrățișez copaci și să nu mai beau Cola?

– O să afli curînd. Plecăm cam în treizeci de minute să ne întâlnim cu cineva care s-ar putea să știe unde este. Poate că omul meu vă va lăsa să veniți și voi ca să vă explice exact ce vreau să spun. Mă duc să iau niște chestii și să stau de vorbă cu el. Ne vedem aici imediat?

Dispăru în hol.

Ca să nu mă coc afară, am preferat să aștept la recepție, sorbind din cînd în cînd din simbolul nu prea rece al imperialismului american pe care-l cumpărasem. Îmbuteliată în Belgia, cu eticheta scrisă în franceză și o limbă ce părea greacă, apa promova Campionatul Mondial din Japonia.

Era liniște; nu mai era nimeni acolo în afară de cei doi funcționari din spatele biroului. Schimbau între ei fraze ciudate în arabă, iar din cînd în cînd se auzea clinchet de cești de ceai și farfuriuțe din spate, unde probabil angajații de la bucătărie voiau să lase impresia că muncesc din greu.

Stăteam acolo gîndindu-mă la toate varietățile de Cola musulmană. Probabil că existau cel puțin un miliard și jumătate de musulmani în lume în condițiile în care aceasta este religia cu cea mai rapidă răspîndire. Nu era de mirare că diverse companii deveneau din ce în ce mai îngrijorate.

Trecură cincisprezece minute. În sfîrșit, Rob apăru pe scări. Avea un pistol la brîu, iar AK-ul din mîna lui avea încărcătorul pus.

– Jerry e OK? l-am întrebat.

Am pus Cola pe podea lîngă piciorul meu, nefiind sigur de reacția pe care avea să o aibă la vederea cutiei roșii.

– Vorbea la telefon – dar a închis cum am intrat. Vreun mare secret?

– Are un informator la Washington care crede că știe unde ar putea fi Nuhanovici.

Rob se așează lângă mine.

– Am vești bune pentru tine. Poți să rămâi. Iar omul meu vrea să vorbească și cu tine.

– Despre Nuhanovici?

– Despre muncă. Fii atent, mi-am pus obrazul pentru tine, i-am explicat legătura dintre tine și Nuhanovici. I-a plăcut povestea. Dacă îi iese planul, va fi nevoie de oameni ca noi în Uzbekistan. Dacă te place, s-ar putea să-ți ofere o slujbă. Și nu mă refer la „circuitale” astea de rahat. N-avem nevoie de angajamente din astea fără nici un fel de țel. Ar însemna să facem ceva cu adevărat important. Ce zici, vrei?

– Cred că da. Depinde ce înțelegi tu prin „cu adevărat important”.

– Ai fost în vreun spital de aici?

M-am aplecat după cutie înclinând capul. Cu toate astea, Rob a văzut-o.

– Am fost noi dimineața asta. E plin de copii fără brațe și picioare. Unii dintre ei și-au văzut întreaga familie pierind. Omul meu organizează transporturi de medicamente și echipament medical. E-o nebunie, nu-i așa? O țară săracă precum Uzbekistanul trimițând provizii uneia și mai sărace. Dar știi de ce trebuie să facă asta?

Îmi imaginam, dar l-am lăsat să continue.

– Pentru că de la CPA nu vin încă destule și majoritatea proviziilor care ajung aici sînt oricum furate. Rob se aprinsese destul de tare. Își amintea probabil de petrecerea de la piscină. Ia uită-te acolo. Arată prin ușa deschisă spre terasă. Uită-te la amărîtul ăla. Australianul își scosese cascheta și-și ștergea cu un braț plin de tatuaje transpirația ce curgea șiroaie pe capu-i ras. După cum am spus, băieții bogați nu luptă în războaie. Nu există nici un puști bogat în spitalul ăla. Numai săracii o încasează, săracii de ambele

părți. Omul meu vrea ca Nuhanovici să împiedice ca porcăria asta să se petreacă și în Uzbekistan.

– Și cum o să facă asta?

– O să-ți spună el. Dacă vă înțelegeți, poți să te întorci cu noi. Chiar o să ți-l luăm pe Jerry de pe cap și o să-l lăsăm în Turcia. Te interesează, ce zici?

Sigur că mă interesa: dacă o misiune era bună pentru Rob, era bună și pentru mine. În plus, capra vecinului este întotdeauna mai frumoasă; numai că nu era vorba de nici o capră. Am luat o înghițitură de licoare maronie.

– Poate.

Zîmbi. Poate că voia să știe că mai e cineva dispus să muncească alături de el. Poate că voia să mă vindece de dependența de Cola.

– Plecăm în cincisprezece minute. Mă duc să verific mașina și apoi să-l iau pe omul meu. Ține minte, Nick, mi-am pus obrazul pentru tine, așa că nu strica totul. Ascultă ce are de spus.

Rob mi-a dat cheile și a pornit-o spre ușă. Eu am urcat din nou. Ușa de la balcon era deschisă. Jerry stătea pe podea.

– Ce dracu' faci acolo?

– Încerc să văd dacă pot face niște fotografii cu camera asta, dacă lumina e scăzută.

M-am uitat în jos. Rob era pe jumătate întins sub un BMW seria 3 lovit și prăfuit, cu capota ridicată, căutând eventuale dispozitive dubioase.

– De ce ai sunat din nou la Washington?

– Poftim?

– Ți-am spus să nu-l mai folosești. Știi ce s-ar putea întâmpla.

– Scuze, știu, dar a trebuit să mai sun o ultimă dată. Să văd dacă are ceva pentru mine.

– Și?

– Nimic, din păcate. S-a ridicat și a luat o sticlă de pe tavă. Aici viața e doar un șir neîntrerupt de băuturi calde urmate de băuturi reci, nu-i așa?

– I-ai spus că nu o să-l mai suni de acum încolo?

A dat din cap, iar eu am închis uşile de la balcon. Mărul lui Adam i se mişca în sus şi în jos în timp ce dădea pe gât lichidul rece.

Ne-am aşezat şi, după ce am luat şi eu câteva înghiţituri, l-am pus la curent cu ultimele noutăţi.

– Rob a vorbit cu şeful lui. Putem rămîne.

– I-ai aflat numele?

– N-am întrebat. Ascultă, mă duc să mă întîlnesc cu Rob din nou jos în câteva minute. S-ar putea să merg cu el să cunosc pe cineva – prietenul unui prieten din cîte se pare.

Jerry s-a ridicat şi s-a întins spre rucsac.

– Numai eu, prietene. Aşa vrea el.

A rămas cu rucsacul într-o mîină şi camera în cealaltă.

– Ar trebui să fiu şi eu acolo, Nick.

– Hei, încercăm să ne ascundem de nenorocita aia de armata americană, mai ştii? Nu mai putem suna sursa ta şi sîntem pierduţi fără Rob. Hai să facem ce ni se spune şi să vedem dacă ăştia reuşesc să-l găsească. Şi, dacă reuşesc, atunci le vom spune despre poză.

– Şi dacă nu reuşesc?

– Atunci pur şi simplu nu vei face rost de ea şi vom pleca toţi acasă. Asta e.

Pentru mine nu mai era aşa de simplu, şi ştiusem asta din momentul în care-i spusese lui Rob despre ziua aceea de la fabrica de ciment. Chiar voiam să-l cunosc pe tipul ăsta. Nu ştiam ce aveam să-i spun cînd l-aş fi întîlnit, dar nu conta. Aveam să găsesc eu ceva.

Mi-am luat ochelarii de soare de pe măsută şi i-am curăţat cu poalele cămăşii. Jerry părea încă supărat.

– Ascultă, ce mai contează? am întrebat. Atîta vreme cît obţinem ceea ce vrem.

– Dar dacă ajungi la el în seara asta? Trebuie să fiu şi eu acolo.

Am ridicat din umeri şi am închis uşa de sticlă.

– Jerry, nu mai încape vorbă. Trebuie să rămâi aici, să nu ieși și să nu lași pe nimeni să te vadă. Se presupune că am plecat deja spre Turcia, mai ții minte?

– OK, OK, a dat din cap, dar nu mă mai asculta.

Am ieșit din cameră, m-am asigurat că aveam borseta bine strânsă la mijloc și am luat-o în jos pe scări. Baby-G arăta 17.46.

Îl văzusem numai în treacăt, dar l-am recunoscut pe uzbek – bănuiesc că așa li se spune ca nație – imediat. Stătea în hol pe fotoliu, citind eticheta de pe cutia mea goală de Cola. Poate că era un împătimit al fotbalului.

S-a ridicat îndată ce m-a văzut și mi-a zîmbit. După ce văzusem imaginea luată de aproape a lui Nuhanovici în „Chetnik Mama“ și privindu-l acum pe acest om mai atent decît avusesem ocazia să o fac în timpul zborului, mi-am dat seama că făceau parte din aceeași categorie. Era destul de pirpiriu, să fi avut 1,63 m, și părea să aibă mare nevoie de cîteva mese copioase cu pește și cartofi prăjiți. Era îmbrăcat cu un costum negru de in, cămașă albă și un avea pe piept o vestă Kevlar albastră cu plăcuță ceramică. Era de mirare că putea să susțină așa o greutate.

M-am dus drept la el și i-am strîns mîna mică și osoasă.

– Salut, eu sînt Nick.

Avea niște dinți perfecți, aliniați într-un zîmbet, ochii verzi și luminoși. De aproape, pielea-i părea aproape translucidă, nu avea nici un rid. Era greu de spus cîți ani avea.

– Știu. Zîmbind încă, a pornit spre intrarea principală. Mergem?
Avea un accent de crainic la BBC din anii 1950.

Cînd am ieșit în vipie, am văzut Beemer-ul cu Rob la volan cu capul și fruntea înfășurate în cîrpe ca să-i protejeze ochii. Ne-am pus imediat ochelarii de soare.

Geamurile erau ridicate. Speram că asta înseamnă că aerul condiționat funcționa.

Uzbekul a deschis ușa din spate și m-a poftit înăuntru. M-a izbit un val de aer rece. M-am uitat în sus chiar înainte să intru cu totul în mașină și am observat că ușile de la balcon erau iar deschise. A fulgerat lumina unui blitz. Jerry era pe balcon. Era un profesionist, înțelegea pericolele la care ne expuneam, și mă enerva la culme că nu făcea ce i se spusese.

Șeful lui Rob a urcat lîngă mine și a închis portiera. Rob avea pistolul sub coapsa dreaptă. Nu purta nici un fel de vestă antiglonț. Am observat-o chiar în fața mea, înghesuită jos, în locul din dreapta, împreună cu AK-ul. Poate că încerca să pară la fel ca oamenii de afară, din locurile pe unde treceam – deși asta ar fi fost posibil numai dacă s-ar fi bronzat extrem de tare înainte să ajungem la șoseaua principală.

Trebuia să mă iau de Jerry la întoarcere. Se putea foarte bine ca și eu să apar acum într-una dintre pozele lui, și chestia asta nu-mi plăcea deloc. De fapt, nu-mi plăcuse niciodată. Nu-mi plăcea nici cînd trebuia să-mi prezint pașaportul la graniță.

Schela orizontală pe post de barieră a fost ridicată de un localnic plictisit care veghea lângă ea. Doi infanteriști australieni așezați la umbra unui copac păreau la fel de dezinteresați.

Nu s-a rostit nici un cuvânt pînă am ajuns la șoseaua principală, unde a trebuit să așteptăm să treacă un convoi de tancuri și transportoare blindate. Unul dintre tancuri purta urmele unui atac recent. Partea dinspre noi fusese pîrjolită pînă la turelă. Bergen și celelalte dispozitive atașate pe dinafară areseseră complet și orice fusese de plastic se topise și se lipise de oțel.

– Numele meu este Benzil.

Vorbea calm și încet.

Am zîmbit politicos.

– Cînd așteptam cu toții cursa de la Amman – și am așteptat ceva, nu-i așa? –, Robert mi-a povestit niște întîmplări amuzante din primii voștri ani în armată. Se aplecă înainte și-l bătu pe umăr. Nu-i așa, Robert?

Robert dădu din cap și zîmbi în oglinda retrovizoare în timp ce mașina vira la dreapta pentru a intra pe șoseaua principală. În ciuda prafului ce acopera ferestrele, localnicii pe lângă care treceam se holbau la noi. Nu vedeai în fiecare zi trei bărbați albi într-o mașină. Nu contează dacă ești alb, negru, maroniu sau galben, dacă te afli

unde n-ar trebui să fii, întotdeauna se găsește cineva care să vrea să știe ce naiba pui la cale.

Benzil era întors către mine, dar nu-i deslușeam ochii în spatele ochelarilor. Odată încheiate politețurile, era gata să treacă la discuții serioase.

– Robert ți-a explicat situația din țara noastră și ți-a spus că și noi sîntem în căutarea domnului Nuhanovici. Ceea ce aș vrea să-ți spun acum este restul poveștii noastre, cu detalii inclusiv despre rolurile pe care domnul Nuhanovici și tu, desigur, dacă dorești, le puteți juca în ea. Sper că o să înțelegi mai multe după ce o asculți, așa că fii atent.

Am dat din cap.

– Mulțumesc. Și-a potrivit jacheta și vesta antiglonț. Trăim vremuri periculoase, Nick. Ceea ce se petrece acum în Irak s-ar putea să fie numai începutul unei epidemii ce se va extinde foarte departe în Orientul Mijlociu. Inclusiv în țara mea.

Mașina încetini și apoi opri în mijlocul unui ambuteiaj. Se auzeau zgomote puternice de claxoane și strigătele șoferilor. O copilă de șase-șapte ani, plină de praf, se târa de-a lungul șirului de mașini la fel de prăfuite, cerșind. Chiar într-o țară atît de distrusă, mai existau oameni care-i întindeau bancnote cu figura lui Saddam arătînd spre cine știe ce.

Benzil se întorsese și privea copila care mergea pe lîngă mașini.

– Sînteți musulman?

A zîmbit, avînd încă privirea ațintită asupra micuței cerșetoare.

– În spirit. A oftat adînc privind haosul în desfășurare din jurul nostru. Sînt evreu.

Nu era de mirare că încerca să treacă neobservat aici. Am respins imediat ideea ce-mi răsărise brusc în minte, cum că ar fi putut fi fratele lui Nuhanovici.

– Cei mai mulți oameni din țara mea sînt musulmani, dar sînt oprimați. Toți sîntem. Benzil se întoarse spre mine și-și lăsă în jos ochelarii. Și, după cum se întîmplă întotdeauna, oamenii obișnuiți

sînt cei care au de suferit. Întreabă-l pe Robert, el știe că așa stau lucrurile.

Îmi prinse din nou privirea în oglinda retrovizoare.

– Pentru moment, numai militanții sînt furioși și fac ceva în legătură cu asta. Benzil zîmbi amar. În urmă cu o săptămînă am trecut prin cele mai violente acțiuni din scurta noastră istorie ca țară independentă. Au avut loc lupte armate timp de ore întregi între poliție și demonstranți. Mai mult de patruzeci de oameni au fost uciși în atacurile cu bombe. A dat din cap cu tristețe. Sărăcia lucie, combinată cu o lipsă totală de solidaritate, produce un vacuum social, spuse el, iar acest vacuum este umplut de islamul militant. Dacă lucrurile continuă pe făgașul ăsta, într-o bună zi oamenii obișnuiți o să pună mîna pe arme și cine știe ce vor face cu ele. Aici intervine domnul Nuhanovici în povestea noastră. El poate împiedica asta.

– Sperați că poate face din nou ce a reușit în Bosnia?

Benzil își desfăcu palmele.

– De ce nu? După război, partidele politice au încercat să continue inocularea doctrinei bazate pe ură, dar, mulțumită în principal domnului Nuhanovici, oamenii, indiferent de religie, au învățat că singura posibilitate de a construi un viitor sigur pentru țara lor este să rămînă uniți. Mulți oameni puternici îl urăsc pentru asta, dar au fost nevoiți să se conformeze. Am fost acolo și am văzut cu ochii noștri, nu-i așa, Robert?

– Da, iar acum e aici și în Pakistan. Sigur, e bine pentru oamenii din țările astea, însă avem nevoie de el în Uzbekistan.

Era prea concentrat să se strecoare pe lîngă mașinile din față ca să se uite la mine.

Benzil dădu aprobator din cap.

– Adevărul este că, datorită faptului că Nuhanovici a reușit să facă din Bosnia un stat funcțional, acesta a putut să se alăture comunității internaționale. Unitate între foștii dușmani pentru binele suprem. O idee foarte incitantă, nu crezi?

– Și speră să facă la fel în Irak?

– În întreaga lume musulmană, Nick. Marea lui problemă, marea problemă în calea progresului este că sînt atîția interesați ca lucrurile să nu meargă. Lumii din jur îi convine lipsa de unitate actuală. „Dezbină și cucerește“, asta este una dintre cele mai importante lecții ale istoriei. Benzil zîmbi amar arătînd spre fereastră. Copila aia știe mai multe decît toți liderii facțiunilor irakiene la un loc.

Rob lăsă geamul în jos și-i dădu fetei două bancnote de 250 de dinari, în jur de un dolar și douăzeci de cenți. Lumina se strecura în mașină prin parbrizul plin de urme de insecte. Soarele cobora din ce în ce mai repede și curînd avea să se ascundă în spatele clădirilor. Aerul condiționat nu mai făcea față și pe toți începuse să ne inunde transpirația.

– Ceea ce încearcă să le insufle domnul Nuhanovici oamenilor este să-și ia din nou soarta în propriile mâini de la cei care cred că au dreptul să dicteze altor culturi.

Oamenii deveniseră extrem de nervoși, zgomotul era aproape asurzitor. În cele din urmă mașinile începură să avanseze.

– Vă referiți la America?

Se întoarse spre fetiță și-i făcu ușor cu mîna în timp ce treceam pe lîngă ea.

– În cazul țării mele, nu numai SUA. Toate țările din fosta Uniune Sovietică din Asia Centrală și de la Marea Caspică trebuie să se culce cu elefantul.

Era o descriere corectă a Federației Ruse. O să încerc să o țin minte.

Fetița dispăru în urma noastră după ce Rob depăși cîteva mașini ca să continuăm să ne mișcăm.

– Deja disprețul elefantului pentru unitate trece dincolo de amenințările Moscovei de a lansa raiduri aeriene cu bombe în nordul Georgiei, spun ei împotriva rebelilor islamici.

Am virat brusc la dreapta pe o străduță laterală apoi am început s-o ținem tot așa, la dreapta și încă o dată la dreapta. Era aproape întuneric, dar Robert nu avea luminile aprinse. M-am uitat la el în oglinda retrovizoare.

– E vreo problemă?

Ochii lui se mișcă rapid între parbriz și oglindă.

– Nu, vreau doar să văd dacă ne urmărește cineva. Tipii pe care mergem să-i vedem se cam tem să se întâlnească cu niște albi în Sadr.

– Sadr?

– Da. Americanii nu prea merg pe acolo – e prea riscant. Asta face locul mai sigur pentru noi. Dar nimeni nu știe că Benzil e evreu, așa că fă-te că nu știi nici tu, OK?

Ne îndreptam spre lumea șiită. Numele său adevărat era Sadr City, dar ani întregi i se spusese Saddam City.

Benzil nu era deloc îngrijorat.

– Până în 2050 regiunea noastră va fi cea mai mare producătoare de petrol de pe planetă. Și din cauza asta vom simți influența americană și mai acut. Nu e vorba numai de bazele militare; e vorba de intruziunea culturală.

În momentul de față acțiunile militare musulmane sînt întreținute intenționat pentru ca Vestul să aibă un motiv să rămînă aici să protejeze ceea ce ei consideră că sînt rezervele lor de petrol și gaze. Poate că domnul Nuhanovici va reuși să vrăjească pe toată lumea și apoi toată lumea va avea de câștigat de pe urma bogăției de petrol. Nu numai americanii și Vestul, ci toată lumea.

Ăsta-i un plan pe termen lung și, pentru a-l face să funcționeze, trebuie să-l ținem pe Nuhanovici în viață. Planul meu este să-l conving să vină în Uzbekistan, unde poate fi în siguranță alături de mine în timp ce-și elaborează mesajul folosind țara mea. De îndată ce oamenii vor înțelege că puterea stă în unitate și în ceea ce au în

buzunare, nu vor mai trebui să-și facă griji legate de guvern, americani, elefant sau chiar vecinii noștri.

Șoseaua ne condusesese la periferia orașului Sadr. Un șir de tancuri T-52 scoase din uz, cu țevice înclinate spre pământ pe post de suport pentru atârnat rufe, deveniseră adăposturi pentru oamenii săraci.

Blindajul ars fusese vopsit în roșu, galben și roz și acolo unde era magazia de muniție acum se așteau ghivece cu flori. Femeile găteau pe focuri aprinse în motoare și copiii trăgeau cu mingea în ce mai rămăsese din șenile.

– Pe măsură ce banii proveniți din petrol se adună, putem opri tensiunea din regiune. Vestul nu va mai avea nici un motiv să păstreze trupe aici și ne vom putea vedea de viața noastră. Înțelegeți, Nick?

Înțelegeam, dar știam că asta nu era tot. Încă nu pomenise de rolul pe care aveam să-l joc eu.

– Unde mergem? Să ne întâlnim cu el?

Rîse ușor și-și împinse ochelarii pe nas.

– Din păcate nu. Cunosc niște oameni care se întâlnesc cu el și care încearcă de ceva vreme să-l convingă să mă primească. Știe că sînt aici. Am păstrat indirect contactul cu el în Bosnia aproape doi ani printr-unul dintre intermediarii săi din Sarajevo. Nu-i așa, Robert?

– Nuhanovici pune la încercare devotamentul lui Benzil, Nick. În Bosnia nu comunică decît prin intermediul unui tip Ramzi Salkici. Îți aduci aminte de moscheea aia mare și veche din regiunea turcă? Ceva de genul Gazzer nu-știu-cum?

Am dat din cap, dar, la fel ca el, nu mi-am putut aminti numele întreg.

– Salkici stă aproape tot timpul acolo. Acolo ne întâlnim cu el. Însă Benzil nu poate intra în moschee. L-ar mirosi imediat. Așa că mă duc eu. Am ajuns să știu foarte bine rugăciunile lor. Era foarte mîndru de el.

Benzil se uită la mine pe deasupra ochelarilor întunecați.

– Acum însă mă tem că domnul Nuhanovici a plecat spre Sarajevo mai devreme decît era programat.

Ne-am croit drum printr-o piață unde se vindeau piese pentru mașini, uniforme americane, arme și ceva medicamente care ar fi trebuit să se găsească în spitalele de copii pe care le vizitaseră în dimineața aceea. Peste tot se aflau scheletele fostelor camioane irakiene alături de rămășițele contorsionate ale unui Hummer și de un transportor ars.

– Sper să ne putem întîlni. Știu că-l pot convinge că este ceea ce trebuie să facă. Sînt atîția cei care-l vînează. Vestul îl vrea mort fiindcă îi poate uni pe musulmani, corporațiile, din cauza boicotului, fundamentalistii, pentru că nu predică aceleași mesaje ca ei. Dădu din cap către mulțimea de oameni din piață. Unii dintre dușmanii lui sînt aici, chiar de cealaltă parte a geamului ăstuia.

Își scoase ochelarii și se lăsă pe spate rezemîndu-se de ușă.

– Am vorbit destul despre situația noastră. Tu ce zici, Nick, care e rolul tău în toată istoria asta? Ai vrea să faci altceva? Ai vrea să fii unul dintre cei care-l țin în viață?

Curînd piața rămase în urma noastră. Ne mișcam acum pe străzi întunecate și pustii, și Rob aprinse farurile.

Amîndoi tăceau acum. Nu știam dacă tăcerea lor se datora faptului că ne apropiam de destinație sau că voiau să-mi dea astfel un răgaz de gîndire.

Probabil că Benzil îmi citea gîndurile – sau se vedea totul pe fața mea?

– Nu trebuie să te grăbești, Nick. Avem destul timp.

Se auzi un zgomot puternic, înfundat. Partea din fața a mașinii se ridică. Parbrizul se sparse în bucățele mici care se împrăștiară. Mașina se ridică și se înclină spre dreapta, iar apoi reveni în poziția inițială. Gloanțe șuierară pe lîngă mine prin metalul caroseriei.

Rob se aruncă la podea încercînd să apuce AK-ul de la picioare. Două gloanțe îl loviră în gît improșcînd toată mașina cu

sînge. Capul îi zvîcni de pe umeri și rămase pe spate ținut numai de cîteva ligamente.

Am împins portiera și m-am rostogolit pe șosea. O ploaie de cioburi mă urmă. Benzina curgea șiroaie din mașină în timp ce gloanțele mai mari de AK de calibrul 7,62 mm sfîșiau metalul.

M-am întors încercînd să-l apuc pe Benzil, dar era prea tîrziu. Zăcea făcut ghem la picioarele scaunului. Gloanțele continuau să treacă prin mașină. Pe vine, am început să mă îndepărtez, am țîșnit apoi spre intersecție, am făcut-o la dreapta și am sărit peste un gard, aterizînd într-o grădină.

Se auzeau copii ȕipînd. Cîinii lătrau. Picioarele nu mi se mişcau pe cît de repede le dicta creierul. Aveam senzaȕia cã alerg prin zloatã.

Oamenii priveau pe fereastrã printre jaluzelele trase şi strigau cînd mã vedeau: „Americanul! Americanul!“ Nişte femei începuserã sã ciripeascã în dialectul pieilor roşii.

Se auzirã douã explozii prelungite dinspre vehicule în timp ce alergam în josul unei strãduȕe înguste între douã ziduri înalte de beton. Strigãte în arabã rãsunarã în spatele meu. O conductã de apã spartã fãcuse pãmîntul alunecos, aşa cã mi-am pierdut echilibrul. M-am împiedicat de o grãmadã de gunoi putrezit şi am cãzut cu faȕa în jos. În patru labe, încercînd sã mã ridic şi sã-mi continui fuga, am vãzut farurile unei maşini mişcîndu-se înainte şi înapoi cam la 70 de metri distanȕã. Îmi doream doar sã ajung acolo şi sã o iau fie la stînga, fie la dreapta – ca sã reuşesc cumva sã ies din raza lor vizualã şi din bãtaia gloanȕelor.

Am continuat sã alerg, fãrã sã privesc înapoi. În fugã, dãdeam cu picioarele în cutii vechi de conserve şi ziare. Mîinile mã usturau de parcã intrasem cu ele într-un tufiş de scaieȕi.

M-am oprit cam la 200 de metri de şosea şi m-am uitat iute în stînga şi în dreapta. Cîȕiva pietoni treceau agale pe trotuarele întunecate. Unele dintre magazine şi case aveau luminã electricã, în altele se zãrea pîlpîitul lumînãrilor.

Eram plin de sângele lui Rob. Aveam mâinile acoperite de sânge și bucățele de geam lipite de ele. Inima-mi bătea de să-mi spargă pieptul în timp ce încercam să-mi recapăt suflul.

Am ajuns la o intersecție cam douăzeci de metri mai jos. Am ieșit de pe alee și am luat-o pe trotuar, concentrându-mă din răspuțeri asupra buruienilor ce ieșeau din crăpăturile dintre dalele de piatră, încercând să stau cât mai ferit de lumină.

Vreo doi oameni m-au zărit imediat și au arătat spre mine. Cineva a țipat în spatele meu. Am ignorat strigătul și am continuat să merg. Voiam numai să ajung la intersecție și să traversez în fugă șoseaua. Au strigat din nou, de data asta mai clar.

– Hei, tu! Oprește-te, oprește-te!

Am întors capul continuând să merg. O patrulă într-un Hummer oprise pe aceeași șosea, prea departe să mă poată vedea de pe alee. Lângă ei stăteau niște polițiști irakieni îmbrăcați în uniforme alb-albastre și înarmați cu AK-uri.

Patrula a strigat din nou înspre mine:

– Stai!

Li s-a alăturat și unul dintre polițiști strigând ceva în arabă. M-am uitat spre dreapta și am zărit o alee. Am traversat șoseaua și am apucat-o din nou la goană.

– Oprește-te odată, nenorocitul! Stop!

Poliția și patrula militară au ambalat motoarele și au început să se miște. Am ajuns de partea cealaltă a șoselei și am intrat pe alee. Aveam gura uscată și de-abia mai puteam să respir. Sudoarea îmi dilua sângele de pe față și mâini. Din nou alergam printre ziduri înalte de beton, numai că de data asta spațiul era mult mai îngust. Lumina se zărea ici-colo printre storurile lăsate. Am continuat să alerg cu sirenele poliției tânguindu-se în urma mea.

Lovitura pe care am primit-o în gât a fost atât de rapidă și de puternică, încât nici nu am apucat să văd cine mă atacase.

Am rămas întins pe spate, încercând să-mi recapăt suflul, străduindu-mă să-mi fac mărul lui Adam să se miște, ascultând

mașinile frînând brusc și oprind și strigăte furioase de undeva dinspre o casă din stînga mea, învăluită acum în întuneric.

Voci americane li s-au alăturat, urlînd unele la altele.

– Unde dracu' e? Hai, să mergem, să mergem!

Ridicîndu-mă încet, de-a bușilea, mi-am dat seama că intrasem drept într-un cablu întins între două clădiri. Nemernicii își băgaseră fierbătoarele în priză.

M-am ridicat și am luat-o din nou la fugă. Încercam să inspir mai adînc, dar aveam încă mărul lui Adam lipit de fundul gîtului.

Raza puternică a unei lanterne mătură aleea. M-am lipit de zidul din dreapta, lăsîndu-mă în jos printre munții de gunoaie și saltele vechi.

Am ajuns la o răspîntie. Dracu' ştie unde duceau drumurile, dar cel puţin unul dintre ele mă putea scoate din bătaia focului.

Ghemuit, am luat-o la dreapta şi m-am trezit într-o curte plină de gunoaie. Părea că nu are nici o ieşire. Strigătele din spatele meu deveneau din ce în ce mai puternice. Soldaţii alergau deja în josul aleii.

M-am izbit de o sîrmă de rufe care a pocnit cu un zgomot puternic. Lanterne începură să treacă de-a lungul zidurilor. Se strigau ordine în arabă.

Nişte paleţi vechi erau îngrămădiţi unii peste alţii într-un colţ mai îndepărtat. L-am ridicat pe cel de deasupra şi l-am rezemat de zidul de beton ca o scară improvizată. O maşină trecu la vreo douăzeci de metri de partea cealaltă a zidului, farurile lăsînd pe deasupra o dîră luminoasă. După ce am apucat la întîmplare nişte rufe de pe sîrmă, m-am aruncat peste zid. În cădere am auzit zgomot de arme; se trăgea cu muniţie grea, cu AK-uri. Nenorociţii nu ştiau nici măcar în ce sau în cine trag sau cel puţin de ce. Voci americane răsunară pe alee.

– Nu mai trageţi, nu mai trageţi!

Dacă irakienii ăştia fuseseră instruiţi de Gaz, merita să fie mătrăşit.

Am aterizat pe pămînt solid şi am luat-o din nou la fugă. Am pipăit cu mîna şi mi-am dat seama că mai aveam încă borseta în jurul mijlocului.

Am ajuns aproape de șosea și m-am oprit. Nu mă urmărea nimeni, deși se auzeau zgomote de mișcare și multă agitație.

Am aruncat hainele și mi-am smuls cămașa de pe mine. M-am șters cu un tricou umed din grămada de haine, sperînd să pot îndepărta cea mai mare parte din sîngele și transpirația ce-mi acopereau fața și mîinile; apoi am tras pe mine o cămașă veche, vărgată, care nu mirosea deloc a detergent.

Am luat-o pe stradă și am făcut-o la dreapta, mergînd rapid pe la umbră și cu capul plecat. Cu ochii ațintiți din nou asupra buruienilor din crăpăturile asfaltului încercam să respir mai adînc, ca să mă liniștesc. Transpirația îmi curgea din nou pe față, ochii mă usturau foarte tare.

Magazinele erau deschise și becuri atîrnau stinghere de fire de sîrmă. Oamenii stăteau la terase bînd cafea și fumînd, adînciți în conversații aprinse. Cam la cincizeci de metri mai încolo am zărit trei taxiuri parcate. Doi tipi stăteau rezemați de unul dintre ele, un Oldsmobile ruginit din 1980 cu portiere portocalii. M-am îndreptat spre ei cu zîmbetul meu cel mai frumos pe figură și i-am salutat. Mi-au zîmbit și ei. Amîndoi erau tineri, cu părul dat pe spate și barba de-o săptămîină. Cămășile le erau scoase din pantaloni și amîndoi purtau sandale pe piciorul gol.

– OK, să mergem, să mergem!

Am sărit pe bancheta din spate a Oldsmobil-ului înainte ca șoferul să aibă timp să spună ceva. Aburi murdari ieșeau din tăieturile din scaune, iar dintr-un odorizant înfipt în priza pentru brichetă se răspîndea miros de trandafiri.

Unul din cei doi tineri a deschis portiera șoferului și s-a aplecat înăuntru.

– Plătești cu dolari?

– Da, dolari, nu e nici o problemă.

A zîmbit, s-a urcat în mașină și a băgat cheia în contact.

– Unde mergem?

Engleza lui era destul de bună și în mod clar nu-l uimea faptul că avea un alb în mașină după ce-l văzuse un moment mai devreme două sute de metri mai în spate.

– Consulatul australian. Îl știi?

A intrat în trafic și s-a asigurat în stînga și în dreapta trecînd prin intersecție. Cele mai multe semafoare nu funcționau și, chiar dacă ar fi făcut-o, nimeni nu le-ar fi acordat prea multă atenție. Locul îmi amintea de Africa. Se întoarse spre mine.

– Asta-i departe, domnule. O să te coste douăzeci de dolari.

I-am zîmbit. Din partea mea, putea să-mi ceară și o sută.

– Nici o problemă, prietene.

I-a picat fața. Tocmai își dăduse seama că ar fi putut să ceară mult mai mult. Ca să se consoleze, a băgat o casetă în casetofon și curînd vocea lui George Michael se revărsa prin difuzoare.

– Ce faci aici noaptea, domnule? Se întoarse din nou spre mine. Nu bine singur. Probleme mari.

– Sînt ziarist. Mi s-a stricat mașina. Ceilalți încearcă să o repare, dar eu trebuie să ajung la consulat. Mi-am pierdut pașaportul.

Dădu din cap în început să îngîne melodia. M-am uitat atent pe drum să văd dacă apare vreun Hummer sau vreo mașină cu lumini albastre intermitente, dar singurul vehicul pe care l-am văzut a fost, pe celălalt sens, unul dintre autobuzele roșii supraetajate care circulau în oraș. Sudoarea îmi ieșea prin fiecare por al pielii, iar corpul meu istovit începuse să-și revină.

Ce mama dracului fuseseră toate astea? CPA-ul voia atît de tare să înăbușe o afacere bosniacă? Nu se poate să fi fost numai atît. Uciderea unor cetățeni americani ar fi dat și mai rău pe prima pagină a ziarelor. Prin urmare, Benzil fusese ținta? Probabil; se părea că oricine avea vreo legătură cu Nuhanovici se afla pe lista neagră. Dar cine o făcuse? În locul ăsta blestemat ar fi putut fi oricine. Pun pariu că Nuhanovici ar fi știut.

M-am lăsat pe spate cît am putut, ghemuindu-mă pe cît posibil fără să dau de bănuir șoferului, și am început să-mi scot cioburile din mîini. Devenise deja un obicei.

Șoferul continua să îngîne melodia *Faith* a lui George Michael.

– De unde este domnul?

– Australia.

– Aha, eu duc la Londra curînd. Sora mea locuiește acolo. Merg să conduc taxiurile lui bărbat-su. Încă trei săptămîni! A dat din cap mulțumit. Mergi la Londra, domnule?

– Nu, dacă am de ales.

La mai puțin de douăzeci de minute de cînd pornisem am zărit firma pe jumătate luminată de la al-Hamra. Ori Rob făcuse toate manevrele alea de evitare a urmăritorilor cînd plecaserăm, ori traficul fusese într-adevăr extrem de aglomerat.

– Parcă spuneai că e mult de mers!?

Mi-a zîmbit în oglinda retrovizoare.

– Ai avut noroc, domnule. Unii șoferi te duc în locuri necurate pentru bani. Bandiții din Saddam City m-ar plăti cincizeci de dolari să fac asta. Dar eu sînt un șofer de taxi bun. Sînt bun șofer londonez de taxi.

Èram încă pe șoseaua principală, aproape de aleea ce dădea înspre hotel.

– Poți să mă lași aici. O să merg pe jos.

A tras pe dreapta. Autobuze uriașe trecură cu zgomot pe lângă noi, în drum spre centru.

I-am dat douăzeci de dolari și treizeci în plus ca să se facă suma pe care-ar fi primit-o în Sadr.

Am făcut-o la stînga pe strada ce ducea la al-Hamra. Curentul electric funcționa pe partea străzii cu hotelul, dar nu și pe partea cealaltă, unde magazinul era luminat cu lumînări. O ceată de copii desculți în pantaloni scurți și tricouri cu Premier League se hîrjoneau în întuneric.

M-am lăsat pe sub bara schelei și am luat-o spre intrarea principală. Alți doi australieni stăteau de pază în față. L-am salutat din cap pe irakianul din ușă și am ridicat privirea spre camera lui Rob. Lumina era aprinsă, iar Jerry vorbea din nou la nenorocitul ăla de telefon. La un moment dat nu l-am mai văzut, așa că am intrat. Dacă CPA îl pusese sub urmărire, eram într-un mare rahat.

Bătrînul stătea la taclale cu cîțiva localnici în jurul tejghelei, toți cu țigările aprinse. M-au măsurat din cap pînă-n picioare, dar probabil că văzuseră destul de mult sînge și destulă sudoare la viața lor ca să le mai pese de faptul că un alb era împrôscat cu sînge și acoperit de sudoare. Prin ușa de sticlă de lângă lifturi luminile din piscină umpleau aerul de o strălucire albastră. Mesele din jurul piscinei erau înțesate de oameni. Ziariști din toată lumea se întorseseră după o zi grea pe teren.

Un prieten bun era mort și ceea ce s-ar fi putut dovedi cea mai bună slujbă pe care o promisem vreodată se dusesse pe apa sîmbetei. Dar măcar eram întreg și Jerry era viu, deci reușisem să fac ce mă rugase Renee. Cel puțin pînă acum. Nu se terminase încă.

Am ajuns la ușă și am învîrtit mînerul. Era încuiată.

– Cine e?

Jerry părea îngrijorat.

– Nick. Deschide, repede, repede!

S-a repezit la încuietoare și a deschis ușa pe jumătate.

– Drace, ce ți s-a întâmplat, frate?

Am intrat și am închis ușa în urma mea. Pe ecranul plin de purici al televizorului se vedea BBC-ul și un interviu mut luat lui Blair.

Aparatul de fotografiat al lui Jerry se afla pe măsută și avea cablul atașat.

– Cu cine vorbeai? Trimiteai poze?

– Nu, doar verificam dacă funcționează. Ce dracu' s-a întâmplat?

– Mașina a fost lovită. Ceilalți doi sînt morți. Ia-ți repede lucrurile. Trebuie să plecăm de aici înainte de ora stingerii. Indiferent dacă-l verificai sau nu, ai pornit rahatul ăla – deci ne vor găsi!

De data asta am luat un microbuz de patruzeci de locuri să traversăm pista. Jerry stătea lângă mine, cu piciorul drept întins pe culoarul dintre scaune fiindcă ocupam prea mult loc. Eram mort de oboseală și mă sprijinisem de geam ascultând la în difuzoare *Now That's What I Call Mosque 57*. Șoferul țopăia pe scaun în ritmul muzicii și învârtea volanul cu coatele. Am auzit motoarele a două elicoptere Blackhawk; am întors capul și le-am zărit coborînd cîteva zeci de metri în aer înainte să aterizeze rapid lângă alte opt mașinării verde-închis asemenea lor. Mîinile, genunchii și coatele mă mîncău îngrozitor după tot ce se întîmplase în noaptea aceea pe străzile întunecoase ale Bagdadului și știam că în următoarele zile îmi va fi foarte greu să rezist senzației și să nu mă scarpin.

Jerry nu spusese mare lucru de cînd plecaserăm din al-Hamra. Foarte bine, tot aveam nevoie de timp să mă gîndesc.

Microbuzul era plin de oameni de afaceri care-și dădeau importanță, unii încercînd să descopere o rețea de telefonie mobilă care să emită în zonă, iar alții ținîndu-și strîns și la vedere pașapoartele diplomatice ca pe niște talismane. Niciodată nu am înțeles de ce oamenii care au asemenea pașapoarte consideră că le conferă chiar o mai mare siguranță decît o vestă antiglonț.

– Să trăiți, domnule general! urlă cineva în spatele nostru cu o voce ce n-ar fi putut suna așa decît dacă posesorul ar fi fost toată viața în armată, ar fi luat parte la operațiunea Furtună în Deșert și ar fi băut cantități industriale de gin.

Și acesta a fost doar începutul.

– A, David, băiete. Ai fost acasă, în Marea Britanie, nu-i așa? tună generalul de parcă ar fi vorbit de la capătul celălalt al unui câmp de instrucție.

– Da, am avut trei săptămîni de permisie. Am un copil. Am ajuns chiar la timp să-l văd născîndu-se.

– Minunat, minunat. Eram tînar maior cînd doamna mea a făcut cei doi copii ai noștri. Și de fiecare dată eram plecat în misiune. E mare lucru să ai copii. Băiat sau fată?

– Băiat. Aproape patru kilograme jumate.

– Minunat. Se vede că ai depus eforturi susținute să-l faci!

Rîseră amîndoi zgomotos, părăind că ne ignoră pe noi, ceilalți, pînă cînd în servieta unuia dintre oamenii de afaceri foarte importanți începu să sune telefonul. Se aplecă să-l scoată roșu la față ca racul: soneria era melodia de pe coloana sonoră a filmului *Misiune imposibilă*.

– S-a întîmplat ceva în absența mea, domnule?

– Mult zgomot pentru nimic, ca de obicei. Tocmai m-am întors de la Oberammergau. O întîlnire ca să aranjez o altă întîlnire, știi tu, treburi de genul ăsta.

Dacă el nu știa, eu da. Oamenii de genul lui petreceau ani întregi aranjînd întîlniri pentru alte întîlniri. Un an sau doi de drumuri înainte și înapoi de la Sarajevo aveau să-i asigure ceasul de aur gravat și grămada de bani pe care și-o dorea.

Jerry rînji spre mine. Ori îmi văzuse expresia de pe figură, ori se simțea în sfîrșit foarte aproape de fotografia lui mult dorită.

Am rînjit și eu, și pe urmă am continuat să mă gîndesc cum să dau de Ramzi Salkici, omul care mă putea duce la Hasan Nuhanovici, care, la rîndul lui, m-ar fi putut probabil ajuta să descopăr cine-l omorîse pe Rob.

Fiindcă atunci cînd aveam să-l găsesc, aveam să-l ucid.

Am trecut încet pe lângă un șir de elicoptere Blackhawk. În întuneric străluceau literele fosforescente de pe fuzelaj: SFOR. Forța de Pace, așa se numeau efectivele militare prezente în Bosnia în momentul acela. Existau în jur de 12 000 de oameni staționați în teritoriu, majoritatea din țările membre NATO. După cum arătau, cei mai mulți dintre militarii de aici erau nemți. Mercedes-urile lor pătrătoase și verzi 4x4 erau parcate în linii paralele în fața cartierului lor general, în capătul celălalt al aeroportului. Trupele ONU se aflau încă în Sarajevo, simțindu-se extrem de vinovate că stătuseră deoparte și priviseră în vreme ce sîrbii bombardaseră și împușcaseră o jumătate de milion de locuitori ai orașului în timpul asediului.

Aeroportul fusese reconstruit față de ultima dată când fusesem acolo, iar terminalul arăta ca scos din cutie. De partea cealaltă a autostrăzii erau câțiva kilometri de cîmpie pînă la poalele munților presărate ici-colo cu case noi, reconstruite, și parcele cultivate. În timpul războiului, singura cale de intrare sau de ieșire din oraș fusese această autostradă care intra în munți. Sîrbii le blocaseră pe toate celelalte.

M-am uitat în direcția celor 800 de metri ce odinioară serveau drept pistă de viteză, ca să nu fim doborîți de lunetiștii sîrbi sau să nu fim prinși de soldații ONU și trimiși înapoi. Sîrbii omorîseră sau răniseră peste o mie de oameni de-a lungul acestei bucăți asfaltate.

Era clar că erau foarte buni țintași: majoritatea victimelor erau ținte mișcătoare în noapte, ca Jerry și ca mine, în încercarea de-a ajunge în siguranță în oraș.

Ne întâlniserăm când făceam autostopul ca să mă ia una dintre camionetele ce se înapoiau spre Sarajevo. Mă afluam pe o șosea din sudul enclavei după a doua misiune Paveway. Jerry mă văzuse în barul hotelului, mă recunoscuse și își convinsese șoferul și pe celălalt jurnalist care se afla cu el să tragă pe dreapta și să mă ia și pe mine. Geamul din spate era acoperit de sânge uscat; de altfel toată partea din spate a mașinii era mînjită cu sânge. Priveliștea n-ar fi fost una neobișnuită pentru locul unde ne aflam, dar oamenii arătau suficient de rău ca să-mi dau seama că indiferent ce se întîmplase era de dată foarte recentă.

Am stat în spate cu Jerry. Nimeni nu spunea nimic; cei doi din față au fumat un pachet de Marlboro, sperînd, la fel ca noi, că sîrbi nu aveau să se hotărască să ne folosească drept ținte vii.

După ce merseserăm cam o jumătate de oră în afara orașului, am fost opriți. Părea un control de rutină: un punct de control pentru vehicule cu trei sîrbi plictisiți înăuntru, dintre care unul pufăia ceva tutun. De obicei, soluția cea mai bună la astfel de întîlniri era să le dai cîteva pachete de țigări, să zîmbești larg și să le faci fotografii. Se părea însă că de data asta toate acestea nu aveau să funcționeze. Ne-au spus să coborîm geamurile. Apoi ne-au cerut aparatele de fotografiat. Am fost primul care l-a întins: puteau să se uite fără nici o problemă la toate fotografiile pe care le făcusem.

Jason, pasagerul din față, s-a împotrivit la început. Le-a spus ceva în sîrbo-croată, dar în cele din urmă a trebuit și el să se conformeze. Jerry însă avea alte gînduri. Cele cîteva săptămîni petrecute pe front îl făcuseră să creadă că poate opune rezistență oricui și-și poate forța trecerea peste tot. Așa că a devenit foarte agresiv cînd unul dintre sîrbi i-a scos filmul din aparat. Asta n-a fost o mișcare bună. Își semna practic condamnarea la moarte și părea că toată lumea știa

asta, mai puțin el. Ce mama dracului crezuse că fac sîrbii cînd își dăduseră armele jos de pe umăr?

Nu-mi păsa dacă avea să moară, însă nu era numai Jerry la mijloc, noi ceilalți eram cu toții martori.

M-am dat și eu jos din amărîtul de Golf în care ne aflam, zîmbind încă forțat, ca un idiot. Unul dintre sîrbi a făcut un pas în față și mi-a fost destul de ușor să-i apuc arma și să-i dobor pe toți trei. Eu și Jerry eram încă în noroi, înconjurați de cele trei cadavre, cînd Golf-ul a demarat în trombă. Ducă-se dracului, în ceea ce mă privea eram mai în siguranță pe jos – mai bine mergeam pe jos de la început. Fuseserăm opriți la acest punct de control pentru vehicule, așa că existau multe șanse ca Volkswagen-ul să fie oprit și la următorul. Cînd avea să se afle ce se întîmplase aici, sîrbii urmau să cerceteze orice vehicul pe patru roți.

În afară de cameră, Jerry lăsase tot ce avea în mașină: banii, pașaportul și legitimația de jurnalist. Nu era la fel de îngrijorat pentru ele așa cum era din pricina filmelor pierdute, deși ar fi trebuit. Nu avea cum să ajungă înapoi la Sarajevo fără ajutor din partea ONU. Era pierdut.

Așa că am petrecut următoarele șaptezeci și două de ore uzi, înfrigurați și nemîncăți, încercînd să evităm pozițiile sîrbilor și să ajungem în sectorul neocupat aflat la sud de aeroport. Ultima bucată, fîșia de opt sute de metri în cîmp deschis pe care am parcurs-o alergînd disperați, cu plămîinii aproape explodînd, ne-a luat cinci minute interminabile. S-au tras asupra noastră cel puțin două încărcătoare. Odată ajunși de partea cealaltă, Jerry s-a dus să facă rost de un nou set de documente, iar eu m-am furișat înapoi în oraș. L-am mai văzut apoi de cîteva ori în Holiday Inn, dar m-am ținut departe de el. Nu puteam să-i ascult mulțumirile. Nu trebuia în nici un caz să-și dea seama că de fapt îmi salvasem propria piele și nu pe el.

Lucrurile lui nu au ajuns niciodată înapoi și nici Jason sau șoferul. Două săptămîni mai tîrziu am trecut pe șosea pe lîngă ce mai rămăsese din corpurile lor carbonizate în mașina incendiată.

Șoferul de autobuz a întors volanul brusc la stînga, mișcarea zgîlțindu-l pe Jerry, fără ca acesta să piardă vreo clipă din ochi fîșia de pămînt. Rămăsese cufundat în gînduri. Îi vedeam privirea și-mi dădeam seama că re trăiește momentele în care trecuserăm prin bariere de sîrmă ghimpată și baricade din saci de nisip, cu transportoarele blindate pline de soldați ONU care încercau să ne oprească și cu traiectoriile scînteietoare ale proiectilelor trase asupra noastră în cascadă.

Acum însă nu aveam să mai vorbim despre toate astea. Situația din Sarajevo era și așa prea tensionată pentru discuții despre politică și război și, în plus, generalul și însoțitorul lui consumau deja prea mult oxigen.

Proaspătul tată se întoarse spre tînăra de lîngă el.

– Domnule general, o cunoașteți pe Liliana? Din Ministerul Afacerilor Interne?

– Da, am avut plăcerea.

Costumul maro cu pantaloni și taier al Lilianeii o costase probabil o mică avere pe Fifth Avenue, dar era evident că, după părerea generalului, făcea toți banii. Îl și vedeam aruncîndu-i ocheade dulci lîngă o tavă de Ferrero Rocher la cocktailul dat de ambasadă.

– Faceți parte din SFOR, domnule general?

– Din păcate sînt consilierul pe probleme de apărare al lui Paddy.

Nu era deloc de mirare că încercarea de reinstaurare a păcii mergea cum mergea.

– Am impresia că numai britanicii reușesc să facă întotdeauna capturi, spuse Liliana cu un zîmbet timid. Sînteți atît de buni la asta încît mă întreb cum se face că încă nu l-ați prins pe Karadici.

Generalul rîse înfundat.

– Oamenii ca el sînt destul de greu de scos din vizuinile în care se ascund. Sînt mai tot timpul pe drum. Dar poate, la urma urmei, ăsta

nu-i un lucru rău. E mai bine să nu îți începi masa cu felurile cele mai grele. E mult mai bine să începi cu ceva ușor, nu crezi?

M-am uitat din nou la Jerry: avea încă privirea ațintită spre partea cealaltă a pistei.

Luni, 13 octombrie 2003

Autobuzul ajunsese la capătul terminalului și toată lumea a coborât. Oamenii de rînd, printre care ne aflam și eu și Jerry, s-au înghesuit ca oile spre singura cabină de verificare a pașapoartelor deschisă. Generalul și cei din suita lui cu pașapoartele lor diplomatice au trecut direct prin culoarul deasupra căruia scria: „Pașapoarte diplomatice / SFOR“. M-am gîndit ce bine mi-ar fi părut dacă bagajele i-ar fi rămas la Oberammergau.

Cînd ne-am așezat și noi la coadă, am simțit că încep să mi se închidă ochii; mă ustureau ca și cînd aveam cioburi în ei. Fusesse un drum lung. Călătoria cu mașina pe care-o făcusem de la Bagdad spre Turcia decursese bine, în afara momentului cînd vehiculul în care ne aflam încercase să depășească un convoi de blindate americane. Șoferul și-a dat seama de greșeala pe care era s-o facă cînd trei rafale de automat au trecut drept pe deasupra capotei.

La aeroportul din Istanbul am aruncat la coș hainele pe care le luasem de pe sîrma de rufe, mi-am cumpărat haine noi și m-am dus să mă spăl în timp ce Jerry și-a sunat informatorul și redacția ziarului *Sunday Telegraph* ca să explice modificarea survenită în planurile inițiale. Ne îmbarcaserăm într-un avion pentru Viena și

apoi luaserăm un altul care ne adusese aici. Cardul lui Jerry avusese serios de suferit, dar la urma urmei ziarul avea să-i deconteze totul, așa că, de ce nu?

După ce am trecut prin terminal, ne-am uitat după un taxi. Un bărbat în vîrstă a chemat un Vectra Vauxhall roșu destul de nou din șirul de mașini care se afla la aproximativ cincizeci de metri în stînga.

Cum se afla în fruntea tuturor, după ce a pornit, șoferii din spate și-au mutat vehiculele în față trei-patru metri fără să pornească motoarele, pur și simplu împingîndu-le de lîngă portiera din stînga și manevrînd volanul prin fereastra deschisă. După ani întregi de lipsuri cauzate de război, era greu să renunți la anumite obiceiuri.

Vectra a tras pe dreapta și am văzut că pe scaunul șoferului se afla cel mai mare malac pe care-l întîlnisem vreodată. De fapt, toți cei de aici, de la marginea pădurilor, erau niște uriași, probabil că era ceva în apă. A sărit din mașină ca să curețe parbrizul și să-și arate tunsoarea de armată și geaca de piele, de aviator; se pare că și aici aceasta era la mare modă. Cei mai mulți dintre tinerii din Sarajevo arătau ca și cum ar fi făcut parte din mafia rusească. Poate că acum chiar făceau.

Bosniacii aveau propria monedă, marca convertibilă. Nu găsisem astfel de mărci în Viena, așa că a trebuit să cădem la învoială: treisprezece euro pentru a ne duce la hotel – mult mai mult decît făcea în realitate un drum de opt kilometri. În timpul războiului toată lumea era înnebunită după mărci germane. Acum toți voiau euro. Probabil că asta era singura zonă din lume unde oamenilor nu le păsa prea mult de dolari.

Din casetofon se auzea o melodie la modă a lui Justin Timberlake. Jerry părea pierdut în gînduri privind munții ce se vedeau în apropiere de-o parte și de alta a drumului. Astăzi păreau rupți din peisajul filmului *Sunetul muzicii*, dar cu zece ani în urmă

sârbii îi folosiseră pentru a bombarda orașul pînă ce nu mai rămăsese decît un morman de ruine.

Sarajevo se întindea într-o vale largă de forma unei linguri de ciorbă cu mînerul rupt în zona în care se afla autostrada ce ducea spre aeroport. Prin mijlocul lui curgea un rîu cu apă repede, Miljacka. Înainte să fie devastat de război, orașul fusese probabil foarte frumos: ghidurile turistice vorbeau despre blocurile-turn moderne așezate lîngă conace construite în stil austro-ungar care, la rîndul lor, contrastau puternic, dar plăcut cu centrul de influență otomană al orașului. Însă toate astea parcă se petrecuseră cu mii de ani în urmă. Sîrbii, sau invadatorii, așa cum li se spunea aici, ținuseră orașul sub asediu din mai 1992 pînă în februarie 1996. În unele zone linia frontului se afla de fapt în interiorul orașului, cele două armate fiind despărțite practic numai de zidul unei case. Sîrbii ucisese peste zece mii de oameni în cel mai îndelungat asediu din istorie.

Casele din apropierea aeroportului se aflau încă în picioare; unele dintre ele fuseseră proaspăt tencuite, dar cele mai multe arătau de parcă se aflau în Berlin la sfîrșitul celui de-al Doilea Război Mondial. Șoferul de taxi se uita insistent la Jerry prin oglinda retrovizoare.

– De unde sînteți?

În orașul acesta nu aveam de ce să-mi fac griji privind trîncăneala obișnuită a lui Jerry. Știa foarte bine ce să spună.

– America.

Britanicii și canadienii nu erau prea iubiți aici: trupele lor trebuiseră să stea deoparte în timpul măcelului fiindcă se aflau sub comanda Organizației Națiunilor Unite, care nu le dăduse mandatul să intervină.

Arătă cu degetul spre Jerry.

– Tu musulman?

Jerry dădu din cap și primi ca răspuns un zîmbet aprobator.

Era rîndul meu.

– Tu american?

– Australian.

Satisfăcut, se întoarse să-și vadă de drum spre șoseaua principală.

Am ajuns la șoseaua principală suspendată ce mergea în paralel cu Miljacka. Destul de lată, cu două benzi pe sens, pasarela era înțesată de mașini, în principal Volkswagen Golf. Firma avusese o fabrică aici înainte de război și se părea că majoritatea oamenilor aveau câte o astfel de mașină.

Șoferul o tăie de-a lungul bulevardului Vojvode Putnika de parcă ar fi fost încă așa-numita Alee a Lunetiștilor și știa că stătea cineva la pîndă. Sîrbilor le plăcuse să tragă intens din zonele mai înalte. Sute de locuitori ai orașului fuseseră uciși în accidente în timp ce conduceau prin oraș cu 120 de kilometri la oră.

Jerry era încă adîncit în lumea lui cînd am trecut de-a lungul unor șantiere noi de construcții aflate lîngă ruinele bombardate ale trecutului. Una dintre ele era scheletul din beton a ceea ce fusese un azil de bătrîni nou-nouț. Cei dintîi pensionari tocmai se mutaseră cînd sîrbii au bombardat clădirea. Arăta exact la fel cum mi-l aminteam că-l văzusem ultima oară; nici măcar panourile publicitare ridicate recent în fața lui nu puteau ascunde ce se întîmplase.

În ciuda tuturor acestor aspecte, îmi plăcea Sarajevo. Întotdeauna îmi plăcuse. La fel ca Bagdadul, era un loc matur. Se afla aici de secole întregi. Era plin de străzi întortocheate și sute de fundături și alei înguste care nu duceau nicăieri. Peste tot unde te uitaai vedeai turnurile minaretelor îndreptate spre cer, fie că erau mici moschei de

lemn, fie că erau de cărămidă, de dimensiunile unei case, fie că erau impresionante, adevărate palate.

Astăzi, majoritatea locuitorilor oraşului erau musulmani, dar mai existau încă o mînă de evrei, creştini ortodocşi şi chiar şi nişte hipioţi care uitaseră să plece acasă în anii 1960.

Am trecut pe lîngă clădirea ONU. Un şir de jeepuri Land Rover şi Land Cruiser erau parcate în faţa unui bloc pătrat de beton şi sticlă. Partea asta de şosea fusese plină de baricade de oţel, obstacole în formă de X, puse în mijlocul străzii pentru a împiedica cele două sute cincizeci de tancuri ale armatei sîrbe să pătrundă în oraş. Cîteodată le auzeam din centru. Baricadele nu erau singurele obstacole pe care trebuia să le eviţi în drum spre aeroport. Mai erau şi o grămadă de bucăţi de beton, maşini arse şi din loc în loc cîte un cadavru sau două.

Cam la un kilometru distanţă, un bloc-turn bombardat – ceea ce mai rămăsese din clădirea Parlamentului – se înălţa ameninţător asupra oraşului.

– Aproape am ajuns la Locul Strălucitor.

Jerry îmi luase vorba din gură.

Nu m-am putut abţine să nu zîmbesc. Nu mai auzisem expresia de aproape zece ani.

Nu vorbisem deloc despre Rob şi despre Benzil. La urma urmei nu erau prea multe de spus.

Taxiul trase în faţa unei clădiri mari şi galbene pe care scria: „Holiday Inn“. Ultima dată cînd fusesem aici pămîntul era acoperit de zăpadă, şi atunci i se născuse porecla. Acum părea la fel, numai că era mult mai multă linişte fără miile de răpăituri de arme automate şi de mortiere care cădeau peste oraş ca o ploaie torenţială. Cît despre mine, locul îmi aducea aminte de nişte cartofi prăjiţi extraordinar de buni şi chiar şi de cîrnaţi cîteodată, cînd erau în meniu. Asta cel puţin pînă cînd într-o zi un lunetist îl nimerise chiar pe bucătar.

Holiday Inn fusese nevoit să-și închidă porțile înainte de izbucnirea războiului pentru că dăduse faliment, dar cum toate celelalte hoteluri din oraș fuseseră bombardate, la un moment dat s-a redeschis. Chiar dacă prețul camerelor devenise din ce în ce mai mare pe măsură ce asediul se întetea, nu rămăsese niciodată fără clienți. Se părea că nu contează că etajele superioare erau permanent ciuruite de artileria sîrbă, de rachete și de aruncătoare de mine: la fel ca hotelul Palestine, era acolo ca să aducă profit și rămăsese cartierul general și locul de întâlnire al jurnaliștilor din lumea întreagă.

Uneori exista energie electrică, alteori nu. Uneori camerele erau înghețate sloi, alteori era extrem de cald. Oricum ar fi fost, probabil era singurul hotel din lume unde cele mai scumpe camere erau cele care nu dădeau spre stradă. Regula de aur a supraviețuirii spunea că, dacă vezi un lunetist, te poate vedea și el, indiferent dacă este sîrb sau nu. Războiul atrăsese tot felul de oameni bolnavi, de la neonaziști la cei care urau musulmanii și pînă la cei cărora pur și simplu le plăcea să-și ucidă semenii. Toți veneau aici pentru a face turism de război, erau escortați spre diferite poziții aflate la înălțime și trăgeau în orice mișca. Pînă și un scriitor avangardist rus fusese filmat în timp ce trăgea cu pușca cu lunetă asupra orașului.

Camera de operații a Firmei de deasupra cafenelei se afla cam la douăzeci de minute de mers de aici – pe timp de pace –, dar drumul

lua pînă la două sau trei ore în timpul asediului dacă lunetiștii erau activi și oamenii se adunau pe la colțul străzilor, încercînd să-și facă puțin curaj și să o ia la goană.

Cînd am ajuns la recepție, tipul de acolo ne-a luat pașapoartele ca măsură de siguranță, așa cum se întîmpla în vremea războiului. Întotdeauna urîsem chestia asta. Întotdeauna mă întrebam dacă aveam să-l mai văd vreodată.

Decorul nu se schimbase prea mult: un material gri ce imita marmura acoperea încă aproape toate suprafețele vizibile. Chiar și recepționerii se purtau de parcă un zîmbet de bun venit le-ar fi garantat un bilet pentru gulag.

Domnea liniștea în Holiday Inn, acum că nu mai era nimeni împușcat și nu mai ateriza nici un cartuș gol în holul de la intrare; locul era însă la fel de aglomerat. Mă întrebam dacă ziariștii îl consideră încă un punct de interes. Probabil că nu. Sarajevo nu mai exercita nici o atracție în sensul acesta. Acum erau alte războaie, alte povești. Cei mai mulți dintre oamenii care alergau în toate direcțiile veniseră cel mai probabil cu afaceri în oraș. Nemți și turci, cu telefonul mobil la ureche, se îndreptau către lifturi, trăgînd după ei valize cu roțile foarte elegante.

Cea mai mare parte din parter era ocupată de un fel de cafe-bar, cu scaune din piele și inox așezate în jurul unor mese joase. În colțul cel mai îndepărtat, barul propriu-zis semăna foarte bine cu un cort înalt, acoperind cu o prelată dungată aparatul de făcut cappuccino și sticlele de whisky. În mijloc, hotelul era gol. Toate camerele fuseseră construite în jurul pereților exteriori, astfel încît atriumul înalt de zece etaje semăna cu interiorul unei închisori. Îmi amintea de ce văzusem cînd fusesem în vizită la Alcatraz cu Kelly.

Ne-am urcat în lift și am apăsat butonul pentru etajul unu. De data asta împărțeam cu Jerry o cameră dublă. Singurele camere cu un pat se aflau la etajele superioare.

Jerry era în continuare cufundat în gînduri cînd am ieșit din lift. Trebuia să înceapă să vorbească.

Camera 115 putea fi orice cameră, în orice lanț hotelier, oriunde în lume. După încheierea războiului, fusese zugrăvită și aranjată, dar placajul de lemn închis la culoare era încă la mare preț. Și, la fel ca pe vremuri, m-am trezit uitându-mă pe fereastră la ce mai rămăsese dintr-o altă clădire arsă. În zare, nu prea departe, se zăreau pantele acoperite cu verdeață ale Muntelui Trebevici și cerul albastru sticlos de deasupra lui.

Înainte războiului, ca să scape de căldura orașului, locuitorii acestuia urcau cu telecabina și luau masa la iarbă verde pe acest munte. Apoi au venit sîrbii și l-au acoperit cu mine. Nu știu dacă citisem asta sau văzusem pe Discovery, dar știam că în bună măsură accesul pe munte era încă interzis. Acum era cunoscut drept Muntele Pierdut.

Jerry și-a aruncat geanta pe care o luase din Istanbul pe patul de lângă ușă. Era mult mai mică decît cea cu care sosise în Bagdad. Apoi și-a aruncat și borseta lângă ea.

M-am întins pe celălalt și am început să mă gîndesc cum să facem să-l găsim pe Ramzi Salkici.

În cele din urmă, Jerry a deschis gura.

– Poate o să crezi că sînt nebun, dar toate chestiile astea pe care ți le-a spus Benzil și Rob despre Nuhanovici m-au determinat și mai mult să obțin fotografiile astea. Poate chiar o să fie în stare să oprească măcar ceva din nebunia asta.

M-am uitat în jos la clădirea arsă.

– Tocmai asta mă îngrijorează. Ultima dată cînd ai plecat să faci fotografii în locurile astea, aproape m-ai ucis.

Jerry făcu o față vinovată.

– Da, știu că am dat-o în bară. Dar a meritat. Trebuia să salvez viața cuiva. Se întunecă. Nu ți-ai dorit niciodată să știi ce s-a întîmplat în enclavele alea?

De fapt, nu prea. Încercase de mai multe ori să-mi spună, cu nouă ani în urmă, pe drumul spre oraș. Știam însă destule despre atrocitățile care se petreceau ca să mai fiu dispus să ascult o altă întîmplare. I-am spus să o păstreze pentru nepoți.

M-am servit cu o Cola din minibar.

– Te-ai dus acolo fiindcă ziarele îți ofereau o sută de miare pentru o poză, nu-i așa?

Ce mama dracului? De vreme ce tot voia să-mi spună, de ce să nu-l ascult? Cel puțin începuse să vorbească.

– Da, o sută de mii. Să fiu al naibii dacă pentru banii ăia nu aş fi fugit tot drumul în pielea goală cu un trandafir în fund. Imediat ce am aflat, l-am luat pe Jason şi am pornit-o spre nord.

Şoseaua se întindea pe şaptezeci şi cinci de kilometri pînă în Dodge City. Doi muncitori aflaţi în camioane fuseseră ucişi cu cîteva zile înainte pe aceeaşi bucată de drum. Eram cam nervoşi.

Cinci kilometri la sud de enclavă am ajuns la un punct de control sîrbesc. Într-o astfel de împrejurare Jason nu-şi pierdea niciodată cumpătul. Aşa că a scos un cartuş de două sute de ţigări şi a negociat cu ei.

Satul în care ajunseserăm era distrus complet. Vreau să spun că nu mai rămăsese nici o casă neatinsă. Sîrbii stătuseră pe capul nenorociţilor ăstora luni întregi. Se întuneca şi începuserăm deja să ne facem griji, aşa că am încercat la UNHCR¹.

M-am prăbuşit înapoi pe pat, iar Jerry s-a așezat pe marginea patului său, ca să-l pot vedea. Pentru prima oară după multe zile avea o expresie însufleţită.

– Am găsit nişte asistente. O franţuzoaică, Nicole, era şefa lor. Ne aşteptam să ne dea afară cu vrăjelile lor obişnuite despre regulamentele ONU şi jurnalişti, dar s-au dovedit a fi de treabă.

Ne-au povestit că ONU încercase să paraşuteze mîncare şi medicamente deasupra oraşului noaptea. Femeile şi copiii auziseră paraşutele deschizîndu-se şi alergaseră să prindă din zbor ceva mîncare. Era întuneric şi fiecare avea în mînă o cutie de conserve cu o lumînare, ca să vadă pe unde merge. Sîrbii îi împuşcaseră unul cîte unul trăgînd în orice punct luminos. Jerry dădu din cap cu tristeţe. Să fiu al naibii, oriunde mergeai auzeai o poveste de genul ăsta.

De dimineaţă am mers cu Jason să ne uităm la echipamentul pe care-l aveau la dispoziţie. Musulmanii încercau să reziste atacurilor cu orice aveau la îndemînă. Se luptau în tranşee săpate în grădini, în

¹ United Nations High Commission for Refugees – Comitetul ONU pentru Refugiaţi.

pivnițe. Erau ca niște furnici, peste tot. Am făcut șaisprezece filme în dimineața aceea.

Apoi s-a dezlănțuit iadul. Ne aflam pe un deal în drum spre casă, când au început să vină răniți. Apăruse un băiat, nu mai mare de zece ani, care mergea clatinându-se, sîngerînd și plîngînd. Maică-sa avea o bucată uriașă de șrapnel în spate. Bunică-sa încerca să-i ajute.

Jason a luat-o la fugă să o aducă pe Nicole, în timp ce eu încercam să fac ceva. N-am prea avut ce. Era pe moarte.

Băiatul avea bucăți de șrapnel în mînă. Nicole și oamenii ei au făcut ce-au putut pentru ei, dar chiar și eu îmi dădeam seama că mama avea nevoie de o intervenție chirurgicală, și asta foarte rapid. Nicole a vrut să o transporte la o bază ONU aflată la cîtiva kilometri depărtare pe șosea. Spre deosebire de ei, noi aveam o mașină. Cum să stăm deoparte cu mîinile în sân?

Am ajuns la casa respectivă cu femeia înghesuită între noi. Șoferul a fost de acord, așa că am lăsat în jos scaunele din spate și am băgat-o în mașină. Eu și Jason am intrat lîngă ea, iar copilul cu bunica s-au așezat în față, lîngă șofer.

Merseserăm numai doi sau trei kilometri în afara orașului, când am dat peste o patrulă sîrbească. Ne-au spus să ne întoarcem – după părerea lor, cei pe care-i duceam păreau „apți de luptă“, chiar și bunica. Din fericire, ne mai rămăsese un cartuș de țigări, așa că Jason a rezolvat rapid problema.

Într-o jumătate de oră am ajuns la bază. Băiatul se numea Fikret și voia să joace fotbal la Manchester United când va fi mare. Era un copil bun.

Băusem toată Cola și rămăsesem cu cutia așezată pe piept. Vocea i s-a stins, și m-am întors să mă uit la el: țintuia podeaua cu privirea.

– Asta-i tot?

– Doctorul mi-a spus că singura șansă de supraviețuire pentru mamă era să ajungă la un spital adevărat. Trebuia să fie evacuată într-una dintre ambulanțele lor, dar Fikret și bunica nu puteau să o însoțească în ambulanță nefiind răniți. Regulamentele ONU. La

dracu' cu ele! Dacă ar fi vrut, ar fi putut să le permită să călătorească împreună cu ea.

Nu m-am îndurat să-i spun lui Fikret. Era ocupat. Maică-sa se zbătea între stări de semiconștiență și inconștiență totală, iar el o ținea de mână mângâindu-i părul.

A apărut ambulanța și nenorocitul ăla de la ONU tot nu voia să-i lase să plece cu ea. L-am îmbrățișat. A izbucnit în plîns pe umărul meu, dar apoi a încercat să se adune și să-i explice bunicii ce se întîmplase.

Imediat ce ambulanța a plecat, am fost cu toții escortați în afara bazei. Nu puteam să-i ducem înapoi în sat fiindcă nu mai aveam nimic de dat la schimb dacă ne întîlneam din nou cu sîrbii.

El știa asta, așa că a luat-o pe bunică-sa de mână și au pornit spre casă. Ultima poză pe care am făcut-o a fost cea cu siluetele lor îndepărtîndu-se încet-încet pe șosea.

Am aruncat cutia de Cola goală la coș de la depărtare. Pe vremuri aş fi dus-o la cel mai apropiat musulman ca s-o transforme într-o grenadă de mână. Mi se părea o risipă de metal să urmez regulamentele ONU și s-o zdrobesc ca să nu încalc embargoul armelor.

– Țsta a fost momentul în care m-ați luat și pe mine?

– Da. Și știu că nu vrei să auzi asta, dar trebuie să îți mulțumesc că mi-ai salvat viața.

– Îți accept mulțumirile.

Zîmbi.

– Știu că nu vorbești serios, dar acum mă simt mai bine. Vrei o cafea sau altceva? Mă duc pînă jos.

Jerry își puse din nou borseta. Unul dintre dezavantajele meseriei de fotograf este că trebuie să cari tot timpul aparatul după tine.

– Da, de ce nu? Cu caimac și fără zahăr.

L-am urmărit plecînd, și atunci cînd a închis ușa, mi-a atras privirea foaia cu ieșirile ce trebuiau folosite în caz de urgență. M-am ridicat să studiez schemele, dar nici una nu conținea informații

privitoare la ce ar fi trebuit să fac pentru a scăpa de oameni înarmați cu AK-uri. Am căutat cardul de acces în cameră și am ieșit și eu să văd ce se petrecea la parter.

Zona unde se servea cafea era ascunsă sub cortina dungată, dar Jerry nu ajunsese încă acolo. Mergea înainte și înapoi în fața intrării principale, cu Thuraya la ureche. De data asta nu mai verifica să vadă dacă avea semnal, ci chiar vorbea. Conversația se încheie, iar el dispăru în cort.

M-am întors înapoi în pat cu telecomanda, încercând toate canalele să văd dacă reușesc să dau peste CNN sau BBC World; atunci s-a întors și el cu o ceșcuță și o farfurioară în fiecare mână. Cafeaua pe care o luase pentru el era neagră, fără lapte, dar avea câteva pliculețe de zahăr pe farfurioară.

– Ești sigur că e sănătos ceea ce faci?

– Ei, câteva calorii în plus n-au omorât pe nimeni.

Mi le-a întins pe ale mele.

– Mă refeream la toate telefoanele pe care le dai. Pînă la urmă o să te alegi cu o tumoră la cap.

– Ei, am dat numai un telefon scurt la Washington. Persoana n-a aflat nimic nou.

Era ora 11.43. A doua rugăciune a zilei urma să se desfășoare imediat după prînz.

Orele exacte se modificau în funcție de locul în care te aflai și de fusul orar, de ora de vară sau de iarnă, chestii dintr-astea.

– Ce zici, poate ajungem la Zuhur?

Jerry telefonă la recepție. Trebuiau să știe orele de rugăciune și, dacă nu, oricum puteam să le aflăm din ziare. Chiar dacă nu ne întîlneam cu Salkici de data asta, puteam să mai pierdem timpul, să bem și să mîncăm ceva și să încercăm din nou în timpul rugăciunii de Asr.

Jerry termină de vorbit în timp ce eu mă uitam să văd ce mai am în borsetă.

– La 13.20. Avem destul timp.

Am lăsat televizorul pe un serial german cu subtitrare croată, am pus semnul de „Nu deranjați“ pe ușă și am luat-o spre lift.

M-am uitat în jos în atrium. Cinci militari americani stăteau la bar bînd cafea și fumînd. În partea asta a lumii purtau uniforme verzi și făceau parte din SFOR. Probabil că fuseseră dislocați în Germania înainte să fie trimiși aici și se considerau norocoși. După cum arătau, probabil că aveau un KFC la poarta bazei care vindea numai porții uriașe. Nu semănau deloc cu tovarășii lor înalți și zvelți care se aflau în bătaia focului în Bagdad.

Cînd am ieșit, am observat că se răcise binișor, era suficient de frig ca să scoatem aburi cînd respiram. Ne trebuiau niște haine mai groase.

Am traversat șoseaua suspendată cu două benzi ce fusese odată Alea Lunetiștilor. Dedesubt, traficul era foarte aglomerat de-o parte și de alta a șinelor de tramvai, unde vagoanele se mișcau foarte repede. În loc să o facem la stînga spre centru, aveam să tăiem drumul pînă la rîu, la mai puțin de două sute de metri față de hotel.

Tramvaiele care treceau zăngănind pe lîngă noi arătau de parcă rămăseseră acolo de pe vremea războiului. Jerry mi-a citit gîndurile.

– Cel puțin acum nu trebuie tractate de camioane.

Am trecut pe lîngă ruinele arse ce mai rămăseseră din clădirea Parlamentului pe care o văzusem din hotel. Parcarea subterană putea fi încă folosită: doi polițiști stăteau de pază la intrare, verificînd mașinile care intrau și ieșeau.

Cînd ne-am mai apropiat de rîu, ne-am trezit înconjurați de clădiri mai vechi, mai mari, mai luxoase, în stil unguresc. Erau încă locuite, deși fuseseră aprig bombardate. Pe partea cealaltă a rîului Miljacka, la mai puțin de patruzeci de metri depărtare, se afla locul în care linia sîrbească a frontului penetrase partea aceasta a orașului; aici pînă și gratiile balcoanelor erau rupte și contorsionate din cauza proiectilelor.

Bucăți întregi de tencuială fuseseră spulberate lăsând să se vadă cărămizile de dedesubt.

Din câte îmi puteam da eu seama, singura diferență dintre trecut și prezent în partea aceasta a orașului era faptul că străzile nu mai erau acoperite de pietriș și nici nu mai erau blocate de camioane sau baricade de fier pentru a le apăra de lunetiștii inamici. Mi-am amintit că văzusem patru containere de marfă chiar la capătul acestei străzi, așezate unul peste altul pentru a forma un fel de paravan. Sîrbii mai trăgeau uneori la întâmplare din pădure și din cînd în cînd nimereau pietonii care, dintr-un motiv sau altul, rămîneau în urma grupului.

Fiecare părticică din oraș fusese în pericol. Dacă mergeai pe jos, podurile și intersecțiile erau extrem de vulnerabile, prin urmare, cu cît alergai mai repede, cu atît aveai mai multe șanse de supraviețuire – însă cel puțin știai ce trebuie să faci. În alte părți ale orașului nu știai niciodată dacă să mergi repede sau încet. Aveai să fii lovit din întâmplare de un proiectil ricoșat sau, oricum, urma să fii spulberat fiindcă nu te mișcai suficient de repede? Cuvintele „ATENȚIE – LUNETIȘTI” fuseseră vopsite pe bucăți de carton sau pe folii de plastic UNHCR sau pur și simplu fuseseră scrise cu creta pe ziduri. Pentru mulți dintre locuitorii orașului Sarajevo, la fel ca și pentru mine, cel mai important rol pe care-l juca UNPROFOR-ul în zonă era să ofere vehicule blindate ca pavăză în timp ce treceam strada.

M-am trezit zîmbind cînd am trecut pe lîngă un alt grup de clădiri distruse, îndreptate cu fața spre rîu. Într-o noapte un nebun pictase o uriașă față galbenă de Smiley pe zid și dedesubt scrisese: „Nu-ți face griji, zîmbește!” A fost distrusă a doua zi. Nu am aflat niciodată dacă asta însemna că sîrbii înțeleseseră gluma sau nu.

Mergînd în spatele meu, și Jerry părea cufundat din nou în negurile trecutului, pe vremea cînd încerca să se furișeze între un adăpost și altul ca să facă fotografii și să-și cîștige astfel pîinea cea de toate zilele.

Am traversat râul pe podul Vrbana, și tot ce mă înconjura mi s-a părut extrem de familiar în afară de micuțul monument ce fusese ridicat exact la jumătatea podului.

Jerry mi-a arătat buchetele de flori aranjate la picioarele lui.

– Eram aici când s-a întâmplat.

S-a sprijinit cu spatele de geamul unui adăpost din stația de autobuz dincolo de care un poster uriaș ne informa că, dacă luăm o sticlă de Coca-Cola fără zahăr, putem câștiga un Audi.

– Romeo și Julieta?

– Un adevărat coșmar! Eram cu Jason înainte ca enclavele să sară în aer. Ne plimbam pur și simplu de colo-colo încercând să găsim ceva care să merite fotografiat. La urma urmei însă, oriunde mergeai în Sarajevo, vedeai aceleași lucruri, nu-i așa? Am hotărât să mergem puțin să vedem ce se întâmplă pe linia frontului înainte de a ne întoarce la hotel.

Părea că izbucnise un scandal între un grup de orășeni și un grup de sârbi chiar acolo. La un moment dat, de nicăieri a apărut un tanc sârbesc care a început să tragă. Am ajuns să ne alăturăm celor din Sarajevo. Imediat, unul dintre ei a început să strige la noi să fotografiem. Ne-a arătat o pereche de tineri care fugeau către celălalt capăt al podului.

Prima oară l-au nimerit pe băiat. Fata a fost doar rănită, și am putut prinde în fotografie momentul în care s-a tîrît lîngă el și l-a îmbrățișat înainte de a muri. Am aflat după aceea că ea era musulmană, iar el sârb...

Fața lui avea aceeași expresie pe care cred că o avea fața mea de fiecare dată când mă gîndeam la Zina sau la Kelly.

– O mare tragedie! A fost prima dată când am plîns făcînd rahatul ăsta de meserie. A fost prima dată când am vrut să las dracului aparatul de fotografiat și să pun mîna pe o pușcă.

Era o zi obișnuită de lucru. Mașinile traversau podul, oamenii mergeau înapoi și încolo cu plase pline de cumpărături. Pe panta abruptă ce începea imediat de partea cealaltă a râului, toate

acoperișurile străluceau și toate moscheile aveau minarete noi. Se părea că se află una la fiecare două sute de metri. Era ușor să-ți dai seama care dintre case aparțineau unor musulmani: aveau acoperișul piramidal, în timp ce toate celelalte case aveau acoperișul țuguiat. Pe aproape fiecare zid era montată o antenă de satelit; probabil că persoanelor care stăteau aici le plăcea la fel de mult *Familia Simpson* ca irakienilor.

Chiar în dreapta podului, steaguri de toate felurile fluturau în fața unei clădiri noi de sticlă și oțel. I-am arătat-o lui Jerry.

– Probabil că acolo prietenul nostru, generalul, participă la întâlnire după întâlnire. Mă întreb cum de poate să-l suporte Paddy.

Onorabilul Lord Ashdown era reprezentantul ONU în Bosnia. Era genul de titlu pe care te așteptai să-l găsești numai într-un dicționar sau într-o carte despre titluri nobiliare; de fapt însă, el era cel care conducea cu adevărat țara.

Am făcut la stînga și am urmat cursul râului spre centrul orașului. Nu merseserăm prea mult, cînd am auzit zgomotul înfundat al unei explozii undeva sus pe munte.

Toți cei care se aflau pe stradă au privit în sus. Un nor mic de fum argintiu plutea deasupra unui grup de copaci înconjurați de acoperișuri. Două bătrîne care veneau înspre noi, cocîrjate sub greutatea sacoșelor pe care le cărau, sporovăiau liniștite ca și cum ar fi fost obișnuite cu genul ăsta de evenimente.

– Ce părere ai, Nick? O mină?

– Probabil.

Cînd sîrbii se retrăseseră, lăsaseră în urmă mii de astfel de dispozitive ucigașe. În Bosnia nu era nevoie de indicatoare cu: „Nu călcați pe iarbă“.

De-a lungul malului, pe alocuri începuseră unele lucrări de reconstrucție, însă cele mai multe clădiri nu ajunseseră încă să fie „cîrpite“. Unele dintre clădirile ce dădeau înspre Miljacka aproape că se prăbușiseră. Altele dispăruseră de mult, iar molo-
zul fusese îndepărtat pentru a face loc unor parcări înnămolite. Cel puțin acum rîul oferea o priveliște frumoasă, pitorească. Ultima dată cînd îl văzusem, de-a lungul lui pluteau cadavre purtate de curenți.

În fața noastră s-a oprit un tramvai; era nou-nouț și pe el scria că era un dar din partea unei alte țări ce se simțise vinovată că nu oferise nici un ajutor cînd fusese realmente nevoie de el. Pasagerii se înghesuiau să coboare sau să urce cu sacoșele de cumpărături, foarte puțini cu capetele acoperite, unii în balonzaide gri, cu serviete în mînă și un celular la ureche.

Curînd am ajuns într-un loc unde nu prea te puteai mișca din cauza mulțimii de oameni și de cafenele. Cam la fiecare zece pași apăruse o cafenea. Toate aveau însă proprietari băștinași. George ar fi fost extrem de mîndru de Sarajevo: nu vedeai nici un Starbucks și nici o cafenea nicăieri. Multe dintre ele aveau afară terase acoperite și sobe cu butan, așa că împătimiții nu trebuiau să renunțe la doza obișnuită de nicotină și de cofeină nici măcar cînd scădea temperatura.

Cele mai multe dintre clădiri erau încă ciuruite de bucăți de șrapnel și de gloanțe, dar la nivelul străzii totul era acum făcut din sticlă și inox, din lumini strălucitoare și mizerie. Am trecut chiar pe lângă un magazin Miss Selfridge, unde femeile încercau noua colecție a sezonului, iar adolescentele se plimbau de colo-colo în blugii lor Levi's, fumând și ascultând muzică la walkman.

Prima oprire a fost ca să ne cumpărăm câte o haină mai groasă. Ne-am gândit că *Sunday Telegraph* sigur nu avea să ne deconteze cheltuielile pentru un Versace, așa că am intrat într-unul dintre magazinele micilor întreprinzători locali. Mi-am luat pînă la urmă o haină trei sferturi, maro, făcută dintr-un material care nu părea deloc piele, indiferent de ce zicea vânzătorul. La urma urmei însă, la ce te puteai aștepta la un preț de doisprezece dolari? Jerry a cheltuit cam tot atît pe un impermeabil cu căptușeală de polar. Arătam ca niște imbecili, dar cel puțin acum ne era cald.

Sarajevo nu este un oraș mare, dar înglobează cele mai diverse cartiere etnice. Am ajuns într-un alt cartier unguresc. Zona pietonală, odinioară sfîrtecă de proiectilele mortierelor, era acum acoperită de piatră cubică.

Vechea firmă zugrăvită în roșu și negru se afla încă acolo unde mi-o aminteam, invitîndu-ne să vizităm Café Bar Muppet. Firma luase o cameră deasupra lui, o cameră foarte bună, după părerea mea. Un gang arcuit dădea într-o piațetă, iar cafeneaua se afla exact în partea sa dreaptă. Chiar în cele mai dramatice momente ale războiului fusese oarecum apărută. O lovitură directă nu i-ar fi făcut prea bine, deși probabil ar fi fost de preferat unui glonț în spate. Eu personal aș fi preferat Bodyguard Café din susul străzii, pentru simplul motiv că se afla într-un beci. Trebuia să te miști însă repede fiindcă toți ceilalți amărîți de pe stradă voiau să intre acolo.

Mirosul de *cevapcici*, cîrnați la grătar serviți cu pită, se răspîndea pe străzi, atenționîndu-ne că pătrundeam în vechea zonă turcească, Bascarsija. Moscheea Gasi Husrev Bey, sau Gazer nu-știu-cum, cum o numise Rob, era cea mai mare din oraș, iar acum se afla chiar la o azvîrlitură de băț de noi.

Cînd un proiectil de aruncător explodează pe o suprafață dură cum ar fi o șosea sau un trotuar, produce o urmă caracteristică, imposibil de confundat. Am observat o mulțime de urme de explozii care fuseseră umplute cu ciment roșu în memoria celor care fuseseră uciși acolo. Bascarsija, un fel de labirint compus din străzi pietruite, alei și fundături era plin de așa-numiții „trandafiri din Sarajevo“. Sîrbii preferaseră în mod clar locurile aglomerate, cum ar fi piețele și galeriile comerciale.

Zona era plină de moschei și de magazine de lemn cu un etaj, legate între ele, care vindeau produse din piele, servicii de ceai de aramă, vederi cu clădiri bombardate și pixuri, ca să aibă turistul cu ce să scrie pe ele, făcute din cartușe goale de calibrul 12,7 mm. Nu am văzut însă nici un turist care să stea de vorbă cu proprietarii. Cei mai mulți clienți, acolo unde de bine, de rău exista vreunul, purtau uniforme cu însemnele SFOR.

Am cotit după colț și ne-am trezit brusc în fața masivei Gazi Husrev Bey, care se înălța în fața noastră impunătoare, albă și extrem de veche. Renovarea fusese aici miraculoasă. Fațadele fuseseră tencuite din nou, urmele de gloanțe din piatră fuseseră acoperite, iar în curte existau toalete nou-nouțe pentru bărbați și pentru femei.

Intrarea arcuită era protejată de un portal de piatră. Dincolo de ea fuseseră întinse covoare mari, probabil pentru cei care voiau să-și spună rapid rugăciunile fără a mai intra sau pentru cei care rămâneau pe dinafară când moscheea era plină.

Rugăciunile au durate diferite în funcție de diferitele momente ale zilei când trebuie făcute, dar există și versiuni prescurtate pentru cei care călătoresc și se află pe drum sau pentru cei bolnavi. Pot fi spuse de fiecare pentru sine sau pot fi rostite în grup. În bună măsură, obiceiurile legate de rugăciuni sînt suficient de permissive ca să convină tuturor. Este permis chiar și să combini două momente de rugăciune, așa cum fac uneori catolicii sîmbăta seara pentru a nu mai trebui să se scoale devreme dimineața următoare.

Un bărbat singur, cam de șaiszeci și cinci de ani, îmbrăcat în blugi și o geacă subțire Adidas, îngenunchease și înălța *Salah* (rugăciuni). Își pusese pantofii în rafturile de pe margine, special amenajate. Ne-am croit drum spre o ușă laterală, trecînd pe lîngă un chioșc plin de copii ale Coranului și de alte cărți religioase și pe lîngă două altare de piatră închinat probabil unor sfinți sus-puși din lumea musulmană. Jerry nu-și amintea exact cine sînt și se înroșise de rușine fiindcă simțea că ar fi trebuit să știe: la urma urmei, aceasta era cea mai veche și mai importantă moschee din Europa.

Ne-am scos pantofii înainte de a intra. Și cei care nu sînt musulmani sînt bine-veniți în moschee; nu le place să încerci să participi la rugăciuni dacă nu ești unul dintre credincioși, dar poți sta în spate și ți se dă voie să urmărești cît poțesteți, nu-i deranjează. Cele două religii pe care avusesem cel mai mult timp să le studiez, religia iudaică și cea musulmană, reușeau ambele să creeze această impresie de mare familie reunită.

Interiorul era sumbru, cu domul său de cel puțin douăzeci și cinci de metri înălțime. Candelabrele erau agățate de cabluri și de lanțuri. Pereții erau împodobiți cu citate din Coran puse în rame frumoase. Întreaga podea era acoperită cu covoare orientale țesute cu motive complicate.

În dreapta noastră, patru bătrîne cu capul acoperit stăteau rezemate de perete, murmurînd ceva pentru ele însele. Am zîmbit cerînd cu un gest permisiunea de a intra. Mi-au răspuns la zîmbet și mi-au făcut semn să intru. S-au uitat ciudat la Jerry, lucru care m-a făcut să zîmbesc: în lumea musulmană el era un musulman extrem de neobișnuit.

În momentul în care am ieșit din aglomerație și am lăsat în urmă zgomotul străzii, am fost înconjurați de o senzație de liniște aproape palpabilă. Oamenii păreau că alunecă pe covoare, vocile erau înăbușite.

Am privit în jos și am văzut că șosetele mele lăsau urme de transpirație pe plăcile foarte lustruite. Am dat din umeri către femei în semn de scuză.

Mi-au zîmbit din nou.

Încurajat, m-am apropiat.

– Engleză? Vorbiți engleza?

Au zîmbit și mai larg, au dat din cap că da, dar nu au spus nimic. M-am gîndit că aș putea să le întreb despre Salkici. Voiam să aflu cît mai mulți oameni că-l căutăm. Cu puțin noroc, telefonul fără fir avea să-și îndeplinească misiunea. În cazul acesta fie avea să fugă să se ascundă, fie avea să devină curios și să ne caute.

– Domnul Salkici? Îl cunoașteți? Ramzi Salkici?

S-au uitat una la alta, au înghițit în sec, apoi au zîmbit și au dat din cap din nou.

Am repetat întrebarea, dar am primit același răspuns.

Am ridicat din umeri, le-am mulțumit, după care eu și Jerry am început să ne retragem. Ne-am pus pantofii și am ieșit.

– Te-ai descurcat, nu-i așa?

Cel puțin Jerry găsea întîmplarea amuzantă.

– Hai să mergem, să încercăm la magazin. Să vedem cît de bine te descurci tu.

Chioșcul nu era nimic altceva decît o masă acoperită cu diverse cărți, casete și obiecte religioase amestecate. Poate că de aici își

cumpărase marea colecție de hituri șoferul microbuzului de la aeroport. În spatele tejghelei stătea un bărbat cu barbă căruntă într-o geacă groasă de tanchist, neagră, peste o cămașă albă încheiată pînă în gît. Mi-a zîmbit și i-am zîmbit și eu.

Jerry și-a încercat norocul.

– Vorbiți engleza?

A părut aproape ofensat.

– Desigur!

– Îl caut pe Ramzi Salkici. Ni s-a spus că predică aici. Știți unde l-am putea găsi?

Nici nu ne-a lăsat să ne terminăm fraza.

– Nu, nu. N-am auzit niciodată numele ăsta. Cum arată?

– Tocmai asta e, că nu prea știm.

A desfăcut mîinile înspre noi.

– Atunci îmi pare rău.

– Nu face nimic, mulțumim oricum.

Cînd am ieșit din moschee, am văzut că nori negri începuseră să se adune pe cer și că se făcuse destul de frig.

– Mai avem treizeci și cinci de minute pînă la *Zuhr*. I-am băgat Baby-G sub nas. Hai să mergem să bem ceva! N-are nici un rost să stăm aici.

Am părăsit teritoriul sigur al curții și am ieșit din nou în aglomerația și zgomotul de afară. Un tip cu o vestă fosforescentă ținea un furtun gros deasupra unei latrine înfundate în timp ce vidanja din spatele lui își făcea treaba cu zgomot. Era clar că Paddy încă nu ajunsese la problema canalizării. Probabil nu se afla în fruntea listei sale de priorități, dat fiind faptul că, după cum se bîrfea, vidanja fusese primită în dar de la Crucea Roșie gemană. Mă întrebam dacă spuneau asta cu ironie.

Orașul era plin de cafenele și parcă fiecare dintre ele avea mai multe șanse decât celelalte să te îmbolnăvească de cancer la plămâni. Bosniacii fumau pe rupte. Ultima dată când fusesem aici, bancul momentului spunea că, dacă sârbii nu aveau să te bage în pământ, țigările Drina o vor face cu siguranță. Orice măsură profilactică acționa aici invers față de oriunde în altă parte, la fel ca multe alte lucruri. Probabil că, dacă ar fi aflat că ți-ai montat un ventilator sau că, și mai rău, erai un militant împotriva fumatului, te-ar fi împușcat pe loc.

Am intrat într-una dintre ele, construită din sticlă și crom, tăind cu cuțitul perdeaua deasă de fum. Ne-am așezat și am comandat două cappuccino. Dacă n-ar fi fost fumul, ne-am fi putut crede în Londra sau în New York. Clienții erau aceiași, de la adolescenți, care sorbeau ciocolată caldă și-și verificau încontinuu celularele să vadă dacă nu au primit vreun mesaj, la bătrânei care încercau să facă o cafea mică să dureze cât mai mult posibil.

Ne-au fost aduse ceștile exact când *adhan*, chemarea la rugăciune, a răsunat pe deasupra acoperișurilor. Cîțiva clienți s-au ridicat și s-au îndreptat spre casă să-și plătească rapid consumația. Ne-am așezat și noi la coadă, încercînd să înghițim lichidul fierbinte înainte să parcurgem cei treizeci de metri de drum înapoi la moschee.

Am intrat din nou pe poarta din fier forjat și am trecut iar pe lângă bărbații și femeile care se așezau în zonele lor strict delimitate.

Copiii mici alergau printre picioarele unor oameni de vîrstă mijlocie îmbrăcați la costum. Adolescenții stăteau de vorbă cu bunicile.

Destui oameni se aflau deja pe carpetele de afară și începuseră să se roage. Eu și Jerry ne-am amestecat în mulțime, zîmbindu-le tuturor celor care stăteau la rînd la toaletă să îndeplinească *taharah*, purificarea prin spălare. Nu trebuia neapărat să te speli în moschee, puteai să o faci și înainte. Unii stăteau de vorbă în timp ce copiii alergau în toate părțile. Hotărîserăm că trebuie să ne despărțim ca să acoperim un spațiu cît mai mare.

Cei mai mulți dintre oamenii pe care-i întrebam despre Salkici răspundeau cu cîteva cuvinte englezești și un zîmbet larg, dar nu puteau – sau nu voiau – să mă ajute. Jerry întreba în mijlocul unui alt grup, cam la cincisprezece metri depărtare. Arăta ca o copie palidă a inspectorului Clouseau și probabil la fel arătam și eu. I-am prins privirea și am dat din cap. Și el a făcut la fel.

Vînzătorul de cărți religioase stătea afară din chioșc, uitîndu-se plin de speranță la mulțimea care se adunase. Poate că se aștepta să vîndă multă „marfă” azi. Uitîndu-mă însă cu mai mare atenție la expresia pe care o avea, mi-am dat seama că de fapt studia fețele celor din jur. Căuta pe cineva.

Am decis să-mi întind antenele. Am oprit un tînăr într-o haină de piele neagră. Cînd l-am întrebat dacă mă poate ajuta, mi-a răspuns într-o engleză foarte bună.

– Caut un predicator, un om numit Hasan Nuhanovici. Știți cumva moscheea pe care o frecventează? Este cumva aceasta?

Imediat zîmbetul i-a pierit de pe față și a lăsat privirea în pămînt; apoi s-a îndepărtat.

– Nu, nu știu. Îmi pare rău. Mă scuzați.

Jerry se afla acum lângă toalete și mi-am croit drum înspre el, întrebînd oamenii pe lângă care treceam. Următorul pe care l-am

întrebat era un om de afaceri cu servietă care arăta de parcă tocmai ieşise dintr-o companie de asigurări.

– Caut un om sfânt, un om numit Hasan Nuhanovici. L-aţi...?

Înainte chiar să apuc să-mi termin întrebarea, a plecat fără să răspundă.

Jerry a venit imediat lângă mine cu o expresie îngrijorată.

– Ce faci?

– Clatin barca.

L-am văzut pe vânzător discutînd aprins cu un tînăr cu păr şaten; era clar că nu vorbeau despre vreme. Arăta întruna spre mulţime.

Jerry era din nou agitat.

– N-ar trebui să ne ţinem de planul pe care l-am făcut? Sîntem aici ca să-l găsim pe Salkici mai întîi, nu-i aşa?

Eu însă o apucasem deja spre chioşc. Tînărul era tuns scurt şi îngrijit şi purta un balonzaid care n-ar fi părut deloc nepotrivit nici măcar în Washington. M-am apropiat de el în timp ce încerca să ajungă la intrarea principală.

– Ramzi Salkici?

Mi-am dat seama că era el din momentul în care a încercat să mă evite fără să se uite la mine.

– Nu, nu, nu. Nu sînt eu..., a negat stînd cu privirea aţintită în pămînt.

Vorbeam pe deasupra capului său.

– Trebuie să-i transmit un mesaj lui Hasan Nuhanovici. Poţi face asta pentru mine? Am găsit persoana pe care o căutam?

M-a împins şi a trecut mai departe, iar eu am decis să nu fac o scenă încercînd să-l opresc. În schimb, l-am urmat afară la rafturile de pantofi, unde şi-a scos mocasinii eleganţi.

– Vă rog să mă lăsaţi în pace. Trebuia să vorbească tare ca să se facă auzit pe deasupra murmurilor credincioşilor. Nu aţi găsit persoana potrivită.

Cîţiva dintre cei care se rugau pe carpetele din jur începuseră să ne arunce priviri dezaprobatore.

– Am greșit. Mă scuzați.

Atenția lor s-a îndreptat înspre mine în timp ce mă întorceam și o luam înapoi, contra curentului de oameni.

M-am îndreptat spre chioșc. Când m-a văzut venind, proprietarul s-a strecurat înăuntru și a stins luminile.

– Am închis.

A dispărut în întuneric fără să privească înapoi.

Nu știu de ce, dar mă așteptam ca Salkici să fie mult mai în vîrstă. Ca să câștigi încrederea unui om ca Nuhanovici aveai nevoie de timp; mediatorul, legătura cu lumea este de obicei cineva cu care ai crescut, o persoană cu care împărtășești aceeași experiență și același trecut.

Jerry mi s-a alăturat.

– Ce crezi? E el?

– Sînt sigur. Nu părea deloc derutat și nici măcar nu m-a privit. A vrut numai să plece și să scape cît mai repede de mine.

– Înseamnă că ai dat-o dracului în bară, nu-i așa?

Asta era însă cea mai neînsemnată dintre grijile noastre.

– Vezi că sînt doi tipi lîngă toalete. Jerry se uita fix în ochii mei, ca și cum mi-ar fi trecut prin cap să mă uit chiar atunci. Nu au părut prea bucuroși să te vadă. O să zici c-am înnebunit, dar cred că l-am văzut pe unul din ei la hotelul Palestine.

Am ieșit din curte împreună, zîmbind și discutînd ca și cum nu aveam nici o grijă.

– Cum arată?

– Ți-aduci aminte de încăierarea de la piscină? Cu tipul ăla, Liliacul? Bărbatul cu cioc ca de țap, cred că el este.

Am ieșit pe porțile de lîngă cele două altare, am făcut-o la dreapta, ieșind din raza lor vizuală, am mers mai departe pe stradă și apoi am făcut-o din nou la dreapta ca să ieșim în spatele moscheii. Șoseaua îngustă era străjuită pe ambele părți de baruri și cafenele.

Ne-am așezat la o terasă unde se vindeau *cevapcici*, pe o bancă lungă de lemn, sub prelată. S-au deschis ușile și ne-a lovit un val de aer cald dinspre grătar, unde un bătrînel frigea carnea.

L-am pus pe Jerry să stea cu fața spre restaurant fiindcă aveam nevoie de o priveliște mai bună asupra șoselei. Toate cafenelele erau destul de liniștite. Nu era încă ora mesei.

Cîteva secunde mai tîrziu, cei doi tipi au dat colțul. M-am uitat la Jerry și am zîmbit ca și cum mi-ar fi spus o glumă.

– Amîndoi au fost în Bagdad.

Erau îmbrăcați cam la fel; singura deosebire era faptul că acum purtau geci de piele.

Țapul ne-a văzut și au virat brusc într-un bar de pe partea cealaltă a străzii.

– Nu va trece mult pînă cînd cel puțin unul din ei va veni la fereastră.

– De ce mama dracului a trebuit să vorbești despre Nuhanovici? Reușea să-mi zîmbească larg și în același timp să mă înjure. Asta ne-a băgat în rahat. Ce-o să facem?

– Deocamdată nimic. Există șanse să nu aibă nici o legătură cu Nuhanovici, poate pur și simplu ne-au recunoscut. Și eu aș fi curios dacă aș da aici peste cineva pe care l-am văzut în Bagdad.

Jerry s-a aplecat înainte.

– Și eu.

A apărut un chelner cu niște urechi mari, clăpăuge, căruia i-am cerut amîndoi *cevapcici*.

– Cinci sau zece bucăți?

Eu i-am cerut zece, și Jerry a dat și el din cap.

– Aveți Zam Zam?

Chelnerul s-a uitat la noi confuz.

– Sau Mecca? Aveți Mecca Cola?

Se uita la noi de parcă Jerry și-ar fi bătut joc de el.

– OK, poate Fanta?

A dat din cap și a plecat, strigînd comanda pe care o făcuserăm către bătrîn, care, judecînd după urechile uriașe pe care le avea de-o parte și de alta a capului, probabil că era tatăl său.

Jerry se pricepea destul de bine la mascarada asta de a părea că te porți normal în timp ce faci cu totul și cu totul altceva. Poate că ținea de pregătirea lui de fotoreporter.

Fanta a sosit, împreună cu paharele și paiele aferente. Jerry a luat paharul și l-a ridicat la nivelul ochilor

– Credeam că am reușit să-mi schimb gusturile – știi tu, chestia aia cu: „Nu bea ca un prost, bea ca un om devotat cauzei“. Tipii ăia mai sînt în bar?

Am dat din cap, întinzîndu-mă după cutia de Cola pe care am întors-o ca să vadă cine o fabrica.

– Vezi cine o face?

– Coca-Cola. Rahat. A tras de cheiță, a desfăcut-o și a turnat-o în pahar. Asta e, măcar am încercat.

Mi-am scos din buzunar harta pe care o luasem de la recepție și am întins-o pe masă prefăcându-mă că joc bine-cunoscutul joc al turiștilor, „unde dracu’ ne aflăm?”

Au apărut și *cevapcici*, zece cîrnăciori de mărimea degetului meu mic, făcuți din carne de chebap. Am rupt pita și i-am îndesat înăuntru împreună cu o porție generoasă de ceapă crudă.

– Încă sînt cu ochii pe noi.

A fost de-ajuns o înghițitură ca să-mi aduc aminte de locul unde se vindea chebap în Hereford, pe vremea cînd, împreună cu Rob, încercam să impresionăm femeile cu manierele noastre sofisticate, deși aveam buzele unsuroase și ne cursese sos de chilli pe cămașă.

– OK, planul este următorul. Am continuat să mestec. Dacă Salkici va fi acolo în timpul rugăciunii de *Asr*, îl abordăm din nou.

După douăzeci de minute și încă două Fanta, eram gata de plecare. Venise vremea să mergem la cumpărături. Sau cam așa ceva: voiam să văd cum vor reacționa cei doi tipi. Nu avea nici un rost să încercăm să ne pierdem urma – nu erau foarte multe hoteluri în oraș. Cineva, undeva, tot trebuia să știe unde sîntem.

Jerry a achitat nota de plată, în jur de patru dolari, și ne-am întors spre o piațetă unde bătrînii jucau șah în are liber cu piese uriașe pe lespezile spălăcite albe și negre. Între ele apăruseră buruieni și nu supraviețuiseră toate piesele originale. Cele care lipseau fuseseră improvizate din sculpturi făcute din bucăți de lemn și sticle de plastic.

Eu și Jerry nu eram singurii care se opriseră să privească. Fie că tipii ăia nu aveau nici un fel de pregătire în ceea ce privea filajul, fie că voiau să ne dăm seama că se află pe urmele noastre, nu ne scăpau din ochi.

Jerry era încă în priză și evita să-i privească în ochi. Mergea și vorbea ca și cum nu-și dădea deloc seama de ce se întîmplă.

Cu cît mă gîndeam mai mult, cu atît eram mai înclinat să-i dau dreptate lui Jerry în legătură cu faptul că eram urmăriți de cei doi din cauza lui Nuhanovici. Ca toată lumea, și ei îl doreau mort: o cruciadă morală avea să aducă prejudicii afacerilor – probabil asta se întîmplase întotdeauna, chiar și pe timpul războiului. Mă întrebam dacă fetele de la fabrica de ciment fuseseră oprite ca să fie vîndute mai departe pînă ce Nuhanovici reușise să le elibereze. Măcar cele mai multe dintre ele. Nenorociții reușiseră să le păstreze pe Zina și pe celelalte trei sau patru.

La capătul piațetei, toate magazinele mici aliniate unul lîngă altul aveau în față un număr înfricoșător de „trandafiri din Sarajevo“ pe trotuarul din față. Din fiecare magazin se auzea o altă melodie pop sau rap, și toate vindeau fie telefoane mobile, fie uscătoare de păr.

– Mai avem o jumătate de oră pînă la Asr. Ce părere ai, ce facem? Avea răspunsul corect.

– Cafea.

Ne-am întors în locul unde fusesem nevoiți să ne abandonăm ceștile cu cappuccino și ne-am așezat la o masă. Nu-i vedeam pe cei doi prin vitrine, dar eram sigur că se aflau acolo undeva.

Am luat un șervețel și am împrumutat un pix de la chelner în timp ce Jerry îmi spunea cum stăm.

– Sînt afară, tot împreună. Stau în ușa. S-a întors înspre mine rînjind. Nu știu că trebuie să ne urmărească reflexia într-un samovar mare de argint? Clar, nu au văzut *Spy Game*. S-a uitat în jos, la șervețel. Ce scrii?

– Vreau să mă asigur că Salkici știe măcar unde să ne găsească.

Adhan a răsunat pe străzi încă o dată. Cîțiva oameni s-au ridicat, dar nu atîția ca data trecută. Ne-am așezat la coadă la casă împreună cu ei și apoi am ieșit în curte.

De data asta nu ne-am amestecat în mulțime, ci am rămas rezemați de zidul curții în spatele toaletelor. I-am privit pe toți cei care intrau, încercînd să dăm cu ochii de Salkici. Nu aveam prea mari speranțe. De data asta credincioșii erau în principal bătrîni. Femeile s-au adunat la un loc și au intrat pe sub portal. Cîțiva bărbați se rugau deja afară.

Atmosfera de la rugăciunea din momentul acesta al zilei semăna mult cu cea dintr-o piață. Toată lumea cunoștea pe toată lumea. Vînzătorul de cărți sfinte a apărut în ușa chioșcului uitîndu-se în jur și mai abitir decît data trecută.

Jerry privea chipurile celor care intrau în toaleta pentru bărbați.
– Ȑia doi – sînt afară.

M-am uitat în dreapta. Nu intraseră în curte, ci rămăseseră afară, vorbind și fumînd.

Cîteva minute mai tîrziu, am tresărit cînd l-am văzut pe Salkici intrînd în curte prin porțile de lîngă altare. Se uita îngrijorat în jur.

– Vrei să-l abordezi din nou? Vrei să o fac eu?

Am clătinat din cap.

– () să intrăm. Ne vom ruga cu el.

– Ei drace! Măcar știi ce să faci?

Salkici a dispărut în toaletă de data aceasta. Urma să iasă în câteva minute: *taharah* nu dura mult. Obiceiul spune că trebuie să-ți speli mâinile, gura, nasul, obrazii, brațele, să dai cu apă pe păr pînă la ceafă, apoi să te speli pe urechi. Imediat după ce te speli și pe picioare, ești gata. Și nu este nevoie să folosești neapărat apă. În deșert, Allah te lasă să folosești nisip.

– Sigur că știu ce trebuie să fac – numai cuvintele îmi sînt străine. Să îngîni tu rugăciunea și eu te voi urma.

Salkici a ieșit cu pantofii în mînă și cu o pereche de șlapi în picioare; a luat-o spre locul unde se aflau bărbații îngenuncheați pe carpete.

M-am uitat la ceas. Era exact 16.30.

Am așteptat pînă cînd Salkici și-a pus pantofii pe raft și a luat-o spre treptele de piatră. Jerry a atras cîteva priviri intrigate în timp ce-l urmam și ne scoteam cizmele, dar cel puțin știa ce să facă după ce treceam de ușă.

Murmurele înăbușite de pe alee fuseseră înlocuite de zumzetul puternic al oamenilor care vorbeau cu Dumnezeu. Nu există nici un intermediar cînd un musulman se roagă, nici un pastor sau preot care să aibă exclusivitate asupra convorbirilor cu Dumnezeu. Islamul oferă credincioșilor acces direct la cel care i-a creat.

Salkici se așezase pe una dintre rogojinile din dreapta, în mijlocul unui rînd de credincioși care înălțau *salah*.

Unii stăteau cu palmele ridicate; alții deja se înclinaseră; alții stăteau în genunchi cu fruntea lipită de pămînt. Unii i se adresau lui Allah cu voce tare; alții murmurau încet pentru ei înșiși.

Salkici stătea cu spatele spre noi, în picioare, cu palmele ridicate de-o parte și de alta a capului. Aceasta era prima etapă a *salah*-ului, atîta lucru știam și eu. Cei mai mulți dintre oamenii din jurul lui trecuseră binișor de această fază.

Am mototolit șervețelul în pumn și am îngenunchiat la dreapta lui Salkici.

Jerry s-a așezat la stînga. Salkici s-a uitat la amîndoi, dar nu a schițat nici un semn de îngrijorare, a continuat să se roage. Era foarte bine îmbrăcat. Cămașa părea italienească și scumpă, la fel ca și cravata de mătase și sacoul.

Jerry ridică palmele în dreptul capului. Salkici terminase partea aceea și-și lăsase brațele pe lîngă corp. Am făcut și eu același lucru și am început să-i vorbesc, cît puteam de încet.

– Am încercat să intrăm în legătură cu Hasan Nuhanovici în Bagdad. M-am uitat să văd dacă mă urmărea. Eram cu evreul, cu Benzil, cînd a fost omorît. Nuhanovici știa că se află în oraș, știe că a murit?

Salkici s-a înclinat și a mai murmurat ceva către Allah. A închis pentru cîteva momente ochii lui verzi; încerca să pară că pentru el ceea ce-i spuseseam nu însemna nimic. Dar cuvintele mele își atinseseră ținta. Îl cunoștea pe Benzil: era omul nostru.

– Spune-i că trebuie să-l vedem cît de curînd posibil. M-am întors să-l privesc în față cînd s-a ridicat. Spune-i că mă aflu la fabrica de ciment. Am văzut totul, chiar și ce li s-a întîmplat fetelor după ce a plecat. Știe că ăia mai păstrasera cîteva fete pentru ei? Am văzut ce s-a întîmplat.

Jerry s-a aplecat spre mine, uitîndu-se uimit cum strecuram șervețelul mototolit în buzunarul lui Salkici.

– Aici stăm noi. Nu avem timp să vă dovedim că sîntem de încredere – sîntem urmăriți de dușmani. S-ar putea să trebuiască să părăsim orașul cît de curînd.

Salkici a tăcut îngenunchind din nou, după care a mormăit cu gura aproape de covor:

– Duceți-vă la hotel și așteptați.

Nu avea nici un rost să mai așteptăm: spuseseam ce aveam de spus. Cîțiva oameni s-au holbat la mine în timp ce-mi făceam drum spre ieșire, dar cei mai mulți erau prea adînciți în ceea ce făceau ca să-mi acorde atenție.

Cei doi erau și ei înăuntru, lângă intrarea laterală pe care o folosiserăm și noi în ziua aceea, mai devreme. Probabil că văzuseră totul. Dracu' să-i ia, și ce dacă? Aveam destule pe cap. Indiferent de ceea ce ne spusese, Salkici, intermediarul, putea să-i transmită lui Nuhanovici mesajul sau nu. Nu puteam face nimic mai mult. Și dacă Nuhanovici primea mesajul de la mine, putea să accepte sau să refuze. Nici în legătură cu asta nu puteam face nimic.

Aveam să aflu cât de curînd. Dacă Salkici nu-și făcea treaba sau dacă și-o făcea, dar Nuhanovici nu voia să intre în joc, urma să începem un joc lung și plictisitor încercînd să-l urmărim, să-l păcălim sau să-l amenințăm pe Salkici ca să ajungem la șeful lui. La dracu', nu bătusem drumul pînă aici degeaba.

Jerry era lângă umărul meu în timp ce ne întorceam spre rîu. Cei doi urmăritori nu se vedeau încă.

Două jeepuri germane SFOR trăsese ră pe trotuar. Soldații se tîrguiau cu un tarabagiu în legătură cu niște DVD-uri piratate.

Ne-am așezat pe o bancă din zona de joacă pentru copii care dădea într-un bloc din beton, urît și înghesuit, ridicat în anii 1970. Dacă mai eram încă urmăriți, aveam s-o aflăm cât de curînd.

De unde stăteam, vedeam doi „trandafiri din Sarajevo“, unul lângă niște leagăne, iar celălalt lângă un tobogan. Sîrbii spusese ră întotdeauna că pruncii uciși în timpul atacului erau victime colaterale, că doar se nimeriseră să fie în bătaia focului, dar oamenii din Sarajevo știau mai bine care fusese adevărul. În jur de două sute cincizeci de copii fusese ră uciși de lunetiști și niciodată un lunetist nu acționează accidental sau din întîmplare. Zidurile de beton erau încă ciuruite și acoperite de graffiti. Dincolo de tobogan și de balansoar se afla o moschee mare cît o casă cu trei camere, cu un minaret de piatră.

Jerry își luă expresia veselă.

– Care-i faza cu Mladici? Chiar erai acolo? Fabrica? Bine că ți-am spus toată povestea și tu știai totul dinainte!

Am dat din cap, uitându-mă din nou după cei doi urmăritori. Nu era nevoie să-i spun lui Jerry să facă același lucru. Își mișca rapid ochii la dreapta și la stînga.

– E adevărat că i-a salvat pe toți oamenii ăia?

– Cam așa ceva.

– Ai făcut vreo poză? Drace, ar fi extraordinar dacă...

– Nu, nu am făcut nici o poză. Mi se furase aparatul. Încercam să mă înapoiez în oraș și m-am ascuns lângă fabrică în momentul în care am auzit camioanele îndreptându-se spre mine.

A început să plouă.

– Nu are nici un rost să stăm aici, o să părem doi imbecili.

Ar fi fost evident pentru urmăritori ce aveam în cap. Ne-am ridicat și am luat-o de-a lungul râului spre hotel.

Jerry a pus Thuraya și camera la încărcat în timp ce eu verificam toate sertarele să văd dacă găsesc cumva vreun exemplar din *Pagini Aurii* sau ceva asemănător, însă fără nici un rezultat. De asemenea, nici urmă de Gideons.

În cameră era foarte frig, așa că am rămas îmbrăcat cu haina mea de vinilin și am scos două sticle de suc italian de pere din minibar. M-am uitat pe fereastra acoperită de picături de ploaie. Din când în când, orașul era survolat de elicoptere Blackhawk care intrau și ieșeau din norii cenușii.

– Uite care-i treaba. I-am aruncat o sticlă, a prins-o și a început să o agite. Sînt trei lucruri care ni se pot întîmpla. Unu, primim o vizită din partea lui Salkici, care să sperăm că va fi de bun augur. Doi, primim o vizită de la cei doi care ne urmăreau, și-mi închipui că asta nu va fi de bun augur. Trei, nu primim nici o vizită, caz în care mergem să-l întîlnim din nou pe Salkici la moschee mîine și-l urmărim. Dacă nu apare, o să trebuiască să căutăm în cartea de telefon și să punem întrebări în jur, poate reușim să dăm de el astfel. Pe urmă încercăm să aflăm în ce mod ia el legătura cu Nuhanovici și să sperăm că vom afla astfel și unde este Nuhanovici – pe urmă tu îi faci fotografia și poate că aflu și eu cine l-a omorît pe Rob. După aia, ei bine, eu mă întorc la Bagdad. Poate apuc să-l ucid pe ucigașul lui

Rob și pe urmă să fac rost de o slujbă în circuit. De ce nu? Și așa nu am altceva mai bun de făcut.

Am desfăcut sticlele. Jerry devenise din nou foarte tăcut: poate că nu-i plăcea când vorbeam despre intenții ucigașe. Era momentul să abandonez subiectul.

– Dacă vin ăia peste noi în seara asta, trebuie să ne facem rapid un plan. Nu avem nici o cale de scăpare de aici, dacă nu ne aruncăm pe fereastră direct pe prelata de deasupra cafe-barului, ca în filmele cu Jackie Chan. Jerry rîse nervos. Nu se imagina deloc căzînd prin prelată și aterizînd chiar pe automatul de cappuccino, oricum nu mai mult decît mine. Însă dacă ne căuta cine nu trebuia, ar fi fost posibil să fie singura opțiune. Dacă reușim să scăpăm și trebuie să ne despărțim, ne întîlnim în parcare, lîngă podul cu Romeo și Julieta, OK? Așteaptă acolo două ore. Dacă nu apar, poți să pleci. Și eu o să fac același lucru dacă ajung acolo înaintea ta. Ai înțeles?

Jerry a dat din cap destul de calm, dar știam că fierbea. L-am bătut pe umăr.

– Ascultă, mă îndoiesc că se va întîmpla asta. Dacă ăia umblă după Nuhanovici, o să aștepte să vadă dacă-i putem conduce la el.

M-am ridicat și m-am dus la fereastră. Se întunecase și din cînd în cînd farurile mașinilor proiectau o lumină tăioasă prin ploaia de pe Alea Lunetiștilor.

– La urma urmei, pînă și condamnații au dreptul la o ultimă masă, nu crezi?

Jerry a zîmbit și s-a întins după telefonul de pe noptieră. A comandat pentru amîndoi specialitatea casei, burgeri Sarajevo și cartofi prăjiți, plus multă pîine și sos de roșii pentru cartofi.

– Spune-le să ne sune cînd vin cu mîncarea. Spune-le că intrăm amîndoi în baie și vrem să fim siguri că unul din noi va putea deschide ușa.

Ultimul lucru pe care mi-l doream era să deschidem pentru ceea ce credeam noi că este room-service și să ne trezim cu o măsuță cu roțile împinsă de Țap și de tovarășul lui.

Jerry a sunat la recepție, a aflat ora primelor rugăciuni și a aranjat să fim treziți la cinci și jumătate. Mă gîndeam că vom fi singurii acolo. Salkici nu părea deloc omul care să ajungă în moschee înainte de răsăritul soarelui, însă puteam să mă înșel, și trebuia să fim gata pentru orice eventualitate.

Amîndoi am rămas cum eram: îmbrăcați complet, cu cizmele în picioare, cu rucsacul pregătit și gata de a ieși pe ușă. M-am întins pe pat cu mâinile sub cap, holbîndu-mă la tavan. Jerry s-a ridicat, a înșfăcat telecomanda de pe televizor și a început să butoneze. Priveam ecranul fără să mă gîndesc la nimic, zgîndărindu-mi absent urmele de zgîrieturi de pe mâini. Știusese că nu aveam să rezist foarte mult.

Jerry își pusese telecomanda pe piept și doar apăsa butoanele cu un deget, iar pe ecran imaginile treceau de la canal la canal cu o viteză amețitoare. În cele din urmă, ne-am hotărît să ne uităm la *Lege și ordine*, care, exact așa cum ne plăcea nouă, era dublat în germană și avea subtitrarea în sîrbo-croată. Nu aveam idee ce se întîmpla. Toată lumea dădea din cap, arătînd spre cadavre care zăceau pe podea, și săreau în și din mașini lîngă chioșcuri unde se vindea hotdog.

A sunat telefonul și a răspuns Jerry. Mîncarea era pe drum.

M-am uitat pe gaura cheii și l-am văzut pe chelner aplecat deasupra măsutei. Nici urmă de Tap. Am deschis. A intrat și a pus totul pe masă, a luat bacșișul de doi euro pe care i l-am oferit și a plecat.

Am devorat rapid burgerii Sarajevo și cartofii prăjiți, i-am udat cu Cola și ne-am întors la televizor. Canalul nostru favorit a ieșit din emisie pe la miezul nopții, așa că ne-am apucat să citim ceva. Jerry avea un *Herald Tribune* pe care-l cumpărase la aeroportul din Viena. Cît despre mine, am citit de cîteva sute de ori eticheta de pe spatele cutiei de Cola.

Am stins lumina la unu dimineața, dar Jerry a continuat să butoneze telecomanda. Am privit cum în Bagdad și în Fallujah aruncătoarele de grenade antitanc mai făcuseră niște victime și niște

știri despre teroriști sinucigași pe BBC World, apoi am mutat pe un program german ce testa cunoștințele generale. Am câștigat un punct pentru că l-am recunoscut pe David Hasselhoff în imagine.

S-a auzit o bătaie ușoară în ușă. În lumina televizorului am schimbat o privire cu Jerry. Era prea târziu pentru ca indivizii de la room-service să vină să strângă.

A dat televizorul mai încet cu telecomanda, ne-am ridicat amândoi în capul oaselor și am aprins veiozele de pe noptiere.

Privirea i se mișca de la mine la ușă, încercînd parcă să vadă prin ea. Își mușca buzele. Bătaia din ușă s-a auzit din nou, de data asta mai tare.

M-am ridicat în picioare și am verificat dacă aveam borseta strînsă la mijloc. Jerry a făcut și el același lucru.

Prin vizor am văzut doi tipi necunoscuți, cu o expresie gravă, îmbrăcați parcă de la o casă de modă cu produse din piele. Aveau capetele aproape lipite de vizor.

M-am uitat din nou la Jerry. Stătea acolo, verificînd fermoarul de la borsetă încă o dată înainte să-mi facă semn din cap că era pregătit.

Speram că nu se înșală: brusc aveam sentimentul că mai bine și-ar fi pus o vestă antiglonț și s-ar fi pregătit de atac la baionetă. Faptul că oamenii pe care-i vedeam acum erau total necunoscuți nu însemna că fuseseră trimiși de Nuhanovici.

Nu exista decît o cale să aflăm. Am scos lanțul și am descuiat.

M-am dat înapoi cîtiva pași, apoi m-am întors încordat, gata să primesc lovitura. Groaza de pe fața lui Jerry era mai mult decît evidentă. A căzut pe spate înapoi în pat și s-a ghemuit cu genunchii la piept.

Am închis ochii, am strîns din dinți și am așteptat.

Nu s-a întâmplat nimic. Am simțit mai degrabă decît am auzit cum a intrat cineva în cameră.

Apoi am auzit vocea asemănătoare cu cea a unui crainic BBC din 1950.

– Totul e în regulă, Nick, eu sînt.

M-am răsucit și am deschis ochii. Băieții îmbrăcați în piele rămăseseră afară pe coridor, dar Benzil intrase și se afla acum exact în fața mea. Avea fața acoperită de cicatrice îngrozitoare. Părea că și cea mai mică umbră de zîmbet risca să-i rupă crustele și că avea să-i dea sîngele din nou.

Purta un pardesiu negru peste o cămașă albă descheiată la gît și o vestă albă.

– Nu e prima dată cînd dușmanii domnului Nuhanovici au încercat să mă ucidă și sper că nu a fost ultima dată cînd nu au reușit. Cu toate acestea, moartea lui Rob este o pierdere îngrozitoare.

– I-am auzit cînd trăgeau în jeep.

Și-a ridicat mîinile spre cer.

– Probabil că trăgeau într-o țintă aflată în mișcare foarte rapidă. Cu ajutorul lui Dumnezeu, am putut ieși iute din mașină și m-am strecurat într-o casă. Oamenii au fost foarte buni cu mine. Incidentul a fost atît de neașteptat... Măsurile de siguranță în ceea ce ne privește sînt întotdeauna foarte stricte. Credeam că voi sînteți

singura legătură pe care o aveam cu lumea din afară, dar Robert a garantat pentru voi – și la urma urmei nu te-ai fi băgat singur într-o ambuscadă.

– Nu, în nici un caz.

L-am auzit pe Jerry rostogolindu-se din pat în spatele meu. Privirea lui Benzil a trecut peste umărul meu. Jerry a murmurat:

– Salut.

Benzil a dat din cap.

– Jerry?

– Da.

Benzil avea lucruri mai urgente de făcut.

– Trebuie să ne mișcăm rapid. Domnul Nuhanovici vrea să se întâlnească numaidecât cu noi amândoi. Domnii de afară o să ne ducă la el.

– Sînt oamenii lui Salkici?

– Da. Nu am ajuns să ne întîlnim la moschee, dar am aflat că ai reușit să atragi atenția multora asupra domnului Salkici azi. Prin urmare, bănuiesc că nenorociții ăia de negustori de sclavi sîrbi au făcut legătura dintre el și Nuhanovici. Situația de aici a devenit periculoasă. Dacă vă puteți strînge lucrurile rapid, ne întîlnim jos.

Jerry veni lîngă mine.

– Dar pașapoartele noastre? Ne întoarcem aici?

– Mi s-a spus că se va rezolva. A făcut o pauză și a reușit să zîmbească foarte, foarte palid. Poate vei reuși să-ți faci fotografia pînă la urmă.

Cînd am ieșit cu bagajele, băieții îmbrăcați în piele cercetau preocupați culoarele din jur. Aveau jachetele descheiate și pistoalele la îndemînă.

Nimeni nu a spus nimic pînă cînd am ajuns la lift. Jerry se uita fix înainte, cu mîinile pe borsetă, asigurîndu-se că nu-i lipsea nimic, ca și cînd se aștepta ca un țigan să iasă de undeva și să-i smulgă aparatul de fotografiat.

Jos la recepție am dat peste o altă față cunoscută. Salkici ne-a înmînat pașapoartele fără nici o emoție și fără nici un preambul.

– Urmați-mă!

Două Audi bleumarin cu geamuri fumurii și jenți de aliaj ne așteptau afară cu motorul pornit. Benzil stătea pe bancheta din spate a primului vehicul, cu geamul coborît. Șoferul său, cu o față odihnită, ne-a indicat printr-un gest al mîinii în care avea un mic radioemițător că trebuia să ne suim în mașina din spate. Apoi a deschis portbagajul.

Băieții în haine de piele s-au desprins și ei de noi ca să urce în mașină cu Benzil, unul în spate lîngă el și celălalt lîngă șofer. Salkici s-a urcat în față în mașina noastră după ce ne-am aruncat gențile în portbagaj și ne-am urcat și noi în spate. La volan se afla un tip de vreo patruzeci de ani. Era tuns foarte scurt, dar se vedea că începuse să încărunțească pe la tîmple, iar fața îi era acoperită de semne și de cicatrice mici. Tuleiele îi creșteau din loc în loc, numai unde fața rămăsese intactă. Cînd a învîrtit volanul am văzut că-i lipseau indexul și inelarul de la mîna dreaptă.

Și Jerry îl recunoscuse. El însă nu s-a uitat înapoi să ne vadă și nici măcar nu ne privise prin oglinda retrovizoare, așa că am făcut și noi același lucru.

Ploaia se oprise, dar căldura era pornită. Interiorul mirosea a piele nouă. Salkici și șoferul sporovăiau cu viteza luminii. Deodată în radioemițător s-au auzit niște bîzîituri și apoi o voce în sîrbo-croată. Salkici a scos din buzunar un aparat de emisie-recepție Motorola, de genul celor folosite de schiori pentru a păstra legătura în munți. A mormăit ceva în el în timp ce mașina lui Benzil s-a pus în mișcare, după care am plecat și noi.

Trotuarele ude străluceau în luminile de pe stradă. Sarajevo era plin de neoane și de reclame luminoase, dar părea un oraș părăsit. Nu mi-am putut reține gîndul că orașul arăta ca o femeie gătită de plecare fără a avea însă unde să meargă. Am văzut un tramvai, dar nici un alt semn de viață în timp ce ieșeam în viteză din oraș.

Sub scaunul șoferului, bine înghesuită ca să nu se lovească de pedale, se afla o armă automată AK folosită de formațiunile paramilitare, la fel ca aceea pe care o avusese Rob. Un încărcător de rezervă cu treizeci de gloanțe era fixat cu bandă adezivă cu capul în jos peste cel deja băgat în încărcător. Speram că se află acolo din motive teoretice de siguranță și nu pentru că am fi avut nevoie de ea. Mașina nu avea nimic dintr-un vehicul blindat și nici nu-mi imaginam că aș fi putut repeta experiența pe care o trăisem în Bagdad, când gloanțele cu cămașă de cupru trecuseră prin carcasa mașinii sfîșiind-o în bucăți.

– E un drum destul de lung. Salkici vorbise fără a întoarce capul.

Nu părea prea fericit. Avea privirea ațintită asupra șoselei ca și cum s-ar fi așteptat în orice moment la un atac în fiecare intersecție prin care treceam.

M-am aplecat înainte între cele două scaune.

– Unde mergem?

– Chiar dacă ți-aș spune, nu ai ști despre ce e vorba și, chiar dacă ai ști, nu ți-aș spune. E mai bine așa. Toată lumea vrea fie să-l îmbrățișeze pe Hasan, fie să-l ucidă. Eu îl apăr de ambele categorii de „admiratori”. Oamenii ăia care v-au urmărit nu vor deloc să-l îmbrățișeze pe Hasan.

S-au mai auzit niște mormăituri în radio și a ridicat mîna ca nu cumva să încep să vorbesc. Stațiile acelea mici, Motorola, erau perfecte pentru comunicarea la distanțe mici. Aveau o arie de acoperire de cîțiva kilometri în afara cărora nu funcționau și prin urmare erau foarte greu de interceptat.

A apăsă butonul de emisie și a răspuns. Mașina din față a virat imediat la dreapta, însă noi am continuat să mergem pînă la următoarea intersecție, unde am făcut-o la stînga. Salkici a văzut în oglinda retrovizoare expresia îngrijorată a lui Jerry cînd am trecut pe lîngă stîlpii de iluminat.

– Doar o măsură de protecție.

M-am aplecat din nou înainte.

– De cînd îl cunoști pe Nuhanovici?

Salkici avea din nou privirea ațintită asupra șoselei pustii. A durat ceva pînă mi-a răspuns.

– Hasan este un om cu adevărat remarcabil.

– Așa am auzit și eu. Îți mulțumesc că i-ai transmis mesajul nostru.

Se uita fix prin parbrizul impecabil, fără urmă de insecte. Aparatul Motorola a țiuuit din nou, iar el s-a concentrat puțin la ceea ce i se spunea înainte să-mi răspundă.

– I-am transmis mesajul tău. L-a interesat foarte mult partea cu fabrica de ciment.

– Cum ai ajuns să lucrezi pentru el?

S-a întors foarte încet și cu mișcări studiate; în lumina reflectată în geamuri i-am putut vedea fața împietrită.

– Nu lucrez pentru el, a spus pur și simplu. Îi sînt complet devotat. El ne-a salvat pe mine și pe sora mea din calea invadatorilor cînd englezii și francezii – toată lumea de altfel – stăteau deoparte și-și frîngeau mîinile.

L-a bătut pe umăr pe șofer și i-a spus ceva; acesta a dat din cap și i-a răspuns în același mod. Părea că toți simțeau că au aceeași obligație.

– Nasir mi-a spus că a fost un adevărat șoc în Bagdad cînd ai întrebato despre Hasan. Nasir l-a implorat să părăsească orașul imediat. Și el este îngrijorat pentru siguranța lui.

Salkici se uita din nou înainte.

Am înțeles aluzia și m-am lăsat pe spate. Nu mult după aceea ieșeam din oraș și ne îndreptam spre munți. În afară de farurile noastre, singurele raze de lumină veneau dinspre casele pe lîngă care treceam.

Ne aflam pe o șosea cu o singură bandă pe sens, care șerpuia peste munte și apoi cobora în valea de pe partea cealaltă.

Cîtiva kilometri mai încolo am văzut niște stopuri ale unei mașini la distanță. Mașina staționa pe dreapta. Salkici a spus ceva în

stație, iar luminile au început să se miște și au intrat din nou pe șosea. Curînd le-am ajuns din urmă.

M-am aplecat înainte.

– Benzil?

Salkici a dat din cap.

– Eu sînt singura legătură cu Hasan din Sarajevo. Nasir ne va conduce numai o parte din drum, iar apoi eu singur vă voi duce la el.

Scaunul lui Nasir a scîrțîit ușor fiindcă acesta își schimbase puțin poziția. Nu se vedea nimic în față, doar întuneric adînc să-l tai cu cuțitul și, din cînd în cînd, în lumina farurilor se zărea cîte un trunchi de copac stingher sau cîte o casă pe un drum de țară. De cîteva ori, cîte un cîine amărît și costeliv ieșise lătrînd să se ia după noi.

Jerry făcea același lucru ca mine: încerca să vadă ceva în întuneric. Mîinile i se odihneau pe aparatul de fotografiat din borsetă ca și cum ar fi fost încă îngrijorat că avea să i-l smulgă cineva.

Marți, 14 octombrie

Urmăriserăm luminile din spate ale Audi-ului de la distanță de vreo oră și patruzeci de minute când Salkici a spus brusc:

– Aproape am ajuns la punctul de transfer.

Mi-am dat seama că următoarea etapă a călătoriei nu avea să fie la fel de confortabilă. A căutat undeva în jurul gâtului, sub cămașă, și a scos două chei atârinate pe un lanț, în genul celui pe care se poartă plăcuțele de identificare. Dacă aveam noroc, erau de la o mașină bună și mai ales încălzită. Nu prea mă încânta ideea de a o lua la picior pe vremea aceea.

– Tot ce aveți asupra voastră va rămîne la Nasir.

Jerry se aplecă în spațiul dintre scaunele din față.

– Dar aparatul meu de fotografiat? Dacă o să-mi îngăduie să fac niște fotografii, o să...

Salkici se întoarse spre el cu o față imobilă.

– Nu avem voie să luăm nimic cu noi. În mod sigur nici un fel de aparatură electronică. O să vă și perchezitionăm. Nu vă faceți griji, vi se va înapoia totul după ce vă întâlniți cu Hasan.

Stopurile de la Audi-ul din față se aprinseră brusc și mașina rămase pe loc. Pe măsură ce ne apropiam, Salkici a transmis ceva încet prin stație.

Aproape ne-am izbit de ei pînă să ne dăm seama de problemă. Drumul era blocat de o vacă moartă și de suratele ei care se părea că nu vor cu nici un chip să se miște. Nu le puteam ocoli din cauza gardurilor din sîrmă ghimpată care mărgineau de-o parte și de alta șoseaua.

Se părea că drumul trecea în acel loc pe lîngă o fermă. Chiar în dreapta noastră se aflau niște hambare, de altfel niște șandramale construite din blocuri de beton și tablă ondulată.

Nasir a frînat pînă ce ne-am oprit de tot și apoi și-a ridicat piciorul de pe pedală pentru a nu i se mai vedea luminile stopurilor. A băgat în marșarier și a început să dea înapoi în timp ce șoferul celălalt și unul dintre băieții îmbrăcați în piele s-au dat jos să vadă care era situația.

Salkici își ținea radioemițătorul lîngă gură, privind fix locul unde tocmai ne opriserăm.

– Aici îi lăsăm pe Nasir și pe oamenii lui. Se întorc la Sarajevo. Eu o să vă duc la Hasan.

Ne-am oprit cam la o sută de metri mai în spate, cu farurile stinse, și am așteptat. Nasir era foarte prevăzător, fusese bine antrenat. Deodată se auzi un strigăt teribil prin stație. Nasir se aplecă după AK în timp ce dintr-unul dintre hambare ieșea cu un zgomot asurzitor o mașinărie uriașă, întunecată, izbind vacile într-o parte și în alta și încercînd să ajungă la Audi-ul lui Benzil. Jerry se trase înapoi pe banchetă, hipnotizat de farurile strălucitoare ale monstrului mecanic.

În timp ce camionul se apropia, băieții în haine de piele alergară înapoi la mașină. Unul dintre ei reuși să scoată un AK și începu să tragă în întuneric.

Salkici țipa în radio de parcă mai avea vreun rost. S-a tras o altă rafală cu AK-ul, fără a opri însă înaintarea camionului care intră în plin în Audi, îndoindu-l și împingîndu-l în gard.

Nasir deschise ușa și sări din mașină în același timp cu mine; avea AK-ul pregătit și țipa la ceilalți doi. L-am apucat pe Jerry de haină imediat ce gloanțe de armă automată au început să lovească mașina.

– Ieși dracului din mașină!

Sârma ghimpată s-a îndoit, dar nu s-a rupt, iar roțile Audi-ului s-au afundat o clipă sau două în noroi pentru ca apoi mașina să se răstoarne pe o parte. Printre hambare se trăgeau focuri automate, iar camionul s-a oprit în cele din urmă, cu farurile ațintite asupra a ceea ce mai rămăsese din mașină și asupra movilei de pământ ce se formase în spatele ei.

Gloanțele răpăiră în portiere, la câțiva centrimetri de mine. Jerry se întoarse și se desprinse din strînsoarea mea. Țipă o dată și căzu pe asfalt ca mort.

Fir-ar al dracului. M-am aruncat și eu lângă el.

Se zvîrcolea încă.

– Sînt teafăr, n-am nimic.

Nasir se afla în stînga mea, nemișcat, trăgînd înspre traiectoriile luminoase ce spintecau întunericul din zona fermei. Era calm și se controla foarte bine; trăgea numai rafale scurte, încercînd să obțină efectul scontat. Nu m-am uitat înapoi, am rămas cu capul lipit de asfalt și cu privirea ațintită în direcția a ceea ce mai rămăsese din mașina lui Benzil.

Dinspre dreapta se trase din nou. Își schimbau pozițiile astfel încît să lovească grămada de metal contorsionat din fața camionului. Gloanțele ricoșau în asfalt.

„Ne-am dus dracului, sîntem terminați. Nu te uita, mergi înainte.“

Alte salve susținute, poate patru, poate cinci.

Aproape ajunsesem la grămada de fiare. Audi-ul zăcea pe partea stîngă, înghesuit în grătarul radiatorului camionului. Șoferul camionului era prăbușit peste volan.

– Benzil! Benzil!

Am încercat să văd ceva prin parbrizul murdar de noroi al autoturismului. Înăuntru nu era nimeni.

– Benzil! Benzil!

Unul dintre băieții în haine de piele fusese prins între cele două vehicule. Am încercat să pipăi în jur să-i găsesc arma printre bucățile de carne zdrobită și oțel.

Un pistol deschise focul de pe movila din spatele meu, însoțind strigătele în sîrbo-croată care răsunau în jurul nostru. Cine dracu' lupta cu cine aici?

– Benzil?

Nu am găsit nici o armă. Am rămas întins pe jos, în noroi, folosind Audi-ul ca adăpost și dorindu-mi să intru într-un fel sau altul în pămînt. Din nou trecură gloanțe prin caroserie, atît dinspre hambar, cît și dinspre movilă. Unul dintre băieții îmbrăcați în piele sărea în sus și-n jos strigînd la mine să mă mișc. Apoi, în timp ce încerca să-mi acopere mișcările cu rafale de pistol-mitralieră, la lumina acesteia l-am zărit pe Benzil în genunchi lîngă el.

La dracu', am respirat adînc. M-am aruncat în sus spre el numai pentru a fi catapultat înapoi de ceea ce mai rămăsese din gardul de sîrmă ghimpată. Cu cît încercam mai mult să mă eliberez, cu atît sîrma pătrundea mai adînc în blugi și în carne.

Tipul în haină de piele a strigat la mine înainte să țintească din nou ca și cînd trăgeam de timp în mod intenționat.

Am reușit să scap și am luat-o spre el, pe partea dreaptă, în timp ce el trăgea rafale scurte. L-am văzut din nou pe Benzil, la picioarele sale acum, făcîndu-mi semn cu mîna.

Nu era momentul să tărăgănez. M-am năpustit spre Benzil și l-am apucat de pardesiu.

– Hai, sus!

Tipul îmbrăcat în piele schimba încărcătoarele, dar era clar că nu avea să mai reziste mult. Deja nu se mai mișca după fiecare rafală și curînd avea să fie lovit; n-aș fi vrut să fiu aproape de el cînd avea să se întîmple asta. Am continuat să mă mișc în sus, înspre stînga, tîrîndu-l pe Benzil, încercînd să ies din bătaia focului și să ajung înapoi la ceea ce speram eu să mai fie o mașină în stare de funcționare.

L-am împins pe Benzil în noroi în timp ce deasupra noastră au scînteiat două salve nesfîrșite. Băiatul în haină de piele trase din ce în ce mai cu sete, apoi se opri brusc, încovoindu-se.

– Stai aici!

Am alunecat încet în jos pe pantă, aterizînd în cele din urmă în fund, lîngă el. Era încă în viață, însă, după cum arăta, nu pentru multă vreme.

Sunetele întretăiate și horcăiturile pe care le scotea încercînd să respire arătau clar că agonizează. Am băgat mîna sub jachetă și am simțit sîngele cald care gîlgîia în palma mea. Nu avea nici un rost să încerc să-l opresc. Căutam doar încărcătoare în plus pentru AK.

N-am avut noroc, însă am luat oricum arma plină de sînge în timp ce băiatul își dădea ultima suflare și am început să mă tîrăsc în sus pe deal.

– Benzil! Benzil! Strigă dacă mă auzi!

– Aici, sînt aici!

Cînd am ajuns lîngă el, s-a mai tras o salvă înspre hambare de mai departe, dintr-o zonă paralelă cu Audi-ul. Probabil că era Nasir.

Am încercat să ne menținem pe movilă, pe o direcție paralelă cu șoseaua, făcînd eforturi să-mi dau seama cine era pe deal. Benzil își pierdea încet, încet puterile și stătea mai mult în noroi decît pe picioare.

– Nasir, Nasir!

– Aici, aici!

Era Jerry. Dar în continuare nu puteam să-i văd.

– Înapoi la mașină! Hai să mergem!

Am început să-l tîrăsc pe Benzil în jos. Fiecare pas trebuia să-i provoace dureri crîncene, dar asta era situația, mai tîrziu avea tot timpul să-și îngrijească rănile.

S-a împiedicat din nou și a scos un strigăt. Am apucat o bucată de haină și l-am împins înainte; imediat după aceea gloanțele s-au năpustit pe lângă noi, înfigându-se în bucata de pământ pe care ne aflaserăm mai devreme.

– Hai mai repede! Hai mai repede!

Din dreapta se apropiau trei oameni. Salkici se afla cu ei, încercând să se strecoare spre mașină. Rafalele dinspre hambare deveniră și mai intense când își dădură seama de intențiile noastre. Gloanțele loviră portierele și roțile Audi-ului.

– Înapoi pe deal!

Mă chinuiam să respir, iar hainele-mi erau năclăite de transpirație, luptându-mă să mă cațăr și tîrîndu-l și pe Benzil în același timp. Nasir răspundea cu rafale în spatele nostru.

– Oprește-te! Oprește-te! Păstrează muniția! Salkici, unde dracu' ești? Spune-i să nu mai tragă!

Am continuat să urcăm. Nu era nici un copac, nimic de care să ne agățăm; numai noroi, iarbă și pietre. Am alunecat și am căzut. Țeava AK-ului se izbi de stîncă, însă, după cum arăta, mai putea fi folosită. Chestiile astea erau făcute astfel încît să reziste la condiții grele. Nu eram sigur însă în ceea ce-l privea pe Benzil.

Din spatele nostru se trăgea încă, dar rafalele treceau mult pe deasupra noastră. Ne pierduseră în întuneric.

Simțeam cum îmi curge sînge pe picioare după ce mi se întîmplase cu sîrma ghimpată. Aveam gîtul uscat. Îl țineam însă strîns pe Benzil și-l împingeam înainte.

Am urlat în direcția lui Jerry.

– Nu rămîne în urmă. Nu trebuie să ne rătăcim unii de alții.

Jerry se apropie de mine gîfîind și cu inima bătîndu-i cu putere.

– Unde... unde... mergem?

– Dracu' știe. Salkici?

Din Jerry, din cîte se părea, nu curgea nimic în afară de transpirație.

– O secundă, acolo jos, am crezut că ai căzut și n-o să te mai ridici.

– Nenorociții mi-au lovit borseta cu tot ce aveam în ea.

Salkici apăru din ceață, încercînd cu greu să respire, și atît de furios încît nici nu reușea să vorbească.

– Tu ești de vină pentru toate astea! Probabil că mă urmăreau de mai multă vreme și așteptau. Mă împinse atît de tare, încît aproape că m-am prăbușit peste Benzil. Tu i-ai condus la mine!

Benzil rămase prăbușit în noroi în timp ce Salkici începu să-i spună ceva lui Nasir.

Nu eram sigur de ce avea să urmeze, așa că, încet, am deblocat piedica de siguranță a AK-ului. Și Salkici, și Nasir au auzit însă zgomotul. Brusc, cel din urmă își îndreaptă arma spre mine. Salkici împinse încet țeava în jos pînă ajunse să atîrne înspre noroiul în care ne găseam cu toții.

– Dumnezeu nu ar fi îngăduit să se întîmple toate astea dacă nu ar fi avut un motiv. Misiunea mea este să te duc la Hasan. Noi doi îl slujim pe el, așa că voința îi va fi îndeplinită.

Am tras la loc piedica, suficient de tare ca să fiu auzit, și pe urmă am încercat să disting ceva în întunericul de pe panta pe unde urcasem. Am văzut razele de lumină ale unor lanterne traversînd zona. Am așteptat un moment să se calmeze Nasir.

– Știi ce se află de partea cealaltă a dealului?

Salkici se gîndi o secundă sau două.

– Nu. Alte dealuri?

M-am uitat la Baby-G. Mai aveam în cel mai bun caz două ore pînă la primele raze de lumină. Dacă eram prinși în cîmp deschis aici, în mijlocul noroiului, eram pierduți.

Benzil era încă în genunchi, suspinînd la fiecare gură de aer inhalată.

Și Jerry rămăsese înfundat în noroi.

– Salkici, întreabă-l pe Nasir dacă știe. Era momentul să lămurim lucrurile. OK, am văzut cum a căzut unul dintre oamenii noștri și

mai era cel zdrobit între camion și Audi. L-ați văzut cumva pe al treilea? Mai e vreunul dintre ai noștri acolo jos?

Salkici meliță din nou ceva înspre Nasir.

Am ridicat AK-ul și l-am desfăcut ca să scot cele două încărcătoare care mai rămăseseră în armă. Am apăsât cu degetul primul cartuș din primul încărcător. S-a oprit cam la o treime distanță: mai aveam aproximativ zece cartușe.

Salkici și Nasir vorbeau încă atunci când am luat celălalt încărcător la verificat. Era plin, așa că l-am pus la loc și am armat, ca să verific magazia automatului.

– Mai are cineva vreo armă?

Salkici a tradus.

– Și el are un pistol și două încărcătoare în plus. Spune că există o peșteră de partea cealaltă a dealurilor. Invadatorii o foloseau ca să depoziteze provizii. Respiră din nou adânc înainte de a continua. Spune că nu știe sigur în care dintre văile astea. Au trecut mulți ani de când a atacat-o.

Nasir mai mormăi câteva cuvinte spre Salkici, care ezită înainte de a traduce.

– Știi pe care dintre oameni l-ai văzut murind?

– Nu.

În timp ce Salkici îi transmitea mesajul lui Nasir, se auzi dintr-odată un zgomot puternic de voci în stația radio din haină. Îl scoase în grabă, sperînd probabil că era tipul în haină de piele care rămăsese jos.

Stația poate că era a lui, însă vocea sinistră ce se auzea din el sigur nu era. Oricine ar fi fost de partea cealaltă începuse să cînte ceva ce aducea a cîntec de leagăn. Apoi se auzi un țipăt scurt și pătrunzător. Cîntecul continuă încă o clipă, însă fu curînd întrerupt de alte țipete și suspine.

Nasir deveni cadaveric.

În mintea mea se derulau în viteză imagini cu alți oameni pe care-i văzusem luați prizonieri de sîrbi, bărbați legați de copaci care

ajungeau să moară sufocați cu propriile organe genitale îndesate pe gît.

Nasir o luă în jos, iar țipetelor din ce în ce mai îndepărtate le luă locul un rîs batjocoritor.

– Salkici, închide dracului porcăria aia și adu-l înapoi!

Nu-mi păsa ce mama dracului voia să facă acolo, însă acum nu era momentul. Aveam nevoie de două mîini sigure și ferm încleștate pe armă. Salkici alergă înaintea lui și ridică o mînă. Am văzut cum Nasir aproape se prăbuși în brațele lui Salkici, care înaintase și-l cuprinsese protector pe după umeri.

Timp de cîteva minute au vorbit pe un ton din ce în ce mai blînd. Noi, ceilalți, am păstrat distanța. Măcar Benzil avea astfel puțin timp să se mai odihnească.

Lanternele de sub noi se mișcau încă. Un vehicul ieși dintr-unul dintre hambare, trecu pe lîngă Audi-ul nostru și o porni spre Sarajevo.

Salkici îl strîngea încă în brațe pe Nasir. Își șopteau ceva unul altuia. Ambii plîngeau.

În cele din urmă, s-au întors și ni s-au alăturat. Nasir a mai urcat puțin dealul înainte de a se prăbuși în genunchi.

Era liniște; nu vorbea nimeni.

M-am ridicat și l-am ajutat și pe Benzil să se ridice.

– Trebuie să plecăm ca să trecem de dealul ăsta înainte de ivirea zorilor; trebuie să facem tot ce putem să nu ne vadă.

Oricît de istovit ar fi fost, Benzil își făcea griji pentru ceilalți.

– Nasir e bine?

– O să fie, spuse Salkici. Îi trebuie puțin timp. Bărbatul pe care tocmai l-au ucis ăia era fratele lui mai mic. Se opri puțin. Și cumnatul meu.

Nasir se afla în fruntea grupului.

Benzil îl urma. Era într-o stare destul de proastă, însă hotărâserăm să-l punem acolo ca să-l avem tot timpul sub ochi și să înaintăm în ritmul impus de el. Făcea tot ce putea; eu, Jerry și Salkici făceam cu schimbul oferindu-i sprijin ca să se poată ține pe picioare.

Nasir era acum foarte hotărât și stăpîn pe el. Din cînd în cînd se întorcea spre noi murmurînd cîte un cuvînt de încurajare.

Benzil dădea din cap și-l aproba.

– Da, da. Mulțumesc.

După vreo zece minute, a trebuit să se oprească din nou.

– Îmi pare rău, Nick. Îmi pare foarte rău.

– Nu-ți face griji. Încearcă numai să mergi înainte cît de bine și cît de repede poți.

În valea de sub noi izbucniră rafale de foc automat: începuseră să tragă în umbre.

În vîrfurile dealului bătea un vînt rece ce-mi usca transpirația de pe față și-mi strîngea pielea ca o gheară. Cel puțin haina de vinilin îi ținuse piept cînd alunecasem și înaintasem pe deal.

Șirul de oameni începea să dea semne de destrămare, și asta nu numai din cauza lui Benzil. Jerry și Salkici mergeau și ei foarte încet. Nasir se afla încă în frunte, încetinind pasul la intervale regulate, pentru a ne îngădui nouă, celorlalți, să-l ajungem.

Încet, încet, valea prindea contur înaintea noastră pe măsură ce primele raze de lumină apăreau pe cer înspre est, dar ceea ce vedeam nu mă încânta deloc: nu se zărea ceva care să ne servească drept adăpost, numai noroi și pietre. Nu exista nici măcar un drum.

M-am oprit și l-am așteptat pe Salkici pînă a ajuns lîngă mine.

– O să ne nenorocească dacă rămînem aici, în cîmp deschis. Am dat din cap spre Nasir. Întreabă-l despre peșteră.

Eram într-un hal fără de hal. Aveam blugii zdrențuiți, iar picioarele îmi luceau de transpirație și de sînge. Toată lumea era plină de noroi pînă în albul ochilor.

Salkici și Jerry încercau să-l țină pe Benzil în picioare cînd am început să coborîm.

Nasir scruta cu ochii îngustați împrejurimile. Îmi dădeam seama că devine din ce în ce mai îngrijorat, pentru că și eu eram la fel. Nu voiam să folosesc o peșteră: era un adăpost mult prea evident și probabil avea o singură ieșire. Dacă ne urmăreau, era clar că aveau să ne caute în peșteră. Însă, uitîndu-mă în jur, mi-am dat seama că, dacă nu puteam să-i lăsăm în urmă, era probabil singura noastră opțiune.

Nasir începu să spună ceva. Salkici dădu din cap și se întoarse spre mine.

– Nu e departe, e la poalele dealului. Acum știu despre ce peșteră vorbește. Și tata a luptat acolo.

Partea asta era mult mai abruptă, așa că ne împleticeam cu toții după Nasir, care încerca să găsească poteca cea mai accesibilă printre stînci și noroi. După alte cîteva sute de metri s-a oprit și ne-a indicat spre est. Am urmărit direcția în care arăta și am zărit o umbră întunecată pe deal.

Imediat după aceea deasupra noastră a pocnit ceva. M-am uitat în sus și i-am văzut pe primii dintre urmăritorii noștri care tocmai ajunseseră în vîrfurile dealului. Rahat, decizia fusese deja luată în locul nostru.

Stînca părea că avusese o deschizătură naturală care fusese lărgită cu cîteva kilograme de explozibil sîrbesc: intrarea era acum suficient de mare ca să încapă un camion. De fiecare parte se aflau grămezi de pietriș, iar urmele de cauciucuri din drumul care conducea către ea erau acum acoperite de iarbă și de buruieni.

Înăuntru era frig și umed, dar cel puțin eram la adăpost de vînt. Pereții străluceau de la apa care se prelingea pe ei și pe jos era plin de băltoace. Două mașini vechi și ruginite și o remorcă plină de lemn fuseseră abandonate chiar la intrare.

Cu cît înaintam mai mult, cu atît mirosul de mucegai devenea mai puternic. Întunericul și niște movile de piatră spartă care rămăseseră în jur în urma operațiunilor de lărgire a peșterii ne ofereau deocamdată adăpost, însă din punct de vedere tactic era exact coșmarul la care mă așteptasem: un spațiu închis cu o singură ieșire, cea prin care intraserăm.

Lui Benzil îi era foarte rău. Jerry și Salkici l-au lăsat jos în spatele uneia dintre movile și au încercat să-i facă un culcuș cît mai confortabil. Acum nu mai avea energie nici măcar să se scuze.

– Nu-ți face griji. M-am ghemuit lîngă el să dau la o parte niște pietre de lîngă cap. Stai liniștit. Odihnește-te.

Nu am primit nici un răspuns. Respirația îi era foarte slabă și din păcate foarte rapidă.

Salkici s-a prăbușit de cealaltă parte a lui, în întuneric. Jerry se așezase chiar unde se oprise și umbla agitat în borsetă. M-am cățarat pe movila de piatră și m-am uitat prin intrarea în peșteră, aflată cam la patruzeci de metri depărtare, la cerul ce devenea din ce în ce mai luminos. În locul în care ne aflam era încă întuneric și speram că așa avea să rămână. Ochii mi se obișnuiseră deja cu penumbra.

Nasir stătea de pază în vârful movilei din dreapta și privea și el fix spre intrare. M-am uitat la ceilalți trei. În situații ca aceasta oamenii au tendința să se înghesuie toți într-un loc, și asta nu era deloc bine. I-am pus să se depărteze puțin unii de alții. Dacă începea să se tragă, nu voiam în nici un caz ca nemernicii ăia să omoare doi sau mai mulți dintr-o lovitură.

– Să-i ia toți dracii! Jerry mi-a arătat ce mai rămăsese din Nikon.

Un glonț pătrunsese prin colțul din stînga și ieșise prin partea dreaptă sus. A încercat să apese pe declanșator. Nu că ar fi avut vreun rost, chiar dacă bateriile erau încă întregi. Obiectivul era distrus.

– Telefonul, Jerry, telefonul merge?

A dat din cap încet, dar îmi dădeam seama că asta era doar o slabă consolare.

Nasir începu să vorbească, și am văzut și eu mișcare pe deal, la câteva sute de metri de gura peșterii.

– Vin. M-am întors către ceilalți. Sînt cinci.

Jerry se tîrî spre mine.

– Vin spre noi?

– Nu încă.

Îmi dădeam însă seama de situație, iar fața lui Nasir spunea același lucru. Eram pierduți.

Nasir s-a așezat într-o poziție de tragere, îndepărtînd niște pietre pentru a face loc încărcătorului curbat al AK-ului. Magazia de muniție a acestor arme este atît de mare și de lungă, încît nu poți să tragi cu ele din poziția culcat. Asta făcea parte din doctrina pe care o promovase Dr. Kalashnikov: AK-ul trebuia apucat de un erou al

Uniunii Sovietice în timp ce debarca dintr-un transportor blindat și ataca plin de grație cu foc automat.

Nasir avea privirea ațintită asupra oamenilor de pe potecă. Îi spuse ceva lui Salkici.

– De ce e atît de agitat?

– Nasir spune că nu trebuie să dezvălui nimănui unde se află Hasan sau moartea fratelui său va fi fost în van. Și mai vrea și să-i ucidă pe toți ăia.

Nasir înțelese despre ce vorbeam, așa că mîrîi amenințător. Amîndoi afîșau niște expresii sumbre. În ceea ce-i privea, războiul nu se terminase deloc.

M-am aplecat peste movila de pietriș din fața mea, săpînd o gaură pentru încărcător.

– Ramzi, tu ești singurul care știe?

Salkici respira adînc; Jerry alunecase înapoi ca să-l ajute pe Benzil să-și găsească o poziție mai confortabilă.

– Singurul de aici.

Nasir mormăi ceva, și am ridicat și eu capul.

– Vin.

M-am dat înapoi.

– Jerry, ai idee cum se folosește un pistol?

Nici nu s-a mai deranjat să privească în sus, a dat numai din cap.

– Foarte bine. Ramzi, spune-i lui Nasir să i-l dea.

Nasir i l-a dat împreună cu două încărcătoare. Nu am observat firma producătoare, dar în momentul ăsta chiar nu mai conta; ceea ce era important era ca pistolul să funcționeze și ca Jerry să știe să țintească și să încarce din nou. Dacă avea sau nu capacitatea de a omorî oameni aveam să aflăm foarte curînd. În ceea ce mă privea, reușeam întotdeauna să fiu foarte calm în momente ca acestea, poate pentru că puteam accepta că sînt într-un mare rahat și pentru că niciodată nu-mi păsase prea mult că puteam fi omorît. Voiam doar să mă asigur că voi lua cu mine cît mai mulți dintre imbecilii ăia.

Nasir începu să spună ceva, și m-am tîrît din nou pe movilă. Bărbații de pe potecă dispăruseră.

– Unde s-au dus? am murmurat către Salkici. Întreabă-l unde s-au dus.

Salkici întreabă.

– Au dispărut în partea dreaptă, unde nu-i putem vedea.

Din Motorola se auzi brusc.

– Ramzi Salkici! Ramzi Salkici!

Vocea înspăimîntătoare răsuna în toată peștera.

M-am uitat la Salkici să văd cum reacționează. Avea fața împietrită, dar Nasir era peste poate de furios.

Imediat a început să strige în aparat, apoi s-a întors către mine și a urlat atît de tare încît m-a stropit cu salivă. Dacă nenorociții ăia nu știuseră unde ne aflam, acum fără îndoială că știau.

Nasir își rezemă arma de umăr și trase o rafală.

A trebuit să țip din rărunchi ca să acopăr zgomotul.

– Oprește-te! Oprește-te! Ramzi! Fă-l să înceteze!

Tuburile goale zornăiră pe pietre. Aerul era plin de fum. Salkici încercă să-l calmeze și în cele din urmă reuși. Benzil se uita fix la mine, cu ochii măriți, încercînd însă din greu să nu pară speriat.

Focuri de răspuns au ricoșat pe pereți în momentul în care cei de afară au rezemat automatele de gura peșterii și au început să tragă. Nu puteam face altceva decît să stăm la adăpost și să sperăm că nu vom fi atinși.

Asta în afară de Nasir, care urla cît îl țineau plămînii și trăsesese deja o jumătate de încărcător la întîmplare.

– Fir-ar al dracului, nu mai trage! Păstrează muniția!

O lungă rafală fu imediat trasă asupra noastră, umplînd peștera cu un zgomot atît de puternic, încît îl simțeam fizic.

Salkici strigă la el și-l apucă de partea de jos a pantalonilor, însă știam că Nasir nu asculta: ura oarbă luase locul oricărei urme de rațiune. Dacă ar fi rămas liniștit, poate că i-am fi lăsat să intre și abia apoi am fi tras și am fi doborît cu siguranță cel puțin unul sau doi.

Totul s-a oprit la fel de repede precum începuse. Am ridicat capul numai cât să văd pe deasupra movilei, însă nu am zărit nimic. Benzil era încă încovrigat la poalele movilei, cu Jerry parțial deasupra lui, deși le spuseseam să stea departe unul de celălalt. Salkici era la poalele movilei lui Nasir, care se înălțase în genunchi încercând să găsească o țintă, nutrind încă o dorință nebună să omoare totul în jur. Se întoarse spre mine cu o expresie sălbatică și scuipă din nou câteva cuvinte și salivă. Ecoul lor era la fel de puternic ca împușcăturile de mai devreme.

Nu l-am băgat în seamă și am continuat să privesc gura peșterii. Dacă ar fi vrut să mă ucidă, ar fi făcut-o de mult. Nu știam sigur ce-l adusesese în starea asta: ceea ce i se întâmplase fratelui lui, faptul că-l adusesem pe indivizii ăia aproape de Salkici sau pur și simplu faptul că voia să omoare pe oricine îi ieșea în cale.

Speram că mai păstrase puțină rațiune, suficientă cât să-și dea seama că, dacă aveam să ieșim la un moment dat vii de aici, urma să aibă nevoie de două brațe puternice, ale mele, la fel de mult pe cât și eu urma să am nevoie de brațele lui. Am așteptat pînă a terminat și s-a întors să supravegheze intrarea.

– Ce se întâmplă, Ramzi?

Nici un răspuns. M-am întors și, deși era aproape întuneric deplin, am putut vedea că ochii îi înotau în lacrimi.

Nasir se întoarse din nou, vărsîndu-și furia încă o dată asupra lui Salkici, asupra mea și asupra intrării în peșteră. Salkici se ridică și-l atinse pe picior încercînd să-l liniștească.

– Ce se întâmplă, Ramzi? Ce dracu' spune?

– Te învinovățește pe tine că i-ai condus la mine în moschee. Fața lui Salkici era o mască a durerii. Nu numai că fratele lui este mort acum, dar au spus că se duc să o ia pe soția fratelui, pe sora mea, de la Sarajevo. Au și doi copii.

A urmat o tăcere înghețată timp de câteva secunde cât mi-a luat să alunec pe pietre pînă lîngă Jerry și să-i scot Thuraya din borsetă. Micuțul led străluci în întuneric cînd am apăsă pe buton.

– Sora ta are telefon?

Îmi spuse numărul, iar eu am apăsat tastele.

– O să trebuiască să ne mai apropiem de intrare ca să avem semnal. Putem să-l sunăm pe Nuhanovici ca să ne scoată din rahatul ăsta?

Salkici clătină din cap.

– Nu are telefon. Eu mă duc la el de cîte ori avem ceva de vorbit. Îmi pare rău, nu este deloc vina ta. Eu m-am grăbit prea mult după ce m-am întîlnit cu tine și cu Benzil. Probabil că m-au urmărit pînă la fermă. Acum toți trebuie să plătim pentru asta.

M-am uitat la Baby-G și la Thuraya: 06.47 și nici urmă de semnal.

Am scos antena și am îndreptat-o spre intrare.

– Ce zici, o facem?

Se ridică în picioare fără nici o urmă de ezitare.

– Stai pe dreapta, lipit de perete. Dacă se întîmplă ceva, întoarce-te și fugi înapoi. Orice ai face, nu te mișca spre centrul peșterii.

I-am întins AK-ul meu lui Jerry.

– Poți să folosești asta?

Nu părea prea convins, dar probabil că fotografiase destui oameni folosind-o ca să-și dea seama de care parte a armei trebuia să se afle cînd trăgea.

– Ramzi, spune-i lui Nasir ce vrem să facem. Spune-i că, dacă trebuie să tragă, să tragă numai cîte un glonț și să aibă de fiecare dată o țintă precisă. Trebuie să păstrăm muniția pe care o mai avem. Ai înțeles?

Dădu din cap și începu să vorbească în sîrbo-croată în timp ce Jerry apuca AK-ul.

– Vezi că e un cartuș pe țeavă. Știi să manevrezi piedica de siguranță?

Spre mirarea mea, imediat s-a uitat unde trebuia. Piedica la AK este pe partea dreaptă a armei și funcționează ca un selector. În

poziția de sus, piedica e pusă, dacă e coborât o treaptă, arma trage foc automat; dacă e coborât încă o treaptă, trage foc cu foc. Doctrina sovietică lucrase din plin: să se tragă mult și la întâmplare.

Am luat pistolul lui, o armă de 9 mm fabricată în Coreea de Sud de către Daewoo, fabricanții de mașini, și i-am spus să nu tragă decît dacă arma lui Nasir se bloca sau el era doborât. Nu voiam să mă pună în pericol Jerry mai mult decît nenorociții de afară.

– OK, Ramzi, ești gata?

Benzil îmi făcu un semn de încurajare cu mîna. Salkici dădu din cap înspre el.

– Dacă Dumnezeu vrea ca eu să mor astăzi, atunci așa să fie.

– Mai dă-l dracului de fatalism musulman. Vorbeam din inimă. Spune-i ceva rapid cum că trebuie să rămîi în viață și să ne duci la Nuhanovici, OK?

Mă bātu pe umăr.

– *Inshallah*.

Ne-am ghemuit, încercînd să ne facem una cu stîncă. După zece metri a trebuit să ne lăsăm pe burtă și să ne tîrîm prin băltoace și grămezi de pietriș.

Mă uitam la Thuraya după fiecare metru parcurs. O singură linie ar fi fost de ajuns. Pe față îmi picura sudoare fierbinte, în ciuda frigului pătrunzător. Iar haina mea de doisprezece dolari nu era o piedică în calea noroiului și a apei prin care treceam. Coatele și genunchii erau zgîriați pînă la sînge de bucățile colțuroase de piatră. Durerea aveam s-o simt abia mai tîrziu.

Îi auzeam acum afară, chiar la dreapta ieșirii din peșteră. M-am oprit, cu Thuraya în mîna stîngă și cu pistolul în dreapta, cu degetul arătător îndoit pe trăgaci, cu degetul mare pe piedică.

În nici un caz nu-mi puteam permite ca pistolul să se descarce accidental în timp ce avansam.

La zece metri de intrare încă nu aveam nici măcar o linie pe ecran.

– Salkici! Salkici! Era vocea din Motorola din nou, urmată de râsul acela batjocoritor.

Nasir urlă și el. De fapt, fără să știe, tipii ăștia ne făceau un serviciu. Cu cât făceau mai mult zgomot, cu atât ne acoperau mai bine.

Am continuat să avansăm centimetru cu centimetru. Cam la doi metri de intrare pe ecran a apărut o linie. M-am oprit și i-am făcut semn lui Salkici să vină în dreptul meu. Chiar și Jerry urla acum. Nasir era el extrem de furios, însă nu era deloc prost.

Am apăsât tasta de apel și i-am întins telefonul. Pe urmă am rămas cu pistolul întins în față, cu mâna stângă sprijinind-o pe cea dreapta încheștată pe armă, țintind cam la nivelul pieptului, cu piedica trasă și degetul pe trăgaci.

Nasir și Jerry urlau în continuare, cât de tare puteau, înjurături la adresa celor de afară, însă de data asta nu prea mai primeau răspuns. Poate că ăia se plictisiseră. Apoi am auzit un hohot de râs. Indiferent ce se spusese, probabil că nenorociților li se părea amuzant.

Nu-l auzisem pe Salkici șoptind nici un cuvânt. Am simțit că mă ia de braț și-mi dă înapoi telefonul. Nu părea deloc mulțumit. Am ascultat; încă suna. Am apăsât tasta și m-am aplecat înspre el astfel încât să-i șoptesc direct în ureche. Privirea îmi rămăsese ațintită în față, pistolul era la fel, degetul era pe trăgaci și piedica trasă.

– Ești sigur că știi unde ne aflăm? A dat din cap. Cu mâna stângă am căutat în buzunarul blugilor cartea de vizită de la Holiday Inn și am tastat numărul. Spune-le celor de la recepție că sîntem jefuiți. Sînt înarmați. Avem nevoie de SFOR.

Am apăsât tasta de apelare și i l-am dat. În timp ce eu mă concentram asupra intrării, el mormăi ceva foarte încet în receptor.

Cineva de afară strigă din nou numele lui Salkici, iar el profită de zgomot pentru a repeta informația, de data asta mai tare.

Țeava unui AK apăru în deschizătura peșterii cam la înălțimea brîului.

Am apăsat ușor pe trăgaciul pistolului, cu privirea fixată pe un punct situat chiar deasupra vârfului țevii.

Am observat un obraz și am ridicat pistolul pînă cînd am avut în cătare centrul țintei. Am apăsat milimetric pe trăgaci pînă ce am simțit punctul de presiune.

Salkici încă mai spunea ceva în receptor, însă eu am încercat să-mi golesc capul de orice zgomot de pe fundal pe măsură ce priveam cum obrazul devenea acum o față întreagă care se întorsese pe jumătate ca să poată striga mai bine înspre fundul peșterii. Vedeam cum i se umflă venele pe tîmplă din cauza efortului și scuipatul care-i ieșea din gură cînd striga.

Atunci s-a întors să tragă.

Cătare pistolului era centrată pe buza lui de sus cînd am apăsat trăgaciul pînă la capăt. Pistolul mi-a zvîcnit în mîini, iar tipul s-a îndoit și a căzut. Imediat a apărut un alt AK ținut de alte mîini, care a început să tragă. Simțeam gloanțele trecînd pe deasupra, apoi o serie de împușcături răsunară din spatele nostru.

Cînd AK-ul s-a oprit în sfîrșit, m-am ridicat din nou pe lîngă peretele de stîncă, ținîndu-mi capul aplecat, și am luat-o la fugă.

Gloanțele, de 7,62 mm, începură să ricoșeze din nou din pereți, însă nu puteam face nimic. Trebuia numai să ne ținem cît mai jos și să continuăm să mergem.

M-am aruncat peste movila de pietriș, la adăpost, cu Salkici lîngă umărul meu, încă trăgînd.

– Oprește-te! Păstrează muniția!

Am luat telefonul de la Salkici și l-am închis.

– Ce-au spus? Au înțeles?

Pieptul i se ridică și cobora foarte rapid.

– Cred că da. Și probabil că au auzit și împușcăturile.

Se prăbuși lîngă movilă încercînd să-și recapete suflarea.

Nasir și Jerry încetaseră focul. Singurele zgomote care se mai auzeau erau respirațiile noastre și strigătele care răsunau de partea cealaltă a intrării în peșteră.

Jerry luă telefonul înapoi.

– Poate că era plecată la cumpărături. Poate că nu au găsit-o...

Salkici privi în sus, cu o expresie îngrijorată, căutându-l din ochi pe Nasir.

– O să vedem.

Vocea îi era mult prea calmă. Iar vorbea fatalismul ăla de rahat din el.

Am așteptat în aceeași poziție încă o oră, eu și Nasir pe movilele de piatră cu AK-urile pregătite și ceilalți trei pe pământ, în spatele nostru.

Vocile tipilor de afară răsunau batjocoritoare în peșteră, transmițându-ne cele mai ciudate insulte sau câteva versuri din diverse cîntece. Nasir nu se putea abține. De fiecare dată răspundea violent, în aceeași manieră.

Mi-am croit drum către Salkici.

– Ce-o să facă acum Nuhanovici, văzînd că n-am apărut? O să vină să ne caute?

– Nu știu. Este prima dată cînd dau greș.

Am luat o expresie veselă.

– Hai să încercăm să rămîna așa. Mai întîi, trebuie să stăm încontinuu cu ochii pe intrare. Cum Nasir e deja acolo, ar putea să fie el cel dintîi planton.

Voiam să le arăt că putem rezista dacă avem un plan. Orice plan implică un sentiment de siguranță, de finalitate. Te poate face să crezi cu adevărat că poți face ceva folositor.

Salkici îi spuse ceva, și Nasir dădu din cap, apoi își suflă nasul pe jos, pe pietre.

– Ramzi, ține radioemițătorul la îndemînă, în caz că Nuhanovici trimite oameni după noi și ajung în dreptul peșterii.

Exista posibilitatea ca o persoană care voia să dea de noi să încerce să schimbe frecvențele pînă puteam comunica.

Lui Benzil îi era încă foarte rău. Fața îi era contorsionată de durere și de îngrijorare. Cicatricele de pe față i se deschiseseră și acum sîngerau din nou.

– Crezi că o să vină cei din SFOR?

Vocea îi era aspră ca șmirghelul. Avea nevoie de ceva de băut. Și nu era singurul.

– Absolut. Sînt sigur de asta.

Mă trase mai aproape de el. Puteam să-i simt răsufierea acră.

– Nick, ce-am vorbit noi în Bagdad... oferta rămîne în picioare. Știu că lui Rob i-ar plăcea ca tu să-i iei locul. Avem încă un țel de atins. Sînt convins că această întîmplare este doar atît, o întîmplare nefericită, și în curînd vom scăpa de aici.

– O să vorbim despre asta mai tîrziu, bine?

M-am tîrît înapoi pe movila de pietre să văd ce face Nasir. Îmi făcu semn din cap că nu se întîmplase nimic, însă nu mă privi. Mi se părea corect, și eu aș fi fost furios la culme. Știam că trebuia să stau cu ochii pe el cînd aveam să ieșim de aici. Cînd avea să-și dea seama că nu mai avea nevoie de mine, AK-ul din mîna lui m-ar fi putut lua pe mine ca țintă.

– Ce zici, Nick? Jerry se tîrî pînă la baza mobilei. Mai sînt acolo?

Am alunecat lîngă el și i-am șoptit în ureche:

– Ține arma aia la îndemînă și stai cu ochii pe Nasir. E foarte supărat pe noi. Trebuie să avem grijă unul de celălalt.

– Ramzi! Ramzi!

Vocea cavernoasă de la gura peșterii era acum calmă și controlată. Indiferent ce spunea, îmi plăcea chiar mai puțin decît atunci cînd vorbea în bătaie de joc.

M-am ridicat din nou lîngă Nasir. Destul de departe, în zare, am văzut un jeep care venea pe potecă. L-am urmărit pînă a dispărut înspre dreapta. Salkici ni s-a alăturat. Cînd Nasir i-a dezvăluit ce văzuse, privirea pe care mi-o aruncă îmi spuse tot ce voiam să știu.

– Sora ta?

Stația radio bîzîi în buzunar. Am auzit o voce pustiită strigînd:

– Ramzi! Ramzi!

Atunci Salkici apăsă pe butonul de emisie și vorbi.

Nu-i vedeam lacrimile, dar îmi dădeam seama că plîngea. Făcea tot ce-i stătea în putere ca să se asigure că, indiferent cine era persoana căreia îi vorbea, aceasta să nu facă același lucru.

Nasir își spuse cîteva cuvinte lui însuși, după care începu să strige fără nici o țință.

Ochii lui Benzil deveneau din nou din ce în ce mai mari.

– Ce e, Ramzi? Ce vor?

– Să le spun unde este Hasan.

Înainte să pot răspunde ceva, un țipăt pătrunzător răsună în întreaga peșteră. Nasir smulse stația din mîinile lui Salkici și-o trînti de pietre, însă țipetele și rugămințile continuară să se audă de dincolo de gura peșterii.

Salkici își acoperise urechile cu brațele, încercînd să blocheze orice sunet. Știam exact ce simțea.

Nasir se prăbuși peste pietre și o luă la fugă către lumină.

– Fir-ar al dracului!

Am ridicat AK-ul și am luat-o la fugă după el, coborînd piedica la treapta de foc automat. Poate că avea să încerce să mă ucidă după ce totul se va încheia, însă acum aveam nevoie de el în viață dacă voiam să avem măcar o șansă de a ieși de acolo. Se ținea pe partea stîngă, cu arma în mînă, nedîndu-și seama că mă aflam în spatele lui.

Cincisprezece metri mai încolo gemetele și țipetele de afară erau deja înăbușite de zgomotul pe care-l făceau pașii noștri pe pietriș. Am verificat din nou piedica armei.

Am mai înaintat numai cinci metri, înainte ca țeava unei alte arme să apară brusc în față noastră și să tragă rafale lungi în peșteră. Nasir se înțepeni pe picioare și începu să tragă în timp ce eu m-am dus lîngă el, în partea dreaptă, și am început să trag la rîndul meu.

Nasir nu avea nevoie de instrucțiuni. Amândoi eram parcă pe pilot automat. Se răsuci în loc, alergă înapoi câțiva pași, se opri, se întoarse și trase din nou. Am făcut și eu același lucru și în timp ce trăgeam și ne croiam drum înapoi, unde eram în siguranță, simțeam deja în gură gustul corditei¹ și auzeam cartușele goale ce se izbeau de pereți.

M-am întors încă o dată să văd cum Nasir și Jerry trăgeau dintre pietre. Am alergat și m-am aruncat peste grămada de pietriș dintre ei, putînd chiar simți în față suflul provocat de rafalele AK-ului lui Nasir.

Imediat se lăsă o liniște adîncă întreruptă numai de sfîrșitul armei pe care o lăsasem jos într-o băltoacă. Nasir mă bătu pe umăr în timp ce ne cățaram amândoi pe movilele unde ne stabiliserăm punctele de observație. Se părea că în cele din urmă îi cîștigasem încrederea, însă nu aveam de gînd să-mi slăbesc vigilența.

Am rămas cu ochii pe intrare în timp ce ne schimbam încărcătoarele. Mai aveam numai treisprezece cartușe; le-am pus pe toate într-un singur încărcător.

Am auzit un scîncet și apoi un strigăt în spatele meu și mi-a trebuit un moment să-mi dau seama de unde veneau. Nasir clătina din cap și încerca să-l convingă pe Salkici de ceva. Motorola supraviețuise încercării sale de a-l distruge, iar Salkici voia să asculte. Soră-sa mai suspina încă, însă zgomotele erau mult mai slabe.

Salkici încercă să murmure cîteva cuvinte de încurajare, dar izbucni în plîns. Cel care o chinuia rîdea și-i arunca cuvinte obscene în timp ce suspinele ei se transformau în strigăte ritmice de durere.

Nasir smulse radioul din mîinile lui Salkici, îl izbi de pămînt și călcă pe el, însă nu reuși decît să cîștige cîteva secunde de liniște. O puteam auzi afară, mai aproape acum, iar Salkici părea că pierduse

¹ Cordită - amestec exploziv format din nitroglicerină și nitroceluloză folosit la fabricarea diferitelor tipuri de muniție (n.red.)

contactul cu realitatea: se retrăsese într-o lume a lui în timp ce agonia surorii sale răsuna în peșteră.

– Mi-a spus să fiu puternic, și așa o să fiu, își murmură el. Cel mai important lucru este să-l apărăm pe Hasan.

Nasir sări în picioare țipînd cît îl ținea gura. Dacă stăteam să mă gîndesc, gestul avea mai puțin de-a face cu furia pe care o simțea decît cu dorința de a înăbuși zgomotul de afară.

Am tăcut cu toții, în afară de Nasir, care continua să încerce să țină strigătele departe de noi.

Se lăsă liniștea. Nu se mai auzeau nici țipete, nici urlete, nici măcar din partea lui Nasir. Benzil insistase să facă și el partea lui de planton, așa că se cățăraseră deasupra noastră, murmurând tăcut o rugăciune.

Dacă telefonul nostru nu fusese luat în serios și dacă trupele SFOR nu aveau să apară curînd, noaptea avea să fie singura noastră șansă. M-am uitat la Baby-G: 11.14. Dacă rezistam pînă se întuneca, exista posibilitatea să ieșim și să o luăm la goană, mai ales dacă cerul rămînea la fel de înnorat.

– O, Doamne, Dumnezeu!

Benzil nu se mai ruga: acum se afla în stare de șoc.

Nasir a fost primul care s-a cățărat pe pietre lîngă el. Eu imediat în urma lor.

O siluetă pătrunse prin gura peșterii, apoi se împletici cîțiva pași într-o parte. Nasir nu-și putu stăpîni un geamăt de groază.

Salkici și Jerry ni se alăturară exact în momentul în care fata începu să se legene în direcția noastră la fel ca un bețiv pe drum. Își pierdu echilibrul și se lovi de perete. Nasir își ridică arma în timp ce ea-și striga fratele.

– Ramzi? Ramzi?

Se sprijini cu o mînă de perete ca să-și recapete echilibrul, mai făcu vreo cîțiva pași nesiguri și gemu.

Nasir avea încă arma ridicată și chiar o dusesse la umăr. Pe față în curgeau lacrimi în timp ce-l implora din ochi pe Salkici. Se certară puțin, iar Nasir îi dădu arma.

La fel ca mine, nici Jerry nu avea nevoie de traducere. Înainte sau după viol fusese drogată și apoi i se pusese o centură cu explozibil. Era o practică foarte des întâlnită în timpul războiului. Mamelor li se puneau centuri cu explozibil și erau împinse în tranșeele unde se aflau fiii, soții și tații lor. Nu contau dacă erau sârbi sau musulmani, fiecare parte era la fel de necruțătoare ca și cealaltă. Acum se părea că indivizii de afară hotărâseră că, dacă Salkici nu putea fi făcut să-l dea de gol pe Nuhanovici, nu mai avea nici un rost să-l lase în viață. Sau poate că voiau doar să-i vadă reacția și să se mai distreze puțin.

Acum se afla la mai puțin de douăzeci de metri de noi și trebuia făcut ceva. Toate astea însă aveau legătură cu familia lui Salkici și a lui Nasir și aș fi preferat să nu mă amestec. Unul din ei trebuia să o împuște.

Jerry îl trase pe Benzil în jos ca să-i explice ce se petrecea, în timp ce Salkici o implora să se oprească cu lacrimi în glas. I se alătură și Nasir, dar singurul ei răspuns fu să-și întindă brațele spre noi, apoi își pierdu echilibrul și căzu în genunchi.

Acum era momentul: era o țintă fixă. Moartea avea să-i fie ușoară și rapidă.

Ochii lui Salkici erau ațintiți asupra lui Nasir, implorându-și cumnatul să o facă el. El nu-și putea ridica mâinile.

Benzil își dădu seama.

– Doamne, Dumnezeu, îl roagă s-o împuște el...

Salkici reuși în cele din urmă să-și ridice arma și să țintească în timp ce ea se ridica în picioare și cu mâinile întinse striga ca un copil.

– Ramzi... Ramzi...

Nasir îl îndemnă să tragă, dar arma îi căzu de pe umăr. Nasir își îndreptă atenția înspre cumnată-sa, implorînd-o să se oprească.

Ea mai înaintă câțiva pași. În penumbra din jur am putut zări că avea cămașa de noapte sfîșiată și era plină de sânge. Era pe altă lume.

Nu vedeam să aibă vreo antenă la spate.

Poate că nu avea nici un fel de explozibil. Poate că asta era pur și simplu modul lor de a se distra.

Nasir urlă la ea. Sunetul răsună în peșteră, iar ea se opri rezemându-se de perete, dezorientată. Mai făcu vreo câțiva pași. Tot nu vedeam nici o antenă.

Salkici ținti din nou, dar știam că nu avea puterea să o facă.

Ea continua să meargă împleticit spre noi. Trebuia să se întâmple, sau toți aveam să pierim acolo.

Fir-ar al dracului să fie! Am ridicat arma la umăr și am coborât piedica pîna la treapta ce-mi permitea să trag un singur cartuș. Toate țipetele și strigătele din jurul meu deveniseră acum numai zgomote de fundal.

Am țintit astfel încît cătarea să fie chiar pe direcția capului ei. Dacă o nimeream chiar între ochi, avea să moară înainte să audă că s-a tras.

Din dreapta mea se auzi o împușcătură și capul fetei zvîcni înapoi în perete.

M-am întors. Jerry se afla acolo cu pistolul ridicat.

Ea căzuse, dar se mișca încă. Nasir îl apucă pe Salkici împingîndu-l în spatele mobilei de pietriș. Nenorociții de afară puteau detona explozibilul, acum că ea căzuse.

Jerry trase din nou, dar lacrimile și tremuratul mâinilor îl împiedică să-și ducă treaba pînă la capăt.

Nu rată însă cu al treilea glonț. Trupul fetei tremură, ea gemu adînc și rămase fără suflare. M-am repezit înainte, l-am apucat pe Jerry și ne-am adăpostit în spatele mobilei.

Respira rapid, întretăiat, trupul îi tremura din toate încheieturile. I-am luat arma din mâini, am pus piedica și i-am băgat-o în buzunar.

Am așteptat, însă nu a urmat nici o explozie; se auzeau numai suspinele adînci ale lui Salkici. Îmi doream să se fi produs nenorocita aia de explozie. Ne-ar fi făcut pe toți să ne simțim mult mai bine dacă am fi știut că Jerry făcuse ce trebuia.

Din buza peșterii se auzea un cor de insulte și hohote de râs batjocoritoare. Nasir îi ținea capul lui Salkici strâns la piept. Avea privirea ațintită asupra mea. Benzil se târî din nou în sus pe stîncă.

Salkici îl împinse pe Nasir deoparte, căută sub cămașă și scoase cele două chei. Mi le dădu cu niște degete pline de noroi.

Benzil continuă să se roage deasupra noastră în timp ce Salkici îmi spuse cum să ajung la casa lui Nuhanovici și-mi explică și cum funcționa sistemul de securitate. Avea vocea măsurată, părînd un robot.

– Acum o să fac cele două lucruri pe care mi le doresc cel mai mult: să-l apăr pe Hasan și să-mi răzbun sora.

Benzil protestă.

– Au murit destui oameni. Hai să așteptăm trupele SFOR.

Salkici era înspăimîntător de calm.

– Nu mi-e frică să mă alătur surorii mele în paradis dacă asta e voia Domnului.

Eu și Jerry am schimbat o privire scurtă. Iar fatalismul ăla de rahat.

Îi spuse lui Nasir exact ce ne spusese și nouă și, judecînd după reacția lui Nasir, voia și el să meargă. Salkici nici nu voia să audă. Nasir trebuia să rămîină cu noi. Se îmbrățișară și dădu din cap către fiecare dintre noi în semn de rămas-bun, după care se ridică în picioare. Urlînd și înjurîndu-i pe cei de afară, o porni spre ieșirea din peșteră.

Ajunse lîngă soră-sa și îngenunche. Tremurînd, o mîngîie pe ceea ce mai rămăsese din cap.

Foarte încet, o întoarse pe burtă. „Te rog, Doamne, fă să fie un brîu de explozibil acolo.” Nu vedeam nimic. Salkici ne bloca priveliștea.

Atunci am auzit cum desprindea niște scotch. Nasir mormăi ceva în sîrbo-croată, dar îmi dădeam seama ce spune. L-am privit pe Salkici îndepărtînd trei grenade ovale de pe spatele fetei. De cea din

mijloc atârna o sîrmă. Probabil că numai datorită poziției în care căzuse nu fuseseră detonate.

– Jerry, avea explozibil pe ea.

Nasir se uită la el și dădu din cap. Nu-i prea servea la nimic acum, dar măcar făcuse ce trebuia.

Jerry părea împietrit. Nimic din ceea ce spuneam nu ajunsese la el. Probabil că vedea iar și iar, cu ochii minții, momentul în care trăsesese, și ea căzuse.

Salkici avea aceeași expresie cînd luă o grenadă în fiecare mînă și scoase cuiul. Apoi o luă protector în brațe.

Aplecîndu-se să o ridice, o apucă împleticit înspre ieșire.

L-am urmărit pînă a ajuns la capătul peșterii, unde a făcut cîțiva pași la dreapta și a dispărut.

Am înghețat cu toții. Aveau să-l împuște imediat ce ieșea?

Zece secunde mai târziu am aflat răspunsul. Prima grenadă a explodat, apoi a doua. M-am ridicat și am luat-o la goană înainte să se stingă ecourile. Puteam doar spera ca Nasir să se afle exact în spatele meu. Dracu' știa ce aveam să fac dacă mă trezeam singur când ieșeam la lumină. Trebuia probabil să exploatez confuzia ce fără îndoială domnea acolo și să trag în oricine mai rămăsese în picioare.

Nu mai era timp pentru ceva mai complicat: am dus arma la umăr, am tras adânc aer în piept și am ieșit în lumina cenușie.

M-am răsucit spre dreapta și am văzut imediat câteva siluete mișcându-se – două, trei, nu eram sigur. Un fum dens plutea deasupra punctelor de impact.

Am tras două gloanțe într-un individ care se târa. O împușcătură venită din spatele meu l-a doborât pe altul. Nasir era cu mine.

S-au mai tras și alte focuri în spatele nostru și la dreapta. Arme de 9 mm. Jerry trăgea acum în jeepul lovit. Corpul de la volan zvîcni și se prăbuși. Era Țapul, strângînd încă în mînă stația Motorola plin de sînge.

Am alergat lîngă Salkici. Zăcea lîngă sora lui: probabil o lăsase să cadă și aruncase grenadele înspre jeep, apoi fusese lovit.

Părea încă în viață, dar nu am verificat: în față, dincolo de jeep, cam la o sută cincizeci de metri depărtare, un alt tip alerga înspre

vale. M-am rezemat cu spatele de o roată, cu genunchii la piept, am înconjurat picioarele cu brațele pentru a forma un punct de sprijin pentru armă și am ochit.

Prima dată am ratat. Nasir a îngenunchiat lângă mine în timp ce ținteam din nou. Primul foc tras de el trecu pe deasupra tipului. Acesta era acum la aproape două sute de metri depărtare, urmărind linia văii. Am respirat adânc de două ori ca să-mi oxigenez creierul, am apăsat ușor și am ținut cătarea în spatele lui. Încă o gură de aer, expiră, oprește-te... Am mișcat cătarea pe lângă el pînă ce a ajuns puțin înaintea lui și am apăsat trăgaciul pînă la capăt. Patul armei mi-a zvîcnit în umăr, iar el s-a prăbușit. Dură ceva pînă ce țipetele lui ajunseră la noi. M-am uitat un moment cum îi zvîcneau picioarele pe pămînt. Puteam să mai trag o dată, dar, la dracu', se prea putea să mai am nevoie de cartușul respectiv.

Nasir ridică brusc capul și se uită spre cer. Auzisem și eu: era zgomotul unor pale de elicopter.

M-am uitat după Jerry. Stătea în genunchi lângă Salkici și se părea că ei doi împărtășesc un moment de o solemnitate stranie. Nu aveam timp pentru așa ceva. Fusesse împrôșcat cu schije de la grenade. Era într-o stare foarte gravă, dar cel puțin mai trăia încă.

– Jerry, du-te și adu-l pe Benzil!

Privi înspre mine și clătină din cap.

– Stați.

– Nu, nu acum, nu avem timp! Vin nenorocitele alea de elicoptere – du-te și ia-l!

L-am împins din calea mea și i-am ridicat capul lui Salkici ca să fiu sigur că se uită în ochii mei.

Jerry s-a ridicat, dînd din mîini în timp ce alerga înapoi spre peșteră. Ținea pistolul încă strîns în mînă.

– Pune nenorocita aia de piedică!

S-a oprit, a manevrat rapid arma și apoi a dispărut în peșteră.

– Ramzi, ascultă-mă. O să mergem să ne ascundem pînă ce trupele SFOR vă iau de aici, OK? Ramzi, mă auzi?

Am scuturat încet capul lui Salkici încercînd să-l fac să mă asculte.

– Îi iei pe Benzil și pe Nasir cu tine, bine? Eu și Jerry vom sta la adăpost pînă plecați. Ai înțeles?

Făcu tot ce putu să dea din cap. M-am aplecat și am luat încărcătorul de la AK-ul unuia dintre agresori. Nici el nu mai avea rezerve.

– Nasir, Nasir! L-am tras lîngă mine. Ramzi, spune-i care-i planul.

Elicopterul încă nu se vedea din cauza norilor, însă era clar că se apropia. Dacă peștera era bine cunoscută din timpul războiului, probabil că se îndreptau drept spre noi cu ajutorul GPS-ului.

Salkici mai murmură ceva spre Nasir, iar eu o am luat-o la goană în sus pe deal, learcă de transpirație.

Benzil era prăbușit în peșteră, iar Jerry se chinuia să-l facă să meargă.

– Benzil, vin trupele SFOR. Tu te duci înapoi împreună cu Salkici și cu Nasir, bine?

Clătină din cap.

– Nu, nu, trebuie să văd...

– Nu avem timp. Am merge mai încet din cauza ta. Întoarce-te în oraș, însănătoșește-te și ai grijă să minți cît poți despre ce s-a întîmplat aici. O să venim după tine după ce ne întîlnim cu el. Dacă vrea să te vadă acum, sigur o să vrea să te vadă și peste cîteva zile.

Elicea elicopterului se rotea din ce în ce mai jos.

Benzil murmură ceva ce nu am putut desluși din cauza zgomotului.

– Taci odată! Îl împrășcasem cu stropi de salivă. Ascultă-mă! Inventează o poveste. O să ne întoarcem în oraș și te vom găsi. Numai nu le spune de ce sîntem aici, ai înțeles? L-am împins în afară către intrare. Și ai grijă ca povestea ta să coincidă cu a lui Salkici.

Nu avu timp să-mi răspundă. Apăru Nasir, care începu să-l tîrască afară. Voiam să-i mulțumesc că trăsese în nenorocitul ăla și

nu în mine, dar nu era timp de strângeri de mână sau de gesturi frumoase. La urma urmei nu ne transformaserăm în cei mai buni prieteni și nici nu ne aflam într-un fel de frăție secretă.

L-am apucat pe Jerry și l-am împins spre fundul peșterii ca să-i spun ce trebuia să facem acum.

Ne-am ghemuit cât am putut de tare în spatele movilei de pietre și am ascultat cum elicopterul a ajuns și s-a oprit chiar deasupra noastră.

Un al doilea elicopter a apărut la o jumătate de oră după primul, probabil să mai aducă oameni și să ridice cadavrele. Pilotul a aterizat cam la o sută de metri de peșteră, dar nu a oprit motorul. Vântul crescuse mult în intensitate, împrăștiind ploaia în toate direcțiile; rămăsese cu rotorul în mișcare ca să evite situația în care nu ar mai fi putut să pornească din nou.

L-am ascultat timp de cel puțin douăzeci de minute, în timp ce soldații „curățau” zona. După cât ne puteam da seama de la distanța aia, erau nemți. Unul sau doi hăuliseră înăuntrul peșterii ca să audă ecoul. Alți doi se aventuraseră mai adânc înăuntru, dar în nici un caz nu le trecuse prin cap să meargă pînă la capăt. Poate că nu le plăcea întunericul; poate că se temeau c-ar putea să calce pe mine sau pe bombe-capcană. Probabil că fuseserăm norocoși într-o singură privință în ultimele douăzeci și patru de ore, și anume că noi înșine nu dăduserăm peste vreuna.

L-am înghiontit pe Jerry în momentul în care elicopterul se ridica de la pămînt.

– Du-te și ia jeepul cât mai avem ocazia.

Cînd am ajuns la ieșirea din peșteră, m-a pufnit rîsul. Jeepul fusese înconjurat cu panglică albă cu albastru pe care o pune de obicei poliția în locurile unde se comit crime; părea că fusese împachetată pentru a fi dată cadou. Unele dintre tuburile goale

împrăștiate în jurul lui aveau chiar mici stegulețe înfipite în noroiul de lîngă ele.

Curînd însă zîmbetul mi s-a șters de pe față, și anume cînd am plecat de lîngă scena crimei atît de eficient cercetată de militarii nemți.

După cîte îmi spusese Salkici, vehiculul pe care l-ar fi folosit să ne ducă la Nuhanovici era parcat în hambarul cel mai mare din zona unde avusese loc ambuscada. Vîntul era extrem de rece și îmi șfichiuia fiecare milimetru de piele acoperită de sudoare. Mi-am strîns brațele în jurul corpului și mi-am ridicat gulerul pentru a conserva căldura corporală cît de bine se putea. Dacă trebuia să întorc capul, mă întorceam cu tot corpul. Nu voiam ca nici o picătură din ploaia aia înghețată să mi se scurgă pe gît.

Mersesem cam douăzeci de metri cînd m-am întors să văd ce face Jerry și mi-a alunecat piciorul. Am căzut și, în momentul cînd genunchii au atins piatra înghețată, am simțit că iau foc. Speram doar că nu-mi zdrobisem rotula, însă oricum nu puteam face altceva decît să sper. Cortina de nori negri era acum chiar deasupra noastră și se întindea cît vedeai cu ochii. Nu era de mirare că pilotul elicopterului nu întîrziase prea mult pe aici.

După încă douăzeci de metri, vîntul deveni și mai puternic: acum ne sufla ploaia înghețată chiar în față. Ochii îmi lăcrimau puternic. Nu puteam face altceva decît să încercăm să nu privim înainte, ci doar în jos.

M-am oprit să-l aștept pe Jerry. Ajunse imediat lîngă mine tîrîndu-și picioarele și se opri atît de aproape, încît respirațiile ni se contopiră într-un val de abur suflat imediat de vîntul tăios.

Cu cît ne apropiam de culme, cu atît curenții de aer deveneau mai puternici. Temperatura aerului era și așa destul de scăzută, dar vîntul înghețat o adusesse aproape de zero. Capul începuse să mi se învîrtă.

Mi-am dat seama că tocmai avusesem primele simptome de hipotermie. Trebuia să ne adăpostim de vînt, dar în același timp trebuia să plecăm cît mai repede de pe dealul acela.

Cînd am ajuns în cele din urmă în vîrf, vîntul era atît de puternic, încît aproape m-a doborît la pămînt. Iar ceea ce am văzut prin perdeaua deasă de ploaie în vale aproape că a reușit să termine treaba.

O macara ridica mașinile Audi pe o platformă. Militarii SFOR înconjuraseră ce mai rămăsese din camion și nu păreau deloc că s-ar grăbi așa cum mă așteptam eu. Nu puteam coborî acolo, dar trebuia să ne adăpostim cumva de ploaie și de vîntul ăsta nenorocit. Trebuia să ne înapoiem la peșteră.

Am făcut cale întoarsă, de data asta în susul celuilalt deal, cu mușchii picioarelor înțepîndu-ne din ce în ce mai tare pe măsură ce-i forțam mai mult să se miște. Am ajuns primul în vîrf și m-am uitat în jos. Ceea ce se vedea în partea asta a văii nu era deloc o priveliște mai îmbucurătoare.

Jerry ajunse lîngă mine.

– Ce s-a întîmplat?

L-am împins în față și i-am arătat unde să se uite. Trei rînduri de faruri erau ațintite asupra intrării în peșteră. Probabil că aveau să ridice jeepul și să mai pună cîteva stegulețe de jur împrejur. Asta era, nu ne puteam întoarce în peșteră.

Și Jerry își dădea seama de asta.

– Ce facem acum?

– Stai aici și ferește-te de vînt. Imediat ce pleacă, o să coborîm după camionetă. În caz că o mai lasă acolo...

Am început să mergem pe unde veniserăm. Ploaia ascundea aproape complet vederii ferma și militarii SFOR, însă la urma urmei asta nu era chiar atît de rău. La fel ca lunetiștii în timpul asediului, dacă noi nu-i puteam vedea, nici ei nu ne vedeau pe noi.

În cele din urmă am ajuns într-un fel de refugiu care, după cum arăta și mirosea, servise drept adăpost pentru oi, săpat de timp în buza dealului. Dacă fusese suficient de bun pentru ele, trebuia să fie suficient de bun și pentru noi. Ne-am îmbrățișat strîns, cu fețele la

cîțiva centimetri una de cealaltă, încercînd să menținem și să împărtășim puțină căldură corporală pe care o mai aveam.

Cînd am ridicat capul, nu am mai putut zări nimic în vale, numai ploaia care acum ajunsese densă ca un zid. Părea că sîntem atacați de un roi de albine reci ca gheața.

– O să așteptăm pînă pleacă – sau măcar pînă se întunecă.

Aveam gîtul uscat și răgușisem. Eram ud, înghețat și mi-era foame. Aș fi dat orice pentru un sendviș cald cu brînză și o ceașcă de ceai fierbinte, băut sub o pilotă, pe o sofa confortabilă, în fața unui program pe Discovery.

Jerry-și mișcă ușor capul într-un gest pe care l-am înțeles ca fiind aprobator.

Pe măsură ce treceau clipele, și pămîntul devenea din ce în ce mai rece și mai îmbibat de apă. Îi simțeam căldura corpului în punctele în care ne atingeam, însă în rest eram complet înghețat. De fiecare dată cînd se mișca pentru a-și găsi o poziție mai confortabilă, simțeam cum frigul pătrunde în fiecare bucățică de piele expusă. Cel puțin eram la adăpost. Probabil că este o autosugestie pe fond psihic: dacă te rezemi de ceva sau te bagi sub ceva, ai senzația imediat că-ți este puțin mai cald. Sigur că nu ți-e de fapt, însă ajungi să crezi asta.

Vîntul șuiera în buza adăpostului. Ploaia era și ea suflată cu putere înăuntru și se izbea de haina mea de vinilin, prelingîndu-se apoi ca pe un zid.

Probabil că au trecut așa cel puțin două ore înghețate, cu mine ascultînd vîntul și cu Jerry tremurînd și încercînd să se miște încontinuu ca să-și dezmoștească membrele înțepenite. L-am strîns și mai aproape de mine, ca să-l încălzesc, dar să mă mai încălzesc și eu puțin.

– Ascultă, dacă aparatul ăla al tău de fotografiat e distrus, nu mai are nici un rost să mergi cu mine. De ce nu te duci și tu în vale la ăia din SFOR?

Clătină din cap.

– La dracu', nu! De ce să renunț acum cînd sîntem atît de aproape?

– Păi pentru că acum nu mai ai nici un motiv să mergi mai departe, ca să nu mai vorbim de halul în care ești.

– Și tu ești la fel. În plus, pot încă să-i iau măcar un interviu. Nu te-ai gîndit niciodată că aș vrea să aflu cine l-a ucis pe Rob?

– Țsta nu-i singurul lucru despre care vreau să-i vorbesc.

În ciuda stării în care se afla, Jerry reuși să schițeze un zîmbet.

– Adică, te referi la cheltuieli?

M-am uitat în josul dealului. Încă nu puteam zări hambarele. Am privit cum îi tremura capul de frig destul de mult timp, întrebîndu-mă ce să-i spun. La urma urmei, de ce să schimb un obicei care mă ținuse toată viața? Chiar cînd eram copil, obișnuiam să mint despre

locurile în care fusesem și în legătură cu ceea ce făcusem – nu o mințeam numai pe mama, îi mințeam pe toți. Nu-mi plăcea ca oamenii din jur să știe lucruri despre mine. Mă făcea să mă simt vulnerabil. Tatăl meu vitreg le folosea întotdeauna ca scuză să-mi mai tragă o săpuneală. De ce să le dai oamenilor funia cu care să te spînzure?

Pînă la urmă însă, m-am gîndit: „De ce nu?” Atîta vreme cît nu-i spuneam nimic despre cei pentru care lucram. Poate că, dacă vorbeam în continuare, aveam altceva la care să ne gîndim în afară de frigul pătrunzător. Jerry ascultă prin urmare tot ce am avut de spus, de la momentul în care sosisem în Bosnia pînă în momentul în care plecasem. I-am spus de misiunea Paveway. I-am povestit despre cum îl privisem pe Nuhanovici la fabrica de ciment și ascultasem țipetele fetelor care erau violate.

În cele din urmă i-am spus despre Zina.

– Știa că sînt acolo, continua să se tîrască acei cîtiva ultimi metri pentru a se ascunde, mă implora din ochi să o ajut, dar nu am putut face nimic. Aș fi putut salva mai multe vieți, mai multe chiar și decît Nuhanovici. Măcar el a avut curajul să intervină. Eu în schimb n-am făcut altceva decît să mă gîndesc mai presus de toate la treaba pe care o aveam de făcut acolo...

– De-asta vrei să te întîlnești cu el? Te simți vinovat? Se uită la mine lung, tremurînd din toate încheieturile. Nu poți să te învinovățești pentru rahatul care s-a întîmplat acolo. Crede-mă, știu ce spun. De exemplu, alerg după fata care arde în napalm să încerc să sting flăcările care o pîrjolesc sau o fotografiez pur și simplu?

Cînd eram aici, în 1994 eram doar un puști plin de idealism și animat de sentimente nobile. Îmi spuneam că mai întîi de toate trebuia să fiu om și abia apoi eram fotograf. Rîse ironic în timp ce ploaia i se prelingea pe față. Era flească. Mi-au trebuit trei războaie ca să înțeleg și să pot răspunde la acea întrebare. Eu sînt numai tipul care apăsă butonul aparatului de fotografiat, nimic mai mult, nimic

altceva. Lumea are nevoie de imaginile astea ca să scoată oamenii din viața lor apatică, confortabilă, plină de colesterol. Aceasta e contribuția pe care o aduc eu umanității. Se aplecă spre mine. Nici tu nu ești altfel. Trebuie să păstrezi o anumită distanță; dacă totul ar fi mers bine, ai fi salvat mai mulți oameni decît ai văzut uciși. Înțelegi ce vreau să spun?

Înțelegeam, însă asta nu mă făcea să mă simt mai bine. Încă voiam să am ocazia de a discuta cu Nuhanovici despre ceea ce se petrecuse.

– Îți aduci aminte de poza aia de Kevin Carter din apartamentul meu? Știi, aia cu copilul și cu vulturul?

Am dat din cap, dîndu-mi brusc seama că tocmai îmi trecusem mîinile prin părul ud leoarcă și le mirosisem ca un drogat. Trecuse ceva vreme de cînd făcusem gestul ăsta.

– La trei luni după ce a făcut-o, amărîtul a înfipt un furtun în țeava de eșapament a camionetei sale și a inhalat profund. Problema lui Kevin era că nu putuse spune lumii dacă fetița supraviețuise. Era un om cinstit. A recunoscut că stătuse timp de douăzeci de minute așteptînd și sperînd că vulturul avea să-și desfacă aripile și să zboare de acolo. Cînd a văzut că nu se întîmplă, a făcut totuși poza – și apoi s-a așezat sub un copac, plîngînd, vorbind cu Dumnezeu și gîndindu-se la propria fiică.

Atunci cînd s-a întors în State, a început să primească telefoane în miez de noapte, care-l învinuiau că nu ajutase fetița. Pînă și unul dintre nenorocitele alea de ziare a scris – nu voi uita niciodată – „Bărbatul care-și potrivea obiectivul ca să prindă cît mai bine suferința fetiței poate fi considerat la fel de bine un animal de pradă, un al doilea vultur la fața locului.” Imaginea copilului a început să-l bîntuie.

Știam cum trebuie să se fi simțit. Nu puteam să-mi scot din cap fața Zinei acoperită de sînge și noroi, așa cum nu-mi puteam îndepărta mirosul lui Kelly de pe mîini.

– Nu era deloc corect să fie atacat astfel. Dacă eu ca fotograf fixează obiectivul asupra unui muribund, compun o imagine, poate creez o operă de artă, însă în interior urlu, dorind doar să pot să mă așez sub un copac și să plîng. Adevărul e, Nick, că îmbuibății ăștia ipocriți din suburbii, cu viețile lor serbede desfășurate între masă și pat, au văzut o singură fetiță. Kevin fusese înconjurat de foamete, iar copilul ăla era numai unul dintre alte cîteva sute pe care-i văzuse murind în ziua aceea. Dacă nu ar fi făcut fotografia aia, nici unul dintre grăsanii ăia nenorociți de acasă n-ar fi știut nici măcar unde este Sudanul.

Am rămas un timp tăcuți și strînși unul într-altul în timp ce ploaia continua să cadă cu înverșunare.

– Știi ceva, Nick? Am vrut să-l sui pe Fikret într-o mașină și să-l trimit cu un avion în State – însă ce te faci cînd vezi sute ca el peste tot unde te întorci? Mă mai gîndesc încă la micuțul amărît, mă întreb dacă a supraviețuit. Poate că joacă fotbal chiar acum în timp ce noi vorbim. Poate că zace într-o groapă comună. Uneori îmi vine să mor din cauza asta. Inspiră adînc. Cred că-mi pot imagina prin ce-ai trecut, prietene. Nu te mai învinovăți pentru asta.

Îmi puse mîna pe umăr.

– Întreaga lume e cu susul în jos. Ai făcut ce ai crezut că trebuie să faci în momentul ăla. Regretele și planurile retrospective sînt pentru nenorociții ăia care nu au fost niciodată acolo, care niciodată nu au avut de făcut astfel de alegeri. De cînd o am pe Chloë, m-am gîndit foarte mult la toate lucrurile astea.

– Mie-mi spui?

Păru surprins.

– Ai și tu un copil?

Mi-am frecat mîinile înghețate.

– Da, o cheamă Kelly.

Poate că Ezra avusese dreptate. Poate că exista un moment potrivit în care totul trebuia să iasă la iveală; poate că atunci nu m-aș

fi putut abține să vorbesc chiar dacă aș fi încercat. Cel puțin așa mă simțeam.

Am început să-i povestesc toată istoria.

– Tatăl și mama ei erau prietenii mei, singurii mei prieteni. Sora ei mai mică era fina mea. Kelly avea numai nouă ani când toți au fost uciși, în casa lor, chiar într-o suburbie a Washingtonului. Am ajuns prea târziu ca să-i salvez. Cîteva minute prea târziu. Numai Kelly mai rămăsese. Nu mi-am dat seama de asta în momentul respectiv, dar și pentru mine ea era tot ce-mi mai rămăsese.

Ploaia începuse să se domolească puțin când am ajuns cu povestea din aproape în aproape la ziua în care descoperisem cadavrele și săptămînile în care eu și Kelly fuseserăm tot pe fugă după aceea și cum ajunsese să locuiască cu Josh și familia lui în Maryland.

– Acum e preot într-o biserică dintr-aia în care toată lumea cîntă...

I-am povestit cît de nepriceput fusesem cînd trebuise să am grijă de ea, cum mă purtasem total aiurea și cum murise ceva în mine în momentul în care semnasem actele prin care o încredințam spre creștere lui Josh, convingîndu-mă că fac ceea ce e cel mai bine pentru ea.

Tremurînd de frig și de emoție, Jerry părea că mă înțelege perfect.

– Cum îți revii după o astfel de traumă?

– De fapt, ea niciodată...

Am simțit o mîină pe umăr. Probabil că îl costase mult să o scoată de sub braț, de la căldură.

– Vorbesc despre tine. Cum dracu' ai făcut de ai mers înainte?

Bună întrebare. Să mă ia dracu' dacă știam cum.

Am rămas așezați acolo, în ploaie, poate încă alte douăzeci de minute. M-am uitat la Baby-G – arăta 16.28.

Ploaia se domolise suficient ca să pot observa luminile farurilor ce se mișcau în vale înapoi spre Sarajevo.

– Nu mai e mult până se întunecă de tot, prietene. Poate că reușim să aprindem un foc în hambar, poate chiar și să fierbem niște apă. Atunci o să vezi ce bine o să ne simțim.

Hainele mi se lipiseră de pielea udă și înghețată. Aveam mâinile atât de reci, încât mi-a trebuit o veșnicie pînă am reușit să bag cheia în vechiul lacăt ruginit și s-o răsucesc. Jerry tremura în spatele meu, așteptînd pînă am putut scoate lacătul și ușile de fier masiv s-au desfăcut cu un scîrțîit puternic.

Înăuntru era puțin mai cald decît afară, însă diferența nu era prea mare. Nu mă puteam consola nici măcar cu ideea că nu mai stăteam în ploaie. Ploaia încetase în momentul cînd ajunseserăm la poalele dealului.

– Du-te și caută camioneta, am spus.

Voiam ca Jerry să continue să se miște.

Am pipăit după un întrerupător în timp ce el avansa în întuneric, însă fără nici un rezultat.

– Am găsit! Aici!

Cu cheile în mînă m-am împleticit în direcția din care se auzea zgomotul pe care-l făcea bătînd în caroserie. În cele din urmă m-am oprit într-o mașină înaltă. Am pipăit pînă am ajuns la portiera din stînga și am deschis-o. Lumina din interior ne-a dezvăluit priveliștea unui microbuz Volkswagen și a respirației mele aburite.

Microbuzul era un model mai nou, mai pătrătos, însă era la fel de ruginit și de uzat ca orice vechitură. În spate era plină de saci de

nailon și de rafie goi, colaci de sfoară și paie. Podeaua era acoperită cu ziare, hîrtii, cutii de băuturi, toate porcăriile obișnuite.

Am sărit înăuntru și am descuiat portiera din dreapta pentru Jerry, apoi am pornit motorul. După cîteva rateuri și zgomote înfundate, motorul diesel în sfîrșit a pornit. Am aprins farurile. Hambarul era înalt, avea acoperișul de tablă, iar pe podea s-ar fi putut parca o duzină de vehicule dacă nu le-ar fi deranjat grămezile de saci și uneltele obișnuite într-o fermă împrăștiate peste tot.

Am apăsat pe brichetă, am băgat în marșarier și am dat înapoi astfel încît lumina farurilor să dezvăluie cît mai mult din locul în care ne aflam. Indicatorul de combustibil arăta că rezervorul este pe jumătate plin. Bricheta reveni la poziția inițială.

– Ia uită-te la brichetă, vezi dacă putem să aprindem un foc.

Am scos-o din viteză, cu motorul pornit și gazele de eșapament pufăind lîngă zidul de beton armat. Mă simțeam mai plin de energie și am sărit din mașină pe pămîntul înghețat. Nu conta rahatul de monoxid de carbon – voiam să se încălzească mașina și să pot vedea unde mă aflam.

Salkici promisese că voi găsi șase bidoane de motorină ascunse în spatele grămezilor de carton și lemn. Am tras de porcăriile de pe jos pînă le-am găsit și l-am ridicat pe fiecare în parte să văd dacă e plin.

Jerry a adunat sacii de polietilenă goi și bucățile de lemn, paie, cartonul, orice ar fi putut lua foc. A făcut o grămadă suficient de mare să ne dea ceva căldură, dar nu atît de înaltă încît să aprindă întregul hambar, după care a alergat înapoi la camionetă. A găsit în cabină niște ziare pe care le-a scos și cu care în cele din urmă a aprins focul. Curînd ne încălzeam mîinile și fețele inhalînd fumul dens de plastic ars.

Cu un cuțit vechi și ruginit am tăiat găuri pentru mîini și gît în niște saci și i-am dat lui Jerry.

– Trebuie să ne uscăm puțin hainele.

Întotdeauna îmi fusese silă să-mi scot hainele ude learcă și să-mi expun pielea vînată în frig, însă țesătura trebuia puțin întinsă pentru a se usca cît de cît.

Acum arătam ca niște păpuși din cîrpe, dar cel puțin sacii pe care-i aruncaserăm pe noi ne ofereau ceva protecție împotriva frigului. În momentul în care aveam să ne punem hainele înapoi, pe deasupra sacilor, toată murdăria dinăuntru avea să se fi transformat deja în noroi, dar măcar era noroi călduț. Focul era o schimbare bine-venită.

În jurul nostru se găsea destul combustibil încît să fi putut petrece toată noaptea acolo uscîndu-ne hainele, însă voiam să pornim la drum cît de curînd posibil.

– Caută și tu pe aici ceva în care să putem fierbe puțină apă. Ar fi bine să bem ceva fierbinte înainte de a pleca. Eu o să umplu rezervorul.

Jerry s-a depărtat în penumbră, iar eu am adunat de pe jos AK-ul și cele două borsete.

Motorul mergea în continuare. Dacă l-aș fi oprit, mi-era teamă că nu va mai porni, așa că, de ce să risc? Am aruncat borsetele pe scaunul din dreapta, am făcut un fel de pîlnie dintr-un carton și am îndesat-o în rezervor. După ce am mirosit și am pus pe limbă combustibilul ca să fiu sigur că este motorină, am vărsat primul bidon.

Pe al doilea nu l-a înghițit în întregime, așa că l-am aruncat în spate alături de alte trei bidoane pline. Deja mă și vedeam cum o apucăm pe șosea, cu dispozitivul de căldură la maximum și cu stomacul plin de apă fierbinte. Ce mi-aș mai fi putut dori mai mult?

M-am înapoiat la cabină și m-am aplecat înăuntru să vad dacă radiatoarele de la picioare își făceau treaba. Încă nu. Borsetele erau la cîțiva centimetri de ochii mei și prin materialul borsetei lui Jerry am văzut ce mai rămăsese din aparatul de fotografiat. Probabil că Nikonul îi salvase viața. Am desfăcut fermoarul și am scos aparatul. O parte din lentilă căzu pe scaun.

Glonțul pătrunsese prin carcasă. Arăta de parcă era gata să se rupă în două. Când l-am apucat, chiar asta s-a întâmplat. Și, indiferent dacă era digital sau nu, mă pricepeam la aparate de fotografiat îndeajuns de bine ca să-mi dau seama că avea înăuntru ceva ce nu ar fi trebuit să se afle acolo.

Am reușit să-mi strecur vârful degetului între baterie și compartimentul unde se afla. Discul albastru de plastic de mărimea unei monede de 50 de cenți era crăpat și ciobit, însă am putut să-mi dau seama ce era și că nu avea nimic de-a face cu fotografiatul.

Mâinile au început să-mi tremure când am scos Thuraya și l-am deschis. Am scos cablul de transmisie și am verificat dacă exista acolo ceva ce nu ar fi trebuit să se afle acolo; apoi am apăsât pe tasta de meniu.

De data asta Jerry nu mai respectase deloc măsurile de siguranță a operației. Pe lista de apeluri efectuate se afla numărul surorii lui Salkici, numărul hotelului și încă unul, de cel puțin douăzeci de cifre. Nu era numărul de telefon al nici unui informator din Washington, Virginia sau Maryland și nici vreun număr obișnuit de celular. Și astea aveau un anumit prefix.

Pe cine dracu' sunase? Îl văzusem în al-Hamra cu cablul atașat. Descărcase fotografii? Ale cui? Ale vreunui obiectiv? Pentru a ne identifica pentru atac?

Am lăsat dracului dispozitivul albastru pentru moment. Puteam să mă ocup de el mai târziu.

Din penumbră se auzi un strigăt:

– Hei, am găsit un bidon fără găuri! O să trebuiască însă curățat bine!

Am sărit din cabină cu AK-ul în mână. Am tras piedica în jos pînă la capăt și am ridicat arma în poziție de tragere. Respirînd adînc pentru a mă calma, m-am aplecat peste armă și am țintit înspre zgomotul care venea din întuneric.

Jerry intră în bătaia farurilor folosind lumina ca să verifice bidonul de tinichea pe care îl găsisese. Umbra îi dansa pe perete.

Am așteptat în spatele farurilor pînă cînd s-a apropiat.

– Stai pe loc. Mîinile sus, ridică-le pe amîndouă!

– Hei, eu sînt. Ridică cutia încercînd să vadă dincolo de lumina strălucitoare. Am găsit ceva ce ne poate servi drept ceainic.

– Pistolul. Unde e arma ta?

– În geacă. Nick, ce s-a...?

– Taci dracului din gură. Aruncă imediat cutia. Îngenunchează și pune pistolul pe podea.

Făcu exact ce i-am spus în timp ce eu înaintam spre el, cu arma ridicată la umăr și cu degetul pe trăgaci.

– Ce se întîmplă? Ce-am făcut?

Am ieșit din bătaia farurilor și i-am tras un picior în cap înainte să reușească să se ridice. Jerry a căzut la pămînt.

Cu un șut am îndepărtat pistolul de lîngă el, apoi am continuat să-l lovesc unde apucam: cap, brațe, picioare, spate, orice pîrticică pe care nu reușea s-o ferească.

Cînd și-a ridicat mîinile să se apere, i-am tras un picior în stomac, făcîndu-l să vomite fiere și sînge.

– Nu-ți sunai informatorul din Washington, nu-i așa? Nu i-am lăsat timp să răspundă, am continuat să-l lovesc îndreptîndu-l în direcția focului. Ai transmis imagini din al-Hamra la numărul ăla ciudat?

Încercă să se ridice din nou în genunchi.

– De-asta aparatul de fotografiat și telefonul aveau dispozitive de urmărire, nu-i așa?

Am mai tras un șut în masa de carne de lîngă mine. Se prăbuși lîngă foc agățînd cîteva cîrpe aprinse și împrăștiindu-le în noroi. Se rostogoli spre mine, încercînd disperat să se îndepărteze de ele și să se încovoiaie ca un ghem. Mirosea a păr ars.

– Tu l-ai ucis pe Rob, nu-i așa?

Pe față îmi curgeau șiroaie de transpirație. L-am mai lovit o dată cu piciorul în rinichi, apoi am pus din nou patul armei automate la umăr și i-am înfipt țeava în obraz.

Am apăsat ușor pe trăgaci.

– Nu, nu, nu... mă implora el, cu o privire de om nebun, accentuată și de reflexia flăcărilor. Am trimis fotografiile, însă e imposibil ca asta să fi avut vreo legătură cu atacul. Nu am avut timp să pun la cale așa ceva. Nu a fost timp!

Îmi dădeam seama cît de înfricoșat era, dar îmi dădeam seama și că mă mințea, nu avea cum să ascundă asta oricît se străduia.

– Am vrut să merg și eu cu tine, nu mai ții minte? Suspină. Te rog, Nick, te rog...

M-am aplecat deasupra lui și mai tare, cu țeava armei înfiptă și mai adînc în obraz. Încerca din greu să respire, atît de intens încît scui pă printre buzele umflate sînge și salivă.

Ce dracu' făceam? Mă simțeam de parcă nu mai eram eu cel de acolo. Altcineva mă controla, poruncindu-mi să-l ucid.

– Nick, te rog... familia mea...

M-am aplecat și mai tare deasupra lui cu arma, simțind căldura focului care începuse să-mi pîrlească fața. Aveam în continuare degetul ușor apăsător pe trăgaci.

Apoi m-am ridicat.

Jerry a văzut cum am pus din nou piedica și s-a rostogolit pe o parte, cu genunchii la piept.

Își ținea manșeta jachetei în dreptul feței. M-am dus să iau pistolul.

Am cules de pe jos o zdreanță veche și i-am aruncat-o.

– Curăță-te dracului!

O puse pe față și continuă să se legene înainte și înapoi.

– Te-am prins, Jerry, trebuie să-ți dai seama de asta. Ești într-un mare rahat.

Încercă să vorbească printre lacrimi, gemete de durere și cu zdreanța lipită de față. Nu înțelegeam ce spunea, așa că am îngenunchiat lângă el.

– Ia dracului rahatul ăla de la gură. Cu cine ai vorbit?

Ridică cîrpa. Din gura lui ieșiră încet cuvinte amestecate cu salivă.

– Nu știu.

Avea să fie o noapte lungă.

Dar Jerry era dispus să coopereze.

– Nu-i știu numele. Pe bune, nu-l știu.

– Ai folosit un număr sau un cod, sau ceva de genul ăsta?

Clătină încet din cap. De pe față îi picura sînge pe jachetă.

– A trebuit numai să mă întîlnesc cu el în Washington.

– Unde l-ai întîlnit?

– Într-o clădire veche de undeva de acolo. Nu-mi amintesc strada. Firma se numea Hot nu-știu-cum, Hot Black, ceva de genul ăsta, nu știu ce înseamnă.

Nu trebuia să însemne nimic.

Din cîte știam eu, o grămadă de oameni foloseau firma Hot Black ca acoperire.

– Cum arăta?

Cînd mi-a răspuns, cuvintele i-au fost înnăbușite de cîrpă, însă am putut auzi suficient ca să simt că totul în jurul meu se prăbușește.

– Îmi tot spunea „fiule“. Nu sînt deloc fiul lui. Nu sînt fiul unui nemernic...

– Ai dreptate, Jerry, am răspuns eu. E un nemernic. George este cel mai mare nemernic care a existat vreodată.

– Îl cunoști?

Eu trebuia să descopăr ce știa el și nu invers.

– Ce te-a pus George să faci?

– Mi-a spus că o să ai grijă de mine, că o să mă ajuți să-l găsesc. Când ajungeam la Nuhanovici, trebuia să apăs un buton într-o parte a compartimentului pentru baterii și apoi să continui să fac fotografii. Trebuia să fac astfel încât ședința de fotografiere să dureze cel puțin două ore. Dacă eram nevoiți să plecăm mai devreme, trebuia să las camera acolo.

Am luat-o înapoi spre camionetă.

Jerry își târa picioarele în urma mea, încercînd să țină pasul astfel încît să acopere zgomotul făcut de motor.

– Știu ce m-a pus să fac. Nu sînt chiar atît de imbecil. Este un fel de dispozitiv de urmărire, nu-i așa? Apăs butonul, iar ei știu unde ne aflăm. Și eu, și el. Îl găsesc și-l ucid. Imediat ce ajungeam la Palestine și la Locul Strălucitor, trebuia să-l sun și să apăs butonul. Asta-i tot ce știu, asta-i tot. Îți jur.

Se așeză în lumina farurilor, ștergîndu-se cu cîrpa pe față de parcă i-ar fi folosit la ceva.

– Ce i-ai spus lui George despre Rob și despre Benzil la al-Hamra?

– Voia să-l țin la curent cu tot ce se întîmplă. Trebuia să-i povestesc tot, minut cu minut, în fiecare zi. Așa că, atunci cînd i-am

spus despre soldații care au pus mîna pe noi și apoi despre Rob și Benzil, a vrut fotografii. Trebuie să mă crezi, Nick. Am făcut poza cu Beemer-ul pentru că acolo erați voi atunci. Nu se poate să fi avut vreo legătură cu atacul...

Își luă cîrpa de pe față și ochii lui umflați și acoperiți de vinișoare roșii îi căutară pe ai mei pentru a-și cere iertare, pentru a căuta ajutor, orice.

– De ce ai făcut-o, Jerry?

M-am întins înspre cabină și am luat discul albastru în mîna.

Din bărbie îi picura sînge, făcînd o băltoacă în noroi.

– Mi-a spus că trebuia să îndeplinesc această misiune și toate necazurile mele vor lua sfîrșit... Tuși din străfundul plămînilor și scuipă flegma.

– Ce probleme? Cu ce te are la mîna?

Jerry se liniști puțin.

– Am făcut un rahat. Începu să-și șteargă din nou fața. M-am dus într-o tabără de instrucție din Afghanistan cu tipii pe care i-am cunoscut în Lackawanna. Am fost arestat la aeroport cînd am ajuns înapoi în Detroit. Părea aproape furios. Nu sînt un nenorocit de terorist. Aveam o pistă pentru un reportaj. Idioții ăia știau asta, dar tot m-au trimis în Golf.

– Ai fost în Guantanamo?

– Două luni îngrozitor de lungi am stat singur-singurel într-o cușcă afurisită. Fără să vorbesc cu nimeni, fără ca nimeni să-mi vorbească. În întuneric beznă. Renee își ieșise din minți – nu știa unde sînt. Apoi a apărut într-o zi tipul ăsta, George, care s-a prefăcut a fi un polițist cumsecade și mi-a spus că mă poate scoate de acolo cît ai clipi – însă cu condiția de a face ceva pentru el la un moment dat. Adică să-i rămîn dator cu un serviciu. Ei bine, într-un tîrziu a ajuns să-mi ceară să-i fac acest serviciu. I-am spus că nu vreau să plec, dar a trebuit să o fac. Mi-a spus că, dacă nu mă duc să-l caut pe Nuhanovici, o s-o ucidă pe Chloë.

Se încovoie, cu fața în mâini, suspinînd în cîrpă și cu umerii scuturați de plîns.

Am scos discul albastru și l-am pus pe capota camionetei. Tehnologia înaintase extrem de rapid de la operațiunea Paveway. De data asta nu aveam de-a face numai cu un dispozitiv de urmărire. Era mult mai mult decît atît: un dispozitiv de localizare a țintelor în mișcare. În momentul în care erau marcate, locul respectiv era lovit.

Nu mai era nevoie să stea cineva acolo un timp mai îndelungat pentru a semnaliza. Acum aveau Predator UAV¹, un avion teleghidat de mărimea unui Cessna cu un singur motor. Tipul acesta de avioane fusese folosit și atunci cînd mă aflasem eu aici, ridicîndu-se pînă la 6 000 de metri, însă numai pentru misiunile pentru care fusese proiectat, în special supraveghere aeriană. Înregistrau și transmiteau imagini în timp real cu ajutorul camerelor în infraroșu sau normale, așezate în botul avionului; comandanții aveau o viziune de ansamblu asupra cîmpului de luptă la fel de ușor pe cît le-ar fi fost să deschidă televizorul pentru a urmări un reportaj în direct despre condițiile de trafic de pe șoseaua de centură.

Apoi, cam în anul 2000, un savant avusese ideea genială să lege un LTD de botul avionului pe lîngă camerele deja instalate acolo și să-i dea cîteva rachete Hellfire de cincizeci de kilograme să se joace cu ele. Așa că, în ziua de astăzi, operatorul stătea confortabil și privea un ecran în camera operațiilor, pînă cînd unul dintre senzorii din botul avionului localiza ținta – fie ea un tanc sau o mașină în care se găseau teroriști. Singurul lucru pe care-l avea de făcut în acest moment era să pornească LTD-ul și apoi să dea drumul rachetelor care aveau să lovească ținta cu o precizie de plus-minus doi metri. Singura problemă era identificarea exactă a țintei, în special dacă aceasta era o persoană. Probabil de-asta George avusese nevoie ca noi să venim pînă aici. Se ajunsese din nou la situația cînd era nevoie de un om care să identifice ținta. Jerry avea să pornească dispozitivul de

¹ Unmanned Aerial Vehicle – Avion fără pilot la bord

identificare a țintei, iar acesta va emite un semnal. Avionul recepționa semnalele, iar operatorul va activa LTD-ul și apoi va lansa rachetele.

M-am întors către Jerry rezemându-mă cu spatele de mașină.

– Ai făcut un mare rahat. Țsta nu-i numai un amărît de dispozitiv de urmărire. Tu ești idiotul care se află la capătul întregului mecanism de detectare, decizie, distrugere. Am ridicat discul albastru în lumină. Chestia asta cheamă rachetele. George îl vrea mort pe Nuhanovici... iar noi nu sîntem decît victime colaterale. Sîntem într-un mare rahat, Jerry. Nu-i va păsa că ți s-a stricat aparatul. Pentru el, îndeplinirea misiunii este tot ce contează. Crede-mă, îl cunosc.

Am strîns dispozitivul în pumn. Casa Albă putea avea zeci de motive pentru care să-l vrea mort pe Nuhanovici, de la faptul că făcuse să scadă drastic profitul companiei Coca-Cola pînă la campania de unificare a lumii islamice.

Acum însă toate astea nu mai contau. Ceea ce conta însă era partea referitoare la victimele colaterale.

Jerry își luă cîrpa de pe față.

– Ce facem, Nick? Îl sunăm pe George? Îi spunem ce s-a întîmplat?

Jerry încă nu-și dădea seama de gravitatea situației. Am făcut o pauză.

– Despre ce vorbea Salkici acolo, la ieșirea din peșteră? Ți-a spus ceva despre Nuhanovici?

Se uită în sus, cu fața congestionată de durere.

– Nu, numai niște chestii ciudate. Voia să-mi mulțumească că-l omorîsem pe nemernicul ăla de atacator. Spunea că Nuhanovici va fi mulțumit – erau niște animale și nu erau deloc buni în afacere... ceva de genul ăsta...

– Ce naiba o fi vrut să spună prin asta?

– Nu știu... era cam dus...

M-am uitat în jos spre Jerry, care încerca să-și sufle sângele din nas astfel încât să poată respira. De ce nu spusese Salkici doar că Țapul fusese un nemernic de agresor și atât?

– Ești sigur că a rostit cuvântul „afacere“?

Nu se mai uită spre mine.

– Da, sînt sigur.

– La dracu'! Am respirat adînc de cîteva ori și am aruncat dispozitivul pe jos. Nu ești singurul de aici care a intrat într-un mare rahat... L-am ridicat în picioare. Urcă-te în mașină. Plecăm.

Înghețul făcea câmpul și șoseaua să strălucească în lumina lunii.

Încălzirea era dată la maximum, dar în față nu făcea mare brînză. Nici măcar nu reușea să dezaburească parbrizul, ce să mai vorbim despre cum ne simțeam noi. Cu toate acestea, prin geamurile din spate se vedea bine. Probabil că sacilor și bidoanelor de motorină le era cît se poate de cald.

Respirația lui Jerry, transformată în abur, i se rotea în jurul capului cînd se apleca, cu dinții clănțănind, să șteargă parbrizul cu mîneca.

Am făcut și eu același lucru în partea mea de parbriz.

– Fotografia aia de Kevin Carter, ți-aduci aminte de ea? De modul în care nimeni nu vedea dincolo de vultur și de fată pentru a-și da seama de adevărata poveste? Cred că am fost un idiot și nu mi-am dat seama de adevărata față a lui Nuhanovici.

– Adevărata față a lui Nuhanovici?

– Dacă Nasir nu se afla în Bagdad ca să-l protejeze pe Nuhanovici, ci ca să facă afaceri în numele lui? Dacă făcea exact același lucru ca neorocitul ăla de Țap? Dacă era numai concurența?

– Nuhanovici? Nu se poate...

– De ce nu?

– Chiar dacă ai avea dreptate în ceea ce-l privește pe Nasir, nu înseamnă că și Nuhanovici este implicat.

– Nu? Îți aduci aminte ce spunea Salkici? Că nu lucrează pentru el, că-i sînt total devotați, că-l slujesc. Nu fac nimic pe cont propriu, întotdeauna îi urmează ordinele. Așa că oare ce mama dracului căuta în „Chetnik Mama“?

– Rahat.

Se lăsă pe spate.

– Vezi că așa e? Prin urmare, ce-am văzut eu la fabrica de ciment? Chiar salva fetele alea sau făcea comerț cu ele?

– Așa că... Zina...

Am dat din cap.

– Da, așa e. Fii atent, dacă lucrurile chiar stau așa, o să-l omor pe nenorocitul ăla pentru tine.

Camioneta trecu peste o groapă; Jerry gemu și se apucă de stomac. Nu-mi părea prea rău pentru asta. Durerea avea să dispară curînd. Ceea ce-i făcusem la față mai avea pînă să se vindece.

Jerry își luă cîrpa de la nas.

– Dacă tot veni vorba despre adevărata față... Oftă adînc. Cei pe care i-ai cunoscut în New York nu erau deloc familia mea. Nici nu știu cine dracu' era femeia aia.

– Deci și povestea asta era inventată?

Dădu din cap.

– Sînt căsătorit cu o femeie pe care o cheamă Renee. Am o fiică pe care o cheamă Chloë. Numai că nu sînt cele pe care le-ai văzut tu.

Se lăsă pe spate încercînd să ușureze tensiunea pe care o simțea în gît.

– Ea nu știe nimic despre toate astea. Crede că sînt în Brazilia făcînd un reportaj despre alegeri... Ce-o să se întîmple dacă dau greș?

– Ascultă, Chloë are o singură șansă de supraviețuire, și asta depinde de tine; dacă faci tot ce-ți spun eu fără ca George să afle vreodată că eu știu. Imediat ce ne întoarcem în Washington, povestești ce te învăț eu – indiferent de ce se va întîmpla.

Nu am mai adăugat că în viața lui nu trebuie să povestească nimănui despre cele întâmplate, nici măcar soției lui. Indiferent cine era ea.

În ceea ce mă privea, mă simțeam ciudat de resemnat în legătură cu modul în care George decisese să mă elimine. Știam că niciodată nu lasă lucrurile neterminate. Situația mea îi fusese clară în momentul în care preferasem o motocicletă în locul slujbei pe care mi-o oferise. Măcar acum știam cum stau lucrurile.

Ce înscenare! Sînt convins că lui George îi făcuse la fel de multă plăcere să organizeze toată șarada cu expoziția și cu familia falsă pe cît îi făcea să pregătească orice operațiune importantă.

Continuam să rulăm pe șosea și nu m-am putut abține să nu zîmbesc cînd am auzit ce-mi povestea despre așa-zisa lui familie.

– Femeia nu știa nici să schimbe un scutec. A trebuit să-i arăt eu. Nici chiar după aceea nu a vrut s-o facă.

Dacă nu ar fi cunoscut trecutul lui George și nu ar fi știut cu ce se ocupase de-a lungul timpului, i s-ar fi părut foarte greu de crezut că un reprezentant al unui guvern democratic putea acționa în acest mod. Însă Jerry văzuse destule conflicte la viața lui și era familiarizat cu tot rahatul din jurul lor. Își dădea seama de ce i se întîmplau toate acestea. Însă certitudinea nu-l ajuta deloc. Stătea cu ochii ațintiți asupra pămîntului înghețat de afară, cu mâinile încrucișate la piept, încercînd poate să se relaxeze gîndindu-se la fetița lui. M-am uitat la el.

– Ascultă, să faci exact ce-ți spun eu, OK? Nimeni nu va păți nimic.

Dădu din cap preocupat.

– Crezi că ar fi în stare să omoare un copil, Nick? Cum ar face asta? Ar trimite un dement să o facă sau cum?

Nu avea cum să scoată o astfel de informație de la mine.

– Nu e deloc nevoie să știi, pentru că nu se va întîmpla.

– De ce? De ce mă ajuți, cînd tocmai eu te-am băgat în ches-tia asta?

Am continuat să privesc înainte.

– Am lucrat și eu odată pentru George. Din cauza asta a murit Kelly.

Am simțit cum privirea lui îmi străpungea tâmpla.

– George a omorât-o pe Kelly? Drace!

M-am întors spre el. Ochii îi străluceau ciudat, de parcă priveau prin mine. Știam privirea aia foarte bine: o văzusem în oglindă de mii de ori.

– A fost răpită de niște nenorociți. George nu mi-a spus unde se află fiindcă nu voia să mă duc la casa respectivă și să-i stric lui planurile. Știa că probabil aveau s-o omoare, însă misiunea, nenorocita aia de misiune era, ca întotdeauna, cea mai importantă. Pînă cînd am ajuns eu în sfîrșit la fața locului și am găsit-o, ei bine...

Am simțit un junghi în inimă. Imaginea cadavrului ei în timp ce îi spuneam lui Jerry era la fel de vie ca o fotografie pe care i-aș fi arătat-o.

Jerry nu arăta deloc bine.

– O, drace...

Mi-am trecut mîna prin păr și am dus-o la nas s-o miros.

– I-am dus corpul înapoi în State, iar eu și Josh am îngropat-o lîngă familia ei. Biserica a fost plină ochi. Mi-am frecat mîinile de blugii uzi, încercînd să scap de miros. Trebuia să mă întorc în lumea reală. Nu știu dacă ar fi fost mîndră sau stînjenită de atîta atenție.

Mi-am dorit să fi putut să scot din portofel o fotografie și să i-o arăt lui Jerry, la fel ca orice alt părinte mîndru de copilul său, însă pur și simplu nu aveam nici o fotografie. Adică nu aveam nici una de care să fi fost ea mulțumită. Numai una de pe pașaport: îi ieșiseră coșuri în ziua aceea și a trebuit practic s-o tîrăsc pînă la fotograf. Mai erau și celelalte de acasă de la ea, desigur, însă toate acestea se aflau la păstrare deocamdată. Zilele astea ar fi trebuit să ajung să mă uit prin ce mai rămăsese acolo.

– Asta e, totul a rămas acum în urmă. Am băgat în viteză a treia, luînd-o în sus pe deal. Nu vreau să mai treacă vreodată cineva prin

astfel de coșmaruri. Nimeni nu le merită. În afară de George – dar asta nu se va întâmpla niciodată.

Ne uitam amândoi fix la șoseaua inundată de lumina farurilor.

– Ascultă, îmi pare rău că ți-am distrus fața. Am văzut dispozitivul de localizare, numărul de telefon, mi-am adus aminte de ceea ce se întâmplase cu aparatul de fotografiat la al-Hamra și am văzut roșu în fața ochilor.

Avea alte probleme, mai mari, care să-l preocupe.

– Am meritat-o. Știi, Renee mi-a spus odată că Buddha spunea că toți avem câte doi câini în interior, unul bun și unul rău, luptându-se în permanență unul cu celălalt. Câștigă cel care este hrănit.

– Nu trebuie să vii și tu. Oricine se poate speria când are ceva de pierdut. Tu mai ai încă o familie, o viață – eu nu mai am nici pe dracu'. Te duc înapoi la hambar și mă întorc de unul singur.

– Nu... Îmi zîmbi pe cât îi permiteau buzele umflate. De dragul vremurilor trecute...

Am verificat kilometrajul. Încă trei kilometri și ceva și trebuia să ajungem la primul indiciu. Gerul devenea din ce în ce mai puternic: ceea ce fusese numai un praf alburiu pe asfalt se transformase acum într-un strat mai mult sau mai puțin consistent de gheață. Am continuat cu viteza a treia, sperînd ca totul să fie bine.

M-am gîndit la câinii lui Renee și mi-am dat seama că această cutie cu carne pentru câini era una pe care nu voiam s-o mai deschid niciodată.

Salkici îmi spusese că bucata de pădure ținea numai doi kilometri și că următorul indiciu pe care trebuia să-l căutăm era o zonă defrișată, arsă.

Am aruncat o privire spre Jerry, care stătea atît de aproape de ventilatoarele prin care venea aer cald, încît aproape că le blocase.

– Trebuie să îi vedem curînd, uită-te după un grup de copaci „spulberați de explozii“ pe dreapta. Îmi plăcuse descrierea lui Salkici.

Am încetinit, în timp ce el ștergea fereastra aburită din dreptul său cu mîneca udă. Pe dreapta însă nu se afla numai un grup de copaci distruși, erau zeci; unele dintre trunchiurile rămase ajungeau pînă la un metru, din altele nu se mai vedea decît baza din care dădeau rădăcinile. Salkici se înșelase – nu fuseseră deloc aruncați în aer: majoritatea arătau de parcă se trecuse cu tancul peste ei.

Amîndoi am observat locul pe care-l căutam în același timp. Am oprit chiar lîngă el ca să pot vedea ceva în lumina farurilor. Un val de aer și mai rece pătrunse înăuntru cînd Jerry deschise portiera. Era atît de înghețat, că mai mult a țopăit decît a mers spre copaci, iar eu știam exact cum se simțea.

Mi-a făcut semn să mă duc și eu, și apoi a început să sară în sus să-și încălzească puțin picioarele amorțite și dureroase. Am băgat în viteza întîi și m-am apropiat încet de el. Deschizătura îngustă dintre

copaci nu fusese provocată în mod evident de o explozie; avea exact dimensiunile unui vehicul.

Jerry intră din nou la locul lui și am continuat să înaintăm. Era ca și cum am fi intrat într-o peșteră. Copacii erau la doar câteva zeci de centimetri de fiecare parte a mașinii, iar baldachinul de ramuri de deasupra noastră ascundea complet cerul cu stele strălucitoare.

Jerry se aplecă înainte și încercă din răspuțeri să zărească ceva prin parbriz.

După vreo sută de metri, poteca se mai lărgi puțin, iar mașina derapă ușor când am băgat într-a doua. Poteca nu era acoperită de gheață: era prea adăpostită. Pământul era moale și speram că nu avea să se transforme mai încolo în noroi. Microbuzul nu avea nici pe departe proprietățile unui 4x4.

Jerry mai șterse o dată parbrizul.

– Unde dracu' trăiește tipul ăsta? Într-un mușuroi de cîrțiță sau într-o casă construită într-un copac?

M-am uitat din nou la indicatoare. Condusesem cam doi kilometri de la șosea. În fața noastră, în locul unde borna kilometrică arăta doi kilometri, se făcea un drum la stînga. După ce am trecut din nou prin niște gropi, curînd am zărit în lumina farurilor noul drum.

M-am întors și am privit spre Jerry.

– Dracu' știe ce se va mai întîmpla acum. Trebuie doar să acționăm pe moment.

– De-abia aștept.

Am luat-o pe drumul respectiv.

– Dacă se îngroașă gluma și trebuie să ne despărțim, ne întîlnim în punctul unde am apucat-o prin pădure. Oricum, indiferent ce faci, nu te apropia prea mult de lizieră – poate fi minată. O să fac și eu același lucru, sper să ne sincronizăm. Dacă nu ne întîlnim într-un interval de șase ore, fiecare e pe cont propriu.

Jerry dădu din cap încet.

– În peșteră nu am crezut că vom ajunge așa departe. Încă mă trec fiori de groază când mă gîndesc.

Am băgat mîna în ce mai rămăsese din buzunarul jachetei mele de vinilin.

– Mai ai încărcătoarele pentru pistol?

Dădu din cap. I-am înapoiat pistolul Daewoo.

– Am văzut că vechiul tău amic Osama ți-a arătat cum se folosește rahatul ăsta.

Instrucțiunile lui Salkici fuseseră foarte exacte. Șase sute de metri mai încolo drumul era traversat de două praguri metalice pentru limitarea vitezei.

– Fii atent, îi dăm drumul!

Cînd ne-am apropiat, Jerry și-a pus ambele mîini cu palmele desfăcute pe bordul mașinii. O mișcare bună. Voiam să poată fi văzute de toți tipii nervoși și înarmați din preajmă.

Am urmat instrucțiunile lui Salkici cuvînt cu cuvînt; m-am oprit și am lăsat farurile aprinse și motorul pornit.

Cele două praguri fuseseră așezate special ca să lase mașinile să se strecoare cu greu peste ele. Nu-mi dădeam seama ce se afla în fața noastră, se vedea numai drumul care mai continua puțin și apoi dispărea în întuneric.

Jerry încerca să vadă ceva în față.

– Ce facem acum?

– Ce ne-a spus el. Așteptăm.

Am început să cobor geamul din dreptul meu. Înainte să-l deschid pe jumătate, am văzut ceva mișcîndu-se între copacii din stînga. Am rămas cu mîinile pe volan și cu privirea înainte.

– Ramzi?

– Nu e Ramzi. Sînt Nick Stone.

Vocii pe care o auzisem dintre copaci li se alăturară imediat altele, într-o avalanșă de cuvinte pe care nu le înțelegeam. Simțeam vibrația motorului prin volan și am rămas concentrat ca să nu cumva să mi se miște mîinile.

Un grup de bărbați ieșiră din pădure. Erau îmbrăcați în diverse uniforme aruncate pe ei la întâmplare: uniforme de campanie americane, geci impermeabile germane, cizme de piele, diverse căciuli de blană. Fiecare avea în mână o armă automată.

Ambele portiere au fost deschise în același timp. Am fost dați jos din mașină și duși în față astfel încât să ne poată studia în lumina farurilor. Nu ne simțeam însă ca și cum am fi fost prizonierii lor, eram percheziționați pur și simplu, nu tîrîți ca niște dușmani.

Am rămas cu mâinile sus și am început să tremur de frig în timp ce ei îmi scoteau borseta și mă controlau să vadă ce am pe dedesubt. Am văzut când au scos AK-ul meu din camionetă. Cineva continua să îmi vorbească în sîrbo-croată, însă singurul cuvînt pe care-l înțelegeam era „Ramzi“.

Am încercat din toate puterile să explic ce se întîmplase.

– Spital. Bum! Bang! Doctor.

Nu știu ce-și închipuiau ei că îndrugam acolo, dar nu voiam să risc să fac vreo mișcare bruscă pentru a clarifica poate prin gesturi ce încercam să spun.

Au luat și pistolul, și borseta lui Jerry. Mi-au lăsat mâinile pe lîngă corp, iar bărbatul care a făcut-o a părut că-mi spune să mă relaxez. Ne percheziționaseră de ajuns.

Erau patru. Toți erau mult mai în vîrstă decît Salkici, mai apropiați de vîrsta lui Nasir. Erau suficient de bătrîni ca să fi făcut războiul împreună, și asta se vedea. Vreo doi aveau cicatrice pe față și genul de privire care spunea că făcuseră și văzuseră lucruri pe care nu voiau să și le mai amintească vreodată. M-am întrebat dacă le lipsește vreun deget.

Aveau armele bine unse și excelent întreținute; AK-uri și niște Heckler & Koch G3, o pușcă de asalt cu încărcător de douăzeci de gloanțe.

Unul dintre ei – cel care părea șeful – avea un păr lung și ondulat care-i ieșea de sub căciula rusească de blană și-i flutura pe umeri. Un aparat de emisie-recepție Motorola bîzîi undeva în mînușa lui groasă

din piele de oaie. Se auziră niște cuvinte rapide printre care numele „Ramzi“ și „Nick Stone“ reveniră de mai multe ori. În cele din urmă mi-l dădu mie și-mi arătă pe ce buton să apăs.

– Alo? Tu ești Nick Stone?

Era o voce autoritară, de bărbat, cu accent impecabil. Am apăsât pe buton.

– Da. Mai este cineva cu mine, Jeral al-Hadi. Fotograful.

Mă gîndeam că faptul că aveam un musulman cu mine ar putea cîntări în favoarea mea.

– Unde e Ramzi?

Nu știau ce se petrecuse?

– E în viață. La fel și Benzil. Amîndoi sînt în oraș.

I-am povestit rapid ce se întîmplase în peșteră.

– Așteaptă un moment, te rog.

Speram că așteptarea nu avea să fie mai lungă de un moment. Deja înghețasem sloi.

I-am înapoiat radioemițătorul celui care mi-l dăduse și am rămas acolo în picioare, cu frigul mușcînd adînc din fiecare bucățică de corp. Mă simțeam exact la fel ca în adăpostul pentru oi. Am început să bat din picioare și am văzut că și Jerry făcea același lucru. Bărbatul de la capătul celălalt al transmisiei spuse ceva în Motorola către unul dintre bărbații din jur care dispăru în timp ce tipul cu părul lung ne oferîi fiecăruia cîte o țigară.

Nu fumasem în viața mea, însă acum aproape că aș fi cedat tentației, atît de mult mi-aș fi dorit să-mi țin mîinile căuș în jurul unui chibrit.

Ne-au fost aduse două parka nemțești și nici unul din noi n-a avut nevoie de invitație specială ca să și-o tragă pe el, cu gluga ridicată. Oamenii ăștia știau ce înseamnă să-ți fie frig și foame, să fii ud și obosit – toate astea le păstrau însă pentru dușmani.

Am rămas acolo încă zece minute sau cam așa, pînă cînd radioemițătorul a bîzîit din nou și am fost urcați în partea din spate a microbuzului, acolo unde se afla roata de rezervă. Avusesem

dreptate, era mult mai cald aici. Tipul cu părul lung s-a suit la volan și a început să manevreze mașina prin deschizătura îngustă din față.

Drumul mergea drept un timp, apoi cotea la dreapta și ajungea la un zid alb murdar de aproximativ trei metri înălțime. În zid era săpată o arcadă cu două uși din lemn masiv, care acum erau date în lături pentru a ne lăsa să intrăm.

Microbuzul se opri brusc. Tipul cu părul lung sări din mașină și deschise ușa din dreptul nostru. De partea cealaltă a portalului pîlpîiau lumini; din mijlocul lor apăru un bărbat scund, încălțat cu cizme din piele de oaie, avînd în mînă o lampă cu petrol. Era Nuhanovici. Deși avea fața ascunsă de gulerul ridicat și pălăria trasă peste ochi, am observat totuși că își răsese barba. Asta nu conta prea mult: încă semăna cu un uncheș bătrîn și iubit de toată lumea.

– Intrați, vă rog.

Avea ochii strălucitori și privirea inteligentă și pătrunzătoare. Colțurile gurii erau ridicate ca și cum ar fi încercat să zîmbească, dar nu eram sigur dacă zîmbetul ne era adresat mie și lui Jerry sau tipului cu părul lung care ne condusesese înăuntru și apoi întorsese microbuzul înapoi spre punctul de control.

L-am urmat pe Nuhanovici într-o curte pietruită. Îmi ajungea de-abia pînă la bărbie, însă nu lăsa nici urmă de îndoială asupra faptului că el era șeful suprem aici.

– Am pentru voi haine uscate și apă fierbinte. După ce o să vă simțiți mai bine, vom lua masa și vom discuta.

Vorbea rar, cu un accent puternic, dar avea o engleză perfectă și-și alegea cuvintele cu mare atenție.

Chiar în fața noastră se afla o clădire cu un etaj și o verandă care ținea cît era clădirea de lungă. Locul era cufundat în întuneric.

Ne-a condus spre stînga, de-a lungul zidului, înspre locul unde primei clădiri i se alătura o alta, mai înaltă, formînd o curte interioară. L-am urmat pe el și lampa pe care o ținea în mînă pe o scară foarte veche care scîrțîia pe verandă. La stînga, în spatele unor bucăți de sticlă albastră sclișea o lumină caldă.

Deschise ușa și ne pofti înăuntru. Am ezitat un moment dacă să ne descălțăm înainte de a intra.

– Vă rog, nu vă descălțați, poftiți. Nuhanovici se uită mai de aproape la fața lui Jerry. Rana aia trebuie curățată.

Camera, poate de patru pe cinci metri, era încălzită de un foc bine întreținut. Lîngă perete era așezată o stivă de lemne, iar aerul era greu din pricina mirosului puternic și a fumului.

Umbrele noastre se mișcau rapid pe pereți. O lampă cu petrol într-un colț era singura sursă de lumină în afara focului, și deasupra flăcării sfîrșia puțină esență de lavandă într-o farfuriuță de aramă. Viziunea cea mai îmbucurătoare erau cele două băuturi fierbinți din care ieșeau aburi așezate pe două tăvi de aramă lîngă cămin. M-am îndreptat direct spre ele.

Jerry mi s-a alăturat, încercînd să-și pună sîngele în mișcare din nou în fața focului. Deasupra lui bolborosea niște apă într-un vas de lut ars decorat cu bucăți de sticlă colorată.

Nuhanovici rămase lîngă ușa.

– Apa ar trebui să fie suficient de caldă ca să vă spălați. Vă rog să vă schimbați și să vă simțiți ca acasă înainte să apucăm să vorbim. Se întoarse să plece.

– Eu sînt Nick. Am făcut un gest cu mîna. Iar el este Jerry.

Bărbatul dădu din nou să zîmbească.

– Iar eu sînt Hasan.

Închise ușa în spatele lui.

Jerry nu mai avu nevoie să fie poftit a doua oară. Răsuci micuțul robinet de aramă de la baza vasului și apă fierbite curse într-o carafă mare de sub el. Am turnat băuturile. M-am bucurat să văd că era ceai și nu rahatul ăla de cafea arăbească, deși m-aș fi mulțumit cu orice cît

de cît cald. Am aruncat înăuntru cîteva bucăți de zahăr brun cristalizat. Paharul îmi arse degetele și am început să sorb licoarea fierbinte.

Jerry umplu ligheanul și începu să se dezbrace în fața focului. Mi-am scos și eu cizmele din picioare, mi-am umplut din nou paharul și apoi m-am uitat în jur. Două laturi ale camerei erau mobilate cu sofale lungi acoperite cu perne. Ni se lăsaseră acolo cîteva articole de lenjerie. Pereții văruiți într-un alb murdar nu fuseseră decorați în nici un fel.

O ușă din lemn, de partea cealaltă a peretelui cu căminul, dădea în ceea ce servea drept toaletă, o cutie simplă cu o gaură și un lighenaș de clătit mîinile lîngă care era atîrnat un prosop. Din cîte îmi dădeam eu seama, nu exista nici un fel de priză sau dispozitiv electric. Mi se părea că ne întorseserăm în timp cu două sute de ani.

Jerry se despuiașe complet și acum încerca să toarne apă rece dintr-un butoiăș într-o altă carafă. În mod evident, se descurca foarte bine cu aceste ustensile din secolul al XIX-lea. Scoase din cîrligul care-l susținea lanțul de care era agățată găleata de aramă cu decorațiuni deasupra bazinului de piatră, ce servea drept cadă de duș la stînga focului. Lăsîndu-l să alunece printre mîini pînă ce găleata ajunsese la bazin, turnă înăuntru apă din fiecare carafă pînă cînd fu mulțumit de temperatura obținută.

Am deschis ușor ușa de sticlă albastră să văd ce se petrecea afară. Acoperișurile de teracotă erau acoperite cu brumă. Deasupra lor scînteiau milioane de stele pe cerul negru ca smoala.

Cealaltă parte a clădirii era cufundată într-un întuneric deplin. Probabil că indivizii care stăteau de veghe erau înghețați tun. Mi-am dat seama că dincolo de clădirea cu un etaj se mai afla o alta, probabil locul unde trăiau familiile celor de aici. Aranjamentul era specific musulman. Vizitatorii erau ținuți în partea aceasta. Dacă veniseră pentru afaceri erau cazați la parter. Etajul întîi era rezervat oaspeților familiei, fiindcă de aici se putea vedea curtea interioară ce separa cele două zone. Nu-i așa că eram niște norocoși?

Clădirile erau înconjurate de ziduri groase care probabil erau imposibil de escaladat. Pentru a împiedica orice încercare de a trece de zid, acesta fusese construit la o distanță apreciabilă de copaci.

În curtea vizitatorilor am văzut mișcare. Doi tipi stăteau pe verandă. Mi se părea corect; și eu aș fi fost cu ochii pe noi în permanență. Probabil că se aflau acolo încă de când sosiserăm.

Trebuia să ne pregătim dacă voiam să fugim prin pădure după ce-l doboram pe Nuhanovici. Trebuia să ne uscăm, să ne încălzim și să mâncăm ceva.

Jerry gemu. Nu mi-am dat seama dacă era din cauză că apa era prea fierbinte sau prea rece sau dacă îl usturau rănille pe care i le provocasem. Am închis ușa, m-am dus la duș și am rămas lângă el. Niște stropi de apă fierbinte se răspîndiră în jurul lui pe fața și pe hainele mele. Era o senzație extraordinară.

I-am murmurat în ureche.

– Chiar dacă nu există electricitate, locul ar putea fi împînzit de microfoane, ce zici?

Dădu din cap.

M-am dus lângă foc, iar el opri apa ca să se săpunească. Mi-am terminat ceaiul în timp ce apa pleoscăia în bazin în vreme ce Jerry se limpezea și mi-am scos și eu hainele.

Mai puțin de douăzeci de minute mai târziu eram amîndoi îmbrăcați într-un fel de ȋtari largi de bumbac, tricouri albe, jachete ușoare căptușite și papuci turcești. Am mai băut un ceai în timp ce hainele noastre se uscau încet în fața focului, răspîndind aburi în jur.

Mirosul îmi amintea acum de uscătoriile din taberele de instrucție. Ajungeai acasă după un exercițiu care durase cîteva zile, ud learcă și în nouă cazuri din zece radiatoarele nu funcționau și trebuia să porți același echipament pînă cînd se usca pe tine. Cînd se uscau, eram fericiți ca niște porci în mocirlă, dar nici o cantitate de esență de lavandă, oricît de mare, nu ar fi putut îndepărta putoarea pe care o lăsam în urmă.

Stînd acolo, în fața focului, ținînd între palme fălcile țepoase din pricina bărbii nerase de zile întregi, au început să mi se închidă ochii. Uscătoriile mă făcuseră să-mi aduc aminte de regiment, apoi de Danny Connor, de Rob. Am deschis ochii brusc și m-am uitat la Baby-G. Era puțin trecut de zece. Baby-G mă făcuse să mă gîndesc la Kelly, ceea ce mă dusesese apoi cu gîndul la Zina.

Am încercat să-l urmăresc pe Jerry cum își tampona nasul spart cu un prosop, dar se părea că pleoapele mele aveau o voință proprie pe care nu o puteam împiedica. Poate că am ațipit.

Nu știu la cît timp după aceea am auzit o bătaie în ușă.

Jerry sări în picioare și deschise. De data asta, Nuhanovici rămase afară, cu lampa din mînă aruncînd umbre ciudate în jur. Poate că-l oprea mirosul.

– O să aveți nevoie de haine.

Am început să-mi îmbrac hainele, care acum erau numai umede și nu ude flească, pe deasupra hainelor pe care le primisem. Am hotărît să iau tot în afară de saci și de porcăria de jachetă din vinilin. Cine știe cum aveau să se sfîrșească cina aceasta și discuțiile!?

Nuhanovici nu spuse nimic în timp ce Jerry îmi urma exemplul, ne privea numai ușor amuzat. La sfîrșit am luat pe noi și gecile impermeabile cu glugă, cărora le-am tras fermoarul pînă sus. În timp ce-l urmam în jos pe scări, ne spuse cîte ceva despre locul în care ne aflam, de parcă eram niște invitați poftiți la cină.

– Clădirile au fost construite de un negustor turc foarte bogat în secolul al XVI-lea. Nu s-a schimbat foarte mult de atunci.

Nu se vedea nimeni sub verandă cînd am traversat curtea vizitatorilor spre o intrare aflată în locul unde cele două clădiri se uneau, dar știam că ei doi se aflau acolo, în întuneric.

Înăuntru, lampa poleia cu lumină holul de piatră, iar vocea îi răsuna în timp ce continua să îndruge verzi și uscate.

– Povestea spune că soția negustorului era atît de frumoasă, încît el nu voia să o vadă nimeni, așa că a construit această casă în mijlocul

pustietății. Era un bărbat foarte gelos. Nu i s-a părut însă de ajuns, a mai plantat și pădurea din jur ca să nu se vadă nici măcar casa.

– De-asta trăiești tu acum aici?

Se uită la mine cu începutul acela ciudat de zîmbet.

– Eu trăiesc pentru opera mea, Nick. Eu nu am fost binecuvîntat cu o soție frumoasă...

Ușa de la capătul holului dădea în curtea interioară. Clădirea din fața noastră era flancată în stînga și în dreapta de zidurile exterioare. În centrul zidului din dreapta se aflau porțile uriașe prin care intraserăm mai devreme. L-am urmat prin curtea pietruită pe lîngă o altă pereche de uși masive. În fața noastră strălucea o lumină în spatele unei ferestre.

– Sînt însă un nomad, Nick. Nu locuiesc de fapt nicăieri. Merg din loc în loc. Faptul că știu să mă ascund este cea mai importantă armă a mea, la fel cum este în cazul invadatorilor care fug de justiția care-i caută pentru crimele de război comise. Se pare că am ceva în comun cu vechii mei dușmani, nu crezi?

Aveam privirea fixată asupra strălucirii ce venea dinspre fereastră. Am urcat pe veranda de lemn, iar el a deschis ușa; de data asta făcîndu-ne semn să ne lăsăm încălțărilor afară. Pragul era înalt de jumătate de metru.

– Aveți grijă la degetele de la picioare. Lăsă lampa în jos. Pragurile sînt menite să țină copilașii înăuntru, însă fac mult rău picioarelor celor adulți.

Ne aflam într-o cameră mare și pătrată. Un parfum puternic plutea în aer dinspre două lămpi cu petrol așezate în fiecare dintre colțurile mai îndepărtate. Și aici sofale joase erau așezate de-a lungul a doi pereți. În centrul celui de al treilea se afla un cămin în care ardea un foc iute.

Așteptîndu-ne în centrul dușumelei acoperite cu o rogojină se aflau trei perne mari așezate în jurul unei tăvi imense de aramă, pe care se găseau o cafetieră, pahare și o pungă de hîrtie maro nu prea mare.

Ne-am scos toți scurtele și le-am atârnat în cuiele înfipite în perete, la stînga ușii. Era îmbrăcat cu un *dishdash* negru, simplu, cu pantaloni și șosete negre. Șosetele mele se întăriseră precum cartonul; însă nu avea să treacă mult pînă să se încălzească și să înceapă să pută de să-ți mute nasul din loc.

Și camera asta era foarte simplă, împodobită numai cu niște versete din Coran puse în ramă. Lumina de la cele două lămpi era suficientă să vedem că, deși pielea lui Nuhanovici nu era translucidă ca a lui Benzil, era aproape anormal de străvezie și lipsită de orice riduri.

Partea de sus a ușii din stînga era un fel de grătar din lemn sculptat. Se auzeau zăngănit de oale și zumzetul liniștitor al oamenilor care munceau de partea cealaltă a ușii; mai mult, simțeam deja miros de mîncare.

Nuhanovici întinse o mînă osoasă către Jerry.

– Bine ai venit!

Apoi a mai făcut un pas înainte și mi-a strîns și mie mîna. Avea o strîngere de mînă nu foarte puternică, însă era clar că, la fel ca în cazul lui Benzil, puterea i-o dădea mintea; nu mai avea nevoie de nimic altceva. În lumina aceasta, și văzut de aproape, ochii săi căprui-închis păreau și mai pătrunzători. Privirea nu-i rătăcea la

întîmplare, era așintită acolo unde intenționa el și rămînea acolo pînă ce el hotăra că văzuse destul.

– Nick, Jerry, poftiți... Ne făcu semn să ne așezăm pe pernele din mijloc. Fiți bine-veniți.

Mi se părea că nu avea placă, însă nu mai văzusem niciodată dinți atît de albi.

Eu și Jerry ne-am așezat turcește cu spatele spre ușă. El s-a așezat pe pernele de partea cealaltă a mesei, cu punga de hîrtie la stînga și cafetiera la dreapta, după care a început să toarne băutura tare și parfumată, ținînd gîtul cafetierei pe marginea paharului și apoi ridicînd-o rapid, dintr-o mișcare. Mi se părea că urmăresc un ritual străvechi.

Am luat un pahar. Avea mîinile nemișcate și cu o manichiură la fel de impecabilă cum era și în poza „Chetnik Mama“.

Cafeaua era la fel de bună și de tare precum mirosea, așa că am mai pus cîteva bucăți de zahăr brun cristalizat.

Nuhanovici îi dădu un pahar și lui Jerry și aruncă o nouă privire compătimitoare la adresa rănilor de pe fața lui.

– Ați avut parte de niște zile pline de evenimente, amîndoi. Oamenii mei vor descoperi ce s-a întîmplat cu Ramzi și cu Benzil. Sînt convins că Nasir s-a ocupat de tot, întotdeauna o face.

Se uită din nou la fiecare din noi, pe rînd, cu privirea aceea fixă care nu lăsa să se citească nimic.

– Dar, vă rog, explicați-mi încă o dată, cu mai multe amănunte, prin ce-ați trecut.

În următoarele zece minute, și-a luat privirea de la mine numai o dată, atunci cînd a mai turnat niște cafea pentru Jerry și pentru el. I-am povestit varianta periată a aventurilor noastre de cînd plecaserăm la Bagdad: de ce ne duseserăm acolo, cum ajunseserăm să-l întîlnim pe Benzil, cum îl observaserăm pe Țap și ceea ce ne adusese apoi aici – pe Jerry dorința de a-i face o fotografie, iar pe mine faptul că lui Nuhanovici i se păruse interesant că fusesem la fabrica de ciment.

Dădu ușor din cap și ascultă ce-i spuneam în timp ce-i turna din nou cafea lui Jerry. Eu lăsasem paharul pe trei sferturi plin. Odată golit, era datoria gazdei să-l umple din nou, și băusem destul. Reușisem să evit rahatul ăla parfumat în toată misiunea asta și nici nu-mi trecea prin cap să cedez acum.

Nu voiam să mai pierd vremea vorbind despre lucruri care nu contau. Nu-mi dădeam seama care era situația noastră acolo.

– Pașapoartele noastre, telefonul, banii... Ne vor fi înapoiate? am întrebat zîmbind. Țsta e unul dintre blestemele Occidentului. Parcă sîntem goi fără ele.

Puse paharul ușor pe tava din fața lui și-și lăsă mîinile pe genunchi.

– Desigur. Cînd plecați. Și sigur că sînteți liberi să plecați oricînd veți vrea. Sînt sigur că Ramzi v-a explicat că nu avem nimic aici din ce i-ar putea face pe dușmani să ne dea de urmă. Nu folosim electricitatea în nici un fel, nu avem televizoare, nu avem telefoane, nu avem tehnologie prin satelit. Nu avem nici un fel de dispozitiv ce ar putea să atragă o bombă deasupra locului ăstuia. Se opri puțin și îmi aruncă zîmbetul lui vag obișnuit. Îmi înțelegi îngrijorarea, sînt sigur, Nick.

I-am întors zîmbetul în timp ce ridica din nou paharul.

– Oamenii mei nu sînt deloc mulțumiți că am vrut să te văd. Cred că ești aici ca să mă omori. Sorbi o gură și se uită atent la amîndoi. Le-am spus că, dacă asta este voia Domnului, atunci așa să fie. Adevărul este însă că vreau să stau de vorbă cu tine.

Lăsă paharul jos fără a-și desprinde privirea din ochii mei. Era adevărat? Eram aici ca să-l ucid? Dacă mi-aș fi îndepărtat privirea, știam că aveam să-i confirm suspiciunile.

– Dar hai să mîncăm și să vorbim puțin. Sînt sigur că vă este foarte foame după călătoria lungă și agitată de care ați avut parte.

Întoarse ușor capul într-o parte.

– Și tu, Jerry... De ce vrei să mă fotografiezi?

Și Jerry îl privi drept în ochi.

– Pentru a-mi face un bine mie, dar și pentru a vă face un bine dumneavoastră. Pentru ca eu să ajung să câștig Premiul Pulitzer și pentru ca dumneavoastră să ajungeți pe coperta revistei *Time*. M-am gândit că poate v-ar interesa.

Vorbea ceremonios, de parcă s-ar fi adresat unei altețe regale.

Nuhanovici ridică o sprânceană.

– În ce sens?

Jerry zîmbi obosit.

– Nu mai am aparatul de fotografiat, așa că oricum vorbim ca să facem conversație.

Ușa laterală se deschise lăsînd să intre doi bărbați cu diverse boluri pe care le așezară pe tava dintre noi. Am mai zărit alți doi bărbați cu AK-uri, care stăteau în bucătărie supraveghindu-ne însă în mod evident pe noi și nu ce se petrecea acolo. În nici un caz n-am fi putut să-l omorîm pe acest om și să scăpăm cu fuga.

Bolurile erau pline de orez fierbinte cu stafide, carne, ceapă tăiată și destulă pită cît pentru o armată întreagă. Ni s-au oferit furculițe, dar am refuzat politicos.

Cînd ușa s-a închis din nou, Nuhanovici ne-a făcut semn să începem să mîncăm. Am rupt o bucată de pită cu mîna dreaptă și am folosit-o ca pe o lingură să duc la gură mîncarea aburindă. Fără îndoială, tipii cu AK-urile stăteau acum de cealaltă parte a grătarului de lemn sculptat, atenți ca nu cumva să i-o îndes pe gît lui Nuhanovici, încercînd să-l sufoc.

Se deschise din nou ușa, iar bărbații se înapoiară cu pahare cu suc de portocale, un lighenaș de aramă cu apă caldă și șervete pentru mai târziu. Băieții cu automate nu se clintiseră nici un pas.

Ușa se închise din nou.

– Hasan?

Se uită la mine și zîmbi; speram că nu mi se prelingea grăsime pe barbă.

– Ceea ce mă îngrijorează pe mine este că s-ar putea ca noi să fim următoarea țintă și să fim omorîți pentru că știm unde te afli.

Se uită rapid spre ușă și zîmbi larg de data asta.

– Nu sînt aici decît ca să mă apere pe mine. Eu nu ucid oameni. Sorbi din cafea. În plus, ştiaţi cum să ajungeţi aici și nu aţi încercat în nici un moment să mă daţi de gol în vreun fel. Mă bucur că putem avea încredere unii în ceilalți.

Zîmbi din nou, dar ne scrută cu privirea încă o dată înainte să continue.

– După ce discutăm anumite lucruri, veţi fi duşi înapoi la Sarajevo.

Băgă o bucată de pîine în gură și-i dădu lui Jerry punga de hîrtie.

– Jerry, sînt de acord cu tine. Cred și eu că, dacă aş ajunge pe coperta revistei *Time*, mi-ar folosi foarte mult.

Jerry aruncă o privire înăuntru și scoase două aparate de fotografiat de unică folosință, de genul celor de la petrecerile puștanilor.

Parcă se apăsase un buton magic. Brusc, Jerry intrase în febra fotografiatului.

– Nu avem destulă lumină aici. Putem lumina locul mai bine?

Nuhanovici dădu ușor din cap, privind spre grătarul sculptat.

– Sînt sigur că putem.

Jerry rupse învelișul de celofan de pe primul aparat și apoi verifică fiecare colț al camerei să vadă cum bătea lumina și alte chestii dintr-astea de fotografi profesioniști.

Nuhanovici continuă să mănînce, însă îi simțeam privirea care parcă-mi străpungea capul. Ușa se deschise și intrară din nou cei doi tipi, fiecare cu cîte o lampă cu petrol în fiecare mînă. Jerry le arată exact unde să le așeze, apoi le mișcă puțin pentru a crea scena perfectă, iar tipii mai puseră cîteva lemne pe foc și plecară. Cei doi cu automate ne urmăreau în continuare, din partea cealaltă a ușii.

Jerry făcu prima poză.

– Vă deranjează dacă mă învîrt puțin pe aici, să încerc și alte unghiuri?

Nuhanovici nu privi în sus, dădu doar din cap și termină de mestecat. Apoi, în timp ce Jerry potrivea din nou și din nou poziția lămpilor și verifica diverse amănunte specifice activității sale, Nuhanovici se aplecă spre mine, cu coatele pe genunchi.

– Nick, și eu vreau să vorbim despre ce s-a întâmplat la fabrica de ciment. Mai întâi însă, te rog să-mi spui de ce erai acolo. Și ce anume ai văzut.

Lumina blițului fulgera prin cameră în timp ce i-am povestit tot în afara motivului real pentru care mă aflam acolo. În loc de asta i-am relatat versiunea cu aparatul de fotografiat furat și cu faptul că trebuise să mă ascund când văzusem camioanele.

Jerry făcea fotografie după fotografie, iar aparatul scotea un zgomot scurt de fiecare dată, ca un motor de avion în miniatură.

I-am vorbit lui Nuhanovici de tot ce se petrecuse în ordine cronologică, din momentul în care văzusem vehiculele apropiindu-se pînă în momentul în care se certase cu Mladici.

– Un grup de fete a fost reținut la fabrică după ce ai plecat...

Nu-și desprindea privirea de a mea.

– Au fost violate de mai multe ori. Una dintre ele s-a aruncat pe geam de la etajul al treilea.

Ceea ce așteptam de la el era o confirmare, dar se părea că nu aveam s-o primesc încă. Coborî privirea în bolul de orez. Luă cîteva boabe și le rostogoli între degete. Jerry zumzăia în continuare în jurul nostru ca o albină ocupată.

– Am aflat mult mai tîrziu că una dintre ele se numea Zina. Avea numai cincisprezece ani. După ce una dintre fete s-a aruncat pe geam și au adunat ce mai rămăsese din ea de pe camioneta lui Mladici, Zina a reușit să scape și a luat-o la fugă spre marginea pădurii, acolo unde mă ascundeam eu.

Urmări cu privirea biluța de orez pe care o duse la gură.

– Sîrbii nu au făcut nimic, doar au izbucnit în hohote de rîs. Unii dintre ei rîdeau atît de tare, încît le-a fost greu să țintească. Cînd m-a văzut, fata a părut derutată. S-a oprit, a privit în urmă către sîrbi și apoi s-a întors din nou. Îi văd și acum expresia de pe față. Chiar în momentul acela a fost împușcată în spate. A căzut exact în fața mea. Atît de aproape, încît m-a împrôșcat cu noroi. S-a tîrît spre mine, implorîndu-mă din ochi. Nu-i voi uita niciodată privirea...

Am rupt niște pîine și am luat o altă bucată de carne.

– Mult timp după aceea obișnuiam să stau treaz noaptea întrebîndu-mă ce ar fi făcut acum dacă ar mai fi fost în viață. Poate că ar fi devenit mamă, poate că ar fi ajuns fotomodel. Era o puștoaică frumoasă.

Nuhanovici se uită încet în sus, mestecînd. Jerry apăsă butonul, iar blițul îl făcu să clipească. Un moment păru surprins.

– Povestea ta este foarte emoționantă, Nick, însă nu știu ce să cred despre ea. De fapt, am fost destul de confuz încă din momentul în care Ramzi mi-a povestit despre tine.

A trebuit să-mi pun întrebarea: „Ce ar fi căutat un occidental în Bosnia tocmai în ziua aceea?” Nu putea fi decît jurnalist, soldat sau spion. Toată istoria m-a făcut curios. De aceea te-am invitat.

Și sînt în continuare curios. Spui că lucrei ca reporter, însă nu am văzut niciodată o relatare a modului în care Mladici a ucis niște musulmani în ziua aceea. De ce? Nimeni în branșa voastră nu ar fi ratat o astfel de știre. Ar fi apărut pe prima pagină a tuturor ziarelor lumii.

Însă nu... nu a apărut nici un reportaj. Cred că asta s-a întîmplat pentru că tu nu ești jurnalist, Nick. Ceea ce înseamnă că ai fi putut fi acolo numai în calitate de soldat sau de spion. Dar hai să nu ne mai ascundem după deget: diferența dintre cele două este neînsemnată. Nu-și dezlipea ochii de ai mei. Te rog să-mi satisfaci curiozitatea, Nick. Care este adevăratul motiv pentru care te aflai acolo?

La dracu', la urma urmei de ce nu? În orice caz, dacă voiam să aflu mai multe de la el, trebuia să dau și eu ceva în schimb.

I-am spus de ce mă aflam acolo, cum stăteam în ascunzișul meu așteptînd ca bomba Paveway să-l lovească pe Mladici.

– M-am simțit foarte vinovat că nu i-am chemat mai curînd. Mă obseda gîndul că aș fi putut opri omorurile. În ultima vreme m-am tot gîndit că, dacă aș putea vorbi cu tine, poate m-aș simți mai bine. Tu ai fost acolo, probabil că ești singurul care mă poate înțelege.

Nuhanovici se încruntase gînditor.

– Mladici? dădu din cap ca pentru sine, în timp ce încerca probabil să-și răspundă la propria întrebare. Mladici... dar l-au lăsat să scape.

Nu voiam să vorbesc despre nenorocitul de Mladici.

– Cineva mi-a explicat că nu am nevoie de iertare. Am făcut ce-am crezut că trebuia să fac în momentul acela...

Nuhanovici mă privi îndelung cu buzele strînse.

– Sînt de acord cu prietenul tău. Este un om înțelept. Apoi adăugă, fără urmă de zîmbet: Evident, nu este sîrb.

Am ridicat paharul cu suc de portocale la buze și am sorbit. Era momentul să-mi întind antenele.

– Și eu sînt curios în legătură cu ceva ce nu înțeleg. De ce fuseseră ținute fetele alea acolo după ce toți ceilalți oameni plecaseră? Și de ce rămăseseră în urmă cîteva dintre ele la Mladici, chiar și după ce tu ai plecat? Știai despre asta?

– Sigur că știam. Părea supărat, dar nu-mi dădeam seama pe cine sau de ce. M-am certat cu Mladici fiindcă voia să plătesc prețul pe care-l hotărîserăm împreună, dar în același timp să păstreze cîteva fete pentru oamenii lui. Ne certam pe bani, nu pe viețile unor oameni. E un animal. Și totuși a fost lăsat în viață.

– Ai cumpărat fetele de la Mladici?

– Atacul la care ați fost supuși voi azi-noapte nu avea nimic de-a face cu vreo ideologie, era o chestiune de bani. Sîrbii reprezintă concurența noastră pe piața pe care și noi, și ei o deservim.

– Fetele alea erau obiectul afacerii?

– Nu încerc să mă scuz pentru asta. Ce ai văzut tu nu însemna numai cumpărarea fetelor ălor, ci însemna în același timp și salvarea celorlalți. A mamelor lor, a fraților lor. Așa se încheia orice afacere. Prețul mare pe care l-am plătit sîrbilor reflectă asta. Ești dezgustat?

– Sînt surprins.

– Unora ceea ce curînd va deveni trecutul meu li se pare puțin cam... greu de digerat. Am salvat însă multe vieți, inclusiv viețile pe care le-ai fi putut salva tu. Mladici și însoțitorii lui au omorît mii și mii de oameni. Cinci mii numai în Srebrenița. Ei bine, pe mine asta mă dezgustă, Nick.

Și, cu toate astea, Vestul hotărăște să nu-l ucidă pe Mladici în ziua aceea. Încă le convine să fie în libertate. Mă întreb de ce oare. Le-am spus unde este. Se află într-o mănăstire în Muntenegru. Dar unde sînt bombele ghidate? Unde sînt forțele voastre speciale?

Voiam să-i îndepărtez furia. Trebuia să rămînem prieteni dacă voiam ca eu și Jerry să mai ieșim de aici.

– Jerry, spune-i tu.

Jerry lăsa jos aparatul de fotografiat și-i explică de îndată cîte ceva despre tribunalul internațional.

– Pur și simplu, se pare că s-au hotărît să păstreze cîteva nume mari ca să le tragă la răspundere după război. Rupse celofanul de pe al doilea aparat și așteptă să se aprindă luminița blițului.

Nuhanovici părea gata să explodeze.

– Criminalii ca Mladici și Karadici sînt încă liberi, și eu, eu care nu sînt un criminal, sînt ținta unei ostilități atît de accentuate din partea Vestului... în așa măsură încît acum trebuie să plec din țară ca să-mi pot continua opera.

Jerry încercă să vadă dacă merge și apăsă pe buton. Lumina blițului îl făcu din nou pe Nuhanovic să clipească. Cînd deschise ochii, am văzut flăcările lămpilor reflectate în privirea lui mînioasă.

– Și eu am văzut groaza de pe fețele lor când le-am lăsat pradă sortii aceleia îngrozitoare. Dar Domnul mă va înțelege. În am pe El de partea mea. Ce ai aflat de la Benzil, și probabil și de la alții, este adevărat. Eu pot și o voi face: voi uni lumea islamică.

Vestul și chiar lumea islamică însăși vor încerca să mă oprească, dar am încredere și sînt devotat cauzei, am prin urmare calitățile care pot face o mamă să devină terorist sinucigaș sau un soț să intre cu un 747 într-o clădire. Și ei știu că uneori chiar propriii frați și propriile surori trebuie să piară pentru a îndeplini țelul suprem. Aceasta e o credință pe care nu o vei înțelege niciodată.

Pari din nou surprins, Nick. N-ar trebui să fii. Teroristul de azi e președintele de stat de mâine. Dacă Ariel Sharon și Nelson Mandela pot fi acceptați ca lideri, de ce nu poate fi și Hasan Nuhanovici, un om ale cărui motive sînt pure și neîntinate? Allah înțelege ce a trebuit să fac pentru a merge mai departe și pentru a-i îndeplini voia. Am făcut mai mult pentru frații și surorile mele musulmane în lupta împotriva tiraniei și a imperialismului occidental decît a făcut orice terorist cu bombe – iar opera mea abia a început.

Jerry mișcă din nou lămpile, încercînd să surprindă dispoziția schimbătoare a subiectului său.

Nuhanovici dădu din cap spre el.

– Jerry, dacă trebuie ca fața mea să apară pe un miliard de tricouri musulmane, îți sugerez să continui să mă fotografiezi. Nu voi mai face alte fotografii un timp. Voi accepta oferta de adăpost a lui Benzil și-mi voi continua opera din țara lui.

Îi mulțumesc Domnului că Benzil e în viață. Devotamentul lui și faptul că El a ales să-l cruce mi-au confirmat faptul că lucrul cel mai bun pe care pot să-l fac este să-i accept oferta.

– Cînd pleci spre Uzbekistan?

– Curînd. Imediat după ce voi vorbi cu Benzil. Ultimele zile au fost pline de evenimente, după cum știi prea bine.

Ușa se deschise și apărură cei doi tipi cu AK-uri. Unul rămase lângă ușă, iar celălalt se apropie de Nuhanovici și-i șopti ceva în ureche.

Nuhanovici ne privi pe amândoi încruntat. Dădu din cap către tipul cu automat și-i făcu semn să se ducă lângă celălalt, apoi se ridică cu o expresie de regret pe figură și se îndreptă spre lighenaș să se spele pe mâini.

– Întrevederea noastră s-a sfârșit. Se pare că voi doi nu sînteți singurii care mă fac să-mi grăbesc derularea programului. Au avut loc multe activități după incidentul de la peșteră, iar Lordul Ashdown pare să creadă că trupele SFOR sînt pe urmele lui Karadici sau ale lui Mladici. Cred că ar fi mult mai încîntat să afle că eu sînt de fapt ținta.

Tipii cu automate se uitau încontinuu la ceas. Nuhanovici îmi întinse mîna spălată.

– Tot ceea ce îți cer acum este să-l duci pe Jerry înapoi în siguranță și să ai grijă să poată dezvolta fotografiile. Și să-mi publice povestea. Spune-le prietenilor tăi din Vest, indiferent cine sînt ei, că știu că l-au lăsat pe Mladici să scape cu viață. Spune-le că au mîinile pătate cu sînge.

Ne-am strîns mîinile. S-a întors și a dat mîna și cu Jerry.

Mai aveam o întrebare.

– Gențile noastre, cînd le primim?

– În Sarajevo.

Tipii cu automate păreau și mai agitați. Era timpul să plecăm.

Patru norișori de abur pluteau în aerul rece, nemișcat. Băieții cu automate aprinseseră cîte o lampă cu gaz. I-am urmat de-a curmezișul curții pînă am ajuns la holul de trecere. Cerul era senin, iar pămîntul înghețat scîrțîia sub picioare.

Jerry își ridicase gluga de la geacă, însă eu nu-i urmasem exemplul. Voiam să absorb cît mai multă informație. De partea cealaltă a clădirii pentru oaspeți se auzea un autovehicul cu motorul pornit.

Urmărind lumina lămpilor cu petrol, ne-am întors prin holul de trecere spre curtea oaspeților. Pe măsură ce ne apropiam de ușă, Jerry a mărit pasul să mă ajungă din urmă. Ochii îi străluceau de sub marginea glugii într-o întrebare mută: „Ce mama dracului facem acum?”

Tipii cu automate ne-au ținut ușa deschisă pînă am trecut de partea cealaltă. Motorul zumzăia dincolo de zid.

– Vorbiți englezește?

Unul dintre ei dădu din cap.

– Gențile noastre? Aveam niște genți. Ni le dați înapoi?

– Sigur, nici o problemă.

– Cînd?

– Mai tîrziu.

Am traversat curtea spre intrarea principală. Mașina aflată de partea cealaltă a porților duble nu mai pufăia. Nu era microbuzul cu care veniserăm.

Ușile au fost deschise și imediat am fost orbiți de luminile farurilor. Vehiculul era învăluit într-un nor de gaze de eșapament.

După cîte se părea, tipii cu automate nu aveau de gînd să ne însoțească. Rămaseră pe loc și doar ne făcură semn să urcăm. Am pătruns în norul de fum și am descoperit o mașină de teren Suzuki Vitara. Sistemul de încălzire funcționa la maximum pentru a face față frigului.

În mașină se aflau doi tipi, amîndoi în față. Am deschis portiera din spate și l-am lăsat pe Jerry să urce primul. Apoi m-am așezat și eu în spatele șoferului. Norul de fum de la țigările celor doi era la fel de dens ca gazele de eșapament de afară.

Interiorul mașinii nu era luminat, însă în lumina reflectată în fereastră am văzut șoferul. Tuns scurt, cu mustață, avea probabil în jur de patruzeci de ani. Pasagerul din dreapta era tipul cu părul lung. Între picioare, cu țeava rezemată periculos de aproape de piept, avea un G3. Am privit în jos. Patul din plastic era de dimensiuni normale, nu redus la jumătate, așa cum văzusem la majoritatea armelor de acest gen. Mult mai important însă era ce se afla lîngă armă, la picioarele bărbatului, adică borsetele noastre.

Tipii se schimbaseră în jachete de piele neagră și blugi, probabil pentru călătoria pe care aveam s-o facem. Poate că într-adevăr ne întorceam la Sarajevo.

Mașina se clătină într-o parte și în alta prin pasajul îngust de trecere și apoi continuarăm vreo șase sute de metri dincolo de el, înainte de a vira la dreapta pe poteca din pădure. Nici unul din ei nu rosti vreo vorbă. Șoferul se aplecă înainte și porni radioul. Era o emisiune interactivă transmisă de un post local.

Ne-am croit drum printre copaci. Jerry își lăsase gluga pe spate, însă mă privea în continuare fix și întrebător.

Nu l-am băgat în seamă. Aveam nevoie de timp ca să mă gîndesc. M-am uitat la selectorul armei G3. Avea siguranța pe stînga. Prima treaptă era pentru tragerea foc cu foc, dacă era coborîta complet, trăgea foc automat; sistemul era invers față de AK. Închizătorul era și el pe stînga, la jumătatea armei și, ca MP-5 și toate armele Heckler & Koch ale acestei perioade, trebuia manevrat cu mîna stîngă. Magazia era dreaptă, nu curbată, și conținea douăzeci de cartușe.

Nu-mi dădeam seama dacă era pregătită pentru tragere. A trebuit să presupun că nu era.

Pletosul aprinse două țigări și îi dădu una șoferului înainte de a ne oferi și nouă cîte una din același pachet. M-am aplecat puțin înainte, între scaune.

– Gențile? Am arătat spre picioarele lui. Ni le puteți da înapoi acum?

Pletosul dădu din mîna spre șoseaua ce se zărea prin parbriz.

– Sarajevo. Sarajevo.

Șoferul mormăi ceva și învîrți volanul. Am derapat puțin pe șoseaua acoperită de polei și am cotit la stînga, cu spatele spre hambare și spre oraș. În boxe se auzi o declarație de presă a lui Paddy Ashdown: ceva legat de lege și ordine, de aducerea tuturor agresorilor în fața justiției, toate aiurelile astea obișnuite, înainte ca translatorul să intervină peste el.

Păduricea se derulă rapid în stînga noastră. Trebuia să fac ceva, și acum era momentul. M-am aplecat din nou înainte și l-am bătut pe Pletos pe umăr.

– Prietenul meu trebuie să facă pipi.

Se uită la mine cu o privire goală.

– Pipi!? L-am arătat pe Jerry și am simulat că mă deschei la pantaloni. Trebuie să se ușureze.

Dădu din nou din mîna către parbriz.

– Sarajevo.

La dracu', eram oaspeții lui Nuhanovici. Puteam la urma urmei să le dăm ordine ăstora.

– Nu, ne oprim! Trebuie să facă pipi! L-am înghiontit pe șofer.
Oprește!

În timp ce ei doi schimbau câteva cuvinte, m-am lăsat pe spate lângă Jerry.

– Cobori, te culci la pământ și stai acolo.

M-am aplecat înainte.

– Vă opriți sau ce mai așteptați?

Cînd mașina a tras pe dreapta, Jerry a coborît, descheindu-se la pantaloni în timp ce trecea prin fața noastră, prin lumina farurilor, și s-a îndreptat către copaci, prea timid să urineze de față cu noi.

Cei doi se uitau unul la altul dînd ochii peste cap.

Jerry ascultă ce-i spuseseam; păru că se dezechilibrează și căzu la pământ cu un strigăt.

L-am bătut pe umăr pe Pletos, dînd din mîini impacientat.

– Du-te să-l ajuți! Du-te să-l ajuți!

Jerry nu avea să ia nici un Oscar pentru asta, dar măcar continua să geamă. Pletosul înjură, însă deschise portiera. Coborînd, lăsă mitraliera G3 la picioarele scaunului, rezemat de acesta.

Aveam privirea ațintită asupra țevii. Era clar că avea să fie acum ori niciodată.

Am apucat-o de vîrf cu mîna dreaptă, am tras-o printre scaune către mine și în același timp m-am tras înapoi, am deschis ușa cu mîna stîngă și m-am rostogolit pe asfalt.

Patul armei se lovi de bancheta din spate și mi se izbi de piept în aterizare.

Cu mîna stîngă am apucat plasticul, iar mîna dreaptă ajunse pe trăgaci. M-am rostogolit pe șosea departe de ușa.

Fără să bag în seamă strigătele ce veneau din fața mașinii, m-am concentrat să duc mîna stîngă la închizător mișcîndu-l înainte și înapoi ca să văd ce era înăuntru.

Am văzut un cartuș intrînd pe țeavă și am armat. Țipetele continuau în timp ce mă ridicam.

Cu patul puștii pe umăr, am țintit spre Pletos, cu ochii larg deschiși, încercînd să văd cît de bine se putea în întunericul ce ne înconjura.

Jerry rămăsese nemișcat la pămînt.

– Jerry, ridică-te – doboară-l, doboară-l!

Am tras un picior în portiera șoferului și m-am dat înapoi cel puțin trei metri.

– Afară! Afară! Afară!

Chiar dacă nu înțelegea englezește, a priceput ideea. Ieși imediat din mașină, cu mâinile sus, apoi se lăsă în genunchi și și le duse la ceafă.

Acum și Pletosul era la pămînt. M-am aplecat cu arma în mînă, cu siguranța trasă și cu degetul pe trăgaci.

– Jerry, adu-i pe amîndoi în lumina farurilor.

Jerry făcu întocmai, și curînd ambii erau întinși pe iarbă cu fața în jos. I-am ocolit astfel încît să ajung acolo unde aveau capetele. Puteam să-i împușc ușor dacă voiau să facă pe nebunii.

– Percheziționează-i! Ai grijă să nu aibă vreo stație de emisie-recepție sau vreo armă.

Farurile proiectau umbre lungi, mișcătoare, în timp ce Jerry îi pipăia și le căuta în buzunare. Pletosul nu avea nimic la el în afară de portofel și de țigări.

Se duse lîngă șofer.

– Ce facem cu ei, Nick?

– Rămîn aici. Imediat ce termini, pune-i să meargă de-a bușilea pînă la copaci.

Amîndoi i-am urmărit cum se tîrau spre marginea păduricii suflînd greu, cu zgomot, ca niște cai la trap. Primul șir de copaci bloca luminile farurilor, aruncînd umbre ciudate spre primii cîtiva metri de pădure.

– Leagă-i. Ia-le curelele, șireturile, orice găsești.

Am rămas cu arma ațintită asupra lor cît Jerry i-a făcut să se așeze lîngă un copac. Apoi se gîndi la ceva, alergă înapoi la mașină și se întoarse cu borsetele goale și cu niște cabluri de alimentare.

Le legă mîinile cu cablurile de alimentare și apoi îi prinse cu borsetele peste gît de copac. Nu opuseră nici un fel de rezistență: voiau să trăiască.

Am pus pistolul-mitralieră G3 pe pămînt și mi-am scos cizmele și șosetele. Iarba înghețată era tăioasă, dar merita. Dracu' știe cine se putea afla în apropiere, dar nu voiam să-și petreacă noaptea țipînd cît îi ținea gura.

Mi-am pus cizmele umede înapoi și le-am îndesat cîte o șosetă în gură. Apoi le-am îndesat deasupra cît de bine am putut borsetele și am legat strîns curelele în jurul trunchiului de copac, astfel încît să le susțină capetele și în același timp să-i împiedice să scoată vreun sunet. Dacă nu umpli tot golul din cavitatea bucală, se pot produce și emite sunete în exterior. Cu o șosetă murdară în gură aveau să fie mai preocupați să nu se sufoce și să reușească să respire cît de cît decît să nu facă zgomot.

Acum, că scăpaserăm de ei, trebuia să ne întoarcem la casă. Am alergat la mașină și am înșfăcat Thuraya.

– Chestiile astea au alarmă silențioasă, sau vibrează, sau ce naiba fac?

Jerry dădu din umeri în timp ce-și îndesa pașaportul și portofelul în geacă.

Am așezat arma pe capotă și am deschis telefonul în timp ce-mi recuperam actele.

– Nu putem risca să folosim mașina. Mă uitam în continuare la ledul telefonului. Ar face prea mult zgomot și s-ar putea să fim auziți înainte de a ajunge la casă. Du-te și parchează-o lîngă copaci, scoate distribuitorul de la motor ca să-l luăm cu noi. O să-l folosim ca să ne cărăm dracului de aici. Nu uita cheile.

Am pus Thuraya pe vibrații. Avea cinci linii de semnal și cinci linii la nivelul bateriei. Am verificat numerele formate de Jerry în timp ce acesta se urca în mașină.

– Rahatul ăsta de număr cu multe cifre e al lui George?

Am respirat adânc de câteva ori și apoi am apăsât tasta de apelare. Jerry se îndrepta cu mașina spre copaci.

Nici un răspuns. Suna, suna, dar doar atît. Am mai așteptat vreo douăzeci de secunde, după care am închis. Mai rămînea Ezra. Am format numărul de urgență. Baby-G arăta 00.11. Washington era cu șase ore în urmă.

Poate că mai era încă acolo, vorbind despre încredere cu un alt fraier de-al lui George.

A răspuns robotul. Am vorbit rar și clar.

– Sînt Nick, Nick Stone. Trebuie să vorbesc urgent cu George. Spune-i că știu ce se petrece – spune-i că am terminat treaba, dar trebuie să vorbesc mai întîi cu el. Trebuie să mă sune pe Thuraya. E o chestiune de viață și de moarte, Ezra, nu ezita nici un moment, caută-l. Sună-l, du-te la el, oricum, găsește-l!

Jerry parcase mașina între copaci, lăsînd în urma roților două potecuțe înguste pe iarba înghețată. Deschise capota și apoi coborî. M-am apropiat de el în timp ce se apleca deasupra motorului.

– L-ai luat?

Am pus telefonul și arma pe scaunul din față, am scos încărcătorul și am verificat cartușele. Era plin, în afară de cel de pe țeavă și de cel pe care-l scosesem mai devreme. Am pus încărcătorul înapoi și mi-am scos geaca, uitîndu-mă în același timp după cartușul pe care-l aruncasem în spatele mașinii.

– I-am transmis un mesaj. N-am avut noroc să-l găsesc. Mi-am legat geaca la brîu. Jerry făcu la fel.

– Mi s-a părut o întîlnire extraordinară. Ce părere ai de el?

– Credință pe dracu'. E la fel de ȣicnit ca orice terorist sinucigaș, e bin Laden fără barbă. Mai erau multe lucruri de spus, însă erau nevoiți să aștepte.

Cu G3 în mîna stîngă și cu Thuraya în dreapta, eram gata de plecare.

Nu mă interesa nici cît negru sub unghie ce efect avusese asupra vânzărilor de Cola, că era o piedică în calea îndeplinirii obiectivelor de disfuncționalitate ale Occidentului sau că nu-și făcea unghiile cu lac în culorile steagului american. Aveam motivele mele pentru care-l voiam mort.

Jerry își înnodă încă o dată mânecele gecii în jurul mijlocului. Am întins mâna să-l opresc.

– Nu s-a schimbat nimic, prietene, oferta mea rămîne în picioare. Tu ai o familie. Eu nu am nici pe dracu'. Ia mașina, așteaptă-mă în oraș. Dacă nu mă întorc în două zile, du-te acasă și încearcă-ți norocul cu George – spune-i că ai reușit să scapi sau ceva de genul ăsta.

Își opri gestul la jumătate, însă nu spuse nimic.

Am ridicat arma între noi.

– Dacă George nu sună, o să trebuiască să folosesc asta. Nu ai de ce să fii și tu acolo.

Rămăsese pe gânduri.

– Mulțumesc, Nick, dar nu pot accepta. Amîndoi aveam aceeași misiune de îndeplinit, deși din motive diferite. Tot trebuie să fiu și eu acolo.

– Atunci am face bine să pornim acum, înainte să plece cu Benzil spre Shangri-La. Nu putem să intrăm în pădure pînă nu ne sună George. Trebuie să rămînem însă pe șosea în caz că vrea să plece acum și să-l oprim cu arma în mînă.

M-am uitat dacă Thuraya funcționa și am luat-o la fugă la marginea pădurii, folosind iarba ca punct de sprijin în tot alunecuşul. Curînd l-am auzit gîfîind în spatele meu. Probabil că și

eu scoteam aceleași sunete după lunile întregi în care mă îndopasem cu brînză topită și murături Branston.

Geaca mi se lovea ritmic de picioare. Transpirația mi se prelingea pe șira spinării spre șale. Aveam mîinile și picioarele încinse.

Alergasem probabil în jur de patru sute de metri, cînd telefonul îmi vibră în mînă.

George nu era omul care să stea la taclale.

– L-ai găsit pe Nuhanovici?

– Da, dar nu mai stă mult. Respiram adînc încercînd să mă fac înțeles de prima dată. Fii atent cum stă treaba. Voi fixa ținta cu telefonul. Tu trimiți bomba, eu mă asigur că persoana e în locul respectiv, noi plecăm și toată lumea e chit. Nu ne mai prostim și nu ne mai jucăm cu viețile copiilor, bine George?

– De acord. Dar trebuie să identifici ținta tu însuși.

– Ne aflăm cam la o distanță de patru ore de Sarajevo. Sincronizarea e esențială. Avioanele Predator sînt pe poziție?

– Știu unde sînteți, vă urmăresc. În momentul de față trei UAV-uri sînt în aer. Așteaptă doar comanda de la operator. Vei confirma acțiunea. Îl vreau pe el mort, băiete, nu doar o grămadă de pietriș. Ține telefonul deschis, o să te sune ei.

Nu se mai auzi nimic.

M-am întors spre Jerry.

– Am aranjat.

De ușurare, aproape că îl lăsară genunchii.

M-am întors și am luat-o din nou la fugă. Nu numai pentru că voiam să ajung cît mai repede la intersecție. Nu voiam să-i răspund dacă în opinia mea George își va respecta sau nu promisiunea.

Am ajuns la potecă și am intrat între primele șiruri de copaci. Iarba era udă, nu înghețată. Am lăsat arma jos, mi-am băgat Thuraya în blugi ca să îl simt cînd avea să vibreze. Mi-am pus din nou geaca în timp ce-i explicam ce spusese George, încet și rar, astfel încît să nu piardă nimic.

– Poți să lași aici cheile și distribuitorul. Țasta e punctul de întâlnire dacă ne despărțim, OK?

Jerry dădu din cap și le puse la baza a ceea ce mai rămăsese din copacul cel mai apropiat, apoi îi dezlegă mînele și-și puse și el geaca.

– OK, facem cum am stabilit pînă ajungem la țintă. Apoi te întorci aici. Iei mașina și te duci în oraș. Nu pierde vremea dacă vezi că se îngroașa gluma. O să încerc să ajung la țintă și să fac ce trebuie să fac. Tu n-o să poți face nimic fără nici o armă.

Thuraya vibră din nou lipit de burta mea. M-am lăsat în genunchi și am apăsat tasta verde. Frigul îmi pătrundea în oase în timp ce încercam să văd ceva în întuneric pe potecă.

– Cu cine vorbesc?

Era o voce cu accent american, monotonă ca vocea unui robot creată pe sintetizator.

– Cu Nick. Ne-ați localizat?

– Repetă, Nick, nu te înțeleg.

– Ne-ați localizat?

– Afirmativ, Nick.

M-am uitat pe ecran. Nu era afișat nici un număr.

– Care-i numărul vostru?

– Informație secretă.

– Fir-ar al dracului să fie, încercăm să stabilim o țintă cu un telefon nenorocit. Am nevoie de un număr. Nu am ajuns încă la țintă. Curînd o să pierdeți poziția. Trebuie să vă pot suna cînd ajung la fața locului.

Urmă un moment de liniște, după care:

– Așteaptă.

Jerry apăru din spatele meu cu față ascunsă în glugă.

– Ce dracu' fac ăia?

Am întins mîna să-l opresc. Vocea monotonă se auzi din nou.

– Am un număr.

L-am tastat imediat cu Thuraya. Era numărul unui alt telefon cu transmisie prin satelit.

– OK, ascultă. Ținta se află cam la doi kilometri de punctul acesta. Se află într-un ansamblu de case ascunse într-o pădurice. Ați recepționat pînă aici?

– Afirmativ.

– O să pierdeți semnalul cînd intrăm în pădure. O să sun cînd ajung la țintă. Ați recepționat?

– Afirmativ.

– Vorbiți de pe o navă?

– Informație secretă.

– Auziți, luptăm de aceeași parte a baricadei? Măcar spuneți-mi cît vă trebuie să ajungeți la țintă.

A urmat o altă pauză.

– Ne ia o oră, treizeci și patru de minute. O oră, treizeci și patru de minute.

– Am înțeles. Așteptați.

Am închis și m-am întors spre Jerry în timp ce-mi trăgeam fermoarul la geacă.

– O oră și treizeci și patru de minute.

Avioanele alea zburau cam cu o sută șaiszeci de kilometri la oră, așa că drumul pînă la țintă le-ar fi luat mai puțin timp dacă decolau de pe un portavion din Adriatica. Poate că veneau de pe un aerodrom îndepărtat din Kosovo. Statele Unite aveau un efectiv foarte numeros de trupe însărcinate cu menținerea păcii în zonă.

Dădu din cap și bolborosi ceva în glugă. Am tras-o jos.

– Desfundă-ți urechile. Curînd o să ajungem în zona de foc. Cînd pornim, vreau să măsoți distanța. Vezi că eu fac în jur de o sută șaiszeci de pași la suta de metri. Tu știi cîți pași faci tu la o sută de metri?

– N-am idee.

– OK, atunci avem doi kilometri pînă la răscrucea cu poteca. Îmi numeri pașii și îmi spui cînd ajungem la o mie opt sute de metri. Nu ne putem permite să ratăm răscrucea.

Am verificat încărcătorul pistolului-mitralieră G3, siguranța și dacă Thuraya stătea bine în buzunarul din interiorul hainei. Începeau să-mi înghețe picioarele.

– Ești gata?

Nu mai era vorba de Nuhanovici, aveam de-a face pur și simplu cu o țintă. Întotdeauna mi se păruse mai ușor să mă gândesc la oameni în felul acesta înainte să-i ucid.

Cu gluga dată pe spate, am luat-o la goană de-a lungul potecii. Dacă avea să apară vreun vehicul pe șosea, trebuia să ies de sub acoperire și să folosesc arma pe care o aveam. Dacă ținta nu era în mașina respectivă, era clar că-l ratam, dar ce alternativă mai aveam?

Ramurile brazilor îmi zgâriau fața în timp ce îmi croiam drum printre copaci. Apa adunată pe ele se revărsa asupra mea.

La fiecare zece pași mă opream, întinzînd mîna stîngă în spate pînă ce Jerry se izbea de ea. Trebuia să stăm aproape în întinericul care ne înconjura. Aveam noroc cu stratul moale de ace de brad și de pin de sub picioarele noastre, care înăbușeau zgomotul.

Am mai făcut alți zece metri și m-am oprit, rezemînd patul armei de pămînt și aplecîndu-mă înainte cu ambele mîini pe țeavă pentru a mă odihni puțin, respirînd adînc și așteptîndu-l pe Jerry să mă ajungă din urmă. Eram ud leoarcă sub toate straturile de îmbrăcăminte pe care le pusesem pe mine și toată transpirația mi se scurgea pe față, peste zgîrieturi, provocîndu-mi usturimi puternice.

De data asta se apropie încet, gîfîind, suflîndu-mi aburi în față.

– Tocmai am trecut de o mie opt sute de metri.

– O să încetinim pasul acum; fii atent să nu ratăm răscrucea cu poteca de pe stînga, OK?

Am închis gura încercînd să adun ceva salivă ce-ar fi putut să-mi oblojească gîtul uscat și m-am sprijinit în pușcă să mă ridic.

Cîteva minute mai tîrziu ajunsesem la răscrucea cu drumagul ce ducea la casă. M-am oprit din nou să aștept. De data asta era rîndul lui să stea aproape de mine și să-i suflu în față. Se lăsase o liniște ciudată, nici măcar o adiere de vînt nu clătina copacii.

– Acum numără cinci sute de metri, OK? După aceea, facem la dreapta și încercăm să ne strecurăm printre copaci pînă la zidul înconjurător. Vreau să mă învîrt puțin în jurul punctului de pază.

– Am înțeles.

Am pornit din nou, încercînd să ne ținem pe mijlocul potecii. Țineam strîns pistolul-mitralieră G3. Nu era timp să acționez conform procedurilor, cu arma la umăr. Înainteam cu capul aplecat spre dreapta, cu urechile ciulite. Îmi ascuțisem privirea cît puteam ca să văd ceva în întunericul din fața noastră, încercînd să zăresc orice mișcare, orice luminiță, orice ar fi putut indica o prezență umană.

Mă opream să ascult la fiecare cinci sau șase metri, încercînd să respir adînc și fără zgomot. Sudoarea mi se prelingea în continuare pe față. În cele din urmă, Jerry mă ajunse din urmă și-și lipi gura de urechea mea.

– Cinci sute.

Am pornit foarte încet de data aceasta, ținînd arma în echilibru cu o singură mîna – mîna dreaptă. Mîna stîngă o întinsesem în spate, ținîndu-l pe Jerry, ca să fiu sigur că e lîngă mine.

Cam la o sută cincizeci de metri de punctul de control încă nu vedeam și nici măcar nu zăream nimic. Am fi putut să acționăm

prudent și să o tăiem prin pădure, dar asta ne-ar fi întârziat și mai mult. Trebuia să rămânem cât mai mult posibil pe potecă.

După alți douăzeci de metri, se auzi un zăngănit metalic înainte și la stînga. Am înghețat. Nu vedeam decît întuneric și, dincolo de el, și mai mult întuneric.

Ținându-mi respirația m-am aplecat înainte, cu ochii închiși și cu capul în piept. Îl auzeam numai pe Jerry respirând în stînga mea.

Apoi s-a auzit din nou, un zgomot de metal lovit de alt metal.

M-am întors cu spatele spre Jerry și l-am tras încet între copaci. Dă-le dracului de mine. Oamenii țintei se aflau la adăpost, de partea cealaltă a potecii, așa că aceasta era în mod evident sigură. Dacă n-ar fi curățat partea asta de pădure aveam să aflăm foarte curînd. Dacă era să se întîmple, avea să se întîmple. Poate că, în definitiv, ceva-ceva din fatalismul ăla de rahat se prinsese și de mine.

Îl țineam pe Jerry de mîneca hainei. Chiar și cîtiva metri distanță între noi ar fi putut să ne facă să ne rătăcim și nu puteam în nici un caz să ne strigăm ca să ne găsim mai apoi. Era momentul să încetinim pasul.

Este foarte ușor să-ți pierzi direcția în întuneric, dezorientat fiind de faptul că nu vezi nimic în jur, dar foloseam ca indicii zgomotele metalice și frînturile de conversație ce se auzeau de pe partea cealaltă a potecii și deveneau din ce în ce mai clare pe măsură ce ne apropiam. Cu puțin noroc, aveam să ajungem la marginea pădurii curînd, apoi aveam să traversăm o fîșie îngustă fără copaci și să ajungem la zid.

Pipăiam în jur ca să-mi croiesc drum, cu mâna stîngă în față ca să nu mă lovesc de ceva și cu dreapta strînsă pe armă. Jerry apucase strîns patul puștii ca să se țină de mine.

M-am oprit cînd o creangă mi-a blocat calea, apoi am făcut cîtiva pași într-o parte, încercînd să ocolesc obstacolul fără să fac zgomot. Acum, că încetinisem, devenisem mult mai conștient de usturimea pe care o simțeam pe față. Transpirația sărată ce se scurgea peste zgîrieturi le făcea dureroase ca niște înțepături de viespe. Cum aveam picioarele goale în bocanci, mi se făcuseră deja bășici. Simțeam tot corpul ca și cum ar fi fi fost pus la fiert sub toate straturile de haine.

Am continuat să mă concentrez, încercînd să păstrez direcția. Se auzi un motor pornind în stînga noastră. Am presupus că se afla mai sus, pe potecă, de cealaltă parte a buștenilor. Speram că nu avea să se miște. Pentru că, dacă s-ar fi mișcat, și mai ales în sus, spre casă, trebuia să mă gîndesc că se duce să ia ținta. Atunci ar fi trebuit să ies dintre copaci și să atac direct. Avea să fie crimă și pedeapsă cu atîția oameni în jur și numai șaisprezece cartușe.

Am ajuns la marginea peticului de pădure. M-am lăsat în genunchi și m-am tîrît ultimii doi metri singur. După întunericul deplin de sub copaci, stelele păreau strălucitoare ca soarele. Zidul din față mea era cel din dreapta ansamblului de clădiri, cum te uitai dinspre potecă. Poarta înspre curtea destinată familiei se afla cam la patruzeci de metri de-a lungul lui. Dincolo de zid, vedeam sclipirile ciudate ale acoperișului de teracotă. Bucata de trei sau patru metri acoperită cu iarbă dintre zid și copaci era albă și înghețată. Nu se vedeau urme nici de oameni, nici de roți.

Cineva din dreptul punctului de control avu un acces de tuse. Poate că era din cauza gazelor de eșapament. Motorul era încă pornit, dar vehiculul stătea pe loc.

M-am întors să-l iau pe Jerry și împreună am ieșit pe lîngă copaci, îndepărtîndu-ne de punctul de control, în direcția porții. Umăr la umăr, am ajuns pe fîșia de iarbă.

Am privit spre stînga. Nici o mişcare dinspre punctul de control. Vehiculul era încă acolo.

Am început să păşesc pe iarbă, lăsînd urme în stratul îngheţat. Nu era nici un gol între porţi, dar poate că existau vreo trei centimetri sub ele. M-am aşezat în genunchi şi apoi m-am lăsat de tot pe burtă. Am simţit iarba rece ca gheaţa sub obraz.

Nu se vedea nici o mişcare şi nici o lumină la nivelul pămîntului. Nu aveam cum să zăresc nimic mai sus de atît.

M-am ridicat şi am împins uşor porţile în locul unde se uneau, poate-poate erau descuiate. Ca şi cum ar fi existat vreo şansă.

M-am întors la Jerry şi am îngenuncheat lîngă el. Am rămas aşa, la cîţiva centimetri unul de celălalt, în timp ce am scos Thuraya şi l-am deschis, ţinînd palma deasupra ecranului, ca să nu se vadă lumina.

M-am tîrît cîțiva metri, pînă am avut semnal, și am apelat numărul pe care-l înregistrasem. A sunat numai o dată și a răspuns vocea monotonă.

Am vorbit normal, însă foarte încet.

– Sînt Nick. Fixează poziția! Cît durează pînă cînd avionul va ajunge aici?

Vocea monotonă reveni:

– Unsprezece minute, douăzeci și două de secunde pînă ajunge la țintă.

Încet și sper că destul de clar, am început să-i explic așezarea casei de la poarta oaspeților, curtea oaspeților avînd în fund clădirea cu un etaj și clădirea cu două etaje pentru oaspeți la stînga, cu culoarul de trecere în partea de clădire destinată familiei aflat la întîlnirea dintre ele.

După fiecare detaliu verificam cu „ați recepționat pînă aici?” De fiecare dată am primit ca răspuns „afirmativ”.

– Ultima dată cînd am văzut-o, ținta se afla în colțul cel mai îndepărtat, în partea dreaptă a clădirii lungi din curtea destinată familiei. Recepționat?

– Afirmativ. V-am fixat poziția. Repet, v-am fixat poziția.

– Recepționat. Așteptați ordinul de începere a focului. Încă nu am ținta în vizor. În zonă se află oameni înarmați. Ai înțeles?

Urmă o secundă de pauză. Apoi:

– Afirmativ.

– Recepționat. Terminat.

Am lăsat Thuraya deschis. Voiam să-l pot scoate, să prind semnal și să încep să vorbesc imediat ce vedeam ținta. Pînă atunci nu voiam ca vreun colonel sau cine urmărea ecranul în camera de operații și lua decizii să se-apuce să lovească ce vedea el de partea cealaltă a zidului, ocupat fiind să trăncănească despre cine știe ce.

Trebuia să ne aflăm la depărtare de locul acesta cînd aveau să vină avioanele. Ținta trebuia să moară. Nu trebuia admisă nici o marjă de eroare.

Operatorii din AWACS probabil urmăreau ecranele din fața lor, trecînd în revistă înregistrările anterioare ale echipamentelor de supraveghere de pe avioanele Predator care survolau Bosnia. Spectrul infraroșu le oferea operatorilor un negativ verde al peisajului. Senzorii termici din UAV-uri detectau căldura: cu cît era mai fierbinte sursa, cu atît era mai albă imaginea. Corpurile oamenilor se deslușeau cu ușurință, chiar în mijlocul pădurii. La fel de important era LTD-ul din botul avionului și confirmarea că rachetele Hellfire erau poziționate desupra țintei și gata de lansare.

M-am tîrît înapoi la Jerry.

– Ascultă, vezi că sînt cam zece oameni aici. Porțile sînt încuiate. Vreau să sari peste zid și să le deschizi. Eu trebuie să rămîn pe partea asta. Dacă apare camioneta să-l ia, trebuie să-i atac cu G3.

Încercă să se ridice în picioare. L-am apucat.

– Cînd ajungi de partea cealaltă, s-ar putea să nu poți să deschizi poarta, îți dai seama, da? S-ar putea să aibă lacăt, și atunci o să fii într-un mare rahat dacă nu poți să te întorci. Înțelegeți ce-ți spun?

Nu avea nici un rost să-l mint. Ajunsesem prea departe acum și trebuia să știe.

Puse o mîină hotărîtă pe umărul meu și mă privi în ochi.

– Deja sînt într-un mare rahat.

Îmi dădu drumul și începu să caute ceva în geacă.

– Cred că ar fi bine să împart astea. Îmi dădu unul dintre aparatele de fotografiat. Cine știe ce se întâmplă? O să-i aducă niște bani lui Renee. E împreună cu Chloë la mama ei în Detroit.

L-am îndesat în buzunar.

– Rămîne acolo pînă mă întorc eu din Brazilia. O s-o găsești. Dă-i-l. Va ști ce are de făcut, continuă Jerry.

Am pornit amîndoi pe iarbă. Am așezat arma pe pămînt și m-am rezemat cu spatele de zid, scrutînd întunericul către dreapta, înspre punctul de control. Motorul mașinii se auzea încă la depărtare.

Mi-am îndoit genunchii și mi-am făcut mîinile căuș. Jerry s-a dat puțin înapoi, și-a proptit piciorul drept în ele ca pe o treaptă și a sărit. I-am ținut piciorul în timp ce mă răsuceam cu fața spre zid și l-am ridicat pînă mi-a trecut pe deasupra capului. Apoi am rămas sprijinit de zid ca să aibă ceva în care să se împingă. Și-a aruncat brațele pe deasupra zidului și a părut că rămîne așa o veșnicie. Nu știam dacă trăgea de timp, nu avea energie sau putere să continue sau observase ceva de partea cealaltă.

Cîteva secunde mai tîrziu, începu să se cațere peste zid și-și ridică piciorul din mîinile mele.

Am ridicat arma și mi-am lipit urechea de poartă imediat ce a aterizat cu o bufnitură de partea cealaltă. Aproape imediat s-a auzit un zgomot metalic.

Porțile s-au deschis încet, foarte încet. L-am lăsat pe Jerry să le deschidă: știa ce făcea.

Îndată ce m-am strecurat printre ele în curte, Jerry le-a închis în urma mea. Nu a tras zăvorul.

În dreapta, la circa zece metri depărtare se afla camera unde văzusem ultima oară ținta. Lămpile încă ardeau acolo.

Undeva în întuneric se auzeau zgomote de tigăi trîntite. În stînga se afla clădirea cu un etaj care despărțea cele două curți. Pe partea asta nu avea ferestre. Etajul întîi al clădirii oaspeților, unde făcusem duș, era complet întunecat.

Am dus pușca la umăr, am coborât selectorul în poziția de tragere foc cu foc și am pus degetul pe trăgaci. Cu Jerry în spatele meu, am luat-o spre fereastra iluminată. Nu puteam să acționăm altfel ca să ne ținem la adăpost, nu mai aveam timp. Nu aveam altceva de făcut decît să deschid porți și să privesc prin ferestre.

M-am așezat în genunchi lîngă fereastră, în dreapta tocului murdar. Cînd am ridicat încet capul, am văzut ușa din stînga. M-am ridicat mai mult. Lămpile cu petrol erau încă aprinse acolo unde le lăsase Jerry. Camera era însă goală.

Chiar și masa fusese strînsă.

M-am lăsat în jos, tot cu arma la umăr și cu piedica trasă, și am început să merg pe lîngă zid spre verandă și spre ușa pe unde intrasem. Afară nu era nici o pereche de pantofi; înăuntru – nici o țintă.

Zgomotele din bucătărie erau acum mai puternice și se auzeau voci vorbind în sîrbo-croată. Bucătăria se afla probabil în spatele uneia dintre ușile care dădeau spre verandă.

Am făcut un nor de abur în jurul meu cînd m-am oprit să ascult. Vocea nu era a țintei; nu semăna deloc cu vocea aceea joasă, înceată, studiată, de unchi. Suna mai mult ca vocea unui bețiv care înjura într-o cîrciumă că nu-i convenea ceva.

L-am apucat pe Jerry de braț și i-am făcut semn către pasaj și de-a curmezișul curții.

Făcusem doar cîțiva pași, cînd am auzit zgomotul unui motor. Un vehicul se apropia de casă. Al dracului zgomot. Am luat-o la fugă în direcția aceea.

Am apăsat pe clanță, am intrat și am început să alergăm pe coridor. Aveam mîna stîngă întinsă în față, gata să împing ușa de la capătul celălalt. Am ajuns acolo; mi-am tras sufletul și mi-am ciulit urechile. De partea cealaltă se auzeau voci, vreo patru sau cinci. Vehiculul stătea pe loc, dar nu se afla în curte.

Încercînd să înăbuș zgomotul pe care-l făceau respirațiile noastre, mi-am lipit urechea de lemn, ținînd bine în mîna dreaptă arma, cu siguranța în continuare trasă și cu degetul pe trăgaci.

De partea cealaltă se vorbea rapid și pe un ton scăzut. Nici una dintre voci nu era a țintei. Apoi glasul lui blînd se auzi brusc, calmîndu-i pe toți.

Brusc, zgomotul motorului se auzi și mai tare. Probabil că fuseseră deschise porțile.

– Stai aici.

Am pipăit să găsesc clanța cu mîna stîngă. Am încleștat degetele pe ea și brusc am tras-o spre mine. Luminile farurilor erau orbitoare.

Am observat o mulțime de oameni în bătaia farurilor, printr-un vâl de aburi și gaze de eșapament.

Numai la un metru de mine un tip îmi apăru în față cu arma ridicată. Am tras; tipul a căzut. AK-ul i s-a izbit de prag.

Se auzeau țipete și strigăte de lîngă mașină. Șoferul băgă în marșarier. Apărură niște arme.

Am început să trag, glonț după glonț, în orice se mișca și apoi în mașină.

Rahat, începu să se miște.

Începură să zboare și spre noi proiectile, ciuruind tencuiala și aruncându-mi ciment în față.

M-am întors și am luat-o la fugă pe coridor. Jerry înșfăcă patul AK-ului de pe podea, zăngănindu-i țeava în spatele lui în timp ce alerga.

– Înapoi la poartă! Înapoi la poartă!

Am ieșit în goană pe ușa de la capătul coridorului și am continuat să alergăm de-a curmezișul curții. Se auziră țipete și mișcări sub verandă. Erau niște amărâți de pioni. Se lăsară la pământ când ne văzură.

Eram cam la jumătatea drumului, când cei care ne urmăreau începură să tragă asupra noastră. M-am oprit, m-am întors și am început să trag și eu către ușa coridorului.

Jerry era în dreapta mea. Alergă pe lângă mine în timp ce eu trăgeam atent, încercând să-i împiedic să iasă de pe coridor.

Am mai tras două gloanțe înspre ușa înainte ca Jerry să înceapă să tragă și el.

M-am întors în loc și am luat-o la fugă, am trecut cam la patru pași de el, după care m-am întors din nou și am început să trag.

– Mișcă-te Jerry! Mișcă-te! Mișcă-te!

N-a trebuit să-i spun de două ori.

Se opri, se întoarse, trase.

M-am întors, am alergat, m-am oprit, am tras.

Când Jerry a trecut iarăși pe lângă mine, am apăsât din nou pe trăgaci. Nimic. Arma era goală și eu eram un om mort.

Am aruncat-o și am continuat să alerg. Jerry era deja de partea cealaltă a ușii, folosind tocul ca să se adăpostească atunci când trăgea. Am trecut de el și apoi am luat-o spre punctul de control, lipindu-mă de zid. Nu vedeam nici o lumină mișcându-se, dar se auzeau strigăte în întunericul din față mea.

Am scos Thuraya din geacă și l-am lipit de obraz.

– Foc! Foc!

Dă-l dracului de semnal: dacă aveam semnal însemna că funcționa. Trebuia să ajung acolo să văd unde dracu' era nenorocita aia de camionetă.

Jerry nu era mult în spatele meu când au început din nou să tragă asupra noastră. Cei care ne urmăreau trecuseră de poartă.

Am făcut-o brusc la stînga și am intrat între copaci.

– Aici, aici!

Am continuat să mă mișc, lovindu-mă de copaci, încercînd să alerg paralel cu zidul. Ei alergau peste fișia de iarbă, trăgînd în întuneric, gurile țevelor răspîndind scînteii peste trunchiurile copacilor.

Ne-am aruncat înspre punctul de control. Dacă aveam noroc, acolo se afla singura cale de ieșire.

Cînd mai aveam vreo douăzeci de metri pînă acolo, urmăritorii ajunseră lîngă noi. M-am împiedicat și am căzut. Jerry rămase în picioare și începu să tragă rafale lungi. Zgomotul era asurzitor. Vîrfurile țevelor scuipa foc în întuneric. Cartușele goale zburau pe deasupra mea.

Încercam încă să mă ridic, cînd Jerry scoase un țipăt sfîșietor. Se prăbuși deasupra mea, trăgînd încă niște proiectile înspre crengile copacilor ce se înălțau deasupra noastră înainte ca și el, și AK-ul să amuțească.

Sîngele lui cald și fierbinte îmi șiroi pe față cînd am încercat să-l dau la o parte. Urmăritorii continuau să tragă înspre copaci, peste tot, în toate direcțiile: l-am apucat de picioare și l-am tîrît mai adînc în pădure.

Nu era departe, dar era destul ca să mai cîștig ceva timp. M-am lăsat la pămînt lîngă el. Avea respirația rapidă și întretăiată și mă stropea cu sînge de fiecare dată cînd expira.

L-am pipăit pe piept și am găsit rana pe unde glonțul intrase în stomac. N-a fost nevoie să pipăi ca să găsesc gaura pe unde ieșise; cum l-am întors, mîna mi-a alunecat în ea.

Se auziră din nou strigătele urmăritorilor.

Jerry mă apucă de cap cu ambele mîini și cu ultimile puteri mă trase lîngă el.

– Am dat greș... îmi pare rău.

L-am apucat în brațe și l-am strîns tare în timp ce era scuturat de ultimele convulsii. Cîteva momente mai tîrziu, rămase inert. I-am pus mîna la gît. Nu mai avea puls.

Urmăritorii trăgeau încă la întîmplare în copaci. Acopereau lumina pe care o vedeam acum mișcîndu-se dinspre poarta oaspeților.

Am lăsat trupul lui Jerry jos și m-am aruncat înainte. O mașină tocmai ieșea pe poartă, cu o mulțime de tipi în jurul ei strigînd unul la celălalt. Era un haos. Unul din faruri fusese spart.

M-am lăsat în jos și m-am rostogolit prin tufișuri spre stînga, spre locul unde pădurea dădea într-un loc strîmt plin de bușteni.

Mașina venea spre mine. Nu reușeam să-mi dau seama dacă ținta era înăuntru sau nu.

Se apropie și trecu încet de primii bușteni. Geamul din spate era deschis. Ținta încă vorbea cu oamenii care alergau în jurul ei, chiar zîmbindu-le cînd le făcea semne spre urmăritorii noștri. Apoi își trase capul înăuntru și se rezemă de tetieră. Geamul se ridică.

M-am uitat în jos să văd Thuraya. A dracului pădure!

Am luat-o la fugă, de-a lungul zidului, cam la vreo douăzeci de metri în pădure. Trebuia să ies de acolo, să trec de porțile ce dădeau în curtea familiei și să ajung în colțul din dreapta al ansamblului. Aveam nevoie de câmp deschis.

În timp ce alergam să ajung acolo am alunecat și am căzut. Luminile lanternelor sfîșiau acum întunericul între copaci.

Să-i ia dracu'!

M-am ridicat și am continuat să alerg. Un minut sau două mai târziu am ieșit dintre copaci și am luat-o spre zidul din spate. Îngenunchind în iarbă, încercînd să-mi recapăt răsuflarea, m-am uitat la Thuraya. Cinci linii.

Încă o gură de oxigen ca să mă calmez.

– Alo, sînt eu, Nick, sînt eu, Nick. Ați ajuns aici? Ați ajuns aici?

Vocea monotonă răspunse.

– Afirmativ, Nick. Te vedem, te vedem.

– În pădure, în drum spre șosea, se află o mașină. Cu un singur far. O vedeți?

Mi se păru o veșnicie pînă cînd operatorul manevră UAV-urile la mii de metri deasupra mea, cu aparatele lor de supraveghere cercetînd solul pentru a detecta lumină și căldură.

Țineam telefonul lipit de ureche. Aveam inima în gât și respiram rapid, însetat de oxigen. Am dat din fălci, încercând să adun puțină salivă în gura uscată, amețit din cauza deshidratării.

– O văd, Nick. O văd.

– Recepționat. Acolo e ținta. Acolo e ținta. Recepție?

Continua să vorbească de parcă ar fi comandat pizza sau ar fi stat la taclale cu bunică-sa.

– Recepționat. Avem un vehicul care se deplasează spre nord pe un drum cu praguri metalice.

– Recepționat. Se înregistrează activitate în fața casei, nu știu în casă. Loviți-o, fir-ar al dracului, loviți-o acum!

– Recepționat. Ia-ți oamenii de acolo și retrage-te.

– Prea târziu. Uitați-vă spre spatele casei. O să mă vedeți, dau din mîna stîngă. Mă vedeți? Mă vedeți?

– Recepționat. Te vedem. Te vedem.

– Sînt singur. Urmăriți linia copacilor pe partea dreaptă. Vedeți un cadavru cam la douăzeci și cinci de metri de intrarea în curte?

– Da. Recepționat. Se vede un cadavru. Este tîrît. Este tîrît de trei bărbați. Făcu o pauză. Ținta a ieșit acum dintre copaci, pe poteca cu praguri metalice. Fii atent, Nick. Vin rachetele.

Am alergat în pădure și m-am aruncat la pămînt; imediat, două explozii au zguduit fațada casei. Unda de șoc a fost absorbită de clădiri și de copaci, dar am simțit pămîntul zgîlțîindu-se sub mine.

Apoi încă una, de data asta mai aproape. În interiorul ansamblului de clădiri.

Suflul exploziei trecu prin pădure, aruncînd asupra mea zeci de litri de apă. Urechile începură să-mi țiuie cînd am încercat să aud o explozie mai îndepărtată, a vehiculului.

Cîteva secunde mai târziu am auzit-o, fiind urmată de altele două.

Speram că Nuhanovici putuse să vadă în depărtare o ceață roșiatică atunci cînd prima rachetă lovise. Sigur nu ar fi înțeles ce însemna, dar simplul fapt ar fi contat enorm pentru mine.

M-am ridicat în picioare și m-am întors ca să intru și mai adânc în pădure.

Am închis Thuraya. Era mai bine să salvez din baterie până ajungeam la mașină, ca să-l sun pe George și să-i confirm că nenorocitul ăla de negustor de sclavi era mort.

Nu că i-ar mai fi păsat acum măcar cât negru sub unghie. Însă mie, da.